

ປຶ້ມຄູ່ມື ສຳລັບ

ການຝຶກອົບຮົມ ກຽວກັບ ການວາງແຜນ ແລະການຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດແຜນງານ ກຽມພ້ອມຕອບ ໂຕ້ໄໝນ້ຳຖ້ວມຢູ່ ສ.ປ.ປ. ລາວ

ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ (MRC) ຄະນະແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງລັດຖະບານທີ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ
ໃນປີ 1995 ເພື່ອສົ່ງເສີມ ແລະປະສານງານໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະພັດທະນານ້ຳ ແລະພັດທະນາບັນຊີບພະຍາກອນນ້ຳແບບຍືນຍົງເພື່ອ
ຜົນປະໂຫຍດ ຊຶ່ງກັນ ແລະກັນ ແລະເພື່ອຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໂດຍການຈັດຕັ້ງແຜນງານຍຸດທະສາດ ແລະກົດຈະກຳ ແລະ
ການສະໜອງຂໍ້ມູນ ວິທະຍາສາດ ແລະການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານນະໂຍບາຍສະມາຊິກປະເທດ ຫາຄື ຂອງ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳ
ຂອງສາກົນຊຶ່ງລວມມີ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະຫວຽດນາມ.
ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນໄດ້ສົ່ງເສີມແຜນງານໃນການຮ່ວມມື ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນ້ຳແບບຍືນຍົງໃນລະ
ດັບອ່າງ ໃນຂະແໜງແຜນພັດທະນາອ່າງ, ການນຳໄຊນ້ຳ, ສົ່ງແວດລ້ອມ, ຫຼຸດຜ່ອນ ແລະຄຸ້ມຄອງນ້ຳຖ້ວມ, ປະໂມງ, ກະສິກຳ, ຊີນລະ
ປະທານ ແລະບຳໄມ້, ໄຟຟ້ານຳຜັກ, ການເດີນເຮືອ ແລະພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດ.
ຖ້າຕ້ອງການຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມໃຫ້ເຂົ້າຫາເວບໄຊ www.mrcmekong.org ຫຼື ພົວພັນກັບ dzung@mrcmekong.org

ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງແຫ່ງຊາດລາວມີພະລັດບາດໃນການປະສານງານ ແລະສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືກັບຄະນະກຳມາທິການ
ແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ໃນທຸກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ການນຳໄຊ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະການປົກປັກຮັກສາ
ນ້ຳ ແລະຊັບພະຍາກອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບນ້ຳ ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມກະລຸນາເຂົ້າເບິ່ງເວບໄຊ www.lnmc.gov.la

ຫ້ອງການໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງແຮງງານ ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມ ມີໜ້າທີ່ຝຶກກອງເຂົາ ຄະນະກຳມາທິການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ
ແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງມີບົດບາດ ແລະໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການປະສານງານ ແລະຮ່ວມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກຽມພ້ອມຕອບໄພພິບັດ, ການກຽມພ້ອມ,
ການຕອບໂຕ້, ການຫຼຸດຜ່ອນ, ການຊ່ວຍເຫຼືອບັນເທົາທຸກ ແລະການສື່ນຫຼັງໄພພິບັດ

ຫ້ອງການຄະນະກຳມາທິການຢູໂລບເພື່ອມະນຸດສະທຳ (ECHO) ກິມການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານມະນຸດສະທຳຂອງຄະນະກຳມາທິການ
ຢູໂລບ (ECHO) ແມ່ນຫ້ອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານການເງິນໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດການທາງດ້ານມະນຸດສະທຳທີ່ໄຫຍ່ທີ່ສຸດໃນ
ໂລກ.
ໂດຍຜ່ານແຜນງານຄຸ້ມຄອງນ້ຳຖ້ວມໄພພິບັດ (DIPECHO) ມັນໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ຖືກລົບກະທົບໂດຍນ້ຳຖ້ວມທີ່ເຮັດໃຫ້ຊີວິດຢູ່
ລິເວນທີ່ອຸທິກກະໄພມັກເກີດຂຶ້ນສູງຢູ່ໃນໂລກໃນການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງໄພພິບັດ ແລະ ສຶກສາການດຳລົງຊີວິດຂອງເຂົາ
ເຈົ້າ. ຖ້າຕ້ອງການຂໍ້ມູນລະອຽດເພີ່ມເຕີມໃຫ້ເຂົ້າຫາເວບໄຊ <http://ec.europa.eu/echo>

ສູນຄຸ້ມຄອງນ້ຳຖ້ວມໄພພິບັດແຫ່ງອາຊີ (ADPC)
ສູນຄຸ້ມຄອງນ້ຳຖ້ວມໄພພິບັດແຫ່ງອາຊີ ແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງເອກະລາດ, ບໍ່ມີຜູ້ນຳໄລ ເປັນອົງການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງລັດຖະບານທີ່ມີ
ຕັ້ງຢູ່ບາງກອກປະເທດໄທ ໃນປີ 1986 ສູນຄຸ້ມຄອງນ້ຳຖ້ວມໄພພິບັດ ແມ່ນສູນທີ່ເປັນຜູ້ນຳໃນເຂດພາກພື້ນ ເພື່ອສ້າງໃຫ້ຊຸມຊົນ
ມີຄວາມພ້ອມຄົງ ແລະ ພັດທະນາແບບຍືນຍົງໂດຍຜ່ານການຈຸດສ່ວນໄພພິບັດ. ແຜນງານຂອງສູນຄຸ້ມຄອງນ້ຳຖ້ວມໄພພິບັດ ໄດ້ສະ
ແດງເຖິງການນຳໄຊຢ່າງວ່າງຂວາງ ແລະຫຼາຍຮູບແບບໃນການນຳໄຊຊຶ່ງມີສະແດງເຖິງທາງປະເທດຂອງໄພພິບັດ ແລະກວມເອົາທຸກ
ຂົງເຂດຂອງການຄຸ້ມຄອງຈາກການປ້ອງກັນ ແລະການຈຸດສ່ວນໄພພິບັດໂດຍຜ່ານການຄຸ້ມຄອງນ້ຳຖ້ວມພ້ອມກັນສັບສົດຊອບຕໍ່ຜົນເສຍຫາຍ ແລະ ຄວາມ
ຈຳເປັນໃນການປະເມີນຜົນ, ການພະຍາຍາມປົວແກ້ງຄົນ ແລະກຳສັງຄົມ.
ແຜນງານສູນຄຸ້ມຄອງນ້ຳຖ້ວມໄພພິບັດໄດ້ຮັບເອກະຊົນ ແມ່ນໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍແກ່ປະຊາຊົນທີ່ຖືກລົບກະທົບ: ລະບົບຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ, ການ
ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດໃນຕົວເມືອງ, ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງພູມອາກາດ ແລະສາທາລະນະສຸກ ແລະສື່ນປ້ອງກັນເຫດການເກີດ
ຂຶ້ນແບບສຸກເສີນ. ຖ້າຕ້ອງການຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມໃຫ້ເຂົ້າຫາເວບໄຊ www.adpc.net ຫຼື ພົວພັນກັບ aslamm@adpc.net

ຈັດພິມພາຍໂຕ້ໂຄງການສົ່ງເສີມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານການກະກຽມປ້ອງກັນໄພນ້ຳຖ້ວມ
ໃນລະດັບ ແຂວງ, ເມືອງ ແລະຊຸມຊົນໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ (ໄລຍະທີ່ III)
ຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ແລະສູນຄຸ້ມຄອງນ້ຳຖ້ວມໄພພິບັດເອເຊຍ ໂດຍໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານການເງິນ
ຈາກອົງການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານມະນຸດສະທຳເອີລົບຮ່ວມກັບ ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງແຫ່ງຊາດລາວ ແລະຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ.

ບົດທີ

1

ກ າ ວ າ ງ ແ ຜ

ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້

ໄ ພ ຈ້ ຖ ັ ວ ມ

ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ ໄພຈໍ້ຖ້ວມ

1.1 ສະເໜີເອໃໂດຍຫຍໍ້

ບົດທີ່ 1 ແມ່ນສະໜອງຄວາມເຂົ້າໃຈພື້ນຖານ ແລະ ອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບ ກາວາງແຜ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ. ໂດຍໄດ້ອະທິບາຍຢູ່ໃນພາບລວມ ແລະ ຈຸດປະສົງ, ບົດທີ່ 1 ໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 2 ພາກ, ຊຶ່ງໃນພາກທີ 1 ໄດ້ມີກາອະທິບາຍຢ່າງແຈ້ງ ແລະ ກ້ວາງຂວາງ ກ່ຽວກັບ ຂະບວນກາວາງແຜ; ແລະ ພາກທີ 2 ຈະເໜີໜັກເຖິງພາບລວມ ຂອງ ແຜກກຽມ ພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ. ໃບດີ້ ຈະໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງເຖິງບັນດາຂໍ້ຄິດ ທີ່ສຳຄັນໃຊ້ເຂົ້າ ໃນກາວາງແຜ ແລະ ສາມາດວາດພາບໄດ້ເຖິງບັນດາອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຂອງກາວາງແຜ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

ມີຍັງໄດ້ໃຫ້ຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງຕື່ມອີກວ່າ ເປັນຫຍັງກາວາງແຜ ແລະ ກາກະກຽມ ເອກະສາແຜ ກາຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພຈໍ້ຖ້ວມ; ຕໍ່ກັບບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ມີກາປຶກສາຫາລືເຖິງຜູ້ປະໂຫຍດຂອງແຜກກຽມພ້ອມ ຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ. ໂດຍທົດທາງພື້ນຖານແລ້ວ, ສິ່ງສຳຄັນແມ່ນຕ້ອງໃຫ້ຊຸມຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສາມາດປະຕິບັດ ກາຫຼຸດ ຜ່ອນຜົນທົບໄພຈໍ້ຖ້ວມ ຈຶ່ງຕີລາຄາໄດ້ວ່າ ແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ ຖ້ວມ ມີຜົນສຳ ເລັດ ຫຼື ລົ້ມເຫຼວ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ຈະໄດ້ຊີ້ແຈ້ງໃຫ້ເຫັນວ່າ ບັນຫາສຳຄັນໃບດີ້ ແມ່ນພະຍາຍາມຖ່າຍ ທອດບົດຮຽນ ທີ່ສາມາດໃຊ້ໄດ້ໃນກາຫຼຸດ ຜ່ອນຜົນສ່ຽງ ແລະ ກະກຽມຕອບໂຕ້ກັບເຫດກາໄພຈໍ້ຖ້ວມຫລາຍກວ່າທີ່ຈະເປັນຢູ່ແຕ່ເຄື່ອງມືດ້ານເຕັກນິກເທົ່ານັ້ນ.

ສະຫລຸບແລ້ວ, ສິ່ງສຳຄັນຂອງບົດທີ່ 1, ຢູ່ໃນພາກທີ 2 ແມ່ນໄດ້ສະເໜີເອໃໂດຍຫຍໍ້ ກ່ຽວກັບ ກາວາງແຜ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ກາສະເໜີເອ ໃໂດຍຫຍໍ້ ແມ່ນກົດເກນທີ່ສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຕິດຕາມ ແລະ ຮັບຮອງເອົາ ໃນລະຫວ່າງທີ່ມີກາ ບັບປຸງແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

ເອີ້ນໂດຍຫຍໍ້ແມ່ນຂອບເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສຳຄັນ ທີ່ໄດ້ມີກາຄົ້ນຄວ້າບັນຫາ ແລະ ປຶກສາຫາ ລືໄລ ຍະກາດຳເວັງກາງ ດັ່ງກ່າວເປັນຫລາຍໆປີມາແລ້ວ. ພ້ອມ ມັກຍັງໄດ້ຖືກ ປະເມີນຕີລາ ຄາໂດຍບັນດາກວາງແຜກ, ຊ່ຽວຊາ, ບັນດາຜູ້ຊຸມຊົນ ແລະ ພະກາງຂອງລັດຖະບາ.

ອກຈາກ ບັນດາກວາງແຜກຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຜ່ານຄູ່ມືທາງວິຊາກາ ກ່ຽວກັບ ວິທີກາກະກຽມແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມຢູ່ສະເພາະຂົງເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ ພວກເຂົາ.

ພວກເຮົາຈະໄດ້ຮັບຮູບຮ່າງແຕ່ບົດທີ່ເທົ່າ ແຕ່ທັງໝົດຂອງເອກະສາຄູ່ມືທີ່ສະເໜີ ແມ່ນໄດ້ຖືກຈັດວາງຢ່າງເປັນລະບົບໄປແຕ່ລະຂັ້ນ ແລະ ວິທີກາຕ່າງໆທີ່ໄດ້ປະກົດຢູ່ໃບດີ້.

1.2 ຈຸດປະສົງ.

- ຊ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈຕໍ່ຂະບວນກາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກາວາງແຜ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ.
- ຊ ຮັບຮູ້ໄດ້ເຖິງບັນດາອົງປະກອບພື້ນຖານຂອງກາວາງແຜ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ.
- ຊ ເຂົ້າໃຈເຖິງວິທີກາບັບປຸງແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ.
- ຊ ສາມາດໃຊ້ຮູບແບບຢູ່ເອີ້ນ ເພື່ອສ້າງແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມຢູ່ລະດັບ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

ພາກທີ 1: ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມແມ່ຫຍັງ ?

1.3 ແວຄວາມຄິດທີ່ສຳຄັນ.

- ຊ ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມໃຊ້ເພື່ອ: ກາປະຕິບັດທີ່ເໝາະສົມກ່ອນເຫດ ກາຈໍ້ຖ້ວມ, ເພື່ອໝັ້ນໃຈວ່າ ກາຕອບໂຕ້ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອບັນເທົາທຸກໄພພິບັດໃນໄລຍະ ທີ່ເກີດໄພຈໍ້ຖ້ວມ ແລະ ຫລັງໄພຈໍ້ຖ້ວມໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.
- ຊ ຜູ້ໄດ້ຮັບທີ່ສຳຄັນຂອງກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມແມ່ ເອກກະສາແຜ ກາ, ແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ (FPP), ຫຼື ຍຸດທະສາດທີ່ລວມບັນດາເອົາມາດ ຕະກາງກະກຽມຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ກາຕອບໂຕ້ ແລະ ກາຊ່ວຍເຫຼືອບັນເທົາທຸກໄພພິບັດ.
- ຊ ກາກຽມພ້ອມຮັບມືກັບຈໍ້ຖ້ວມ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຢູ່ທຸກໆບ່ອນ ຊຶ່ງມີກາພົວພັນກະທວ່າງ ຜົນກະທົບຂອງໄພຈໍ້ຖ້ວມ ແລະ ກິດຈະກຳຂອງມະນຸດ
- ຊ ກິໂກກາຈັດຕັ້ງຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ນກ່ອນກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ. ຕ້ອງ ໃຈວ່າ ກາກຽມພ້ອມປະຕິບັດທີ່ເໝາະສົມໄດ້ສ້າງຂຶ້ນແຕ່ລະໆດັບຂອງລັດຖະບາ ຊຶ່ງໄດ້ລະ ບຸໄວ້ຢູ່ໃນແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ. ອັນນີ້, ກໍຕ້ອງຮັບປະກັນອີກວ່າ ກາຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດແຜກກຽມ ກໍຕ້ອງມີກາປະສາງາທີ່ດີ ພ້ອມທັງກົດບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບ ຜິດຊອບຢ່າງລະອຽດ.
- ຊ ອົງກາຈັດຕັ້ງຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງແມ່ນຈຸດປະສາງາສຳລັບ ກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ ທັງໝົດຂອງລັດຖະບາ, ລວມທັງບັນດາແຜກກຽມ ແລະ ກິດຈະກຳກາກຽມພ້ອມ ຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ.
- ຊ ກາວາງແຜກ່ອນໄພພິບັດແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ກາຕອບໂຕ້ໄພພິບັດ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ທີ່ຕໍ່ກັບສະພາບກາ.
- ຊ ແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມທີ່ມີປະສິດທິຜົນລວມມີ 3 ໜ້າທີ່ສຳຄັນດັ່ງນີ້:
 - o ກາປະເມີນຊັບພະຍາກອນ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດຢູ່ລະດັບທ້ອງຖິ້.
 - o ບັນດາມາດຕະກາ ແລະ ກາກຽມພ້ອມເພື່ອຮັບມືກັບໄພຈໍ້ຖ້ວມກ່ອນ, ໄລຍະເວລາຈໍ້ຖ້ວມ ແລະ ຫລັງໄພຈໍ້ຖ້ວມ. ສິ່ງເລີ່ມ ຈະເປັນທົດທາງໃຫ້ແກ່ກາ ປະຕິບັດ ກາຊ່ວຍເຫຼືອ ບັນເທົາທຸກ, ກາກູ້ໄພ ແລະ ກາຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານກາແພດ ລະຫວ່າງ ແລະ ຫລັງຈໍ້ຖ້ວມ, ຕົວຢ່າງ: ກາສິ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານເຕືອນໄພຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ທັກກາ, ກາຍົກຍ້າຍ ຜູ້ປະສົບໄພອອກຈາກເຂດຈໍ້ຖ້ວມໄປບ່ອນທີ່ປະໂຫຍດໄພຊົ່ວຄາວ, ກາກໍ່ສ້າງສະຖານທີ່ພັກ ຊົ່ວຄາວ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງຮັກສາ, ກາເກັບແຮງເຄື່ອງຊ່ວຍເຫຼືອບັນເທົາທຸກ, ກາຮັບປະ ກັນໃຫ້ມີລະບົບກາສື່ສານໄລຍະພາວະສຸກເສີ, ແລະ ອື່ນໆ.
 - o ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງອົງກາຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ; ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບໄພອັຕະ ລາຍທີ່ສຳຄັນ ແລະ ສິ່ງທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງປະຕິບັດໃນເວລາທີ່ມີເຫດກາໄພພິບັດເກີດຂຶ້ນ.

1.4 ບັນດາອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຂອງກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ.

ແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ (FPP) ແມ່ນກາສ້າງເອກະສາຂໍ້ແຈ້ງ. ມັນໄດ້ ໃຫ້ລາຍລະອຽດໃນກາປະຕິບັດງາສະເພາະ ເພື່ອປະຕິບັດຕອບໂຕ້ກັບຈໍ້ຖ້ວມ ຊຶ່ງເປັນທົດ ທາງພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ກາຕອບໂຕ້ໄພພິບັດສຸກເສີ ແລະ ກິດຈະກຳກາພັ້ງໃນໄລຍະທີ່ມີໄພ ຈໍ້ຖ້ວມເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຫລັງໄພຈໍ້ຖ້ວມຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. ແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈໍ້ຖ້ວມ ຄວາມຕ້ອງກາ ຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບສະເພາະຂອງອົງກາຜູ້ມີສ່ວນ ຮ່ວມຕ່າງໆ.

ກາກະກຽມກາວາງແຜຕ້ອງໄດ້ຮັບຮູ້ຄືກິດຈະກຳປະຕິບັດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງທີ່ຕ້ອງມີກາທົບທວນ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ບັບປຸງເມື່ອເຫັນວ່າຈຳເປັນ.

ກາກະກຽມແຜກລວມມີດັ່ງນີ້:

1. ກາປະເມີນຄວາມຕ້ອງກາ. ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທາງປະຫວັດສາດຈາກເຫດກາໄພພິບັດທີ່ ເກີດຂຶ້ນ ຜ່ານມາ, ບັນດາກວາງແຜຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງຕ້ອງ ໄດ້ລວບລວມລາຍກາ ຄວາມຕ້ອງ ກາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່. ບັນຫາຊ່ວຍເຫຼືອລະຫວ່າງ ຄວາມຕ້ອງກາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ ຄວາມຕ້ອງກາ ໄວ້ກ່ອນລ່ວງໜ້າ ແລະ ທົດທາງເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາຊ່ວຍເຫຼືອວ່າກໍ່ຕ້ອງໄດ້ມີກາ ແຈ້ງ.
2. ຈັດຕັ້ງລະບົບກາເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ ແລະ ກາຕອບໂຕ້ໄພພິບັດ. ແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ

ຖ້ຳຖ້ວມຈະຕ້ອງລະບຸວິທີກາເຕືອນໄພໃຫ້ຊຸມຊົນຢ່າງທົ່ວເຖິງ. ບັດຳກວາງແຜຂອງ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຄວນືເອົາພື້ນຖານຂໍ້ມູນດ້າພະຍາກອອາກາດທີ່ໄດ້ຮັບຈາກອົງກາຈັດຕັ້ງ ຢູ່ສູງກາງ (ກົມອຸຕຶຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ) ແລະ ພາກພື້. ພວກເຂົາຍັງຈະຕ້ອງ ໄດ້ໃຫ້ ຄຳແະຳ ແກ່ຊຸມຊົນກ່ຽວກັບ ວິທີກາປະຕິບັດກ່ອ ລ່ວງໜ້າ. ແຜກກຽມພ້ອມ ຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ ຍັງ ຕ້ອງຮັບປະກັບວິທີກາ ເຂົ້າຮ່ວມຂອງບັດຳຜູ້ມີສ່ວ ຮ່ວມທັງໝົດ ໂດຍອີງໃສ່ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງພວກເຂົາ ເພື່ອກາປະສາງາທີ່ດີ ແລະ ລະບົບກາ ລາຍງາກໍຕ້ອງໄດ້ກາດລະອຽດຢູ່ ໃແຜ.

- 3. ກາຈັດສີ ແລະ ລະດົມຊັບພະຍາກອ. ເພື່ອຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງກາດ້າຊັບພະຍາ ກອກາ ຮັບມືກັບໄພ້ຖ້ວມ; ແຜກຕ້ອງໄດ້ກາດບັດຳຊັບພະຍາກອທີ່ມີແລ້ວຢູ່ລະ ດັບແຂວງ, ເມືອງ, ເຂດ ແລະ ບ້າ. ແຜກຍັງຕ້ອງໄດ້ກາດຊັບພະຍາກອ ທີ່ຕ້ອງກາ ແລະ ບ່ອນໃດທີ່ຈະສາມາດຫາຊັບພະຍາກອໄດ້.
- 4. ກາສືສາຢູ່ພາຍໃ ແລະ ອກຊຸມຊົ. ເພື່ອຮັບປະກັກາສືສາຂໍ້ມູນຂ່າວສາໃເວລາ ສຸກເສີ, ແຜກຄວນລະບຸວິທີກາ ສືສາທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ ແລະ ຄວນືສື່ແວໃດ (ວິທະຍຸ ຫຼື ວິທີກາແບບພື້ບ້າ, ແລະ ອື່ງ).
- 5. ບັດຳອົງປະກອບຂອງຂະແໜງກາ. ແຜກກຽມພ້ອມຄວນເອົາກາກູ້ໄພ ແລະ ກາຊ່ວຍ ເຫຼືອດ້າກາ ແພດສຳລັບຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ; ກາສະໜອງຄືດົມທີ່ສະອາດ ແລະ ສຸຂະອາໄມ; ອາຫາ ແລະ ໂພສະ າກາ; ພະລາທິກາ ແລະ ກາຂີ່ສິງ; ດ້າສຸຂະພາບ; ສະຖາທີ່ພັກ ຊົ່ວຄາວ; ຂັຕອກາຍົກຍ້າຍ; ກາປ້ອງກັ ແລະ ກາຮັກສາຄວາມປອດໄພ.

1.5 ຜົນປະໂຫຍດຂອງແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມມີຫຍັງແດ່ ?

ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຊ່ວຍລະບົບກາກະກຽມ ແລະ ແຈກຢາຍກຳລັງຊັບພະຍາກອເພື່ອ ຫລຸດຜ່ອນຜົນ ກະທົບຈາກໄພ້ພິບັດ, ມີແຜກກຽມພ້ອມທີ່ດີ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ບາງວຽກດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຊ ຊຸມຊົນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສາມາດເຂົ້າຫາຂໍ້ມູນທີ່ສຳຄັ ເຂົ້າ ກາພະຍາກອຳຖ້ວມ ແລະ ໄດ້ຮັບກາເຕືອນໄພ້ຢ່າງທັ ກາ.
- ຊ ສະໜອງຄວາມຕ້ອງກາພື້ຖາ ເຂົ້າ: ທີ່ພັກຊົ່ວຄາວ ແລະ ກາດູແລດ້າກາແພດ, ຈັດົມ ທີ່ສະອາດ, ສຸຂະອາ າໄມ ແລະ ອາຫາໃໄລຍະທີ່ມີຳຖ້ວມ.
- ຊ ສືບຕໍ່ເຂົ້າຫາວິທີກາດຳລົງຊີວິດ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນສິ່ງຂັດຂວາງ ແກ່ກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດ.
- ຊ ພື້ຢູ່ຢ່າງຮັບດ່ວບັດຳໂຄງລ່າງພື້ຖາທີ່ຈຳເປັ.
- ຊ ກາກາດ ແລະ ລະດົມຊັບພະຍາກອລ່ວງໜ້າເພື່ອຮັບມືກັບເຫດກາໄພ້ຖ້ວມ.
- ຊ ກາປະສາງາ ຂອງອົງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ເພື່ອພື້ໃຈວ່າ ກາປະຕິບັດກາ ຕອບໂຕ້ສຸກເສີໃ ໄລຍະທີ່ມີໄພ້ຖ້ວມເກີດຂື້ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົ.
- ຊ ມາດຕະກາທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດເພື່ອໃຫ້ກັບເຂົ້າສູ່ສະພາບເດີມໂດຍດ່ວຫລັງໄພ້ຖ້ວມ.

1.6 ຂະບວກາວາງແຜຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຂັແຂວງຢູ່ ສປປ ລາວ.

ກາກະກຽມແຜກຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຂັແຂວງໄດ້ຳສະເໜີພາຍໃຕ້ເອກະສາຍຸດທະສາດ ຂອງປະເທດ ກ່ຽວກັບ ວຽກກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ໃຮຸບແບບປະຕິບັດເຊັດຽວກັກັບກາປັບປຸງ ແຜກ ຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຮັບປະກັຂະບວກາມີສ່ວຮ່ວມ ແລະ ກາປຶກສາ ຫາລືຂອງບັດຳຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມ ແລະ ມີຜົ ປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົ.

ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຂັແຂວງ (PDMC) ຮັບຜິດຊອບປະຕິບັດແຜກຄຸ້ມຄອງໄພ້ ພິບັດ ຢູ່ໃ 3 ໄລຍະດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ໄລຍະທີ 1 - ກ່ອໄພ້ພິບັດເກີດ.

- ກ. ມາດຕະກາທັງຫາກະກຽມ.
 - ກາປະເມີຄວາມສ່ຽງ.
 - ຊ ກາກາດ, ປະເມີ ແລະ ກາຕິດຕາມບັດຳໄພ້ອັຕະລາຍທີ່ອາດຈະເກີດຂື້, ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຄວາມຕ້າ ຫາຕຳ.

ຊ ອະທິບາຍເຖິງຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະຳຜົເສຍຫາຍຕໍ່ຊຸມຊົ, ຊັບສົມບັດ, ກາບໍລິກາຕ່າງໆ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຊ ກາດບັດຳຊັບພະຍາກອຕ່າງໆທີ່ຕ້ອງກາ.

ກາເຕືອນໄພ້ລ່ວງໜ້າ:

- ຊ ຈັດຕັ້ງບັດຳກິດຈະກຳໂຄສະາສຶກສາມວຊົ.
- ຊ ກາສິ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສາເຕືອນໄພ້ລ່ວງໜ້າໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄພ້ພິບັດ.

ກາສື່ສາ:

- ຊ ສ້າງລະບົບກາພົວພັຢ່າງມີປະສິດທິຜົ ລະຫວ່າງ ຫ້ອງກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດແຫ່ງຊາດ ແລະ ສູປະຕິບັດງາ ສຸກເສີ.
- ຊ ສ້າງຕັ້ງ ແລະ ທົດສອບສູປະຕິບັດງາສຸກເສີຢູ່ລະດັບແຂວງ.
- ຊ ກາດລະບົບກາສື່ສາແບບສອງສິ່ທີ່ມີຢູ່ທັງໝົດ (ລັດຖະບາ ແລະ ຂະແໜງກາເອກະ ຊົ).
- ຊ ປັບປຸງລະບົບກາສື່ສາສຸກເສີແບບສອງສິ່.

ຂ. ກາໃຊ້ບັດຳຊັບພະຍາກອທີ່ມີຢູ່.

ສ່ວບຸກຄົ

- ຊ ກາດ ແລະ ບັທິກບັດຳຊັບພະຍາກອທີ່ມີຢູ່ທັງໝົດ (ຢູ່ແຂວງ).
- ຊ ກາດພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ.
- ຊ ກາດຄວາມຕ້ອງກາກາຝຶກອົບຮົມ.
- ຊ ຈັດຕັ້ງໂຄງກາຝຶກອົບຮົມເບັບກກະຕິ.

ກາເຄື່ອທີ່

- ຊ ກາດເສັທາງຄົມມະາຄົມສຸກເສີ.
- ຊ ກາດເສັທາງກາຍົກຍ້າຍ ແລະ ກູ້ໄພ.
- ຊ ກາດ ແລະ ກະກຽມສະຖາທີ່ປະຕິບັດສຳລັບກາຊ່ວຍເຫຼືອໃລະດັບຊາດ.

ກາຍົກຍ້າຍ

- ຊ ກາດ ແລະ ກະກຽມພື້ທີ່/ ຈຸດຍົກຍ້າຍ.
- ຊ ຈັດຈຽມເກັບແຮສິ່ງຂອງ ແລະ ສະໜອງກາຊ່ວຍເຫຼືອບໍເທົາທຸກ.
- ຊ ກາດພື້ທີ່/ ຈຸດແຈກຢາຍເຄື່ອງຊ່ວຍເຫຼືອບໍເທົາທຸກ.
- ຊ ກະກຽມລາຍກາບັດຳຊັບພະຍາກອທ້ອງຖີ່ທີ່ສາມາດຫາໄດ້.

ວັດຖຸ ແລະ ອຸປະກອຕ່າງໆ

- ຊ ຈັດຕັ້ງກາປະເມີຄວາມຕ້າຫາຕຳເບັບກກະຕິ.
- ຊ ກະກຽມລາຍກາບັດຳຊັບພະຍາກອຕ່າງໆຢູ່ລະດັບແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ຫ້ອງຖີ່.
- ຄ. ກາຝຶກອົບຮົມ, ໂຄສະາ ແລະ ສຶກສາຊຸມຊົ.
- ຊ ກາດຄວາມຕ້ອງກາຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບ ກາຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພ້ພິບັດ.
- ຊ ປັບປຸງ ແລະ ສືບຕໍ່ດຳໂຄງກາຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ກາຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພ້ພິບັດ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົ.
- ຊ ປັບປຸງ ແລະ ປະຕິບັດໂຄງກາໂຄສະາສຶກສາຊຸມຊົ.
- ຊ ຳສະເໜີວຽກກາໂຄສະາອົບຮົມກ່ຽວກັບ ກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດເຂົ້າຢູ່ໂຮງຮຽງ.
- ຊ ປັບປຸງ ແລະ ກະຈາຍຂໍ້ມູນຂ່າວສາກ່ຽວກັບ ວຽກກາໂຄສະາອົບຮົມໄພ້ພິບັດ.

ໄລຍະທີ 2 - ກາຕອບໂຕ້ໄລຍະສຸກເສີ

ຄວາມຕ້ອງກາໃກາປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້ໃຊ້ວງສຸກເສີ ແມ່ກາຮ່ວມກັຂອງບັດາຂະແໜງ ກາ ແລະ ອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ບັດາຊັບພະຍາກອຂອງອົງກາຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ຜູ້ທີ່ສາມາດປະ ຕິບັດຢ່າງທັກາ ແລະ ເໝາະສົມຕາມກົດຈະກຳລຸ່ມີ:

ກາສ້າງກາ, ຄວບຄຸມ ແລະ ກາປະສາງາ

- ຊ ຮັບປະກັວ່າ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ເປັຳຖາ ແລະ ໃຫ້ກາສະໜັບສະໜູເຂົ້າຮ່ວມ ຫຼື ໄດ້ຮັບແຈ້ງ ແລະ ຮັບຜິດຊອບໃວງກາຕອບໂຕ້ສຸກເສີ.
- ຊ ຮັບປະກັວ່າ ກາຄວບຄຸມໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜິໃເທດກາສຸກເສີ.
- ຊ ກາປະຕິບັດຢ່າງຕັ້ງໜ້າຂອງສຸປະຕິບັດງາສຸກເສີຢູ່ຂໍ້ແຂວງ.
- ຊ ຮັບປະກັກາປະສາງາ ຫຼື ຊັບພະຍາກອ ແລະ ສິ່ງບໍລິກາຕ່າງໆຢ່າງເໝາະສົມ.
- ຊ ສິ່ງບົດລາຍງາເທດກາເປັປົກກະຕິໃຫ້ແກ່ ຫ້ອງກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມແຫງຊາດ (ຫຄພຊ).
- ຊ ຮັບປະກັວ່າ ກາພິຈາລະກາຊ່ວຍເຫຼືອໄດ້ຖືກສົ່ງເຖິງຊຸມຊິ ເພື່ອຈັດຕັ້ງກາຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ ປະສົບໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ຊ ພິຈາລະກາຄວາມຕ້ອງກາສຳລັບກາຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສາກິ.

ກາຄົ້ຫາ ແລະ ກູ້ໄພ

- ຊ ຈັດຕັ້ງກາກູ້ໄພ, ກາຍົກຍ້າຍ ແລະ ປະຕິບັດກາພີ້ຟູຫລັງໄພ້ຳຖ້ວມຖ້າຈຳເປັ.

ກາຍົກຍ້າຍ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອບັເທົາທຸກ

- ຊ ຈັດຕັ້ງຈຸດ/ ພີ້ທີ່ຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພ ແລະ ແຈກຢາຍເຄື່ອງຊ່ວຍເຫຼືອບັເທົາທຸກ.
- ຊ ສະໜອງເຄື່ອງຊ່ວຍເຫຼືອບັເທົາທຸກ ແລະ ຢາປົວພະຍາດໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສົບໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ຊ ປະຕິບັດບັດາກົດຈະກຳກາພີ້ຟູປົວແປງຄືໄໝ່.

ກາກະກຽມກາພີ້ຟູຄືໄໝ່

- ຊ ກຳົດບັດາຄວາມຕ້ອງກາອັຮືບດ່ວຂອງບຸກຄື ແລະ ຊຸມຊິ.
- ຊ ບັບປຸງແຜກາພີ້ຟູປົວແປງຄືໄໝ່ ໂດຍອົງໃສ່ບັດາບູລິມະສິດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງກາ ຂອງຊຸມຊິ.
- ຊ ປະຕິບັດກາຕົກລົງເຫັດີ ໃກາຈັດແຈງຄຸ້ມຄອງກາພີ້ຟູປົວແປງຄືໄໝ່.
- ຊ ກະກຽມບົດລາຍງາກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ.

ໄລຍະທີ 3: ຫລັງເທດກາໄພ້ຳຖ້ວມ

ຫລັງກາປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້ໃຊ້ວງໄລຍະສຸກເສີແລ້ວ, ບັດາກົດຈະກຳທີ່ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຫລັງ ເທດກາໄພ້ຳຖ້ວມມີດັ່ງ:

- ຊ ສະໜອງເຄື່ອງຊ່ວຍເຫຼືອບັເທົາທຸກ ແລະ ພີ້ຟູປົວແປງຄືໄໝ່ສິ່ງບໍລິກາຕ່າງໆຕາມຄວາມ ຈຳເປັ.
- ຊ ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອບູລະສັອມແຊມ ແລະ ພີ້ຟູຊິວິດກາເປັຢູ່ຄືໄໝ່ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສົບໄພ.
- ຊ ຈັດຕັ້ງກາລະດົມທັຊັບພະຍາກອ.
- ຊ ກະກຽມບົດລາຍງາກາປະເມີຄວາມ ແລະ ປະຕິບັດກາບັບປຸງບັດາຍຸດທະສາດຕ່າງໆ.

ຂະບວກາທວຄືກາວາງແຜ

ຄະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຂໍ້ແຂວງ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອຮັບປະກັໃຫ້ແຜກາຄຸ້ມ ຄອງໄພ້ຳຖ້ວມໄດ້ຖືກປະຕິບັດກວດສອບໂດຍພີ້ຳເປັປົກກະຕິ ເພື່ອຮັບປະກັວ່າ ແຜ້ໄດ້ຖືກ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄປດ້ວຍດີ ແລະ ມີປະສິດທິຜິ, ພ້ອມ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ມີກາທົບທວແຜກາຄື ຫລັງ ຈາກເທດກາໄພ້ຳຖ້ວມ.

ພາກທີ 2: ວິທີກາສ້າງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

ບົດຮຽຢູ່ໃກາກີ້ ແມ່ກາສະເໜີ້ເອີໂດຍຫຍັກ່ຽວກັບ ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ ໄພ້ຳຖ້ວມ, ຊຶ່ງແມ່ຜິຂອງກາປະຕິບັດຈາກປະສົບກາ, ກາທົບທວດ້າທິດສະດີ ແລະ ວິຊາກາ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງກ່ຽວກັບ ກາວາງແຜ

ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ຂອງສູ ກຽມພ້ອມຕ້າໄພ້ຳຖ້ວມ (ADPC) ໄຊ້ວງໄລຍະຫລາຍໆປີຜາມາ. ບັດຮຽຂອງກາວາງແຜ ຈະເປັຕົວແບບທີ່ດີໃຫ້ແກ່ບັດກາວາງແຜຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ມັແມ່ໂຄງປະກອບຂອງ ແຜງາທີ່ຈະເປັທິດທາງໃຫ້ແກ່ບັດາມາດຕະກາກະກຽມ ແລະ ຍຸດທະສາດທີ່ມີຢູ່ໃເອກະສາຄູ່ມື ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງກາທີ່ຈະຕ້ອງຕິດຕາມໄປຕາມແຕ່ລະບາດກ້າວ. ຢູ່ໃເອີໂດຍຫຍັ ສາ ມາດໃຫ້ ທິດທາງທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ຂອງຂະບວກາວາງແຜ, ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ສາມາດດັດແກ່ຂໍ້ ທັກ່ຽວ ຂ້ອງກັບ ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ. ຄືຕົວຢ່າງໜຶ່ງທີ່ສົ່ງເກດເຫັ ເອກະສາ ຄູ່ມືສະບັບີ້ ແມ່ໄດ້ ລວບລວມເອົາຕົວຈິງຢູ່ໃເອີໂດຍຫຍັ. ບັດກາວາງແຜຂອງແຂວງ ຫຼື ເມືອງ ຈະຕ້ອງຳໃຊ້ຢ່າງ ລະມັດລະວັງຕໍ່ເອີໂດຍຫຍັຂອງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ພັດທະາແຜກາຂອງ ຕີເອງໂດຍຮັບຮອງເອົາໂຄງຮ່າງຂອງແຜກີ້.

1.7 ພາບລວມໂດຍຫຍັກ່ຽວກັບ ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ບັດາອົງປະກອບຕໍ່ບີ້ ຄວຖືກພິຈາລະາໃລະຫວ່າງກາກະກຽມກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບ ໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ:

1. ພາກສະເໜີ ເບິ່ງບົດທີ 1, ຂໍ້ທີ 1.3 ແລະ 1.4
2. ຂໍ້ມູຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ເບິ່ງບົດທີ 2 ກາກະກຽມຂໍ້ມູຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ
3. ຄວາມສ່ຽງຂອງໄພ້ຳຖ້ວມ ຫຼື ກາປະເມີໄພ້ຳຖ້ວມ, ຄວາມຕ້າທາຕໍ່ ແລະ ຄວາມສາ ມາດ ເບິ່ງບົດທີ 3 ກາປະເມີຄວາມສ່ຽງໄພ້ຳຖ້ວມ
4. ກິໄກກາຈັດຕັ້ງ ເບິ່ງບົດທີ 4 ກິໄກກາຈັດຕັ້ງສຳລັບ ກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ, ແລະ ບົດທີ 5 ບັດາຂໍ້ຕອພີ້ຳໃກາປະຕິບັດງາສຳລັບ ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.
5. ບັດາຂໍ້ຕອພີ້ຳໃກາປະຕິບັດງາສຳລັບມາດຕະກາກຽມພ້ອມ ເບິ່ງບົດທີ 5 ບັດາຂໍ້ຕອພີ້ຳໃກາປະຕິບັດງາສຳລັບ ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ
6. ມາດຕະກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ, ກາປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້, ກາພີ້ຟູ ແລະ ປົວແປງຄືໄໝ່, ມາດຕະກາຜ່ອຄາຍຕ່າງໆ ເບິ່ງບົດທີ 6 ບັດາມາດຕະກາກຽມພ້ອມ ແລະ ຜ່ອຄາຍໄພ້ຳຖ້ວມ, ກາປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້, ບັດາມາດຕະກາກາພີ້ຟູ ແລະ ປົວແປງຄືໄໝ່ຫລັງໄພ້ຳຖ້ວມ.
7. ກາກະກຽມ ແລະ ຮັກສາລາຍກາຊັບພະຍາກອ ເບິ່ງບົດທີ 7 ກາກະກຽມ ແລະ ຮັກສາລາຍກາຊັບພະຍາກອ ແລະ ບົດທີ 3, ຂໍ້ທີ 3.7
8. ກາປະເມີ ແລະ ບັບປຸງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ເບິ່ງບົດທີ 8, ຂໍ້ທີ 8.8
9. ກາປະສົມປະສາບັດາກຸ່ມເປົ້າໝາຍທີ່ມີຄວາມສ່ຽງພິເສດເຂົ້າໃກາວາງແຜກຽມ ພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ເບິ່ງບົດທີ 9, ບົດທີ 3, ຂໍ້ທີ 3
10. ກາປະສົມປະສາແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມເຂົ້າໃຂະບວກາວາງແຜ ພັດທະາຢູ່ລະດັບສູກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ

ເບິ່ງບົດທີ 10 ແລະ ບົດທີ 5 ຂໍ້ທີ 5.3

11. ເອກະສາຊ້ອນທ້າຍສຳລັບ ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ

- ລາຍກາບັດາຊັບພະຍາກອນທັງໝົດ: ຄື ແລະ ຊັບພະຍາກອນທາງດ້າໂຄງລ່າງ ທີ່ສາມາດຳໃຊ້ໄດ້ ແລະ ມີຄວາມສາມາດສູງ.
- ຈ້ເບີຕິດຕໍ່ທີ່ສຳຄັນ (ໜັງໜ້າ, ເຮັດເບີຕາຕະລາງບັຈຸຂໍ້ມູ).
- ກອງເລຂາ ແລະ ບັດາສະມາຊິກຂອງຄະະກຳມະກາຊັມຄອງໄພ້ພິບັດຂໍ້ແຂວງ.
- ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບາ, ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງສາກົ.
- ແຜທີ່.

ບົດທີ

2

ກ າ ກ ະ ກ ງ ມ
ຂໍ້ ມູ ຂ ອ ງ ແ ຂ ວ ງ
ແ ລ ະ ເ ມ ື ອ ງ .

ກາກະກຽມຂໍ້ມູຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

2.1 ສະພາບລວມຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

ໃບດຽວແມ່ກອະທິບາຍຄວາມເປັນທາງດ້າຂໍ້ມູທີ່ຕ້ອງກາ ເພື່ອກະກຽມຂໍ້ມູ ພື້ຖາຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ທັງໝົດມີແມ່ຖາຂໍ້ມູ, ກາສະເໜີດ້າຂໍ້ມູ ແລະ ກອະທິບາຍ. ບັດກວາງແຜມີຄວາມຕ້ອງກາດ້າຂໍ້ມູລະອຽດ ແລະ ຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ສຳເລັດບັດາຂໍ້ມູຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ກ່ອນກາກະກຽມແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ ໄພ້ຖ້ວມ. ບັດາຂໍ້ມູພາບລວມຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ຮູ້ໄດ້ເຖິງຄວາມຮ້າຍແຮງຂອງ ໄພ້ຖະລາຍຳຖ້ວມ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງມີຕໍ່ປະຊາຊົ ແລະ ສັບສົມບັດຂອງພວກເຂົາ. ມີຍັງສາມາດສ້າງ ເປັຄຳອະທິບາຍກຽວກັບ ກາວາງແຜກະກຽມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມຢູ່ພື້ທີ່ສະເພາະໃດໜຶ່ງໂດຍກາສ້າງແຜທີ່ ຄວາມສ່ຽງຢູ່ເຂດ. ບັດາຂໍ້ມູ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຮູ້ໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງເຖິງກາພົວພັນລະຫວ່າງ ລັກສະນະດ້າເສດຖະກິດ -ສັງຄົມຂອງພື້ທີ່ໃດໜຶ່ງ ແລະ ຊຸມຊົນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ຄວາມອາດເປັໄປໄດ້ທີ່ຳຖ້ວມຈະສົ່ງຜົນ ກະທົບຕໍ່ຊີວິດຂອງປະຊາຊົ ແລະ ຊັບພະຍາກອ. ອກຈາກີ້, ໃບດີ້ ຍັງໄດ້ອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້ເຖິງຄວາມສຳຄັ ຂອງກາວາງແຜກະກຽມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມຢູ່ແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

2.2 ຈຸດປະສົງ.

- ເພື່ອເຂົ້າໃຈເຖິງຂໍ້ມູພື້ຖາທີ່ຕ້ອງກາ, ແຫລ່ງຂໍ້ມູ ແລະ ປະເພດຂໍ້ມູທີ່ຕ້ອງກາເກັບກຳ ແລະ ກວດກາ ເພື່ອກະກຽມຂໍ້ມູຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ.
- ເພື່ອສະເໜີຂໍ້ມູທີ່ສາມາດໃຊ້ໃຫ້ແກ່ກາວາງແຜກະກຽມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ ທີ່ໄດ້ສັງລວມໂດຍຫຍໍ້ ກຽວ ກັບ ບັດາຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ.
- ສ້າງເອກະສາເອ້ອະທິບາຍກຽວກັບ ກາວາງແຜກະກຽມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ ຢູ່ສະເພາະ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

2.3 ບັດາແວຄວາມຄິດທີ່ສຳຄັ.

- ຂໍ້ມູຂ່າວສາກຽວກັບ ແຂວງ/ເມືອງ, ເຫດກາໄພ້ຖ້ວມທີ່ເກີດຂຶ້ຜ່າມາ ແລະ ຈະເກີດຂຶ້ອາຄິດ ແລະ ຂໍ້ມູ ກຽວກັບຊຸມຊົ ແມ່ກາສ້າງແມ່ພິມທີ່ສຳຄັຂອງໂຄງກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ.
- ໃຄະທີ່ມີຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງກາດ້າຂໍ້ມູຂ່າວສາ ແລະ ຂໍ້ມູອາດຈະບໍ່ສາມາດມີໄດ້ໝົດທຸກງອົງປະກອບ ທີ່ຈຳເປັສຳລັບກາວາງແຜກະກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ, ໂດຍສະເພາະ ຢູ່ລະດັບເມືອງ, ກາເກັບກຳຂໍ້ມູແມ່ ມີຄວາມສຳຄັຫລາຍ. ແວໃດກໍ່ຕາມ ຂໍ້ມູທີ່ເປັປະ ໂຫຍດທີ່ສະເໜີຢູ່ໃແຜກກະກຽມຕອບໂຕ້ ໄພ້ຖ້ວມ ຈະເປັພື້ຖາໃຫ້ແກ່ກາປະຕິບັດກາວາງແຜ ແລະ ກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
- ເພື່ອລວບລວມບັດາຂໍ້ມູໂດຍສັງເຂບຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ໃຊ້ຄວາມພະຍາຍາມທຸກວິທີທາງໃກາ ເກັບກຳຢູ່ຫລາຍໆແຫລ່ງຂໍ້ມູ. ຂໍ້ມູເລົ່າແມ່ຂໍ້ມູທີ່ໄດ້ຈາກກາສຳຫລວດ, ກາສຶກສາດ້າເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ຂໍ້ມູບັທິກຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແລະ ຈາກຂ່າວສາທາງໜັງສືພິມ.
- ຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງຂໍ້ມູທີ່ໄດ້ເກັບກຳແມ່ມີຄວາມສຳຄັຫລາຍ ແລະ ຄວໄດ້ປະຕິບັດຜ່າພະແກກາ ຫຼື ອົງ ກອທີ່ຮັບຜິດຊອບສຳລັບສະຖິຕິ ແລະ ແຜກາ.

2.4 ບັດາອົງປະກອບທີ່ສຳຄັກຽວກັບ ສະພາບລວມຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

ຂໍ້ມູຂອງແຂວງ/ເມືອງ ແມ່ພາບລວມໂດຍຫຍໍ້ກຽວກັບ ແຂວງ/ເມືອງ ທີ່ລວມເອົາບັດາຂໍ້ມູທາງດ້າພູມສາດ, ລາຍລະອຽດຂອງກາດຳລົງຊີວິດ, ຂໍ້ມູດ້າປະຊາກອ, ແລະ ໂຄງລ່າງພື້ຖາ. ບັດາອົງປະກອບທັງໝົດຂ້າງເທິງ ແມ່ມີຄວາມສຳຄັ ເພື່ອປະເມີບັດາ ຄວາມຕ້ອງກາ ແລະ ກາປະຕິບັດທີ່ເປັບູລິມະສິດໃອາຄິດ ຢູ່ໂຄງກາ

ກະກຽມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ. ບັດາຂໍ້ມູທົ່ວໄປທີ່ຕ້ອງກາສຳລັບ ແຜກາຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ ມີດັ່ງລຸ່ມີ້:

- ຂໍ້ມູລວມ.
 - a) ລາຍລະອຽດດ້າທີ່ຕັ້ງຂອງແຂວງ.
 - b) ຈຳວປະຊາກອ.
 - c) ຈຳວເມືອງ, ຊຸມຊົ ແລະ ບ້າ.
 - d) ຂອບເຂດຊາຍແດແຂວງ (ແຜທີ່ແຂວງ ລວມທັງ ແມ່ຳຂອງ ແລະ ລະບົບແມ່ຳອື່ງ).
 - e) ບັດາເຂດຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມຂອງ ແລະ ເຂດທີ່ມັກເກີດໄພ້ຖ້ວມ.
- ຂໍ້ມູທາງດ້າພູມສາດ.
 - a) ຮູບແບບກາຄຸ້ມຄອງທີ່ດິ.
 - b) ຮູບແບບກາປູກພືດ ແລະ ພື້ທີ່ປູກ.
 - c) ປະລິມາຳຝ.
 - d) ສະພາບແວດລ້ອມທາງພູມມີສາດ.
- ລາຍລະອຽດກຽວກັບກາດຳລົງຊີວິດ.
 - a) ບັດາອາຊັບຫລັກຂອງປະຊາຊົ.
 - b) ບັດາກິດຈະກຳທີ່ສ້າງລາຍຮັບ.
- ຂໍ້ມູດ້າປະຊາກອ.
 - a) ລາຍລະອຽດຂອງພິລະເມືອງ (ຢູ່ຂໍ້ເມືອງ).
 - b) ອັດຕາຜູ້ຮູ້ໜັງສື.
 - c) ຂໍ້ມູດ້າເສດຖະກິດ.
 - d) ລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົ.
- ຂໍ້ມູດ້າໂຄງລ່າງພື້ຖາ.
 - a) ຄວາມຍາວຂອງເສັ້ທາງທັງໝົດ ແລະ ປະເພດຂອງເສັ້ທາງ.
 - b) ບັດາລະບົບຄອງທີ່ສຳຄັ.
 - c) ຈຳວໂຮງໝໍ (ຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົ) ແລະ ສູ້ກສາສຸກຂະພາບ.
 - d) ບັດາແຫລ່ງກີ ຳໃຊ້.
 - e) ບັດາສະຖາບັກາສຶກສາ.
 - f) ບັດາວັດວາອາລາມ/ສະຖາທີ່ທາງສາດສະໜາຕ່າງໆ.
 - g) ຂົວ.
 - h) ສະຖາທີ່ສຳຄັສຳລັບເຫດກາສຸກເສີ (ສະຖາທີ່ຕັ້ງຂອງກຳລັຄທະຫາ, ສະຖາ ທີ່ສຳຫລວດ, ສະຖາລິດເມ, ສະໜາມບີ, ສະຖາໂທລະພາບ ແລະ ວິທະຍຸກະ ຈາຍສຽງ).
 - i) ສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກສຸກເສີຕ່າງໆ (ສະຖາທີ່ດັບເພີງ, ຫລາວັດແທກຳ, ສະ ຖາອຸຕຸຍິມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ, ໜ່ວຍງາຄັຫາ ແລະ ກູ້ໄພ, ສະຖາທີ່ປອດໄພ ສຳລັບຕົວເມືອງ, ແຜທີ່ຕ່າງໆ).

ໃກາກຳດຊອກຫາແຫລ່ງຂໍ້ມູຂ່າວສາສຳລັບ ກາວາງແຜກະກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ ໄພ້ຖ້ວມ, ຄວກຳດຫາແຫລ່ງຂໍ້ມູ ຢູ່ແຕ່ລະງດັບ; ເອົາທັງດ້າປະລິມາ ແລະ ຄຸະພາບ, ເຖິງແມ່ວ່າ ຂໍ້ມູຈະບໍ່ໄດ້ຕາມທີ່ຕ້ອງກາຕາມແຕ່ຈະຕ້ອງຊ ອກຫາເທົ່າທີ່ຈະຫາໄດ້.

ບັດາຂໍ້ມູທີ່ສາມາດຫາໄດ້ ແມ່ຢູ່ໃແຕ່ລະພະແກກາຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ເຊ່: ສະຖິຕິ ແລະ ແຜກາ, ພະແກພັດທະ າຊະບິດ, ພະແກຊັບພະຍາກອແຫລ່ງຳອື່ງ. ຂໍ້ມູສາມາດເກັບ ກຳໄດ້ໂດຍກາສົ່ງໃບສອບຖາມເຖົາບັດາພະແກກາ

ທີ່ກຸ່ງວຂ້ອງ ກ່ອນລິເລີ່ມໃຫົວຂໍ້ກາວາງແຜ.

2.5 ບັຫາທີ່ຄວນພິຈາລະນາ.

1. ຂໍ້ມູທີ່ວໄປທີ່ຕ້ອງກາມີຫຍັງແດ່ ເພື່ອປັບປຸງຂໍ້ມູສະພາບລວມຂອງແຂວງ/ເມືອງ ?
2. ຈະສາມາດເອົາຂໍ້ມູຈາກໃສ ?
3. ບັດາພະແກກາໃດທີ່ມີຂໍ້ມູຄວາມເປັນາທີ່ຕ້ອງກາ ສຳລັບ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ?

2.6 ເອກະສາອ້າງອີງຕ່າງໆ.

- NIDM, India (2005) ແຜກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂໍ້ເມືອງ: ໂຄງຮ່າງຕົວແບບ.

ບິ ດ ທີ

3

ກາປະເມີ ໄພອັ
ຕະລາຍ, ຄວາມຕ້າ
ທາ ຕໍ່ ແລະ
ຄວາມສາມາດ
(H V C A)

ກາປະເມີ ໄພ້ອັຕະລາຍ, ຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ຄວາມສາມາດ (HVCA).

ເບິ່ງບົດທີ 3 ກຸ່ມກັບ ໂຄງຮ່າງຕົວແບບ ຂອງແຜກາກະກຸ່ມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ.

3.1 ສະເໜີໂອໂດຍຫຍໍ້.

ກາປະເມີຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມແມ່ໄດ້ປະຕິບັດ ຢູ່ໃນກາປະເມີ ໄພ້ອັຕະລາຍ, ຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ຄວາມສາມາດ. ໃນກາປະເມີ ຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຮົາມີຂໍ້ມູນເປັນລະບົບ ແລະ ລວມທັງ ກາວິເຄາະຂໍ້ມູນຖ້ວມ ກໍ່ຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຮົາເຂົ້າໃຈ ເທັໄດ້ສະພາບຄວາມເສຍຫາຍທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຢູ່ພື້ນທີ່ສະເພາະໃດໜຶ່ງ ແລະ ຍັງໃຫ້ພວກເຮົາຮູ້ໄດ້ເຖິງຄວາມອາດສາມາດອັດທິມີ ເພື່ອກະກຸ່ມ ຕອບໂຕ້ກັບໄພ້ຖ້ວມ.

ໃບດີ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຮົາເຂົ້າໃຈ ກຸ່ມກັບ ກາປະເມີຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລາຍລະອຽດ ແຕ່ລະບາດກ້າວທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດໃນເຮັດຝຶກທັດກາປະເມີ ເພື່ອສ້າງຄວາມປອດໄພຈາກ ຖ້ວມ.

3.2 ຈຸດປະສົງ.

- ເພື່ອເຂົ້າໃຈຄວາມສ່ຽງທີ່ມີຖ້ວມ ແລະ ບັດາບັດໃຈທີ່ສຳຄັນໃດທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະ ເມີຄວາມສ່ຽງເຫຼົ່າ.
- ອະທິບາຍບັດາອົງປະກອບພື້ນຖານຂອງກາປະເມີໄພ້ອັຕະລາຍ ລວມທັງກາຳສະ ເໜີທີ່ງ່າຍດາຍໃ ຮູບແບບຂອງແຜທີ່ ແລະ ຂໍ້ມູນອ້າງອີງຖ້ວມອື່ງ.
- ອະທິບາຍກາປະເມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ຄວາມສາມາດ ລວມທັງ ກາຳໃຊ້ວິທີ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມຕ່າງໆ ເພື່ອປະເມີ ແລະ ວິເຄາະ ບັດາບັດໃຈທາງດ້າ ວັດຖຸ/ອຸປະກອ, ສັງຄົມ/ ກາຈັດຕັ້ງ ແລະ ສິ່ງກະຕຸ້/ ທັດສະ ຂະຄະຕິ ຂອງຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ຄວາມສາມາດ.
- ເພື່ອຮຽນຮູ້ສາຍພົວພັນລະຫວ່າງໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງມັນທີ່ອາດຈະມີຕໍ່ປະຊາຊົ ແລະ ຊັບສິ ຢູ່ພື້ ທີ່ສະເພາະໃດໜຶ່ງຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ.
- ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນບັດາມາດຕະກາຕ່າງໆທີ່ປະຕິບັດ ທີ່ໃສ່ແກ້ໄຂບັດາຄວາມສ່ຽງຖ້ວມ ແລະ ບັດາເຄື່ອ ໄຂທີ່ບໍ່ປອດໄພຕ່າງໆ.
- ຍົກໃຫ້ເຫັນທາຜົນກະທົບຂອງກາປຸງແປງດີພ້າອາກາດຕໍ່ກັບຖ້ວມ ແລະ ຄວາມ ຕ້າທາຕ່ຳທາງດ້າພູມສາດ.

3.3 ແວຄວາມຄິດທີ່ສຳຄັນ.

- ຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມແມ່ກາຄາດຄະເລຄວາມສູເສຍຈາກເຫດກາໄພ້ຖ້ວມໃໂລຍະ ເວລາສະເພາະໃດໜຶ່ງ. ສະ, ລັກສະນະຄວາມສ່ຽງຂອງໄພ້ຖ້ວມອາດມີ:
 - ແມ່ຄວາມອາດເກີດຂຶ້ນຂອງໄພ້ອັຕະລາຍດ້ວຍຄວາມແຮງສະເພາະຂອງກາເກີດຂຶ້ນໃດ ໜຶ່ງ.
 - ບັດາອົງປະກອບທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ສູງຕໍ່ກາສູເສຍ ຫຼື ເສຍຫາຍໄດ້ງ່າຍ; ບັດາບັດໃຈ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພ້ຖ້ວມ.
 - ລັກສະນະຂອງຄວາມຕ້າທາຕ່ຳບັດາບັດໃຈທີ່ມີຄວາມສ່ຽງເລົ່າ.
 - ລະບຸໂລຍະເວລາໃອາຄິດລະອຽດ.
- ກາປະຕິບັດ HVCA ແມ່ພາກສ່ວທີ່ສຳຄັນຂອງກາວາງແຜກຸ່ມພ້ອມ ແລະ ສ້າງເປັພື້ ຖາສຳລັບ ກາສ້າງແຜ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັດາແຜກຸ່ມພ້ອມ ຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ.
- ກາປະຕິບັດ HVCA ແມ່ວິທີກາເພື່ອກາດລັກສະນະ ແລະ ກາຂະຫຍາຍຕົວຂອງ ຄວາມສ່ຽງ ດ້ວຍກາວິໃຈຜົ

ກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຂອງໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ປະເມີບັດາເງື່ອນໄຂຂອງ ຄວາມຕ້າທາຕ່ຳທີ່ສາມາດຂຶ້ນຊຶ່ງ ເປັອັຕະລາຍຕໍ່ປະຊາຊົ, ຊັບສິ, ກາດຳລົງຊີວິດ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ພວກເຮົາອາໄສຢູ່ (UNISDR, 2004).

- ກາປະເມີຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມລວມມີກາປະເມີໄພ້ອັຕະລາຍໄພ້ຖ້ວມ, ກາ ເຂົ້າທາຂອງຕົວປະກອບທີ່ເປັ ຄວາມສ່ຽງ, ອົງປະກອບຂອງຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ຄວາມສາ ມາດ.
- ກາເກັບກຳຂໍ້ມູ ແລະ ກາວິເຄາະຂໍ້ມູ ແມ່ພາກສ່ວທີ່ສຳຄັນ ຂອງກາປະເມີຄວາມສ່ຽງ.
- ກາປະເມີຄວາມສ່ຽງຄວາມປະຕິບັດແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ສາມາດເປັຈຸດເລີ້ມຕົ້ນກາ ປູກຈິດສຳກຸ່ມກັບ ຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມຢູ່ໃຊຸມຊົ.
- ກາວິໃຈຂໍ້ມູ ແລະ ຂໍ້ແກ້ຕໍ່ມາດຕະກາຕ່າງໆດ້ວຍກາຳໃຊ້ໂຄງປະກອບກາຕິດຕາມ ຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ.
- ກາວາງແຜສຳລັບກາກຸ່ມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ພິບັດ ແລະ ກາຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ (ຮ່ວມກັບ ອຳດກາ ປົກຄອງທ້ອງຖິ່, ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງ ແລະ ຊຸມຊົ).

ບັດາເຄື່ອງມື PRA ທີ່ເຄີຍອຳໃຊ້ສຳລັບກາປະເມີແຕ່ລະຢ່າງລວມມີ:

ກາປະເມີຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມໃລະດັບຊຸມຊົ

ກາປະເມີຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມໃລະດັບຊຸມຊົ - ຫລື ກາປະເມີໄພ້ອັຕະລາຍ, ຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ຄວາມສາມາດ (HVCA) - ຄືໄດ້ຮັບຮູ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ, ກາປະຕິບັດ HVCA ແມ່ຂະບວກາທີ່ບັ ດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກຸ່ມຂອງຕ່າງໆຮ່ວມກັບເກັບກຳ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ ມູຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມ. ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູ ທີ່ເກັບກຳ, ບັດາແຜກາໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ ແລະ ບັດາກິດຈະກຳທີ່ເໝາະສົມກໍ່ໄດ້ຖືກປະຕິບັດ ທີ່ແໃສ່ຫລຸດຜ່ອ ຫຼື ກຳຈັດຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມທີ່ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດຂອງປະຊາຊົ. ປະຊາຊົ, ອຳດກາປົກຄອງ, ບັດາອົງ ກາຈັດຕັ້ງ ແລະ ບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມອື່ງຢູ່ທ້ອງຖິ່ ລວມທັງບັດາຊຸມຊົທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ໄພ້ຖ້ວມ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມໃຂະບວກາປະເມີຄວາມສ່ຽງ.

ກາປະເມີຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມຊຸມຊົໝາຍເຖິງກາວິໃຈແບບມີສ່ວນຮ່ວມໃຮູບແບບໄພ້ຖ້ວມທີ່ເກີດຂຶ້ ຜ່າມາ ແລະ ໃປະຈຸບັນ, ທີ່ພົວພັນເຖິງບັດາທີ່ຂຶ້ນຊຸມຊົ (ກາປະເມີ ໄພ້ອັຕະລາຍ) , ບວກກັບກາ ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ບັດາສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ໄພ້ອັ ຕະລາຍເລົ່າ ກາຍເປັ ໄພ້ພິບັດ (ກາປະເມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ) , ບັດາຊັບພະຍາກອ ທີ່ມີສຳລັບອຳໃຊ້ເພື່ອ ຫລຸດຜ່ອ ຄວາມສ່ຽງໄພ້ພິບັດ (ກາປະເມີຄວາມສາມາດ) ແລະ ກາປະເມີຄວາມຮັບຮູ້ຄວາມ ສ່ຽງຂອງຄືທີ່ແຕກຕ່າງ.

ເຄື່ອງມືກາປະເມີຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມແບບມີສ່ວນຮ່ວມ

ກາເກັບກຳຂໍ້ມູທີ່ພົວພັນເຖິງຄວາມສ່ຽງໄພ້ຖ້ວມ ແມ່ເກັບກຳໂດຍອຳໃຊ້ເຄື່ອງມືກາປະ ເມີ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ຫຼື ບັດາເຕັກກິດຕ່າງໆ - ຫຼືທີ່ຮູ້ກີ່ໃນກາເກັບກຳຂໍ້ມູແບບມີສ່ວນຮ່ວມ (PRA) Participatory Rapid (or Rural) Appraisal (or Assessment). ທີ່ມາກາປະເມີຜົອາດ ຈະລິເລີ້ມກາວິໃຈຂໍ້ມູທີ່ໄດ້ເກັບກຳ, ແຕ່ສິ່ງທີ່ສຳຄັນ ຂອງຂະບວກາ ວິໃຈຕ້ອງໄດ້ເຮັດຮ່ວມ ກັບຊຸມຊົກອ.

ບັດາບາດກ້າວຂອງ ກາປະຕິບັດ HVCA:

- ກາກະກຸ່ມສຳລັບ HVCA (ທັງອຸປະກອ ແລະ ໃອໃ).
- ກາເກັບກຳຂໍ້ມູແມ່ຂຶ້ນກັບກາກິດຄຳຖາມ ແລະ ກາຳໃຊ້ເຄື່ອງມື PRA ທີ່ເໝາະສົມ.

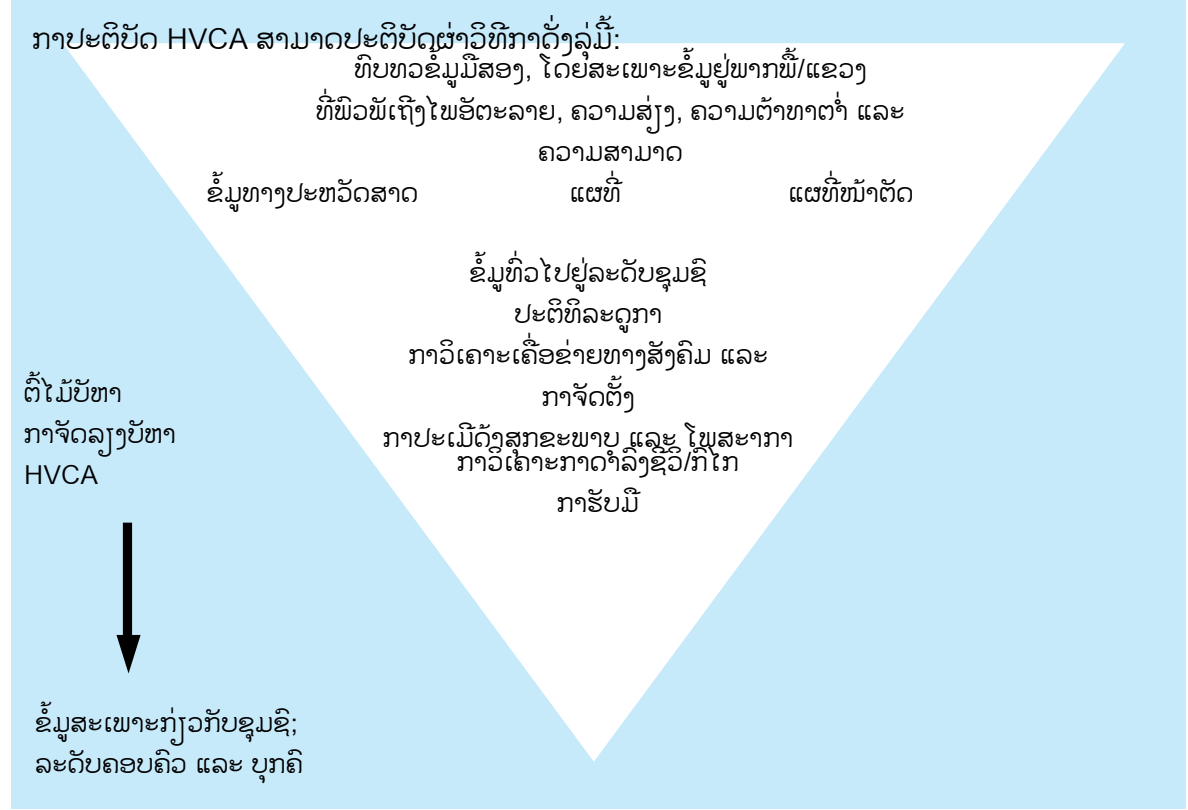
- ປະຕິທິລະດູກາ.
- ແຜທີ່ຊັບພະຍາກອ
- ແຜທີ່ໜ້າຕັດ (ກາເຕີສຳຫລວດພີ້ທີ່).
- ກາດຳລົງຊີວິດ (ກາປະເມີກາດຳລົງຊີວິດ).
- ກາວິເຄາະກິໂກກາຮັບມີ.
- ກາວິເຄາະເຄືອຂ່າຍທາງສັງຄົມ/ກາຈັດຕັ້ງ.
- ກາສຳພາດເຄິ່ງໂຄງສ້າງ. (ກາເກັບກຳຂໍ້ມູແບບສີທະຍາ ແລະ ສຳພາດ).
- ກາສຳພາດກຸ່ມເປົ້າໝາຍ.
- ກາປຶກສາຫາລືເປີດກວ້າງ.
- ຕີ້ໄມ້ບັຫາ (ກາວິເຄາະບັຫາຮູບແບບຕີ້ໄມ້).
- ກາຈັດລຽງບັຫາ.
- ກາສັງເກດກາ.

ບັດາຄວາມຕ້ອງກາດ້າຂໍ້ມູຕ້ອງໄດ້ຖືກກຳນົດອອກກ່ອ, ຫລັງຈາກ ຈິ່ງໃຊ້ເຄື່ອງມື PRA ຕາມຄວາມເໝາະສົມເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູທີ່ໄດ້ຄັດເລືອກໄວ້. ບັດາເຄື່ອງມືຄວຖືກຳໂຊງເປັລຳດັບ ເລີ່ມຈາກເຄື່ອງມືທີ່ເຂົ້າໃຈງ່າຍໄປຫາຍາກ. ກາຳໃຊ້ເຄື່ອງມື PRA ຕາມລຳດັບ:

3.4 ບັດາອົງປະກອບທີ່ສຳຄັຂອງ HVCA

ກາປະຕິບັດ HVCA ສ້າງເປັພີ້ຖາໃຫ້ແກ່ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ. ມີໄດ້ກຳນົດລັກສະນະຂອງບັຫາທີ່ພົວພັເຖິງໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ບັດາເຄືອໄຂທີ່ມີຢູ່ທີ່ຈະຖືກກະທົບຈາກໄພ້ຖ້ວມ. ກາປະເມີ HVCA ໄດ້ພິຈາລະນາ

ເຖິງໄພ້ຖະລາຍຳຖ້ວມ ກໍຄື ໄພ້ຖະລາຍທິ ສອງຕາມມາເຊັ່: ດິເຊາະເຈັອ, ກາເຂົ້າຫາຄວາມສ່ຽງຂອງກຸ່ມຄົທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ບັດາໂຄງລ່າງພີ້ຖາທີ່ຖືກຳຖ້ວມ. ກາປະເມີດັງກ່າວີ້ ຍັງໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເຫັເຖິງຄວາມອາດສາມາດທີ່ມີຢູ່ຂອງຊຸມຊິ ແລະ ກາຈັດຕັ້ງໃກາຮັບມີກັບໄພ້ຖ້ວມ.

3.4.1 ກາປະເມີໄພ້ຖະລາຍຳຖ້ວມ - ແມ່ກາກຳນົດລັກສະນະຂອງໄພ້ຖ້ວມໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູທາງດ້າອຸຕູຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແລະ ເຄືອໄຂຂອງອ່າງແມ່ຳ. ຂໍ້ມູດັງກ່າວ ສາ ມາດຳໃຊ້ເພື່ອກຳນົດກາພົວພັລະຫວ່າງ ກາພະຍາກອຂອງອຸຕູຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແລະ ສ້າງເປັຕົວແບບຈຳລອງຳຖ້ວມ. ກາສຶກສາຍັງໄດ້ ສະເໜີຫຍັ້ຮອບວງ ແລະ ຄວາມສ່ຽງທົ່ວໄປຂອງຳຖ້ວມ.

ກາປະເມີໄພ້ຖະລາຍຳຖ້ວມ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຫລາຍວິທິ ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູທີ່ມີຢູ່. ເຖິງຢ່າງ ໃດກໍຕາມ, ກາປະເມີໄພ້ຖະລາຍຳຖ້ວມຈະຂີ້ກັບບາງບັດໃຈລຸ່ມີ້:

- ລັກສະນະໄພ້ຖະລາຍຂອງຳຖ້ວມ.
- ຄວາມສາມາດໃກາຈັດຫາຂໍ້ມູ, ໂດຍສະເພາະແມ່ຂໍ້ມູກາວັດແທກກະແສຳໂຫລ ແລະ ຂໍ້ມູທາງພູມສາດ.
- ຄວາມເປັໄປໄດ້ຂອງກາເກັບກຳຂໍ້ມູເພີ້ມເຕີມ.
- ຄວາມສາມາດທາງດ້າຊັບພະຍາກອເພື່ອວິໄຈຂໍ້ມູ.

ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ມີກາເກັບກຳຂໍ້ມູກຽວກັບໄພ້ຖະລາຍຳຖ້ວມແລ້ວ, ມີຄວາມສຳຄັທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ສະເໜີຂໍ້ມູ ໃຫາງທີ່ເປັປະໂຫຍດ, ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູ ແລະ ຳໃຊ້ຂໍ້ມູ. ມີຫລາຍວິທິ ທີ່ຈະສະເໜີຂໍ້ມູ ຊຶ່ງລວມທັງແຜທີ່, ຂໍ້ມູບັຫາກໍຖ້ວມ ແລະ ລະບົບຂໍ້ມູທາງດ້າພູມສາດ. ແຜທີ່ແມ່ຮູບແບບມາດຕະຖາຂອງກາສະແດງຂໍ້ມູໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ກາກະຈາຍຂໍ້ມູຂ່າວ ສາໃແບບທີ່ເຂົ້າໃຈງ່າຍ. ເື້ອທີ່ເປົ້າໝາຍຈະຖືກຳຖ້ວມ ສາມາດສະແດງຢູ່ແຜທີ່ພີ້ຖາ ພູມສັຖາ ດ້ວຍກາໃສສີ ຫຼື ທາສີດຳ ໃບລິເວເື້ອທີ່. ຈະສະແດງໃຫ້ເຫັລະດັບຳຖ້ວມທີ່ມີຄວາມຮ້າຍແຮງແຕກຕ່າງກັ. ບັດາຮູບແບບຂອງແຜທີ່ຕ່າງໆໄດ້ສະເໜີຂ້າງລຸ່ມີ້:

- ແຜທີ່ບໍລິເວທີ່ຖືກຳຖ້ວມ - ສະແດງຄວາມເລິກຕີ້ຢູ່ພີ້ທີ່ຳຖ້ວມ. ມີໃຫ້ຮູບພາບທີ່ຈະແຈງ ແລະ ເຊື່ອຖືໄດ້ ກຽວກັບ ຄວາມເລິກຂອງລະດັບຳຖ້ວມ ແລະ ກາແຜ່ຂະຫຍາຍບໍລິເວຳຖ້ວມ.
- ແຜທີ່ສະແດງໄລຍະເວລາຳຖ້ວມ - ກໍຄືຄ່າຍຸຄິກັກັບແຜທີ່ບໍລິເວຳຖ້ວມ, ແຕ່ມີຍັງໄດ້ ພິຈາລະນາເຖິງໄລຍະ ເວລາຂອງຳຖ້ວມ. ແຜທີ່ເຫຼົ່າ ແມ່ມີປະໂຫຍດຫລາຍ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ໃຊ້ເພື່ອປະເມີຄວາມເສຍຫາຍທີ່ ອາດຈະເກີດຂຶ້ຂອງຳຖ້ວມ ລວມທັງກາເສຍຫາຍທາງດ້າກະສິກຳ (ພີ້ທີ່ປູກເຂົ້າ).
- ແຜທີ່ສົມທຽບຳຖ້ວມ - ສະແດງເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ ສອງແບບຂອງແຜທີ່ຳຖ້ວມ. ມີແຜທີ່ສົມທຽບສອງແບບ ຊຶ່ງສະແດງອອກດັງີ້:
 - ຜິກະທົບຈາກກາກະທຳຂອງມະຸດ.
 - ກາປຸ່ງແປງຳຖ້ວມຕາມກາເວລາ.

3.4.2 ກາປະເມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ຄວາມສາມາດ - ແມ່ກາຈຳແກເຖິງປະຊາຊິ ແລະ ໂຄງລ່າງພີ້ ຖາທີ່ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ສຸດຕໍ່ໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ມີຄວາມເປັໄປໄດ້ສູງທີ່ອາດຈະຖືກກະທົບຈາກໄພ້ຖ້ວມ.

ຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ - ແມ່ຄວາມສາມາດຂອງບຸກຄົ ຫຼື ກຸ່ມຄົ ເພື່ອຄາດຄະ, ຮັບມີ, ແລະ ພີ້ຟູ ຈາກຜິກະທົບຂອງໄພ້ຖະລາຍຈາກທຳມະຊາດ. ຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ສາມາດປະ ກອບມີຫລາຍໆບັດໃຈທີ່ແຕກຕ່າງກັ ເຊັ່: ບັດໃຈທາງດ້າມະຸດສາດ,ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ກາເມືອງ ກໍຄືພູມສັຖາ.

ບັດາບັດໃຈຕ່າງໆທີ່ປະກອບສ່ວຢູ່ໃຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ສ່ວຫລາຍແມ່ຢູ່ໃແບບປະ ສົມປະສາກັ. ຄວາມຕ້າທາ ຕ່ຳຍັງສາມາດປຸ່ງແປງໄປຕາມເວລາ, ມີສາມາດເພີ້ມຂີ້ ແລະ ຫລຸດລົງ ໂດຍຂີ້ກັບຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງຊຸມຊິ ຫຼື ບຸກຄົ ເື້ອງຈາກວ່າຜິກະທົບຂອງຫລາຍ ບັດໃຈ ອາດຈະປຸ່ງແປງຕະຫລອດເວລາ. ຄວາມຕ້າທາຕ່ຳບໍ່ແມ່ບັດ ໃຈດ້າໃດດ້າໜຶ່ງ ຢູ່ພີ້ທີ່ ສະເພາະໃດໜຶ່ງ, ມີຫລາຍລຽບແບບ ອີງຕາມລາຍຮັບ, ກາເຂົ້າຫາຄວາມສ່ຽງຂອງ ຕົວປະກອບ ທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ, ລະດັບກາທ້າງທາກະກຽມ.

ບາງບັດໃຈທີ່ອາດເປັສາເຫດເຮັດໃຫ້ອົງປະກອບຂອງຄວາມສ່ຽງຖືກກະທົບຈາກຳຖ້ວມ:

- ກາຂະຫຍາຍຕົວແບບບໍ່ມີແຜກາ ບວກກັບກາລະບາຍຳ ແລະ ສຸຂາອາາໄມ່ບໍ່ດີ.
- ກາພັດທະນາຂອງຜູ້ທີ່ຄອບຄອງດິຈຳວຫລາຍຢູ່ຊຸມຊິ ເຊັ່ວ່າ ຢູ່ບໍລິເວເຂດທີ່ມີກາ

ຕະຝັງເຈື້ອ, ແຄມຈ້ຳ ແລະ ຢູ່ກາງແມ່ຈ້ຳ.

- ກາກໍ່ສ້າງບ້ຳເຮືອບໍ່ຖືກຕ້ອງ.
- ຄວາມທຸກຈີ.
- ກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມບໍ່ພຽງພໍ.
- ຂາດລະບົບກາເຕືອໄພລ່ວງໜ້າ.
- ກາປຸງແປງດີຟ້າອາກາດສ້າງຜິກະທົບໃສ່ພໍ້ທີ່ສະເພາະໃດໜຶ່ງ.
- ກາເຊື່ອມໂຊມຂອງສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ພູມສັຖາ.

ກາປະເມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ຄວາມສາມາດ ຍັງສາມາດຊ່ວຍກາືດໄດ້ເຖິງຊຸມຊົນ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ສຸດຕໍ່ໄພ້ຖ້ວມ. ຊຸມຊົນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ໄດ້ລະບຸ ແມ່ບັດາຜູ້ທີ່ຕ້ອງ ກາຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຫລາຍທີ່ສຸດ, ເປັເປົ້າໝາຍ ແລະ ບູລິມະສິດໃກາໃຊ້ແຫລ່ງຊັບພະ ຍາກອ. ບັຫຈ້ ສາມາດວິໃຈໄດ້ໂດຍອີງໃສ່ມາດຕະຖາທີ່ໃຫ້ມາ ຢູ່ໃຕາຕະລາງລຸ່ມີ້:

	ຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ	ຄວາມສາມາດ
ດ້າກາຍຍະພາບ/ວັດຖຸ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ດຳລົງຊີວິດຢູ່ເຂດຈ້ຳຖ້ວມ, ▪ ເຮືອຊາບໍ່ແໜ້ນໜາ. ▪ ຄວາມທຸກຈີ: ມີທາງເລືອກໜ້ອຍ, ບໍ່ມີເງິສະສົມ, ຊັບສົມບັດມີໜ້ອຍ. ▪ ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອ: ເທັກໂໂລຊີ, ຄວາມ ຮູ້ ແລະ ວຽກເຮັດງາທາມີຈາກັດ. 	<p>ກາຮັບປະກອາຊີບກາງາ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ມີປະກັໄພ. ▪ ສຂະພາບດີ. ▪ ທີ່ຕັ້ງມີກາປ້ອຄກັ. ▪ ຄວາມສາສຳ ແລະ ຄວາມເປັຊ່ຽວຊາ. <p>ດ້າສັງຄົມ/ກາຈັດຕັ້ງ</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ປະຊາຊົນບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ຜູ້, ສັບສົມບັດ, ທີ່ຕັ້ງ, ເອິງຈາກບັດາປັດໃຈທາງດ້າກາເມືອງ, ສາດສະໜາ, ຊີຊາດ ຫຼື ຮິດຄອງປະເພີທາງສັງຄົມ ແລະ ມາດຖາກາດດຳລົງຊີວິດ. ▪ ກາຈັດຕັ້ງ: ຊຸມຊົ ຫຼື ໂຄງສ້າງທາງກົດໝາຍມີຄວາມຈາກັດ. ▪ ຂາດກາສະໜັບສະໜູ, ກາບໍ ລິກາ ແລະ ກາເຂົ້າທາແຫລ່ງ ຊັບພະຍາກອມີຄວາມຈາກັດ. ▪ ກາຊ່ວຍເຫຼືອຊຸມຊົ, ກາເປັຜູ້ຈ້ຳ, ກາຈັດຕັ້ງ. 	<p>ກາຄຸ້ມຄອງທີ່ເໝາະສົມ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ກາເປັອ້ໜຶ່ງອັດຽວຂອງຊຸມຊົ. <p>ດ້າທັດສະະຄະຕິ/ກາກະຕູ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ທັດສະະຕໍ່ກັບຄວາມສ່ຽງ: ປະຕິເສດ ແລະ ບໍ່ຮັບຮູ້ກຽວ
<p>ກັບໄພຂົ່ມຂູ່.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ທັດສະະບໍ່ໝັໃຈໃຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ເອິງຢູ່ອາແຕ່ຄູ່ອີ້ ໂຄງສ້າງທາງກົດເມືອງ, ກາລັງແຮງ - ບໍ່ມີຄວາມຄ່ອງແຄວໃຊຸມຊົ. <ul style="list-style-type: none"> ▪ ປະຊາຊົມີຄວາມໝັໃຈຕໍ່ຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າເພື່ອຮັບມີກັບບັຫາສິ່ງາບຊູ່ຕ່າງໆ. ▪ ມີຄວາມສາມາດຄູ່ເຄີຍກັບ 	<p>ສະພາບແວດລ້ອມໄດ້ໄວ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ມີລະບົບທີ່ເຂັ້ມແຂງ ເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ສະໜັບສະໜູໃຫ້ໂຄງສ້າງ ▪ ຮູ້ລ່ວງໜ້າວ່າໄພພິບັດຈະກະທົບຫຍັງແດ່ຕໍ່ກັບພວກເຂົາ.

ປະເພດໄພອັດຕະລາຍ ຈຳນວນ	ບັດາປັດໃຈທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ	ບັດາເງື່ອນໄຂທີ່ບໍ່ປອດໄພ	ຄວາມກົດດັນທີ່ບໍ່ຄົງທີ່	ບັດາສາເຫດຕິດ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ພະຍຸໄຕ້ຟູ. ▪ ຝືລົມມໍລະສຸມ. ▪ ປ່າເຮືອ ແລະ ຊັບ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ສົມບັດອ້າງຖືກສູ ເສຍ ຫຼື ເສຍຫາຍ. ▪ ເສຍຊີວິດເອງຈາກ ຈີມນ້ຳ ຫຼື ເຮືອຍຸບທັບ ▪ ກາເກັບເປັ ແລະ ບາດເຈັບໃ ຫຼຸ່ມປະຊາຊົນ. ▪ ສູເສຍເຮືອຊາ ແລະ ວິຖີກາ ດຳລົງຊີວິດ. ▪ ສັດລ້ຽງສູເສຍ, ບາດ ເຈັບ, ຫຼື ປ່ວຍໄຂ. ▪ ກາຍກຸ້ງດ້າ ກາ ດຳລົງຊີວິດຕ່ຳ. ▪ ເຮືອຊາຕ້ອງເຂດດີ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ຕ່ຳ, ເຂດແລບແຄມແມ່ນ້ຳ, ແຄມຄອງນ້ຳ, ເທງແມ່ນ້ຳ ແລະ ທະເລ. ▪ ວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ບຸກສ້າງ ເຮືອ ບໍ່ດີ ຫຼື ເປັເພງາຍ. ▪ ບໍ່ມີກາສະລົມສະບຽງ ອາຫາ ▪ ບໍ່ມີຍາເພື່ອປົວສັດ. ▪ ບໍ່ມີກາປ້ອງກັນໄພນ້ຳ ຖ້ວມ. ▪ ບໍ່ມີເຂດປອດໄພ. ▪ ບໍ່ສາມາດປຸງແຫລັບລົມ ບັດທີ່ເສຍຫາຍ. ▪ ວິທີກາດຳລົງຊີວິດຖືກຢຸດສະ ຫັກກ. ▪ ກາກໍ່ສ້າງເຮືອຊາ ແລະ ບັດາຕີກອາ ຄາເປັສາ ເຫດພາໃຫ້ກໍ່ຂງ (ພະຍາດເພັມຂີ້). ▪ ສະພາບທາງດ້າສຸຂະພາບ ແລະ ໄພສະກາກທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບ ກາເອົາໃຈໃສ່ . ▪ ບໍ່ມີກຳລັງທີ່ສະອາດ. ▪ ຂາດກາປະສາງ/ຂາດ ຄວາມເປັ ເອກະພາບ ໃຊ້ມື. ▪ ລະດັບລາຍຮັບຕ່ຳ, ວິທີກາດຳ ລົງຊີວິດບໍ່ໝັ້ນຄົງ. ▪ ຂາດກາຈັດແບງທີ່ດີຕັດ/ຂາດກາ ຈັດສັນນ້ຳເຮືອ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທຸກຈົ. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ຄວາມກ້າວໜ້າທາງເສດຖະກິດ ບໍ່ພຽງພໍເພື່ອເປັທາງເລືອກໃຫ້ ແກກາ ດຳລົງຊີວິດ. ▪ ລະດັບກາສຶກສາຕ່ຳທີ່ເປັບັ ຫາ ໃຫ້ແກ່ກາຊອກຫາວຽກເຮັດ ງາທ່ຳ. ▪ ກາທາລາຍຮັບບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ຜິດກົດໝາຍ. ▪ ມີກາຂົ່ມຂູ່ທາງດ້າເຄື່ອ ຍ້າຍເພື່ອເປັເສັທາງສຳລັບ ກາ ພັດທະຈາໂຄງກາ. ▪ ກາສະໜັບສະໜູງຈາກ ລັດຖະບາຍັງບໍ່ພຽງພໍ. ▪ ກາອົບພະຍົກ/ກາຕັ້ງຖ້ຳ ຢູ່ເຂດທີ່ມີກາເກີດ ໄພນ້ຳຖ້ວມ. ▪ ຂາດກາປະຕິບັດບັດາ ແຜກກຳໃຊ້ທີ່ດີ. ▪ ສະພາບແວດລ້ອມຖືກ 	<p>ເຊື່ອມໂຊມຄວາມສ່ຽງຂອງ ໄພນ້ຳຖ້ວມເພັມຂີ້.</p>

- 3.5 ບັຫາທີ່ຄວນພິຈາລະນາ.
- 1) ກາດໂດຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບ ບັດາອິດປະກອບທີ່ສຳຄັນຂອງກາປະເມີຄວາມສ່ຽງໄພນ້ຳຖ້ວມ.
 - 2) ອະທິບາຍປະເພດຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ຄວາມສາມາດ.
 - 3) ບັດາເຄື່ອໄຂທີ່ບໍ່ປອດໄພທີ່ຕ້ອງກາປະເມີພັຍັງແດ່ ?
 - 4) ກາສູເສຍທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດຈາກນ້ຳຖ້ວມທີ່ຈະມີຢູ່ໃແຜ ກະກຽມຕອບໂຕ້ໄພນ້ຳຖ້ວມມີ ຫຍັງແດ່ ?
- 3.6 ເອກະສາອ້າງອີງຕ່າງໆ.
- ADPC (2004): ເອກະສາຄູ່ມືຜືກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ກາຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພນ້ຳ ຖ້ວມ.
 - ອົງກາກາແດງ ປີ 1998: ກາປະເມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ຄວາມສາມາດ, ບັດທີ 1: ເປັຫຍັງຈຶ່ງມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ.
 - ADPC (2006) : ຄູ່ມືແຜ່ກາຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພນ້ຳຖ້ວມໃອາຊີ.

ບົດທີ

4

ກິໄກກາຈັດຕັ້ງ
ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້
ໄພຈໍ້ຖ້ວມ ແລະ
ບັດາ ອົງກາຈັດ
ຕັ້ງທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ
ໃກາຄຸ້ມຄອງ
ຄວາມສ່ຽງໄພ

ກິໂກກາຈັດຕັ້ງກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ບັດາອົງ ກາຈັດ ຕັ້ງທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃກາຄຸ້ມຄອງຄວາມ ສ່ຽງໄພ້ຳຖ້ວມ.

4.1 ສະເໜີເອໂດຍຫຍໍ້.

ໃບດີ້ແມ່ກາແຮກຽວກັບ ກິໂກກາຈັດຕັ້ງກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ. ມັຍັງໃຫ້ພາບລວມໂດຍຫຍໍ້ກຽວກັບ ກາວິໄຈຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມ ແລະ ຜິປະ ໂຫຍດຂອງກາປະຕິບັດຮ່ວມກິໂກກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ວິທີກາຄຸ້ມ ຄອງທີ່ດີ ໃໂຄງຮ່າງກາຈັດຕັ້ງທີ່ປະກອບມີບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງກຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ເຊ່: ບັດາຄະະ ກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເມືອງ, ຄະະກຳມະກາຄວບຄຸມພະຍູ ແລະ ປ້ອງກັ້ຳ ຖ້ວມ, ບັດາຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເມືອງ ຢູ່ປະເທດ ກຳປູເຈັຍ, ຫວຽດນາມ ແລະ ສປປ ລາວ.

ຢູ່ໃບດີ້ຮຽ້ ຍັງໄດ້ຳສະເໜີໃຫ້ເຫ້ຕົວຢ່າງທີ່ລະບຸຢູ່ໃເອກະສາຊ້ອທ້າຍ ຈາກບົດຮຽຂອງ ບັດາປະເທດຕ່າງໆ ເຊ່: ກຳປູເຈັຍ, ຫວຽດນາມ ແລະ ສປປ ລາວ, ຊຶ່ງໄດ້ໃຫ້ລາຍລະອຽດກຽວກັບ ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງກຽວຂ້ອງຢູ່ໃຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງ ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເມືອງ. (ເບິ່ງເອກະສາຊ້ອທ້າຍ I ແລະ III ຢູ່ຕອທ້າຍຂອງບົດີ້).

ດ້ວຍກາກຳລັບກຽວກັບ ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງແຕ່ລະອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃກາກະ ກຽມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ, ໃບດີ້ ຍັງໄດ້ໃຫ້ຄຳແະຳໃກາຈັດຕັ້ງ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ ແກ່ກິໂກກາຈັດຕັ້ງສຳລັບ ໂຄງຮ່າງແຜງາກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ, ກາຳພາຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ, ກາປະສາງາລະຫວ່າງບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ໃຊ່ວງວິກິດກາໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ກາສື່ສາຢູ່ພາຍໃກາຈັດຕັ້ງ ແລະ ກັບຊຸມຊຶ; ຈາກກາກະກຽມທີ່ມີປະສິດທິຜື ກໍສາມາດຳໄປສູ່ກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜງາຢ່າງມີຜິສຳເລັດ.

4.2 ຈຸດປະສົງ.

- ເພື່ອເຂົ້າໃຈກຽວກັບໂຄງຮ່າງກາຈັດຕັ້ງທີ່ມີຢູ່ ຂອງຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເມືອງ ເຊ່: ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເມືອງ ຢູ່ປະເທດກຳປູເຈັຍ, ຄະະກຳມະກາຄວບຄຸມພະຍູ ແລະ ປ້ອງກັ້ຳຖ້ວມຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຢູ່ປະເທດຫວຽດນາມ ແລະ ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເມືອງ ຢູ່ ສປປ ລາວ.
- ອະທິບາຍບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງກາຈັດຕັ້ງແຕ່ລະພາກສ່ວ.
- ໃຫ້ເຫ້ຈຸດຄວາມຕ້ອງກາທີ່ສຳຄັສຳລັບກາວິໄຈ ແລະ ລວມເອົາບັດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວຮ່ວມຕ່າງໆເຂົ້າໃກາວາງແຜ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພ້ຳຖ້ວມ.

4.3 ບັດາແວຄວາມຄິດທີ່ສຳຄັ.

- ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງແມ່ຄວາມຮັບຜິດ ຊອບຢູ່ພາຍໃໂຄງຮ່າງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ກຳລັງສາຍພົວພັ ແລະ ຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງບັດາສະຖາບັ ແລະ ອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງທີ່ຮັບຜິດຊອບໃວງກາທຸດຜ່ອຄວາມສ່ຽງໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມແຫ່ງຊາດ ແມ່ອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ເປັຜູ້ຮັບຜິດຊອບຫລັກ ທີ່ມີໜ້າທີ່ປະສາງາໃກາກຽມພ້ອມ, ກາຜ່ອຄາຍ ແລະ ຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມຢູ່ພາຍໃປະເທດ.

- ບັດາບົດບາດທີ່ຖາຂອງຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເມືອງ ແມ່ ຮັບຜິດຊອບປະຕິບັດບັດາກິດຈະກຳກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ, ລະຫວ່າງ ແລະ ຫລັງໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ອົງກາກາແດງ ແລະ ເຄືອຂ່າຍອາສາສະມັກຂອງກາແດງ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໃກິດຈະກຳຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຢ່າງສຳເລັດຜິ, ກິໂກກາປະສາງາລະຫວ່າງ ອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ຮັບຜິດຊອບໃວງກາ ຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ ຢູ່ທຸກໆລະດັບ.
- ແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ບື້ກາວິເຄາະຂອງບັດາຜູ້ມີ ສ່ວຮ່ວມ ແລະ ເສັມຂະຫຍາຍປັບປຸງແຜໂດຍກາເຂົ້າຮ່ວມຂອງບັດາຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມເລົ້າ ໃກາລິເລັມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜກາ.
- ກິໂກກາຈັດຕັ້ງສຳລັບ ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງ ຄວາມ ສ່ຽງສາມາດກຳລັບໄດ້ບົດບາດ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງບັດາຂະແໜງກາຕ່າງໆຢ່າງ ຈະແຈ້ງ, ບໍ່ມີກາຊ້ຳຊ້ອ ແລະ ເປັກາກະກຽມຢ່າງມີປະສິດທິຜິສຳລັບ ກາຮ່ວມມີ ແລະ ກາປະສາງາລະຫວ່າງ:
 - ບັດາອົງກາທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ລະດັບທ້ອງຖິ້.
 - ບັດາລະບົບ/ແຜກາລະດັບສູກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ້.
 - ລະບົບກາຈັດຕັ້ງຂອງທ້ອງຖິ້ທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບໂຂງເຂດວຽກງາອື່ໆ.
- ໃໂຄງສ້າງຫລາຍອົງກາເຊ່: ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເມືອງ ຢູ່ກຳປູເຈັຍ ແລະ ຫວຽດນາມ, ສະມາຊິກຂອງແຕ່ລະຄະະກຳມະກາ ຕ້ອງໄດ້ສະແດງບົດ ບາດຮ່ວມກັ ເພື່ອຳເອົາຄວາມຕ້ອງກາຂອງແຕ່ລະອົງກາ ແລະ ຄວາມຖືກຕ້ອງໃຫ້ແກ່ຄະ ະກຳມະກາໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຈາກັ ຈະຳເອົາຂໍສະເໜີ ແລະ ຂໍຖືກລົງກັບຄືສູ່ອົງກາເພື່ອ ພິຈາລະາ ແລະ ປະຕິບັດ.
- ທັງໝີດີ ຈະໄດ້ທົບທວຄືຫລັງກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັດາກິດຈະກຳກາສາທິດ, ຝືກທັດ ຫຼື ຫລັງຈາກພາວະສຸກເສີຕົວຈຽ ຈຶ່ງຈະຂຶ້ໃຫ້ເຫ້ໄດ້ເຖິງໂຂງເຂດທີ່ຕ້ອງກາເພື່ອປັບປຸງ. ແຜກາ ຕ້ອງໄດ້ມີກາທົບທວເມື່ອໄດ້ລິເລັມປະຕິບັດໃໂລຍະເວລາໃດໜຶ່ງ ແລະ ຄວໄດ້ມີກາທົບທວ ຢ່າງໜ້ອຍເປັແຕ່ລະປີ.
- ກິໂກກາຈັດຕັ້ງແມ່ຄວາມພະຍາຍາມຢ່າງຕັ້ງໜ້າເພື່ອສ້າງສາຍພົວພັ ແລະ ຳສະເໜີ ບັດາລະບຽບກາຂອງຜູ້ຮ່ວມາລະຫວ່າງ ບັດາຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມ ແລະ ອົງກາຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ສຳລັບກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ດີ ແລະ ໃວງກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ. ກິໂກກາຈັດຕັ້ງຍັງສາມາດແກ້ໄຂບັຫາຂໍ້ຄັດແຍ່ງຕ່າງໆລະຫວ່າງບັດາພະແນກກາ ຕ່າງໆ ແລະ ອົງກາທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຢູ່ແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ໃກາຈັດ ແຈງດ້າກາຈັດຕັ້ງຕ້ອງໃຫ້ ແ ໃຈວ່າ ກິໂກກາຈັດກາເພື່ອແກ້ໄຂບັຫາຂໍ້ຄັດແຍ່ງຕ່າງໆຕ້ອງໄດ້ກຽມພ້ອມ ເພື່ອຮອງຮັບຕໍ່ບັຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ຈະເກີດຂຶ້ ເຊ່: ບັຫາລະຫວ່າງຊາຍແດ ລະຫວ່າງເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ບາງທີ່ກໍອາດຈະຢູ່ລະດັບຊາຍແດລະຫວ່າງປະເທດ. ສິ່ງສຳຄັຢ່າງໜຽພວກເຮົາກໍຕ້ອງມີສະຕິຢູ່ສະເໜີວ່າ ກາຮ່ວມມີສາມາດໃຫ້ໂອກາດທີ່ດີສຳ ລັບ ກາປະສາງາ, ແຕ່ມີອາດເພັມຄວາມສ່ຽງຕໍ່ບັຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆຕາມມາ.

4.4 ກິໂກກາຈັດຕັ້ງສຳລັບ ກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມຢູ່ ປະເທດ ກຳປູເຈັຍ, ຫວຽດນາມ ແລະ ສປປ ລາວ. ຕົວຢ່າງກິໂກກາຈັດຕັ້ງຂອງ 3 ປະເທດ ໄດ້ສະໜອງໃຫ້ຢູ່ໃເອກະສາຊ້ອທ້າຍ, ຊຶ່ງໄດ້ໃຫ້ລາຍອຽດກຽວກັບ ບົດບາດ ຂອງບັດາພະແນກກາຕ່າງໆ ແລະ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ຮັບຜິດ ຊອບໃວງກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ ຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ. (ເບິ່ງເອກະສາຊ້ອທ້າຍ I ເຖິງIII ໃຕ້ອທ້າຍຂອງບົດຮຽ້).

4.5. ກາວິເຄາະຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມ ແລະ ບັດາຜິປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບ. ບັດາຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມແມ່ ສ່ວບຸກຄື, ອົງກາຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ແລະ ພາກສ່ວອື່ໆ ຜູ້ທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມ ໃຂະບວກາວາງແຜ ແລະ ກຳລັງຄວາມຕ້ອງກາໃກາເຂົ້າຮ່ວມ; ຜູ້ທີ່ມີສ່ວກຽວຂ້ອງຢູ່ ໃຂະບວກາວາງແຜ, ມີຄວາມສິໃຈ ແລະ ສາມາດເຂົ້າມາມີສ່ວຮ່ວມໃກາຮັບຜິດຊອບ ໃວງກາ ກາວາງແຜ. ບັດາຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມເລົ້າມີທັງກາຈັດຕັ້ງຢູ່ພາຍໃທ້ອງຖິ້ ແລະ ອກ, ຕົວຢ່າງ: ສິງຄົມພິລະເຮືອ.

ໃກາປະຕິບັດກາວິໄຈຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມ ແມ່ວິທີກາເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ກຳລັງໄດ້ໃຜເປັໃຜ, ແລະ ເພື່ອຮັບປະກັວ່າ ບັດາຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມທັງໝີດີ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວກຽວຂ້ອງທີ່ສຳຄັ ເຂົ້າຮ່ວມໃ ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ 25

ຈະຊ່ວຍໃຫ້ກວາງແຜກາ ສາມາດ ຈຳແກ່ໄດ້ ຜູ້ທີ່ມີອິດທິພົນໃວງກາງແຜກາ ແລະ ສາມາດປະເມີໄດ້ເຖິງກາພົວພັນທີ່ສຳຄັນ, ທັງດ້ານປັດໃຈທີ່ເຫັນພ້ອມ ແລະ ບໍ່ເຫັນພ້ອມ.

ສິ່ງເລີ້້ຳ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຈຳແກ່ໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງເຖິງເອີໃ ແລະ ຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ ພວກເຂົາໃກາຂະບວກວາງແຜ. ໃວິເຄາະຢັງສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ຈຳແກ່ໄດ້ເຖິງ ຄວາມ ບໍ່ເຫັນພ້ອມ ແລະ ສິ່ງໂຕ້ແຍ້ງຕ່າງໆໃຄວາມຕ້ອງກາທີ່ລວມຢູ່ໃຂະບວກວາງແຜ ແລະ ເປັສິ່ງທີ່ຕ້ອງກາທີ່ຈະແກ້ໄຂ ເພື່ອປັບປຸງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ. ສິ່ງທີ່ສຳຄັນຕ້ອງ ໄດ້ພິຈາລະນາເຖິງຕ່ຳແໜ່ງຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມວ່າ ຜູ້ໃດທີ່ຢັງບໍ່ຈະແຈ້ງ ຫຼື ຜູ້ໃດທີ່ມີກາປຸງແປງຢ່າງຮັບດ່ວນ.

ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄພ້ຳຖ້ວມ ແມ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຖືກ ມອບໝາຍ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມທຸກໄລຍະຂອງຂະບວກວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

4.6 ໃຜແມ່ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ?

ບັດາຜູ້ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ສຳຄັນ ໃກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ທີ່ເຫັນໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງແມ່ ກຸ່ມຊຸມຊົນ ແລະ ອົງກາຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ ຜູ້ທີ່ຄາດວ່າ ຈະມີຄວາມຮັບຜິດ ຊອບໃກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ຈະເກີດຂຶ້. ອົງກາຈັດຕັ້ງຢູ່ທ້ອງຖິ່ ແມ່ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດ ຊອບກາປະສາງາໃກາກຽມພ້ອມ, ໃດ້ກາໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອປົກສາຫາລືລະຫວ່າງ ບັດາຜູ້ຮ່ວມໆ ເພື່ອກາດໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ; ແລະ ບັດາບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ເລີ້້ຳໄດ້ຖືກກາດຢ່າງຈະແຈ້ງ ເພື່ອຮັບປະກວ່າ ບັດາກິດຈະກຳທີ່ພົວພັນກັບຂະແໜງກາຕ່າງໆໄດ້ຖືກຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ.

ອົງກາຈັດຕັ້ງຢູ່ສູງກາງ ແລະ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງອ້ອມຂ້າງ, ໂດຍກາຊ່ວຍເຫຼືອຂອງອົງກາຈັດຕັ້ງ ທີ່ບໍ່ຂຶ້ກັບລັດຖະບາ, ຊ່ວຍ ແລະ ໃຫ້ຄວາມສະດວກ ໃກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳ ຖ້ວມ. ບັດາບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ສຳຄັນຂອງບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ຂຽເປັເອກະ ສາຢູ່ໃແຜກາ FPP; ເພື່ອພວກເຂົາຈະສາມາດຕິດຕາມກິດຈະກຳຂອງພວກເຂົາ ແລະ ໝິໃຈວ່າຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຖືກເວລາ ແລະ ມີກາປັບປຸງແຜໃເວລາທີ່ຈຳເປັ. ຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມີສະໜອງກິດຈະກຳກາກຽມພ້ອມ ຂອງ ບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມແຕ່ລະພາກສ່ວທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ:

4.7 ບັດາເພື່ອພິຈາລະນາ.

- 1) ຈັດ 5 ໝວດຜິປະໂຫຍດທີ່ສຳຄັນ ຂອງກາສ້າງກິໄກກາຈັດຕັ້ງສຳລັບ ກາວາງ ແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ.
- 2) ເປັຫຍງ ກາວິເຄາະຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນ ? ໃຜເປັຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ທີ່ສຳຄັນເຂົ້າຮ່ວມ ໃກາວາງແຜກາ ? ກາວາງແຜໃເວລາໃດທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ວາງແຜຮ່ວມກັບໃຜ ?
- 3) ອະທິບາຍບັດາສິ່ງທີ່ທ້າທາຍຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ບັດາຜູ້ເປັຕົວແທຈາກອົງກາຈັດຕັ້ງ ແລະ ບັດາຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

ຈະປະຕິບັດກາວິເຄາະຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມແວໃດ ?

ສ້າງຕາຕະລາງວິເຄາະຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມດັ່ງລຸ່ມີ້:

ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ	ບັດາຜິປະໂຫຍດຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃແຜFPP	ລະດັບຂອງຜິປະໂຫຍດ	ບັດາຍຸດທະສາດທີ່ສຳຄັນເພື່ອຮັບເອົາກາຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼືຫລຸດຜ່ອນບັດາສິ່ງທີ່ເປັອຸປະສັກ

1. ຈັດຕັ້ງກຸ່ມສິທະນາ. ກາດທັງໝົດບຸກຄົນ, ກຸ່ມຄົ ແລະ ກາຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ທີ່ຈະກະທົບ ແລະ ຖືກກະທົບໂດຍ ແຜ FPP ແລະ ຈັດລາຍກາພວກເຂົາຢູ່ໃແຖວ “ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ”.
 2. ເມື່ອທ່າໄດ້ກາດບັດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມທັງໝົດແລ້ວ, ທົບທວລາຍກາ ແລະ ກາດບັດາຜິປະໂຫຍດສະເພາະທີ່ບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມມີຢູ່ໃ ແຜ FPP. ໃຫ້ພິ ຈະລະນາບັດາຄົ: ບັດາຜິປະໂຫຍດຂອງແຜ FPP ທີ່ມີຕໍ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ; ຈຸດປຸງ ແປງທີ່ວ່າ ແຜ FPP ອາດຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ຕ້ອງເຮັດ; ແລະ ບັດາກິດຈະກຳທີ່ອາດເປັສາເຫດເກີດຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ສ້າງເປັຂໍ້ຂັດ ແຍ່ງສຳລັບ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ. ໃຫ້ບັດາບັດາເລີ້້ຳຢູ່ໃແຖວຂອງ “ຜິປະໂຫຍດຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃແຜ FPP” .
 3. ໃຫ້ທົບທວບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ໄດ້ຈັດຢູ່ໃ ແຖວ1. ຖາມຄຳຖາມ: ບັດາຜິປະໂຫຍດຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕໍ່ຜິສຳເລັດຂອງແຜ FPP ມີຄວາມສຳຄັນແວໃດ ? ໃຫ້ພິຈາລະນາ:
 - o ບົດບາດຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ສຳຄັນ ຈະຕ້ອງມີບົດບາດເຮັດໃຫ້ແຜ FPP ໄດ້ຮັບຜິສຳເລັດ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມີ ຈະເຮັດບົດບາດີ້.
 - o ໃແງ່ຜິກະທົບຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃທາງລົບຕໍ່ແຜ FPP.
- ໃຫ້ໝາຍ A: ແມ່ມີຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດ; B: ມີຄວາມສຳຄັນ; ແລະ C: ບໍ່ມີຄວາມສຳຄັນ. ໃຫ້ບັດາກຂໍ້ມູ່ໃສ່ຊອງ ຫົວຂໍ້ “ລະດັບຂອງຜິປະໂຫຍດ”

ເອກະສາຊ້ອນທ້າຍ: ກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຢູ່ປະເທດ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ.

ບົດຮຽນຂອງປະເທດ ກຳປູເຈຍ.

ແຜງາແຫ່ງຊາດ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງ ຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ, ແລະ ອົງກາກາແດງ ຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

ລັດຖະບາປະເທດກຳປູເຈຍ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ (NCDM) ຊື່ໃບີ 1994

ບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ	ບັດາກິດຈະກຳກະກຽມທີ່ສຳຄັດ
ຢູ່ສູງກາງ: ບັດາກະຊວງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.	<ul style="list-style-type: none"> ປະຕິບັດກາກຽມພ້ອມທີ່ພົວພັດເຖິງະໂຍບາຍ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບດຳລັດຂອງລັດຖະບາ. ເຮັດພະຍາກອນຖ້ວມ ແລະ ກະຈາຍຂໍ້ມູຂ່າວສາ ຫາແຂວງ ແລະ ຈັດຕັ້ງ ກາຊ່ວຍເຫຼືອດ້າມະຸດສະທຳ.
ແຂວງ: (ຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ).	<ul style="list-style-type: none"> ກະກຽມທຶມາາເພື່ອຄັດທາ ແລະ ກູ້ໄພ. ກະຈາຍແຜ່ອຳໄພຖ້ວມ ໂດຍອຳນາດສູງກາພະຍາກອ. ຈັດແຈ້ງດ້າກຳປັດກາ ແລະ ກາຂໍສິ່ງເປັນອຳໄພຖ້ວມ. ລະບຸ, ຈັດຕັ້ງ ແລະ ບັບປຸງເຂດປອດໄພ. ສະໜອງດ້າມທີ່ສະອາດຢູ່ເຂດປອດໄພ ແລະ ດ້າສຸຂະອາ າໄມ. ກະກຽມສະໜອງສະຖາທີ່ພັກຊົ່ວຄາວ, ໃຫ້ກາບັເທົາທຸກ ແລະ ກາຊ່ວຍ ເຫຼືອດ້າກາແພດພັຖາ. ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຳໃຊ້ແບບຟອມກາປະເມີ ຄວາມຕ້ອງກາຮີບດ່ວ ເພື່ອລາຍງາຕໍ່ລັດຖະບາ ແລະ ຮ້ອງຂໍກາຊ່ວຍເຫຼືອບັເທົາທຸກເພີ່ມເຕີມຖ້າຈຳ ເປີ. ກາດແຫລ່ງຂໍ້ບພະຍາກອທີ່ສຳຄັດ/ອົງກາຈັດຕັ້ງຊ່ວຍເຫຼືອດ້າ ມະຸດສະທຳຕ່າງໆ ທີ່ຈະໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອບັເທົາທຸກ ແລະ ປະສາງາກັບພວກເຂົາ ຕະຫລອດປີ ແລະ ຫລາຍຂໍ້ກ່ອລະດູ ຖ້ວມຈະມາເຖິງ ເຮັດເອກະສາຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮີບຜິດຊອບ ພາຍໃລັດຖະບາ ໃກາມອບວຽກ ເພື່ອປະສາງາກັບ ອົງກາຊ່ວຍ ເຫຼືອດ້າມະຸດສະທຳ. ກະກຽມແຜກາ FPP ໂດຍກາສົມທົບກັບ ບັດາອົງ ກາຈັດຕັ້ງຊ່ວຍເຫຼືອດ້າມະຸດສະທຳ ເຊັ່: ອົງກາ ກາແດງ ແລະ NGOs ແລະ ຮ່ວມກັ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ທົບທວແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ບັບປຸງເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບຖ້ວມທີ່ຈະມາເຖິງ. ອົບພະຍົກໄປປ່ອທີ່ປອດໄພ ເມື່ອໄດ້ຮັບຂໍ້ມູກາ ເຕືອໄພ. ປ້ອງກັເຄື່ອງຂອງເຮືອຊາດ້ວຍກາເກັບມ້ງໄວ ປ່ອສູງ. ຳໃຊ້ເຮືອສ່ວຕົວ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ອີ່ເມື່ອມີຄວາມ ຕ້ອງກາ. ເກັບແຮອາຫາ ລວມທັງອາຫາສັດ. ຈັດຫາ ແລະ ຮັບເອົາອາສາສະມັກໜຸ່ມ ເພື່ອກຽມພ້ອມ ຕອບໂຕ້ກັບເຫດກາໄພພິບັດສຸກເສີ. ຈັດຫາ ແລະ ຮັບເອົາກລອຍຳ.

ບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ	ບັດາກິດຈະກຳກະກຽມທີ່ສຳຄັດ
ຊຸມຊົ: (ຈັດຕັ້ງເບັກຸ່ມ).	<ul style="list-style-type: none"> ຈັດຫາ ແລະ ຮັບເອົາສະມາຊົກຊຸມຊົທີ່ໄດ້ຮັບກາ ຝຶກ ອົບຮົມ ທີ່ສາມາດສິ່ງຂໍ້ມູກາພະຍາກອນຖ້ວມໃຫ້ ບັດາສະມາຊົກຊຸມຊົອື່ງ. ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອດ້າວິຊາກາໃກາພະຍາກອ. ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອດ້າກາຂໍສິ່ງເພື່ອຍົກຍ້າຍຜູ້ປະ ສົບໄພໄປປ່ອທີ່ປອດໄພ ໃຫ້ຄວາມສະດວກໃກາຈັດຕັ້ງສະຖາທີ່ປອດໄພ ໂດຍກາ ສະໜອງດ້າ ດື່ມ/ສຸຂະອາາໄມ, ທີ່ພັກອາໃສຊົ່ວຄາວ, ຄວາມຕ້ອງກາດ້າກາຢາ ຫຼື ອາຫາຕາມທີ່ຕ້ອງກາ ແລະ ຮ້ອງຂໍໂດຍລັດຖະບາ. ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອໃກາວາງແຜກຽມພ້ອມ.
ອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂີ້ກັບລັດຖະບາ, ອົງກາຈັດຕັ້ງສາກົ ແລະ ອົງກາ ຈັດຕັ້ງພາກພື້.	

ທີ່ໄດ້ຮັບຜົມາຈາກໄພພິບັດທີ່ມັກເກີດຂຶ້ເລື້ອຍໆຢູ່ປະເທດກຳປູເຈຍ. ຄະນະກຳມະກາ ແມ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ ສະພາລັດຖະມີ ຕີ ທີ່ປະກອບດ້ວຍບັດາກະຊວງຕ່າງໆ ລວມມີ: ກະຊວງກາເງີ ແລະ ເສດ ຖະກິດ, ກະຊວງ ກາຕ່າງປະເທດ ແລະ ກາຮ່ວມມີສາກົ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອແຫລ່ງຳ ແລະ ອຸ ຕຸຍົມ, ກອງກຳລັງທະຫາຮັກສາລາດສະອາາຈັກກຳປູເຈຍ, ເລຂາທິກາແຫ່ງລັດ ສຳລັບກາບິ ພິລະເຮືອ ແລະ ອົງກາກາແດງກຳປູເຈຍ.

ຂອບເຂດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງ NCDM:

- ປະຕິບັດກິດຈະກຳຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ.
- ສະໜອງກາປະສາງາວົງກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ລະຫວ່າງ ບັດາກະຊວງຂອງລັດຖະບາ, ອົງກອໃຫ້ກາ ຊ່ວຍເຫຼືອ, ອົງກາຈັດຕັ້ງສາກົ ແລະ NGOs.
- ປະຕິບັດະໂຍບາຍທີ່ພົວພັດເຖິງວຽກກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ.
- ສິ່ງເສີມວຽກກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຢູ່ທຸກໆລະດັບໃຫ້ວປະເທດ.

4.9

ເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງ NCDM ມີບົດບາດເປັນຫົວໜ້າ ຄະນະກຳມະການ ແລະ ມີໜ້າທີ່ດັ່ງ:

- ຮັບປະກັນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຂອງ ວຽກງານ NCDM.
- ປະຕິບັດກາຄຸ້ມຄວ້າກ່ຽວກັບຖ້ວມ, ແຫງແລ້ງ, ພະຍຸ, ໄພໄໝ້ປ່າ, ເຂດທີ່ມັກເກີດ ພະຍາດລະບາດ ແລະ ໄພອັຕະລາຍອື່ງ ດ້ວຍກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ພິ ບັດສຸກເສີ.
- ໃຫ້ກາແຮ່ແກ້ບັດາຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຂໍ້ແຂວງ, ເມືອງ, ເຂດ ແລະ ບັດາຊຸມຊົນທີ່ໃຫ້ກາ ຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກ ກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ທາງວິຊາກາ ທີ່ເປັນຖາ ໃຫ້ແກ່ ກາເກັບກຳຂໍ້ມູນໄພ້ພິບັດ, ກາປະເມີ ຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ຄວາມຕ້ອງກາເພື່ອວາງແຜ ໂຄງກາພີ່ຟູ ແລະ ປົວແປງຄືໄໝ້ ໂດຍກາປະສາ ສົມທົບກັບ ບັດາອົງກາ ຈັດຕັ້ງຂອງ ສປຊ, ອົງກາຈັດຕັ້ງສາກົ ແລະ NGOs ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ.
- ປະຕິບັດກາຝຶກອົບຮົມທາງດ້ວວິຊາກາ ໃຫ້ແກ່ບັດາພະກາທີ່ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຢູ່ ແຂວງ, ກຳແພງະຄອ, ເມືອງ, ເຂດ ແລະ ຊຸມຊົນຮູບກາ ຝຶກອົບຮົມພາຍໃ ແລະ ໄປສຶກສາຢູ່ຕ່າງປະເທດ.
- ປະສາວຽກກັບບັດາກະຊວງ/ສະຖາບັນກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ, ບັດາອຳດກາປົກຄອງທ້ອງຖິ່, ອົງກາ ສປຊ, ອົງກາຈັດຕັ້ງສາກົ ແລະ NGOs ເພື່ອຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນໄປສູ່ປ່ອທີ່ປອດໄພ ແລະ ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອດ້າ ຄວາມປອດໄພ, ປະຕິບັດວຽກງານໂຄສະນາສຶກສາອົບຮົມ, ກາຕອບໂຕ້ ສຸກເສີ ແລະ ປະຕິບັດບັດາໂຄງກາ ຕ່າງໆ.
- ໃຫ້ຄຳປຶກສາກ່ຽວກັບບັດາເອກະສາທີ່ພົວພັນເຖິງວຽກງານຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ແລະ ບັດາ ຈົດໝາຍຮັບຮອງຕ່າງໆ. ສະຫລຸບສັງລວມລາຍງາ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພ້ ພິບັດແຫ່ງຊາດ. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງ NCDM ມີ 5 ພະແນກດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. ພະແນກເງິ ແລະ ບໍລິຫາ.

- ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫາ ດ້າເອກະສາຕ່າງໆຂອງ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດແຫ່ງຊາດ.
- ສະຫລຸບສັງລວມວຽກງານຂອງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດແຫ່ງຊາດ ແລະ ບັດາກິດ ຈະກຳອື່ງ.
- ຄຸ້ມຄອງພະກາພິລະເຮືອ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດແຫ່ງຊາດ.
- ເກັບກຳດ້າຄວາມຕ້ອງກາ, ສ້າງເອກະສາສະເໜີງົບປະມາ, ຂໍ້ແຜໃຊ້ຈ່າຍ, ບັນທຶກ ແລະ ຕິດຕາມບັ ດາກິດຈະກຳຕ່າງໆ.
- ປະສາງາຕິດຕາມແຜງົບປະມາ ແລະ ກາໃຊ້ຈ່າຍ ຂອງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພ້ ແຫ່ງຊາດ.
- ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫາດ້າສັບສິ, ວັດຖຸ, ກາເກັບແຮສິ່ງຂອງຕ່າງໆ ແລະ ເຮັດບັຊິລາຍກາສິ່ງ ຂອງຕ່າງໆ.

2. ພະແນກຂໍ້ມູນຂ່າວສາ ແລະ ກາພົວພັນ.

- ຕິດຕາມຂໍ້ມູນອາກາດ, ສະພາບທາງດ້າອຸຕິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ.
- ຈົດ ແລະ ລວບລວມຂໍ້ມູນຂ່າວສາກ່ຽວກັບໄພ້ພິບັດ.
- ສົ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສາທີ່ພົວພັນເຖິງເຫດກາໄພ້ພິບັດຕ່າງໆທີ່ຂໍ້ຢູ່ພາຍໃ ແລະ ຕ່າງເທດ ຜ່າແຈ້ງ ກາ ແລະ ລະບົບກະຈ່າຍຂ່າວ.
- ຈັດພົມ ໂພສະເຕີ ແລະ ແຜ່ພັນ ໂຄສະນາກ່ຽວກັບ ໄພ້ພິບັດ.
- ກະກຽມບົດລາຍງາກ່ຽວກັບ ສະພາບດ້າອຸຕິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດໂດຍຮ່ວມກັບວິຊາກາ ຂອງບັ ດາກະຊວງ, ສະຖາບັນ ແລະ ກະຈາຍຂ່າວເຕືອໄພ້ສຸກເສີ.
- ຕິດຕໍ່ສື່ສາກັບບັດາປະເທດຕ່າງໆ ແລະ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງສາກົ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງ ໄພ້ພິບັດ.

3. ພະແນກຕອບໂຕ້ໄພ້ພິບັດສຸກເສີ ແລະ ພີ່ຟູປົວແປງຄືໄໝ້.

- ສ້າງລະບົບກາສັ່ງກາເພື່ອຮອງຮັບຕໍ່ເຫດກາສຸກເສີ ໂດຍອົງໃສ່ະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ກ່ຽວກັບ ກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດໃເວລາທີ່ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວເຕືອໄພ້ພິບັດ.
- ກະກຽມແຜກາປ້ອງກັນ, ຜ່ອຄາຍ, ກາຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກເສີ, ກາພີ່ຟູດ້າແຮງງາ ແລະ ໂຄງກາພີ່ຟູປົວແປງຄື ໄໝ້.
- ປະສາງາກັບບັດາກະຊວງ ແລະ ສະຖາບັນກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ, ບັດາອົງກາ ສປຊ, ອົງກາຈັດ ຕັ້ງສາກົ ແລະ NGOs ເພື່ອສຶກສາກ່ຽວກັບໄພ້ອັຕະລາຍຕ່າງໆ, ກາບໍລິກາ, ກາຊ່ວຍ ເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກ,

ກາຮັກສາຄວາມປອດໄພ, ກາອົບພະຍົກ ແລະ ສະຖາທີ່ພັກພາຊົ່ວຄາວ.

- ປະຕິບັດກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ຄວາມຕ້ອງກາ ແລະ ຳພາປະຕິບັດ ເມື່ອມີເຫດ ກາສຸກເສີເກີດຂຶ້.

4. ພະແນກກຽມພ້ອມ ແລະ ໃຫ້ກາຝຶກອົບຮົມ.

- ກະກຽມວັດຖຸ, ອຸປະກອ ແລະ ສະໜອງໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອຕອບໂຕ້ໄພ້ພິບັດສຸກເສີ.
- ສ້າງແຜກາ ແລະ ໂຄງກາຝຶກອົບຮົມຂັບພະຍາກອມຊຸດ ຜູ້ທີ່ຮັບຜິດຊອບປະຕິບັດວຽກ ງາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຢູ່ລະດັບສູກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່.
- ຄັດເລືອກເອົາພະກາທີ່ຜ່າກາຝຶກອົບຮົມຢູ່ພາຍໃ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.
- ໃຫ້ກາໂຄສະນາສຶກສາ ແລະ ກະຈາຍຂໍ້ມູນຂ່າວສາກ່ຽວກັບ ວຽກງານກຽມພ້ອມຕອບ ໂຕ້ໄພ້ພິບັດໃຫ້ແກ່ບັ ດາຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ຕ່າງໆ ແລະ ປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຜິກະທົບຈາກໄພ ພິບັດ.
- ສ້າງເອກະສາທີ່ເຮືອບພາບ ທີ່ພົວພັນເຖິງວຽກງານກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ພິບັດ ແລະ ກາ ຜ່ອຄາຍໄພ້ພິບັດ.

5. ພະແນກຄື້ຫາ ແລະ ກູ້ໄພ.

- ປະສາວຽກກັບເລຂາທິການປີແຫ່ງລັດ ແລະ ບັດາກະຊວງ/ສະຖາບັນກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ເພື່ອຈັດຕັ້ງບັ ດາກິດຈະກຳ ກ່ຽວກັບ ຂັ້ຕອໃກາບໍລິກາໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອຕອບໂຕ້ ໄພ້ພິບັດ.
- ກະກຽມແຜກາ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ຜູ້ບັງຄັບບັຊາສູກສຸດຂອງກອງກຳລັງທະຫາລາດສະອາຈັກ ກຳປູເຈຍ ທີ່ພົວພັນ ເຖິງກາຳໃຊ້ພາສະຍະ ແລະ ໜ່ວຍງາຊ່ວຍເຫຼືອຄື້ຫາ ແລະ ກູ້ໄພ.
- ເພື່ອຮັບ ແລະ ສົ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສາກ່ຽວກັບ ອຸປະຕິເຫດທາງຍົຕິກ/ເຮືອຫລົ້ມ ເພື່ອປະຕິບັດກາ ຮ້ອງຂໍກາ ຊ່ວຍເຫຼືອ, ກາປະຕິບັດລະບຽບກາ ແລະ ຂໍ້ແຮ່ຕ່າງໆ ຈາກຄະນະກຳມະ ກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດແຫ່ງຊາດ ທີ່ພົວພັນເຖິງກາປະສາງາ ກາຊ່ວຍເຫຼືອຄື້ຫາ ແລະ ກູ້ໄພ.
- ຈັດສົ່ງເອກະສາແຈ້ງກາທາງກາ ກ່ຽວກັບ ເຫດກາໄພ້ພິບັດສຸກເສີ.
- ກະກຽມແຜກາ ແລະ ຈັດຕັ້ງກາປະຕິບັດກາຄື້ຫາ ແລະ ກູ້ໄພ ຮ່ວມກັບປະເທດໄກ້ຄຽງ ທີ່ພົວພັນເຖິງສັຍາ ກ່ຽວກັບ ກາປະຕິບັດກາຄື້ຫາ ແລະ ກູ້ໄພ.

ຮ່ວມມືກັບສູປະສາງາສຸກເສີຂອງເລຂາທິການປີແຫ່ງລັດ ແລະ ກາຶດແຜກາປະຕິບັດຂອງ ທີມງາຄື້ຫາ ແລະ ກູ້ໄພ.

- ຮັບປະກັນຄວາມຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ກາປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ແຫ່ງ ຊາດ.
- ຈັດຕັ້ງກາສຶກສາຄື້ຄວ້າກ່ຽວກັບ ເຂດທີ່ມັກເກີດໄພ້ພິບັດ ຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ, ລົມພະຍຸພັດ, ພະຍາດລະບາດ ແລະ ໄພອັຕະລາຍອື່ງ ໂດຍກາກະກຽມແຜກາ ແລະ ແຜກາຕອບໂຕ້ ໄພ້ພິບັດສຸກເສີ.
- ໃຫ້ກາແຮ່ແກ້ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຂໍ້ແຂວງ, ເມືອງ, ເຂດ ແລະ ບ້າ ກ່ຽວກັບ ເຕັກນິວິຊາກາ ໃດ້ກາເກັບກຳຂໍ້ມູນ ກາປະເມີຜິເສຍຫາຍ ແລະ ຄວາມຕ້ອງກາ,ກາກະກຽມບັດາໂຄງກາ ພີ່ຟູປົວແປງຄື ໄໝ້ ແລະ ກາກໍ່ສ້າງຄືໄໝ້ ຂອງບັດາໂຄງລ່າງ ທີ່ມີຄວາມເສຍຫາຍ ຮ່ວມກັບ ອົງກາຈັດຕັ້ງສາກົ ແລະ ບັດາສະຖາບັນພາກພີ່ອື່ງ.
- ຈັດຕັ້ງໂຄງກາຝຶກອົບຮົມວຽກງານວິຊາສະເພາະ ໃຫ້ແກ່ບັດາພະກາຜູ້ທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກ ງາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຢູ່ບັດາແຂວງ, ກຳແພງະຄອ, ເມືອງ, ເຂດ ແລະ ໜ່ວຍງາບໍ່ເທົ່າທຸກ ຊຸມຊົ ໂກອບແຜ ງາກາຝຶກອົບຮົມທັງພາຍໃ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.
- ປະສາວຽກງາກັບບັດາກະຊວງ, ສະຖາບັນກ່ຽວຂ້ອງ, ບັດາອຳດກາປົກຄອງທ້ອງຖິ່, ອົງກາ ສປຊ, ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງສາກົ ແລະ NGOs ເພື່ອອົບພະຍົກຜູ້ປະສົບໄພ້ພິບັດໄປ ປ່ອເຂດປອດໄພ ແລະ ໃຫ້ກາ ຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້າຄວາມປອດໄພ, ກາໂຄສະນາອົບຮົມ, ກາ ຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກສຸກເສີ ແລະ ບັດາໂຄງກາ ຊ່ວຍເຫຼືອອື່ງ.

4 ລະດັບຂອງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ພາຍໃຕ້ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດແຫ່ງຊາດ:

- 1) ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດແຫ່ງຊາດ.
- 2) ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຂໍ້ແຂວງ.
- 3) ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຂໍ້ເມືອງ.
- 4) ທີມງາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຊຸມຊົ.

ບົດຮຽນຂອງປະເທດ ຫວຽດນາມ

ໂຄງຮ່າງກາຈັດຕັ້ງແລະ ພາລະບົດບາດຂອງ ຄະນະກຳມະການຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ ຢູ່ ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

I. ໂຄງຮ່າງກາຈັດຕັ້ງ:

ຄະນະກຳມະການຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ ຢູ່ ລະດັບສູງກາງ ຂອງປະເທດ ຫວຽດນາມ ປະຕິບັດບົດບາດກິດຈະກຳທັງໝົດໃວ້ງຈອກຄຸ້ມຄອງໄພ້ຖ້ວມ ເຊັ່ນ: ກາກຽມພ້ອມ, ກາຕອບ ໂຕ້, ກາຫລຸດຜ່ອນຄວາມສູງເສຍ/ເສຍຫາຍ, ກາພີ່ພູ ແລະ ກາປົວແປງຄືໄໝ້ຫລັງໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ກາຜ່ອນຄາຍຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. ບົດບາດອົງກອນທີ່ຮັບຜິດຊອບຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ ແມ່ນບົດບາດຄະນະກຳມະການຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ (ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນແຕ່ ລະດັບສູງກາງ ລົງຮອດລະດັບທ້ອງຖິ່ນ).

ພາຍໃຕ້ກາຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂອງຄະນະກຳມະການສູງກາງ, ຄະນະກຳມະການຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ ຢູ່ ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແລະ ບົດບາດອົງກອນຕ່າງໆ ໄດ້ຈັດຕັ້ງຂຶ້ນໂດຍ ຄະນະກຳ າຂອງ ແຂວງ. ບົດບາດຄະນະກຳມະການເລົ່າ ໄດ້ຖືກ ເປັຫວໜ້າໂດຍ ປະທາຂອງ ຄະນະກຳ; ຫົວໜ້າ ພະແກກະສິກຳ ແລະ ກາພັດທະນາຊື່ະບົດ ມີບົດບາດເປັນຮອງ ຫົວໜ້າ ຄະນະກຳມະການ ແລະ ບົດບາດຮອງຫົວໜ້າຂອງບົດບາດພະແກກຕ່າງໆທັງກ່ຽວຂ້ອງ ຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ເປັຄະນະກຳມະການ. ສຳກາງທ້ອງກາຂອງຄະນະກຳມະການຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ ປົກກະຕິແລ້ວແມ່ນ ມີທັດຕັ້ງຢູ່ ຕຶກຂອງພະແກກະສິກຳ ແລະ ພັດທະນາຊື່ະບົດ (DARD) ແຂວງ. ຄົບ ປະມາສຳລັບກາ ປະຕິບັດກິດຈະກຳຂອງ ຄະນະກຳມະການຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ ແມ່ນໄດ້ຈາກຄົບ ປະມາຂອງ DARD ຈັດສັໃຫ້ໂດຍ ຄະນະກຳຂອງແຂວງ.

ຢູ່ລະດັບແຂວງ

ພະແກກະສິກຳ ແລະ ພັດທະນາຊື່ະບົດ ແມ່ນອົງກອນທີ່ສຳລັບ ກາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸຢູ່ລະດັບແຂວງ:

- ສຳລັບບົດບາດແຂວງຄຸ້ມຄອງໄພ້ຖ້ວມ: ຫ້ອງກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຖ້ວມ, ກາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມ ພະຍຸພາຍໃຕ້ພະແກກະສິກຳ ແລະ ພັດທະນາຊື່ະບົດແຂວງ ເຮັດໜ້າທີ່ເປັຫ້ອງກາປະຈຳ ຂອງ ຄະນະກຳມະການ ສຳລັບກາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ, ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດ ຊອບປະຕິບັດ ກາຄວບ ຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ກິດຈະກຳກາຜ່ອນ ຄາຍຕ່າງໆ.
- ສຳລັບແຂວງຄອື່ງ: ພະແກກະສິກຳ, ຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸພາຍໃຕ້ ພະແກ ກະສິກຳ ແລະ ພັດທະນາຊື່ະບົດແຂວງຄປະຕິບັດໜ້າທີ່ເປັຫ້ອຄກາປະຈຳ ຄະນະກຳມະການຄວບ ຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ.

ຢູ່ລະດັບເມືອງບົດບາດເມືອງ, ຕົວເມືອງ ແລະ ໃເມືອງໃຫຍ່ ພາຍໃຕ້ກາປົກຄອງຂອງແຂວງ) ຫ້ອງກາກະສິກຳແລະພັດທະນາຊື່ະບົດຂອງເມືອງແມ່ນຫ້ອງກາປະຈຳ ແລະ ໃຫ້ຄຳແະຳ ແກ່ຄະນະກຳມະການຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸຂຶ້ນເມືອງ ໃຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໜ້າທີ່ ກາ ຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ ແລະ ກິດຈະກຳກາຜ່ອນຄາຍໄພ້ຖ້ວມຕ່າງໆ.

ຢູ່ລະດັບຊຸມຊົນ (ຊຸມຊົນ, ບ້າ ແລະ ຕົວເມືອງ): ຄະນະກຳມະການຊື່ຳຊຸມຊົນ ແຕ່ງຕັ້ງພະກາງ ເຮັດວຽກເຕັມເວລາເພື່ອເຮັດວຽກຢູ່ໃ ໜ່ວຍງາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸພັດ ແລະ ບົດ ກິດຈະກຳກາຜ່ອນຄາຍໄພ້ຖ້ວມຕ່າງໆ ເຮັດໜ້າທີ່ເປັພະກາງປະຈຳກາ. ທຸກໆປີ, ບົດບາດກິດຈະກຳຕ່າງໆພາຍໃຕ້ ໂຄງກາງຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸພັດ, ໂຄງກາກວ່າກ່ອນໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ກາພີ່ພູຜືເສຍຫາຍຫລັງໄພ້ຖ້ວມ ຈະໄດ້ຖືກລວບລວມ, ຈັດແຈງ ແລະ ຈັດສັ

ໃຫ້ເໝາະສົມຢູ່ທຸກໆລະດັບ ແລະ ຂະແໜງກາຕ່າງໆ. ສຳລັບວຽກກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ, ບົດບາດອົງກອນປະສາງາຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງ ແຜກກຽມພ້ອມຮັບຮອງເອົາໂດຍ ຄະນະກຳມະການຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸພັດ. ບົດບາດອົງກອນວິຊາກາຈະຕ້ອງມີຄວາມພ້ອມ ເພື່ອຮັບມືກັບເຫດກາໄພ້ຖ້ວມສຸກເສີ, ບົດ ລະບຽບກາ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງແຕ່ລະພະກາງວິຊາກາຈະໄດ້ກຳນົດອອກຢ່າງຈະ ແຈ້ງ.

II. ບົດບາດທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງ ຄະນະກຳມະການຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸພັດ ຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

ສະພາບກາຈັດກາໃກາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸພັດ ແລະ ກາຜ່ອນຄາຍໄພ້ຖ້ວມ. ບົດບາດຄະນະກຳມະການຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸພັດຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຊ່ວຍອຳນາດກາປົກຄອງຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ໃກາປະຕິບັດວຽກກາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸພັດ ແລະ ກາຜ່ອນຄາຍໄພ້ຖ້ວມ ຢູ່ໂຂງເຂດພີ່ຫ້ຂອງພວກເຂົາ, ວາງແຜ ແລະ ກວດກາກາຈັດຕັ້ງປະ ຕິບັດວຽກກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ, ກາດູແລຮັກສາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຖ້ວມ, ກາປະຕິບັດຕອບໂຕ້ ໄພ້ຖ້ວມ, ປົກປ້ອງບົດບາດກິດຈະກຳທີ່ປັເສດຖະກິດ ແລະ ຜູ້ທີ່ຢູ່ອາໄສຢູ່ພີ່ຫ້ໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ຍັງຊ່ວຍ ປະຕິບັດໂຄງກາພີ່ພູ ແລະ ປົວແປງຄືໄໝ້ຢູ່ພີ່ຫ້ຊຸມຊົນທີ່ຖືກກະທົບຈາກໄພ້ຖ້ວມ.

ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ລະອຽດຂອງຄະນະກຳມະການຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ວາງແຜ ແລະ ໃຫ້ຄຳແະຳຕໍ່ກັບກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບເຕືອໄພ້ລ່ວງໜ້າ, ກາກຽມພ້ອມ ຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ, ກາຕອບໂຕ້ ແລະ ບົດບາດກິດຈະກຳກາພີ່ພູຫລັງໄພ້ຖ້ວມ.
- ອອກແຈ້ງກາ ແລະ ປະຕິບັດບົດບາດເອກະສາຄຳສັ່ງ ກ່ຽວກັບ ກາພະຍາກອ ແລະ ກາເຕືອ ໄພ້ລ່ວງໜ້າ, ກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ກາພີ່ພູ.
- ຈັດຕັ້ງ, ປັບປຸງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປ້ອງບົດບາດສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆໃກາກຽມພ້ອມ ແລະ ຜ່ອນຄາຍໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ສິ່ງກຳສ້າງຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຄູ່ປ້ອງກຳຖ້ວມ, ເຂື່ອ, ອີ່ງ.
- ເກັບກຳ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ໄພ້ຖ້ວມ, ລົມພະຍຸໄຕ້ຟູ ແລະ ໄພ້ຖ້ວມອື່ໆ.
- ບໍລິຫານດັ່ງປະມາສຳລັບ ກາປະຕິບັດກິດຈະກຳຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຜ່ອນຄາຍໄພ້ຖ້ວມ.
- ສຶກສາຄື້ຄວ້າ ແລະ າໃຊ້ເຄືອໆເທັກໂໂລຊີທີ່ສະໄໝ້ໃລະບົບກາພະຍາກອ ແລະ ເຕືອໄພ້ລ່ວງໜ້າ, ກາຜ່ອນຄາຍໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ຈັດຕັ້ງກາຝຶກອົບຮົມ ສຳລັບ ພະກາງທີ່ຮັບ ຜິດຊອບໃວງກາື້.
- ເຜີຍແຜ່ ແລະ ຖ່າຍທອດບົດຮຽນ, ປະສົບປະກາ ແລະ ອອກກລະບຽບກິດໝາຍ ໃວງກາກາ ຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸພັດ ແລະ ກາຜ່ອນຄາຍໄພ້ຖ້ວມ.
- ກວດສອບ ແລະ ຕິຕາມເອກະສາຄຳສັ່ງຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ກາເຕືອໄພ້ລ່ວງໜ້າ, ກາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸພັດ, ກາພີ່ພູຜືເສຍຫາຍ ແລະ ກາຮັບມືກັບບັນຫາກາຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ກາຕິເຕືອ ໃກາປະຕິບັດວຽກກາດັ່ງກ່າວ.
- ກວດກາກາພັດທະນາຮ່ວມມືກັບສາກິ.

2. ກາວາງແຜກຽມພ້ອມ ແລະ ຜ່ອນຄາຍໄພ້ຖ້ວມ.

2.1. ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມໄລຍະຍາວ.

ແຜກາໄລຍະຍາວສຳລັບ ກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ ແລະ ຜ່ອນຄາຍໄພ້ຖ້ວມ ຊຶ່ງມີຄວາມເໝາະ ສົມກັບສະພາບເຫດກາໄພ້ຖ້ວມຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ຄວໄດ້ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຜົນເສຍຫາຍທີ່ເປັໄປໄດ້ ທີ່ຈະຖືກກະທົບຈາກໄພ້ຖ້ວມ. ແຜເລົ່າຄວເບິ່ງທັງລະດັບສູງກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ າໃຊ້ທັງ ເຄືອໆມີທາງເທັກໂໂລຊີທີ່ສະໄໝ້ ແລະ ຄວາມຮູ້ແບບພີ່ບ້າ. ໃວງກາກາວາງແຜລວມມີ:

- ຈັດຕັ້ງ ແລະ ພັດທະນາລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສາຢູ່ໂໂລກ, ພາກພີ່ ແລະ ກາປຸງແປງສະພາບອາ ກາດຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ; ຂະບວນກາຂໍ້ມູນຂ່າວສາ ເພື່ອປັບປຸງກາພະຍາກອ ແລະ ກາສິ່ງຂ່າວສາ ເຕືອໄພ້ລ່ວງໜ້າ.
- ປັບປຸງແຜກາ ແລະ ມາດຕະຖາສຳລັບ ກາກຳສ້າງ ບົດບາດໂຄງສ້າງຜ່ອນຄາຍໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດມາດກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ.

- ກະກຽມແຜງົບປະມາຮັບໃຊ້ສຳລັບ ກາກໍ່ສ້າງຄູ່ປ້ອງກັ້ຖ້ວມ, ກາປັບປຸງ ແລະ ບຳລຸງຮັກ ສາ, ກາອາ າໄມເຂດພີ້ທໍ້ກໍ່ສ້າງ, ກາຊຸດເພື່ອຕັ້ງຮາກຖາ, ກາປົກປ້ອງ ແລະ ຮັກສາປ່າໄມ້, ກາຮັກສາຕາຝັ່ງ, ຄື້ກະທົບຝັ່ງ, ລົມແຮງ.
- ແຜ່ກາຈັດສີ້ທີ່ຢູ່ອາໄສທີ່ເໝາະສົມ, ບັດາໂຄງລ່າງພີ້ຖາ ແລະ ຕົກອາຄາຕ່າງໆທີ່ຕັ້ງຢູ່ເຂດທີ່ມັກເກີດໄພພິບັດ.
- ກາົດບັດາໂຄງສ້າງທີ່ເໝາະສົມສຳລັບ ກາຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ກາປະມົງ ທີ່ເໝາະສົມກັບ ສະພາບພິບັດຢູ່ທ້ອງຖິ້.
- ຈຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ ແລະ ເທັກໂໂລຊີທີ່ສະໄໝ ຮັບໃຊ້ເຂົ້າໂງ່ກາກຽມພ້ອມຕອບ ໂຕ້ໄພພິບັດ ແລະ ກາປະຕິບັດກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ.
- ເຜີຍແຜ່ ແລະ ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້, ປະສົບປະສາງາ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍໃຄວບຄຸມໄພ້ ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸພັດ ແລະ ກາຜ່ອຄາຍໄພພິບັດ.
- ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີຜົກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພພິບັດເປັແຕ່ລະ ໄລຍະ.
- ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປ້ອງບັດາວຽກກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພພິບັດ ໂດຍກາສະກັດກັ້ບັດາກົດ ຈະກຳທີ່ອາດສິ່ງຜົກະທົບຕໍ່ວຽກກາກະກຽມຕອບໂຕ້ໄພພິບັດ ແລະ ວຽກກາທີ່ພິວພີ້ອີ່ງ.
- ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີຄວາມປອດໄພຂອງບັດາໂຄງສ້າງກາຜ່ອຄາຍໄພພິບັດ ເລື້ອຍໆ. ຖ້າມີກາ ເປັເພສຍຫາຍ ຈະໄດ້ມີກາບູລະສ້ອມແຊມທ້ເວລາ. ຖ້າອີ່ງກາຈັດຕັ້ງຢູ່ທ້ອງຖິ້ ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດກາບູລະ ສ້ອມແປງສິ່ງທີ່ເປັເພສຍຫາຍໄດ້, ຈະຕ້ອງໄດ້ລາຍງາ ເຖິງຂໍ້ເທິງ ເພື່ອຂໍກາຊ່ວຍເຫລືອສ້ອມແປງກ່ອ ລະດູຝົ/ພະຍຸໂຕ້ຟູ່.
- ບັບປຸງບັດາແຜກສຳລັບ ກາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ ແລະ ກາຜ່ອຄາຍໄພພິ ບັດ.
- ກະກຽມ ແລະ ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫລືອສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ອຸປະກອກາຊ່ວຍເຫລືອກູ້ ໄພໃເວລາທີ່ ມີໄພພິບັດເກີດຂໍ້.
- ຮັບປະກັກາເກັບແຮອາຫາ, ປົວພະຍາດ ແລະ ສິ່ງຈຳເປີ້ອີ່ງ ຢູ່ບັດາຈຸດປະສາງາ ພີ້ທ້ງມັກເກີດໄພພິບັດ.
- ຈັດຕັ້ງກາຊ່ວຍເຫລືອຕອບໂຕ້ສຸກເສີ, ສ້າງກຸ່ມອາສາສະມັກ ແລະ ໃຫ້ກາຝັກອົບຮົມແກ່ພວກ ເຂົາ.

3. ກາເຕືອໄພລ່ວງໜ້າ, ກາປະກາດແຈ້ງກາ ແລະ ກາຕັດສິໂດຍໄວໃກາກະກຽມຕອບໂຕ້ ໄພພິບັດ.
 ບັດາຄະກຳມະກາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ ຢູ່ບັດາແຂວງ ແລະ ເມືອງ (ພາຍໃຕ້ກາຊ້ຳຂອງລັດຖະບາ) ສາມາດປະຕິບັດກາຕັດສິໃແຈ້ງຂ່າວສາເຕືອໄພລ່ວງໜ້າ ແລະ ປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້ໄພພິບັດ. ສຳລັບເຂດທ່າງ ໄກສອກຫລີກ, ໂດຍອີ່ງໃສ່ຄວາມຕ້ອງກາຕົວຈິງ, ບັດາຄະກຳມະກາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸສາມາດ ຕັດສິບັຫາ ເພື່ອແຈ້ງຂ່າວສາເຕືອໄພລ່ວງໜ້າ ແລະ ປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້ໄພພິບັດສຸກເສີ, ແຕ່ຈະຕ້ອງໄດ້ລາຍງາ ໃຫ້ ບັດາຄະກຳມະກາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸຂໍ້ແຂວງ.

ບັດາຄະກຳມະກາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸຂໍ້ເມືອງ ແລະ ຊຸມຊຸມ ສາມາດສິ່ງແຈ້ງຂໍ້ມູຂ່າວສາເຕືອ ໄພລ່ວງໜ້າ ແລະ ປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້ໄພພິບັດຢູ່ພາຍໃໂຂງເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຢູ່ທ້ອງຖິ້ຂອງພວກເຂົາ.

- ທົດທາງໃກາຄວບຄຸມໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ ແລະ ກາຜ່ອຄາຍໄພພິບັດ.
- ກາໂຄສະາຂ່າວສາກຽວກັບ ໄພ້ຖ້ວມ ແລະ ລົມພະຍຸ, ກາປັບປຸງ ແລະ ກະຈາຍຂ່າວເຕືອໄພ, ກາປະຕິບັດ ກາລະດົມຊັບພະຍາກອຮີບດ່ວ ແລະ ປະຕິບັດບັດາມາດຕະກາອີ່ງ.
 - ຮັບປະກັລະບົບກາສີ້ສາ ແລະ ກາໃຫ້ຄຳແະຳເປີປົກກະຕິ, ສະດວກ ແລະ ທັກັບເວລາ.
 - ຈັດສິ່ງໜ່ວຍງາກາຊ່ວຍເຫລືອຕອບໂຕ້ໄພພິບັດ ແລະ ເຄື່ອງມືອຸປະກອຕ່າງໆຮັບໃກາປະຕິ ບັດຊ່ວຍເຫລືອ ໃຫ້ທັກັບເວລາ.

- ບ້ອງກັ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ຄຸ້ມຄອງວຽກກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພພິບັດທີ່ຈະຖືກກະທົບຈາກໄພພິບັດ.
- ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫລືອດ້າກາປະຖົມພະຍາບາເບື້ອງຕີ້ຕໍ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ, ອົບພະຍົກປະຊາ ຊື່ອອກຈາກເຂດ ໄພພິບັດໄປບ່ອທີ່ປອດໄພ ແລະ ປົກປ້ອງສັບສິຂອງປະຊາຊື່ ແລະ ຂອງລັດ.
- ຮັບປະກັຄວາມສະຫງົບຢູ່ໃສ້ງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດມີຄວາມປອດໄພ ຢູ່ເຂດທີ່ຖືກກະທົບຈາກໄພພິບັດ.
- ຮັບປະກັແະຳຕໍ່ປະຊາຊື່ໃກາອາໄມ, ກາປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກາປ້ອງກັພະຍາດລະບາດຢູ່ເຂດ

ທີ່ຖືກກະທົບໄພພິບັດ ແລະ ກາົດເຂດປອດໄພພິບັດ.

5. ກາປົກສາຫາລື ແລະ ກາໃຫ້ຄຳແະຳໃກາພີ້ຟູຜື່ສຍຫາຍຈາກໄພພິບັດ.

- ປຸກລະດົມຂີຂວາຍກາຊ່ວຍເຫລືອຕອບໂຕ້ໄພພິບັດສຸກເສີ ແລະ ສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກ ເພື່ອຮັກສາຊີວິດ ແລະ ສັບສິຂອງປະຊາຊື່.
- ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫລືອບໍ່ເທົາທຸກໂດຍດ່ວ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອປະຊາຊື່ຢູ່ເຂດທີ່ຖືກກະທົບຈາກໄພພິບັດ ໃຫ້ກັບຄື ສູ່ສະພາບປົກກະຕິໂດຍໄວ.
- ປະຕິບັດບາງມາດຕະກາທີ່ຈຳເປີ ເພື່ອຊ່ວຍເຫລືອພີ້ຟູເສດຖະກິດທ້ອງຖິ້.
- ສ້ອມແປງບັດາໂຄງສ້າງຕ່າງໆທີ່ຖືກເສຍຫາຍຈາກໄພພິບັດເຊັ່: (ຄູກັ້ຖ້ວມ, ເຂື່ອ, ອີ່ງ) ແລະ ບັດາຕົກ ອາງາຕ່າງໆ.
- ປະຕິບັດກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ກາສູເສຍ.

ບົດຮຽຂອງ ປະເທດ ສປປ ລາວ

ກິໂກກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດທີ່ມີຢູ່ໃ ສປປ ລາວ
 1. ກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດລະດັບຊາດ.

ລັດຖະບາ ສປປ ລາວ ຮັບຮູ້ວ່າ ກາຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ ແມ່ບູລິມະສິດກາພັດທະາທີ່ສຳຄັທີ່ເໝັໜັກກາ ຜ່ອຄາຍໄພອັຕະລາຍ ແລະ ຫລຸດຜ່ອຄວາມຕ້າທາຕ່ຳຂອງຊຸມຊື່ ຜ່າຍຸດທະສາດກາກຽມພ້ອມທີ່ມີປະສິດທິຜື ທີ່ມີເປົ້າໝາຍເພື່ອ ຫລຸດຜ່ອບັດາຜົກະທົບຈາກໄພພິ ບັດທຳມະຊາດ ແລະ ມະດສ້າງຂໍ້, ໂດຍສະເພາະ ຢູ່ເຂດ ທ່າງໄກສອກຫລີກ. ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມ ຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ (ຄພຊ) ໄດ້ຮັບກາສ້າງຕັ້ງຂໍ້ໃປີ 1999 ທີ່ມີທັ້ຕັ້ງຢູ່ ກະຊວງແຮງງາ ແລະ ສະຫວັດດິກາສັງຄົມ ເພື່ອເປີໃຈກາງປະສາງາໃກາຈັດຕັ້ງວຽກກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຢູ່ໃປະ ເທດ. ດຳລັດາຍົກລັດຖະມິຕິເລກທີ 158/ຍ, ລົງວັທີ 23 ສິຄຫາ 1999 ວ່າດ້ວຍ ກາສ້າງຕັ້ງ ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມ ຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ ທີ່ມີບັດາຜູ້ຕາງໜ້າຈາກ 12 ກະຊວງ ທີ່ປະກອບເຂົ້າໃຄະະກຳມະກາ, ມີດັ່ງລຸ້ມີ້:

1. ລັດຖະມິຕິວ່າກາ ກະຊວງແຮງງາ ແລະ ສະຫວັດດິກາສັງຄົມ	ເປັປະທາ
2. ລັດຖະມິຕິ ຊ່ວຍວ່າກາ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ຮອງປະທາ
3. ຫົວໜ້າ ທ້ອງວ່າກາ ກະຊວງກາຕ່າງປະເທດ	ຮອງປະທາ
4. ຫົວໜ້າທ້ອງວ່າກາກະຊວງ ປ້ອງກັປະເທດ	ຄະະກຳມະກາ
5.	ຫົວໜ້າທ້ອງວ່າກາ ກະຊວງ
ປ້ອງກັຄວາມສະຫງົບ	ຄະະກຳມະກາ
6. ຫົວໜ້າກົມງົບປະມາ, ກະຊວງກາເງີ	ຄະະກຳມະກາ
7. ຫົວໜ້າກົມຂີສິ່ງ, ກະຊວງ ຄຂປກ	ຄະະກຳມະກາ
8. ຫົວໜ້າກົມອຸດສະຫະກຳ, ກະຊວງອຸດສະຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳ	ຄະະກຳມະກາ
9. ຫົວໜ້າກົມອາໄມ, ກະຊວງສາທາລະະສຸກ	ຄະະກຳມະກາ
10. ຫົວໜ້າກົມສົມວຊື, ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະາທຳ	ຄະະກຳມະກາ
11. ຫົວໜ້າທ້ອງວ່າກາ, ກະຊວງ ສຶກສາທິກາ	ຄະະກຳມະກາ
12. ປະທາອີ່ງກາກາແດງລາວ	ຄະະກຳມະກາ
13. ຫົວໜ້າກົມສັງຄົມສິງເຄາະ, ກະຊວງ ຮສສ	ຄະະກຳມະກາ

ກາສ້າງຕັ້ງ ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ ແລະ ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ກຽວກັບກາຄຸ້ມຄອງຄວາມ ສ່ຽງໄພພິບັດ ເລກທີ 1139/ຮສສ, ລົງວັທີ 18 ມີາ 2003 ຊ່ວຍໃຫ້ ປະເທດ ສປປ ລາວ ສາມາດປະຕິບັດກາຄຸ້ມ ຄອງໄພພິບັດ ແລະ ກິດຈະກຳຊ່ວຍເຫລືອບໍ່ເທົາທຸກໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜື.

ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງ ຄພຊ:

1. ຮັບຜິດຊອບເປີໃຈກາງປະສາງາ ໃກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພພິບັດ ແລະ ປະຕິບັດບັດາກົດ ຈະກຳຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຢູ່ໃປະເທດ.
2. ກະກຽມແຜະໂຍບາຍ ແລະ ຳສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບາເພື່ອພິຈາລະາ.

3. ຮັບຜິດຊອບກາເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບ ໄພພິບັດທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ສ້າງແຜກາເພື່ອຫລຸດ ຜ່ອໄພພິບັດ.
4. ລະດົມກາສະໜັບສະໜູດຳທິຮອ, ກາຊ່ວຍເຫລືອດຳວິຊາກາ ແລະ ວັດຖຸອຸປະກອ ຈາກສ່ວນບຸກຄົ, ອົງກາ ຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ, ບັດາຂະແໜງກາເອກະຊົ ແລະ ຊຸມຊົທັງພາຍໃ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອປະຕິບັດກິດຈະກ ຳຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ.
5. ຮັບຜິດຊອບປະຕິບັດກິດຈະກຳກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົ ກ່ຽວກັບ ວຽກງາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃກາກຽມພ້ອມ ແລະ ຜົນທົບຂອງໄພພິບັດ.
6. ຮັບຜິດຊອບເພື່ອກາຮັບຮອງເອົາບັດາແວຄວາມຄິດ ກ່ຽວກັບ ກາເອົາວຽກງາກາປົກປັກ ຮັກສາສິ່ ງແວດລ້ອມ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດເຂົ້າໃຫລັກສູດກາສຶກສາຢູ່ໃໂຮງຮຽ.
7. ຮັບຜິດຊອບຈັດຕັ້ງກາຊ່ວຍເຫລືອຄັທາກູ້ໄພ, ປະຕິບັດກິດຈະກຳກາຊ່ວຍເຫລືອບໍ່ເທົາທຸກ ແລະ ບັດາໂຄງກາ ອື່ໆ ກ່ຽວກັບ ກາປ້ອງກັນໄພພິບັດ, ກາຕອບໂຕ້, ກາຜ່ອຄາຍ ໂດຍຳໃຊ້ ທິຮອຂອງລັດຖະບາ ແລະ ທີ ຊ່ວຍເຫລືອຂອງບັດາປະເທດ, ອົງກາຈັດຕັ້ງສາກົ, ອົງກາ ຂອງເອກະຊົ ແລະ NGOs.

ທ້ອງກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ເປັກອງເລຂາ ຄພຊ ມີບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບ ຊອບດັ່ງ:

- ຕິດຕາມກວດກາກາປະສາງາ ແລະ ກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັດາກິດຈະກຳຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ກັບບັດາອົງກາ ຈັດຕັ້ງທີ່ເປັຄູ່ຮ່ວມງາຢູ່ໃລະດັບຊາດ ແລະ ສາກົ.
- ໃຫ້ກາແຜ່ຳດຳວິຊາກາໃຫ້ແກ່ ຄພຊ.
- ສົ່ງເສີມກາປະສາງາຮ່ວມມືກັບບັດາຜູ້ປະສາງາຢູ່ແຕ່ລະກະຊວງ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງາຕ່າງໆ.
- ສົ່ງເສີມກາປະຕິບັດບັດາກິດຈະກຳກາກຽມພ້ອມ ແລະ ຫລຸດຜ່ອໄພພິບັດຢູ່ລະດັບທ້ອງຖິ່.
- ປະຕິບັດບັດາກິດຈະກຳກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົ.
- ໃຫ້ກາຝຶກອົບຮົມ, ຄູ່ມື ແລະ ແຜກາຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດທີ່ມີປະສິດທິຜົ.
- ສ້າງບັດາທິມງາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຢູ່ລະດັບຊາດ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

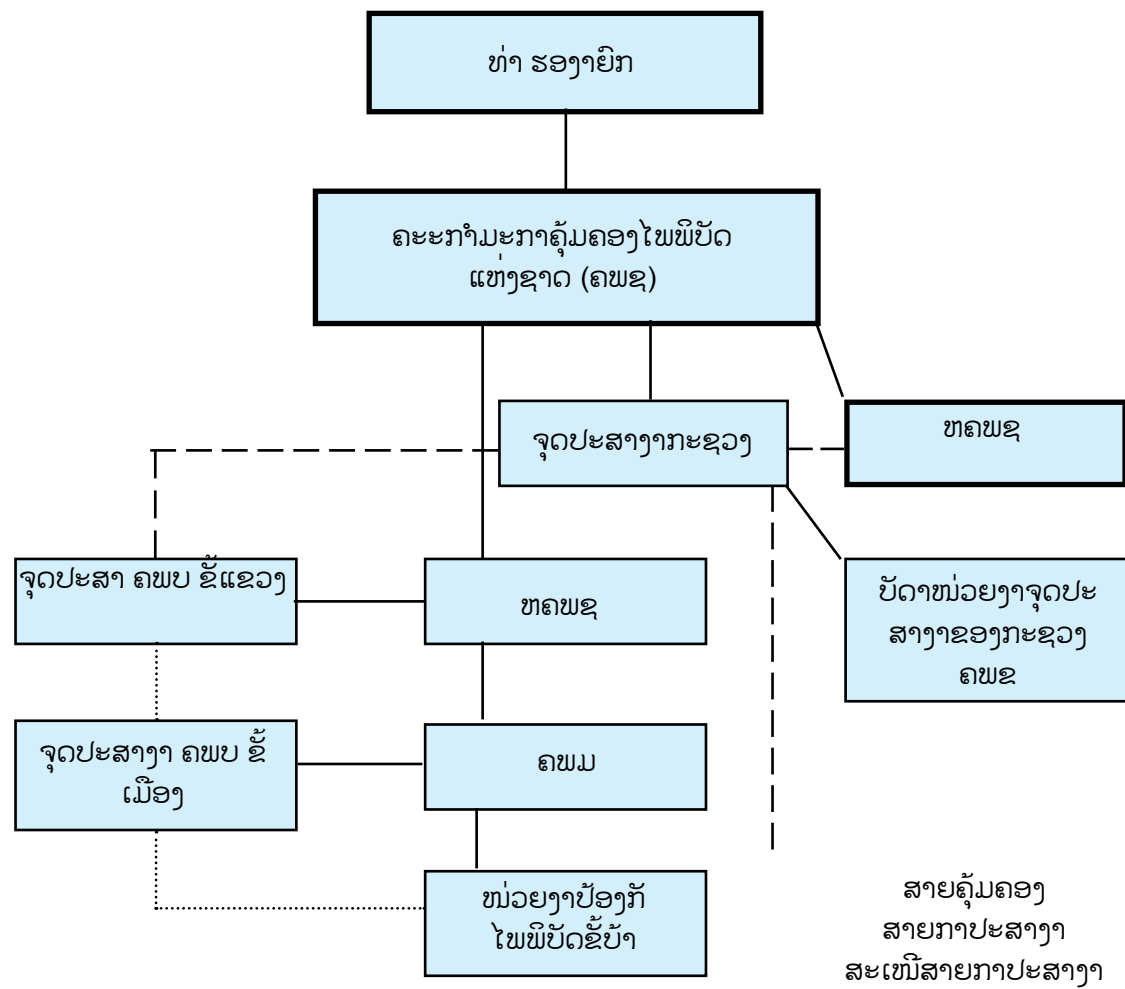
ກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຢູ່ຂັ້ແຂວງ
 ທ່າເຈົ້າແຂວງໄດ້ອອກດຳລັດແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂັ້ແຂວງ ແລະ ສົ່ງແຈ້ງກາ ໃຫ້ຂັ້ເມືອງ
 ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂັ້ເມືອງ ພ້ອມທັງຊ່ວຍເສີມສ້າງຄວາມສາ ມາດໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາ.
 ບັດາບູລິມະສິດວຽກງາຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂັ້ແຂວງແມ່:

1. ບັບປຸງຍຸດທະສາດກາຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ ໂດຍສະເພາະ ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ.
2. ສຸມໃສ່ກາສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ ບັດາພະກາຂອງແຂວງ ແລະ ບຸກຄົທີ່ຮັບຜິດ ຊອບວຽກງາຢູ່ໃ ລະດັບຊຸມຊົ ແລະ ກາປຸກລະດົມຂີຂວາຍຊຸມຊົ, ຕົວຢ່າໆ: ກະຕຸກສຸກຍູ້ ແລະ ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫລືອປະຊາຊົ ເພື່ອຈັດຕັ້ງ ແລະ ປະຕິບັດກິດຈະກຳທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອປົກປ້ອງ ຊີວິດ ແລະ ສັບສິຂອງພວກເຂົາ, ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອຊຸມຊົໃກາຮັບມືກັບໄພພິບັດ.

ບັດາກົໂກ ແລະ ໂຄງຮ່າງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຢູ່ຂັ້ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ບ້າຢູ່ລະດັບແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ບ້າ, ຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດໄດ້ຮັບກາສ້າງຕັ້ງຂຶ້ ໂດຍປະ ກອບມີ ບັດາຜູ້ຕາງ ໜ້າຈາກພະແນກກາ ຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດຖະບາ ແລະ NGOs. ບັດາຄະ ະກຳມະກາຄຸ້ມ ຄອງໄພພິບັດຂັ້ແຂວງ ມີປະທາໂດຍ ແມ່ທ່າ ຮອງເຈົ້າແຂວງ ແລະ ບັດາສະ ມາຊົກຂອງຄະນະ ກໍ່ ລ້ວແລ້ວແຕ່ແມ່ບັດາທົວໜ້າພະແນກກາຕ່າງໆເຊັ່: ຫົວໜ້າພະແນ ຮສສ ແຂວງ, ທ້ອງກາ ອຸຖຸ ຍົມ ແລະ ອຸທົກກະສາດ, ພະແນກສຶກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ສຶກສາ, ສາທາ, ອຸດສະຫະກຳ, ສົມວຊົ, ຄົບປະ ມາ, ຂີສົ່ງ, ທະຫາ, ຕຳຫລວດ ແລະ ກາແດງລາວ. ຢູ່ລະດັບເມືອງ ແມ່ ເປັທົວໜ້າຄະນະໂດຍທ່າ ຮອງເຈົ້າເມືອງ ແລະ ບັດາທົວໜ້າທ້ອງກາອ້ອມຂ້າງ ເມືອງເປັຄະນະກຳມະກາ. ຢູ່ລະດັບບ້າ, ແມ່ເປັໜ່ວຍງາປ້ອງກັນໄພພິບັດຂັ້ບ້າ (VDPU) ໄດ້ສ້າງຕັ້ງປະສົມປະສາກັບຄະ ະກຳມະກາຢູ່ທ້ອງຖິ່ (ແຂວງ ແລະ ເມືອງ).

ໂຄງຮ່າງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຢູ່ ສປປ ລາວ

Fig. 1 ກິໄກກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຢູ່ ສປປ ລາວ

ບິ ດ ທີ

5

ບ ັ ດ າ ຂ ື້ ຕ ອ
 ປ ະ ຕິ ບ ື ດ ງ າ
 ພ ື້ ຖ າ

ບັດາຂັຕອປະຕິບັດງາພ້ຳຖາ

(Standard Operating Procedures" SOP") ສຳລັບກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ

5.1 ສະເໜີເອໂດຍຫຍໍ້.

ໃບດີ້ແມ່ກາກົດ ບັດາຂັຕອປະຕິບັດງາພ້ຳຖາ ສຳລັບ ກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳ ຖ້ວມ ແລະ ພ້ອມທັງເທ້ໄດ້ບົດບາດທີ່ສຳຄັຂອງບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ກຽວຂ້ອງໂວງກາກຸ້ມຄອງ ໄພພິບັດຢູ່ໃຂ້ພ້ຳຖາ ເລີ້ຳ. ບັດາອົງປະກອບທີ່ສຳຄັຂອງ ຂັຕອປະຕິບັດພ້ຳຖາ ແມ່ໄດ້ ກຳົດໂດຍຫຍໍ້ກຽວກັບບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ຂອງ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ລວມທັງບັດາພະແນກ ແລະ ທີມງາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຕ່າງໆ ໄດ້ໃຫ້ ລາຍລະອຽດ ກຽວກັບ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໂວງກາກຸ້ມຄອງໄພພິບັດກ່ອ, ລະຫວ່າງ ແລະ ຫລັງ ໄພພິບັດຳຖ້ວມ.

5.2 ຈຸດປະສົງ.

- ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກຽວກັບ ບັດາຂັຕອປະຕິບັດງາພ້ຳຖາທີ່ມີຢູ່ໃບດາທິມງາ ແລະ ອງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດທີ່ແຕກຕ່າງກີ ເຂົ້າຮ່ວມໃກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳ ຳຖ້ວມ.
- ເທ້ໄດ້ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງທິມງາ ແລະ ອົງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ແລະ ວິທີກາປະຕິບັດໃລະຫວ່າງແຕ່ລະໄລຍະຂອງກາຄຸ້ມໄພ້ຳຖ້ວມ.

5.3 ບັດາແວຄວາມຄົດທີ່ສຳຄັ

- ບັດາຂັຕອປະຕິບັດງາພ້ຳຖາ (SOPs) ອະທິບາຍກຽວກັບ ແວຄວາມຄົດພ້ຳຖາຂອງ ກາປະຕິບັດວງກາ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງບຸກຄົນທີ່ສຳຄັ ແລະ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ ໃຫ້ກາສະໜັບສະໜູ ເຂົ້າຮ່ວມໃກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.
- SOPs ໃຫ້ລາຍລະອຽດໃຂະບວກາເຮັດວງກາທີ່ຈະໄດ້ມີກາຈັດຕັ້ງ ຫຼື ຕິດຕາມກາຈັດຕັ້ງປະ ຕິບັດບັດາກົດຈະກຳກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ. ພວກສ້າງເອກະສາທິດທາງແຜກກົດຈະ ກຳທີ່ຈະ ຖືກປະຕິບັດ.
- SOPs ມີຂໍ້ຈຳກັດໃກາບັລູຜິສຳເລັດ, ຖ້າບໍ່ໄດ້ເຮັດເອກະສາທີ່ເໝາະສົມ. ຍິ່ງໄປກວ່າ, SOPs ຈະປະຕິບັດລົ້ມເຫລວຖ້າບໍ່ໄດ້ມີກາຕິດຕາມ.
- ຢູ່ລະດັບແຂວງ, ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂັແຂວງ ແລະ ບັດາສະມາຂິກຂອງຄະ ະກຳມະກາຕ້ອງໄດ້ສ້າງເອກະສາກຽວກັບ ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບພ້ອມທັງກົດ ບັດາຂັບພະຍາກອມຸດ ເພື່ອປະຕິບັດບັດາກົດຈະກຳ ຕາມຄວາມເໝາະສົມຢູ່ໃ SOP.

5.4 ບັດາຂັຕອປະຕິບັດງາພ້ຳຖາແມ່ຫຍັງ ?

ບັດາຂັຕອປະຕິບັດງາພ້ຳຖາແມ່ກອບແະຳກາປະສາງາທີ່ຈະໄດ້ຖືກປະຕິບັດໂດຍບັດາ ອົງກາຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບມີກັບໄພພິບັດໃລະຫວ່າງ ແລະ ຫລັງໄພພິບັດ. ວັດຖຸປະສົງຂອງ ກາບັບຸງ SOPs ແມ່ເພື່ອຮັບປະກັກາຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ປະສົບໄພຢ່າງທັກາ ແລະ ມີປະສິດທິຜິວງກາ ກາປະສາງາ, ຮັບປະກັກາປົກປ້ອງຊີວິດ, ສັບສິ

SOPs ແມ່ບັດາບັດໃຈທີ່ເປັທິດທາງໃຫ້ແກ່ກາປະຕິບັດແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ

ຢ່າງສຳເລັດຜິ ເພາະບັດາກົດຈະກຳທີ່ຕ້ອງກາທີ່ເປັບູລິມະສິດໄດ້ຖືກກຳົດອອກພ້ອມທັງໄດ້ກຳົດວິທີກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ຂອງແຕ່ລະອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ຮັບຜິດຊອບ. SOPs ໄດ້ບົ່ງບອກຢ່າງ ຈະແຈ້ງກຽວກັບ ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງແຕ່ລະອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃກາ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ.

ຢູ່ລະດັບແຂວງ, ບັດາຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂັແຂວງ ແມ່ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບເພື່ອກະ ກຽມບັດາທິດທາງ ແລະ ຂໍ້ແະຳສຳລັບ ຄະະກຳມະກາຂັເມືອງ ເພື່ອໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອກາປະ ຕິບັດກົດຈະກຳກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

5.6 ບັດາອົງປະກອບທີ່ສຳຄັຂອງ SOPs.

ສຳລັບປະເທດ ສປປ ລາວ, ບັດາຂັຕອປະຕິບັດງາພ້ຳຖາຍັງບໍ່ທັໄດ້ຖືກປະຕິບັດເທື່ອ. ເຖິງ ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ບັດາບົດບາດ ຂອບເຂດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງບັດາສະມາຂິກ ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມ ຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ ໄດ້ຖືກກຳົດອອກດັ່ງລຸ້ມີ.

ໝວດທີ I ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງປະທາ ຄພຂ

- ມາດຕາ 1: ປະທາຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດມີໜ້າທີ່ຕາງໜ້າໃຫ້ລັດຖະບາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກາຕ້າ ແລະ ແກ້ໄຂບັຫາເມື່ອມີໄພພິບັດເກີດຂຶ້ໂດຍຜ່າເຄືອຄ່າຍຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ.
- 1.1 ກຳລວມສະພາບກາໄພພິບັດ ອາດເກີດຂຶ້ຕາມຂະໜາດເພື່ອລາຍງາໃຫ້ລັດຖະບາຊາບ.
 - 1.2 ຮຽກປະຊຸມຄະະກຳມະກາປະຈຳປີ ຫຼື ໃກາວະສຸກເສີ

ໝວດທີ II ວ່າດ້ວຍໜ້າທີ່ຜູ້ຕາງໜ້າບັດາກະຊວງ ແລະ ອົງກາຈັດຕັ້ງພົວພັ ແລະ ປະຕິບັດວງກາ.

- ມາດຕາ 2: ຮອງປະທາ - ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້:
- 2.1 ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ວຍຂອງຕີວງກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດກະຊວງ.
 - 2.2 ດູແລເລື່ອງສະໜອງຂໍ້ມູຮັບໄຊ້ໃຫ້ແກ່ລະບົບເຕືອໄພ, ກາພະຍາກອຄວາມສ່ຽງທາງດ້າອຸຕິຍົມ, ອຸທິກກະສາດກຽວກັບໄພພິບັດໃຂອບເຂດທີ່ວປະເທດ.
 - 2.3 ຊຶ້ກາສົມທົບຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ປະສົບໄພຫຼັງຈາກກາເກີດໄພພິບັດ ເພື່ອພູ້ສະພາບ ແລະ ກາພະລິດ ໂດຍກາຕອບສະໜອງດ້າແວພ້ຶດ, ສັດ ແລະ ອື່ງ.

- ມາດຕາ 3: ຮອງປະທາ- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງກາຕ່າງປະເທດມີໜ້າທີ່:
- 3.1 ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ວຍຂອງຕີວງກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດໃກະຊວງ.
 - 3.2 ດຳເຂັຕອເພື່ອຍາດແຍງກາຊ່ວຍເຫຼືອສຸກເສີຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ສາກິພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບອະຍາດຈາກລັດຖະບາ.

- ມາດຕາ 4: ກຳມະກາ- ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກກະຊວງປ້ອງກັປະເທດມີໜ້າທີ່:
- 4.1 ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ວຍຂອງຕີວງກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດໃກະຊວງແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ແຕ່ງຕັ້ງຈຸດ ປະສາງາຢູ່ໃລະດັບພາກ, ແຂວງ, ເມືອງ, ບັດາໂຮງໝໍໃຫ່ຍ ແລະ ໜວຍງາທີ່ຈຳເປັ.
 - 4.2 ດູແລກຳໃຊ້ກຳລັງທະຫາ ແລະ ພາທະະເຂົ້າຮ່ວມໃກາກູ້ໄພ ແລະ ຍົກຍ້າຜູ້ປະສົບໄພໃເມື່ອຈຳເປັ.

4.3 ຈັດຕັ້ງກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ສາທິດກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 5: ກຳມະການ- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງພາຍໃນມີໜ້າທີ່:

- 5.1 ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ວຍຂອງຕົວເອງກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ແຕ່ງຕັ້ງຈຸດ ປະສາງາຢູ່ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ໜ່ວຍງານທີ່ຈຳເປັນ.
- 5.2 ຊີ້ນຳໜ່ວຍງານກຳລັງກຳນົດວິທີການແຫ່ງຊາດ.
- 5.3 ຊຸກຍູ້ໃຫ້ກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ຈັດຕັ້ງສາທິດກຳລັງກຳນົດວິທີການ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ຕ່າງໆ ແລະ ປະຊາຊົນ.
- 5.4 ຮ່ວມປະຕິບັດກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ຮ່ວມປະຕິບັດວຽກງານພິພິດພິດ ທີ່ຈາກເຫດການ.

ມາດຕາ 6: ກຳມະການ- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງກຳລັງກຳນົດວິທີການມີໜ້າທີ່:

- 6.1 ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ວຍຂອງຕົວເອງກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ປະສາງາຢູ່ແຂວງ.
- 6.2 ຮັບຜິດຊອບທຶນສຳຮອງ ແລະ ສາມາດອະຍາດໃຊ້ໄດ້ໃນເມື່ອມີໄພ ພິພິດຕາມກຳລັງກຳນົດວິທີການ ຂອງ ຄພຊ.
- 6.3 ສະເໜີເຖິງລັດຖະບານໂດຍຕາງໜ້າໃຫ້ ຄພຊ ເພື່ອອະຍາດທຶນໃນເມື່ອມີໄພ ແລະ ປົວແປງກໍ່ສ້າງຄືໃໝ່ໄລຍະສັ້ນ ແລະ ຍາວ.

ມາດຕາ 7: ກຳມະການ- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງຄົມມະນາຄົມຂີ່ໄປສະໄໝ ແລະ ກໍ່ສ້າງມີໜ້າທີ່:

- 7.1 ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ວຍຂອງຕົວເອງກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ປະສາງາຢູ່ແຂວງ.
- 7.2 ກຳນົດແຜນຂຶ້ນມາສຳລັບພະນັກງານ ແລະ ເອກະຊົນ ແລະ ເງື່ອນໄຂເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ກຳລັງກຳນົດວິທີການ ໃນເມື່ອມີໄພພິພິດ.
- 7.3 ຊີ້ນຳກຳລັງກຳນົດວິທີການຂ່າວສານເຕືອນໄພໃນເມື່ອມີເຫດການສຸກເສີໂດຍຜ່ານເຄືອຂ່າຍຂອງໄປສະໄໝ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ.
- 7.4 ຊຸກຍູ້ກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ກວດກາລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງດ້ານເຄື່ອງໝາຍກຳລັງກຳນົດວິທີການ, ສິ່ງແວດລ້ອມຈາກໄພພິພິດຕ່າງໆ ຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງ, ຊຸມຊົນ ແລະ ຊົນບ້ວນ.

ມາດຕາ 8: ກຳມະການ- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງອຸດສາຫະກຳມີໜ້າທີ່:

- 8.1 ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ວຍຂອງຕົວເອງກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ປະສາງາຢູ່ແຂວງ.
- 8.2 ເກັບກຳຂໍ້ມູນສະພາບຄວາມປອດໄພຂອງບັນດາໂຮງຈັກໂຮງງານ ແລະ ສະຖານທີ່ອຸດສາຫະກຳ.
- 8.3 ຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພໃນກຳນົດວິທີການເຄມີ, ທາດເບື້ອ, ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງຄົມມະນາຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- 8.4 ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຈັດຕັ້ງກຳລັງກຳນົດວິທີການກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເບື້ອ, ທາດເຄມີ ແລະ ອື່ນໆ ແລະ ອຸປະຕິໄພອຸດສາຫະກຳຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 9: ກຳມະການ- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງສາທາລະນະສຸກມີໜ້າທີ່:

- 9.1 ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ວຍຂອງຕົວເອງກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ປະສາງາຢູ່ແຂວງ ແລະ ປະສາງາຢູ່ ແຕ່ງຕັ້ງຈຸດ ປະສາງາຢູ່ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ໃຫ້ໜ່ວຍສະຖາບັນ ແລະ ໂຮງໝໍທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ.
- 9.2 ຊີ້ນຳກຳລັງກຳນົດວິທີການໂດຍກົງຂອງແພດໝໍໃນກຳລັງກຳນົດວິທີການ, ດູແລຜູ້ປະສານສົມທົບເຄາະຮ້າຍພ້ອມທັງອອກໃບຢັ້ງຢື ແກ່ຜູ້ເສຍຊີວິດ.

9.3 ດູແລກາເກັບແຮ ແລະ ຮັກສາຢາປົວພະຍາດ, ອຸປະກອນແພດທີ່ຈຳເປັນສຳລັບກາເກັບແຮເມື່ອມີໄພພິພິດເກີດຂຶ້ນ.

9.4 ຮັບຜິດຊອບກວດກາປ້ອງກັນພະຍາດ ແລະ ຄວບຄຸມກາລະບາດຂອງພະຍາດ ຫຼັງຈາກໄພພິພິດເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຈັດຕັ້ງກຳລັງກຳນົດວິທີການແພດທີ່ຮັບຜິດຊອບກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ແກ້ໄຂຜົນກະທົບຂອງໄພພິພິດ.

ມາດຕາ 10: ກຳມະການ-ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ມີໜ້າທີ່:

- 10.1 ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ວຍຂອງຕົວເອງກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ປະສາງາຢູ່ແຂວງ ຊຸກຍູ້ແຕ່ງຕັ້ງຈຸດປະສາງາຢູ່ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ໃຫ້ໜ່ວຍສະຖາບັນ ແລະ ໂຮງໝໍທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ.
- 10.2 ຮັບຜິດຊອບຊີ້ນຳກຳລັງກຳນົດວິທີການແຈ້ງຂ່າວເຕືອນ, ກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ພິພິດພິດຢ່າງທຳມະດາໂດຍຜ່ານພາສາສົມມຸດຕິຖານຕ່າງໆ.
- 10.3 ຊຸກຍູ້ກຳລັງກຳນົດວິທີການກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂຄົມມະນາຄົມ ໂດຍສະເພາະແມ່ຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ, ຄຸ້ມຄອງແມ່ນ້ຳ, ຄຸ້ມຄອງດິນທຳມະຊາດ ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອສຶກສາປວງຊີໂດຍຜ່ານລາຍກາວິທະຍຸ, ໂທລະພາບ ແລະ ສິ່ງພິມຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 11: ກຳມະການ- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງສຶກສາທິການມີໜ້າທີ່:

- 11.1 ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ວຍຂອງຕົວເອງກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ປະສາງາຢູ່ແຂວງ ຊຸກຍູ້ແຕ່ງຕັ້ງຈຸດປະສາງາຢູ່ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ໃສະຖາບັນສຶກສາໂຮງຮຽນທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ.
- 11.2 ດູແລກາເກັບແຮເພື່ອກຳລັງກຳນົດວິທີການເຂົ້າໃນຕຳລາກາສິດສອຍຢູ່ໂຮງຮຽນ. ຈັດຕັ້ງກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ສິ່ງເສີມຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທຳມະຊາດ, ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ແກ່ຖັດແຖວພະນັກງານ, ຄູອາຈານ ແລະ ກຳລັງກຳນົດວິທີການ.
- 11.3 ຊີ້ນຳຈັດຕັ້ງກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ປະຊາຊົນອອກຈາກເຂດມີໄພພິພິດເກີດຂຶ້ນ ຖ້າຈຳເປັນສາມາດໃຊ້ສະຖານທີ່ສຶກສາເປັນສູນກະຊີວະຄາວໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສົບໄພ.

ມາດຕາ 12: ກຳມະການ - ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກສະພາກະຊວງມີໜ້າທີ່:

- 12.1 ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ວຍຂອງຕົວເອງກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ປະສາງາຢູ່ແຂວງ.
- 12.2 ດູແລກາເກັບແຮຂໍ້ມູນພິພິດພິດກ່ຽວກັບກາຕ້າໄພພິພິດ.
- 12.3 ຊີ້ນຳກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອບັນເທົາທຸກສຸກເສີແກ່ຜູ້ປະສົບໄພ.
- 12.4 ສົມທົບຂໍ້ຂວາຍຊອກແບບພິພິດພິດເພື່ອຈຸດປະສົງບັນເທົາທຸກຈາກພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດ.
- 12.5 ປະສາງາຈັດຕັ້ງກຳລັງກຳນົດວິທີການ, ກາສາທິດກຳລັງກຳນົດວິທີການ ແລະ ໂຄສະນາແກ່ຊຸມຊົນກ່ຽວກັບວຽກງານໄພພິພິດ.

ມາດຕາ 13: ກະຊວງແຮງງາ ແລະ ສະຫວັດດີກາສັງຄົມ:

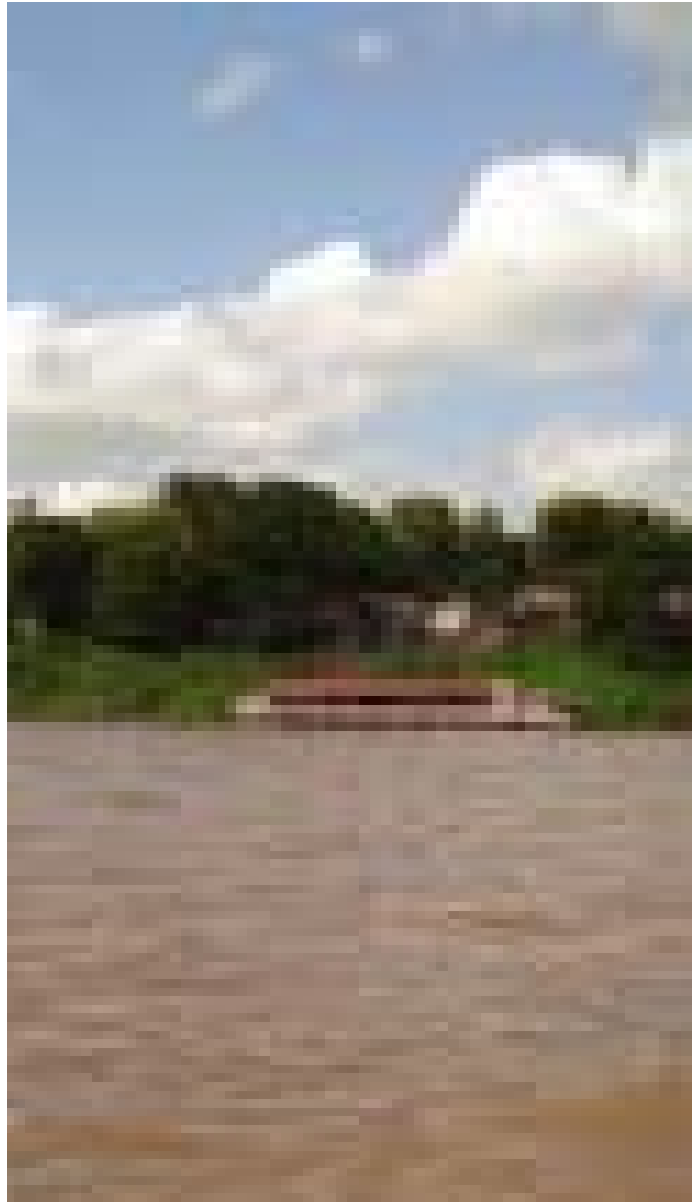
- 13.1 ກອງເລຂາ ເຊິ່ງເອີ້ວ່າ ຫ້ອງກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດມີທີ່ຕັ້ງຢູ່ ກົມສັງຄົມສົງເຄາະ ກະຊວງແຮງງາແລະ ສະຫວັດດີກາສັງຄົມ ແລະ ເປັໃຈກາງ ປະສາງາ ກັບພາກສ່ວນຕ່າງໆທັງພາຍໃ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂວງກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ.
- 13.2 ເປັຜູ້ປະສາງາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກກາກະກຽມຕ້າ, ແກ້ໄຂ, ກູ້ໄພ, ບໍເທົາທຸກໃເວລາມີໄພພິບັດ ແລະ ພີ່ຟູຫຼັງມີໄພພິບັດ.
- 13.3 ຊຸກຍູ້ຈັດຕັ້ງກາຝຶກອົບຮົມວິຊາກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດໃຫ້ແກ່ພະກາງາ ແລະ ປະຊາຊີໃຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.
- 13.4 ເປັໃຈກາງປະສາງາຜະລິດຂໍ້ມູຂ່າວສາ, ກາປະເມີກ່ຽວກັບເຫດກາ ແລະ ຜິກະທົບຂອງໄພພິບັດໃແຕ່ລະປີ.
- 13.5 ປະສາງາເພື່ອຕອບສະໜອງທາງດ້າທີ່ເພິ່ງພາອາໄສ, ທັຍາຫາ, ເຄື່ອງສົງເຄາະ ບໍເທົາທຸກໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສົບໄພໃເວລາມີເຫດເກີດຂຶ້.

5.7 ບໍຫາສຳຄັທີ່ຄວພິຈາລະາ.

- 1) SOPs ແມ່ຫຍັງ ? ເປັຫຍັງມີຈິ່ງມີຄວາມສຳຄັ ?
- 2) ບໍຫາສິ່ງທ້າທາຍທີ່ສຳຄັ ຕໍ່ກັບບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງ ທີມງາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ພະແກກາຕ່າງໆ ໃກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມມີຫຍັງແດ່ ?
- 3) ບໍຫາສິ່ງທ້າທາຍທີ່ສຳຄັ ໃລະຫວ່າງກາຊ່ວຍເຫຼືອບໍເທົາທຸກຕໍ່ຜູ້ປະສົບໄພ້ຳຖ້ວມເພື່ອ ຮັບປະກັວ່າບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງທີມງາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ແລະ ພະແກ ກາກ່ຽວຂອງໄດ້ຖືກປະຕິບັດ ແລະ SOPs ໄດ້ຖືກຳໃຊ້ມີຫຍັງແດ່ ?
- 4) ມີອົງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດໃດແດ່ ທີ່ຄວສ້າງ SOPs ເພື່ອກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ ?

5.8 ບໍດາເອກະສາອ້າງອີງຕ່າງໆ.

- ເອກະສາແຜກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂໍ້ເມືອງ ປີ 2005 ຂອງປະເທດອິເດຍ ແລະ ຕົວແບບ ໂຄງຮ່າງແຜກາ.
- ເອກະສາໜ່ວຍງາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂອງປະເທດ ບັງກຣາເທດ ປີ 1999.

ບົດທີ
6

ບໍດາມາດຕະກາ
 ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້
 ໄພ້ຳຖ້ວມ,
 ກາປະຕິບັດ
 ກາຕອບໂຕ້,
 ກາພີ່ຟູ ແລະ
 ປົວແປງຄືໄໝ້,
 ແລະ ບໍດາມາດຕະ
 ກາຜ່ອຄາຍຕ່າງໆ

ບັດາມາດຕະກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ ໄພ້ຳຖ້ວມ, ກາປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້, ກາພີ່ພູ ແລະ ປົວແປງຄືໄໝ່, ແລະ ບັດາມາດຕະກາຜ່ອຄາຍຕ່າງໆ

6.1 ສະເໜີເອີໂດຍຫຍໍ້.

ບັດີ ແມ່ບັດີທີ່ສຳຄັນໃຊ້ມີ. ມັກຽວຂ້ອງກັບລາຍລະອຽດໂດຍຫຍໍ້ທາງດ້ວຶຊາກາ ກ່ຽວກັບ ບັດາມາດຕະກາ ຕ່າງໆທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຮັບມີກັບໄພ້ຳຖ້ວມກ່ອ, ລະຫວ່າງ ແລະ ຫລັງເຫດກາ ໄພ້ພິບັດ. ໃຈະລວມມີບັດາມາດຕະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດເຊັ່: ມາດຕະກາຫ້າງຫາກະກຽມ, ກາປະ ຕິບັດກາຕອບໂຕ້, ກາພີ່ພູ ແລະ ປົວແປງຄືໄໝ່, ແລະ ບັດາມາດຕະກາຜ່ອຄາຍໄພ້ພິບັດ.

ມີຊ່ວຍໃຫ້ບັດັກວາງແຜກາເຂົ້າໃຈໄດ້ເຖິງຂອບເຂດຂອງວຽກງາ; ປະເພດຂອງບັດາມາດ ຕະກາ ກຽມພ້ອມທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາ, ກາຈັດຕັ້ງກາຕອບໂຕ້, ຮູ້ກິດຈະກຳກາພີ່ພູ ແລະ ປົວ ແປງຄືໄໝ່ ແລະ ບັດາມາດຕະກາຫລຸດຜ່ອໄພ້ພິບັດໄດ້ຖືກສະເໜີ.

6.2 ຈຸດປະສົງ.

- ເຂົ້າໃຈບັດາມາດຕະກາຕ່າງໆສຳລັບ ກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ສຳລັບ ກາປະຕິບັດ ກາຕອບໂຕ້ທີ່ດີ ແລະ ຮູ້ໄດ້ວິທີກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເໝາະສົມຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ.
- ຮັບຮູ້ໄດ້ບັດາກິໄກປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມສຸກເສີ, ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງ ຄະນະກຳມະກາ ຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

6.3 ບັດາແວຄວາມຄິດທີ່ສຳຄັນ.

- ກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແມ່ກາອະທິບາຍກ່ຽວກັບ ຂອບເຂດຂອງບັດາກິດຈະ ກຳທີ່ໄດ້ກຳ ັດໄວ້ກ່ອລ່ວງໜ້າ ແລະ ໄດ້ວາງແຜກ່ອເຫດກາໄພ້ຳຖ້ວມ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອ ຜິກະທົບຈາກໄພ້ພິບັດທີ່ຈະມີຕໍ່ ຊຸມຊົນ, ເສດຖະກິດ ແລະ ບັດາຊັບພະຍາກອນອື່ໆ. ບັດາ ກິດຈະກຳກຽມພ້ອມລວມມີ: ກາສ້າງປູກຈິດສຳກ, ລະບົບກາເຕືອໄພ້ລ່ວງໜ້າ, ຈັດຕັ້ງກາ ຍົກຍ້າຍ ແລະ ຈັດຫາສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ, ກາຕອບໂຕ້ໄພ້ ຳຖ້ວມ ແລະ ກາປະຕິບັດບັດາແຜກາຕອບໂຕ້ສຸກເສີ, ອື່ໆ.

ບັດາກິດຈະກຳກຽມພ້ອມໄດ້ກຳກິດກາປະຕິບັດສະເພາະ ແລະ ໃຫ້ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບ ຜິດຊອບຂອງ ບັດາພະແນກຕ່າງໆຂອງລັດຖະບາ, ອົງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ແລະ ກຸ່ມອາສາສະມັກຕ່າງໆ ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸຢູ່ໃບດີທີ 4 ແລະ 5 ຂອງເອກະສາຄູ່ມື. ອກຈາກ, ໃໂລ ຍະກາກຽມພ້ອມ ສາມາດໃຫ້ກວາງແຜ ຄາດເດົາໄດ້ ເພື່ອປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້ ແລະ ຮັບມີກັບ ຜິກະທົບຈາກໄພ້ຳຖ້ວມ.

- ກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ໝາຍເຖິງ ບັດາກິດຈະກຳໃຫ້ເຫດກາສຸກເສີທີ່ຖືກປະຕິບັດ ໃລະຫວ່າງທີ່ມີໄພ້ພິບັດເກີດຂຶ້ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອຜິກະທົບທາງລົບຈາກໄພ້ພິບັດຕໍ່ຊຸມຊົນ, ເສດຖະກິດ ແລະ ບັດາຊັບພະຍາກອນອື່ໆ. ໄວຍ 2 ປັດໃຈທີ່ສຳຄັນເຊັ່: ກາປະ ຕິບັດກາສຸກເສີ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງໃກາບໍລິກາຊ່ວຍເຫຼືອສຸກເສີ.

ກາປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ມີປະສິດທິຜິ ແມ່ຂຶ້ກັບກາກິດບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບທີ່ຈະແຈ້ງຢູ່ໃ ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໃຫ້ບັດາ ຜູ້ປະຕິບັດກາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມີຄວາມເຂົ້າຕໍ່ກັບແຜກາຕອບໂຕ້ດັ່ງກ່າວ.

- ກາພີ່ພູ ແລະ ປົວແປງຄືໄໝ່ຫລັງໄພ້ຳຖ້ວມ ແມ່ກາປະຕິບັດຢ່າງຮີບດ່ວ ຫລັງຈາກກາຕອບໂຕ້ໄພ້ພິບັດສຸກເສີ ທີ່ແສ່ເພື່ອກັບເຂົ້າສູ່ສະພາບປົກກະຕິ ແລະ ຊ່ວຍປະຊາຊົນພີ່ພູ ບູລະະສິງສູ່ເສຍຕ່າງໆ ເຊັ່: ສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ໃຫ້ກັບເຂົ້າສູ່ສະພາບເດີມ.
- ມີຍັງມີບັດາມາດຕະກາຕ່າງໆ ທີ່ຈັດເຂົ້າໃກາຜ່ອຄາຍໄພ້ພິບັດຳຖ້ວມ. ສິ່ງເລີ່ຈີ້ມີ ແມ່ແຜກາ ໄລຍະຍາວທີ່ປະຕິບັດກ່ອເຫດກາຳຖ້ວມ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອຜິກະທົບຈາກໄພ້ ອັຕະລາຍ. ິ້ລວມມີບັດາມາດຕະກາທີ່ເປັໂຄງສ້າງ ແລະ ບໍ່ເປັໂຄງສ້າງ. ມາດຕະກາ ທີ່ເປັໂຄງສ້າງ ໝາຍເຖິງກາ ກໍ່ສ້າງເພື່ອຫລຸດຜ່ອ ແລະ ຫລີກລືກຜິກະທົບຈາກໄພ້ຳຖ້ວມ ເຊັ່: ກາສ້າງຄູກຳຳຖ້ວມ, ເຂື່ອ, ອ່າງເກັບນ້ຳ, ລະບົບຊົລະປະທາ, ກາຍົກເຮືອ ໃຫ້ສູງຂຶ້, ກາອອກແບບເຮືອທີ່ສາມາດຕົ້າທາກັບນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ອື່ໆ. ບັດາມາດຕະ ກາທີ່ບໍ່ເປັໂຄງ ສ້າງໝາຍເຖິງກາຝຶກອົບຮົມ, ກາວາງແຜ, ກາສ້າງປູກຈິດສຳກ, ກາປ່ງ ເວລາກາຜະລິດ ກະສິກຳ, ກາປູກພືດທີ່ທາຕໍ່ຳຖ້ວມ, ແລະ ອື່ໆ.

ພາກທີ 1: ບັດາມາດຕະກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ

i. ວຽກງາກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນ.	
ii. ກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ສະບັບກາເຕືອໄພ້ລ່ວງໜ້າ.	ກາຕອບໂຕ້
ຄວາມສາມາດໃກາຄາດເດົາ, ກະກຽມເພື່ອຕອບໂຕ້ ແລະ ກຽມຮັບມີກັບຜິ ກະທົບຈາກຳຖ້ວມ.	ກະທົບ ທາງລົບຈາກໄພ້ຳຖ້ວມ ທີ່ຈະມີຕໍ່ຊຸມຊົນ. ກາພີ່ພູ ແລະ ປົວແປງຄືໄໝ່ ກາຜ່ອຄາຍໄພ້ຳຖ້ວມ
ປະຕິບັດຊ່ວຍເຫຼືອສຸກເສີເພື່ອຫລຸດຜ່ອຜິ ພູຊີວິດກາເປັຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຊັບ	ບັດາກິດຈະກຳທີ່ເຮັດສຸກເສີເພື່ອ ພູຊີວິດກາເປັຢູ່ ໃຫ້ກັບຄືເຂົ້າສູ່ສະພາບ ປົກກະຕິ. ບັດາມາດຕະກາທີ່ຖືກປະຕິບັດກ່ອເຫດກາຳຖ້ວມ
ເພື່ອຫລຸດຜ່ອໄພ້ອັຕະລາຍຳຖ້ວມ.	

- iii. ກາວາງແຜກາຍົກຍ້າຍ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ.
- iv. ກາວາງແຜຄື້ທາ ແລະ ກູໄພ້.
- v. ກາຄຸ້ມຄອງສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວສຸກເສີ
- vi. ກາວາງແຜຳກຳໃຊ້ ດາສຸຂະອາໄມ ແລະ ກາດູແລສຸຂະພາບ
- vii. ກາຈັດຕັ້ງກາສາທິດ ແລະ ກາຈຳລອງຕາງໆ

i. ວຽກງາກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນ.

ແມ່ຂະບວກາເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນ ທີ່ຢູ່ເຂດທີ່ມີກເກີດໄພ້ພິບັດ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູຂ່າວສາກ່ຽວກັບບັ ຫາຄວາມສ່ຽງໄພ້ ຳຖ້ວມທີ່ພວກເຂົາກຳລັງປະເຊີຢູ່. ພວກເຂົາຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູກ່ຽວກັບ ບັດາມາດ ຕະກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອປົກປ້ອງຊີວິດ ແລະ ຫລຸດຜ່ອຜິເສຍຫາຍຕໍ່ສັບສິຂອງ ພວກເຂົາຈາກໄພ້ຳຖ້ວມ.

ກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນລວມມີ ກາສຶກສາ, ກາໃຫ້ຂໍ້ມູນກາເຕືອໄພ້ຕໍ່ຊຸມຊົນກ່ຽວ ກັບໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຊ່ວຍພວກເຂົາມີກາກຽມພ້ອມທີ່ດີ ເພື່ອຕອບໂຕ້ກັບເຫດໄພ້ຳຖ້ວມສຸກເສີໂດຍ ບໍ່ລໍຖ້າກາ ຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຂ້າງອກ ຫຼື ບັດສະຈາກກາເຂົ້າມາຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຂ້າງອກ.

ຈຸດປະສັງຂອງກາປະຕິບັດວຽກກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນ ແມ່:

- ເພື່ອເພີ່ມຄວາມຮັບຮູ້ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບໄພ້ຳຖ້ວມ, ລັກສະນະ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ ຕາມມາ.
- ເພື່ອໃຫ້ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບ ກາປະຕິບັດບັດາມາດຕະກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ຢູ່ລະດັບ ຄົວເຮືອ ທີ່ຊຸມຊົນສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດ້ວຍຕົວຂອງພວກເຂົາເອງ.
- ເພື່ອສົ່ງຂ່າວໃຫ້ຊຸມຊົນກ່ຽວກັບ ລະບົບກາເຕືອໄພ້ລ່ວງໜ້າ ແລະ ວິທີກາສື່ສາທີ່ຫລາກ ຫລາຍເພື່ອຮັບຂໍ້ມູ ຂ່າວສາເຕືອໄພ້ລ່ວງໜ້າ ແລະ ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ເພື່ອກະຈາຍຂໍ້ມູນຂ່າວສາກ່ຽວກັບ ບັດາແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ບັດາ ໂຄງກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ ຳຖ້ວມຕ່າງໆຂອງ ຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພັບັດຂໍ້ແຂວງແລະ ເມືອງ ເພື່ອປຸກລະດົມໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອ ປະສາງາປະຕິບັດກິດຈະກຳຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

ວິທີກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນ: ຕໍ່ໄປ ແມ່ບາງເຄື່ອງມື ແລະ ວິທີກາເພື່ອປະຕິບັດກິດຈະກຳ ກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບກາກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພ້ຳຖ້ວມ:

- ປະຕິບັດຜ່າສື່ໂຄສະນາທາງ ວິທະຍຸ, ໂທລະພາບ ແລະ ໜັງສືພິມ.
- ລະຄອນສື່, ສະແດງຮູບພາບ, ກະແຊດວິດີໂອ.
- ແຜ່ພັບ, ປຶ້ມໂຄສະນາ, ໂພສເຕີ, ໃບປິວ
- ໂຄງກາສຶກສາຢູ່ໂຮງຮຽນ.

ບັດາໂຄງກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນ ເຊ່ ກາວາງໂຄສະນາຕາມຖະໜົທທາງ, ກາແຈກ ໃບປິວ ແລະ ກາໂຄສະ າຮູບແບບອື່ ແມ່ວິທີກາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອໃຫ້ຊຸມຊົນທົ່ວສັງຄົມ ໄດ້ຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບ ບັດາໄພ້ອັຕະລາຍຈາກທຳມະຊາດ ເຊ່: ຳຖ້ວມ, ດີເຈ້ອ, ພະຍຸໂຕ້ ຟູ່, ແຜ່ດີໂຫວ, ຄັຍກຊົມ ແລະ ໄພ້ອັຕະລາຍອື່ໆ.

ບັດາອົງກອນສາສະມັກທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ໃນເຂດສະເພາະໃດໜຶ່ງ ແມ່ມີປະສິດທິພາບຫລາຍ ໃກາ ສື່ສາ ແລະ ກາປະຕິບັດວິທີກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນ ທີ່ມີຫລາຍຮູບຫລາຍສີໂປຕາມແຕ່ລະສະ ພາບຂອງຊຸມຊົນ. ເພີ່ມຄວາມຮັບຮູ້ໃຫ້ແກ່ອົງກອນຈັດຕັ້ງອາສາສະມັກຕ່າງໆໂດຍຕິດພັກກາພັດ ທະາທ້ອງຖິ່ນໃປະຈຸບັ, ມ່ແມ່ ບາດກ້າວທີ່ຈະໄປສູ່ກາເພີ່ມຄວາມຮັບຮູ້ຂອງຊຸມຊົນໃອາາ ຄົດຂ້າງໜ້າ.

ບັຫາສຳຄັໂຄງກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນ: ບັດາໂຄງກາໂຄສະນາກ່ຽວກັບ ໄພ້ຳຖ້ວມ ຄວຖືກອອກແບບໃຫ້ຖືກກັບ ຄວາມສ່ຽງສະເພາະຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ພື້ທີ່ພູມສັຖາ. ບັດາຂ້າງລຸ່ມ ຄວໄດ້ພິຈາລະນາ:

- ເປົ້າໝາຍຜູ້ຟັງ/ຜູ້ຊົມແມ່ໃຜ ?
- ຂໍ້ຄວາມທີ່ຈະຖືກສົ່ງໄປມີຫຍັງແດ່ ?
- ປະເພດກາສື່ສາ ເພື່ອໃຫ້ໃຊ້ສຳລັບກາສົ່ງຂໍ້ຄວາມໄປ ?
- ຈະຈັດຕັ້ງກາໂຄສະນາເມື່ອໃດ ?
- ໃຜເປັຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃກາປະຕິບັດໂຄງກາ ?

ກາກິດເປົ້າໝາຍຂອງຜູ້ຈະຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສາ ເຊ່: ບັດາພະກາງຂອງລັດຖະບາ, ຜູ້ຳຊຸມຊົນ, ເດັກອຍ້ກຮຽນ, ຄູອາຈາ ຫລື ປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ສົ່ງເລັ່ຳແມ່ມີຄວາມສຳຄັທີ່ສຸດ ສຳລັບ ກາວາງແຜໂຄງກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນ ແລະ ຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາໃລະຫວ່າງທີ່ມີກາ ອອກແບບກິດຈະກຳໂຄງກາ.

ໂອ່ງຈາກວ່າ ຂໍ້ມູນໂຄສະນາຈະສົ່ງໃຫ້ຫລາຍເປົ້າໝາຍຂອງຜູ້ ຈະຮັບ, ກາໂຄສະນາປຸກຈິດສຶກ ຈະຕ້ອງຮັບປະກວ່າຂໍ້ຄວາມທີ່ຈະສົ່ງໄປແມ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈງ່າຍ (ຈະເປັກາຂຽ ຫຼື ຮູບພາບ ຕ່າງໆ). ຕ້ອງຈິດຈຳໄວ້ສະເໝີວ່າຈະບໍ່ມີທຸກຄົທີ່ສາມາດຮັບ ຂໍ້ມູນທາງໂທລະພາບ, ຄອມພິວເຕີ, ໂຮງໝັງ, ວິທະຍຸ ແລະ ບໍ່ແມ່ທຸກຄົທີ່ສາມາດອ່າອອກຂຽໄດ້. ກາໂຄສະນາ ແມ່ຮັບໃຊ້ໃຫ້ຫລາຍ ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຄວາມສຳຄັໃກາວາຍຮູບແບບກາໂຄສະນາ.

ກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນກ່ຽວກັບໄພ້ຳຖ້ວມ ສາມາດປະຕິບັດທຸກໆປີ. ຖ້າຕ້ອງກາໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ, ຕ້ອງປະຕິບັດກ່ອນລະດູໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ຈະມາເຖິງ. ຊຸມຊົນ ແລະ ບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ ມູຂ່າວສາ ແລະ ລິເລີ້ມກາກະກຽມດ້ວຍຕົວຂອງພວກເຂົາ ເພື່ອຮັບມືກັບໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ຈະເກີດຂຶ້. ບັດາອົງກາ NGOs ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ເຂດທີ່ມີກເກີດໄພ້ຳຖ້ວມມີບົດບາດທີ່ສຳຄັໃກາຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດກິດຈະກຳໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນ ໂດຍ ຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທ້ອງຖິ່ ແລະ ບັດາກຸ່ມອາສາສະມັກ ຕ່າງໆ.

ບົດບາດ ແລະ ໜ້າໜ້າທີ່ໆສຳຄັ ໃກາເພີ່ມສະຕິໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນກ່ຽວກັບ ໄພ້ຳຖ້ວມ: ບັດາຜູ້ມີ ສ່ວນຮ່ວມທັງໝົດ ຢູ່ລະດັບ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ເຊ່: ບັດາຜູ້ຳຊຸມຊົນ, ອົງກາ NGOs, ສົມວຊິ, ຄູອາຈາ, ບັດາຜູ້ປະຕິບັດວຽກກາ ແລະ ສະມາຊິກຂອງກຸ່ມເປົ້າໝາຍທີ່ຈະຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສາ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມໃກາອອກແບບ ແລະ ປະຕິບັດກາກະຈາຍຂໍ້ມູ ຂ່າວສາ ກ່ຽວກັບກາກຽມພ້ອມ ຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ. ໃຕອທ້າຍຂອງກິດຈະກຳ, ຈະໄດ້ເລືອກ ແລະ ແຕ່ງຕັ້ງ 1 ຫລື 2 ຄົເປັຈຸດ ປະສາງາ ເພື່ອປະຕິບັດບັດາກິດຈະກຳກາໂຄສະນາຊຸມຊົນ.

ຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພັບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຄວໄດ້ປະສາກັບບັດາພະແນກກາ ຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັຕີ ພະແນກວັດທະາທຳ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສາ, ສຶກສາ ແລະ ພະແນກໂຄສະນາອົບຮົມ. ຄືໃາມເປັອົງກາຈັດຕັ້ງປະສາງາ, ບັດາອົງກາ ຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພ້ພັບັດຈະມີບົດບາດດັ່ງລຸ່ມີ:

- ສ້າງຍຸດທະສາດກາປຸກຈິດສຶກສາຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບໄພ້ຳຖ້ວມຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ໂດຍ ລວມເອົາບັດາພະແ ນກາ ແລະ ອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆເຂົ້າຮ່ວມ.
- ປຶກສາຫາລືກັບບັດາກຸ່ມອາສາສະມັກ, ອົງກາ NGOs, ອົງກາຈັດຕັ້ງສາກີ ເພື່ອຮ່ວມກັ ປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບຍຸດທະສາດກາປຸກຈິດສຶກສາຊຸມຊົນ ຕໍ່ກັບໄພ້ຳຖ້ວມ ທີ່ຕິດພັກັບລັກສະນະພູມສັຖາທີ່ຊຸມຊົນອາ ໃສຢູ່ ໂດຍພະຍາຍາມຳໃຊ້ບັດາຊັບພະຍາກອນຈາກບັດາໂຄງກາທີ່ກຳລັງດຳຢູ່ຂອງອົງກາ NGOs ທີ່ເຄືອໄຫວ ຢູ່ເຂດດັ່ງກ່າວ.
- ກິດທິມາ ແລະ ໃຫ້ກາຝຶກອົບຮົມພວກເຂົາ ກ່ຽວກັບ ວິທີກາອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງກາປຸກ ຈິດສຶກສາຊຸມຊົນກ່ຽວກັບ ກາກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ປະຕິບັດບັດາກິດຈະກຳທົດລອງຢູ່ບັດາເຂດທີ່ໄດ້ຄັດເລືອກ ເຊ່: ຈັດຕັ້ງກິດຈະກຳກາແຂ່ງຂັນໃມະທາໄລ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ຈັດກາຊຸມຸມເຜີຍແຜ່ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງ ແລະ ກາຮັບມືກັບໄພ້ຳຖ້ວມ.

ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພ້ພັບັດຢູ່ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ບໍ່ສາມາດຮັບປະກັກາປະຕິບັດກາໂຄສະນາປຸກຈິດສຶກ ກ່ຽວກັບໄພ້ຳຖ້ວມດ້ວຍຕົວຂອງພວກເຂົາເອງໄດ້. ພວກເຂົາຈະຕ້ອງຮ່ວມກັບບັດາອົງກາ NGOs ແລະ ກຸ່ມອາສາ ສະມັກເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ຕ້ອງໄດ້ພະຍາຍາມປະສາງາເພື່ອຮ່ວມປະຊຸມກັບບັດາພະແນກກາທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຕ່າງໆ, ບັດາ NGOs, ອົງກາຈັດຕັ້ງສາກີທີ່ຢູ່ພື້ທີ່ເປົ້າໝາຍໂຄງກາ, ອົງກາກາແດງ, 3 ອົງກາຈັດຕັ້ງມະທາຊົນລວມມີ ອົງກາສະຫະພັແມ່ຍິງ, ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ກຳມະບາ, ອື່ໆ. ຕ້ອງໄດ້ປະສາງາລະອຽດ ເພື່ອຮັບປະກວ່າບັດາກິດຈະກຳ ໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງກວ້າງຂວາງຢູ່ບັດາພື້ທີ່ເປົ້າໝາຍຕ່າງໆ. ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງທຸລະກິດກາຄ້າເຊ່: ບໍລິສັດປະກັໄພ້, ທະາຄາແຫ່ງລັດ ແລະ ເອກະຊົ ແລະ ບໍລິສັດເອກະຊົຄວໄດ້ຖືກເຊີ ເຂົ້າຮ່ວມເປັຄູ່ຮ່ວມກາ ເພື່ອຮ່ວມກັປະຕິບັດວຽກ ງາໃຫ້ຂ່າວສາໃກາປຸກຈິດສຶກແກ່ຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບກາຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພ້ຳຖ້ວມ.

ii. ກາພະຍາກອນຳຖ້ວມ ແລະ ລະບົບກາເຕືອໄພ້ລ່ວງໜ້າ

ກາພະຍາກອນຳຖ້ວມ ແລະ ກາເຕືອໄພ້ ແມ່ປັດໃຈຫລັກທີ່ສຳຄັ ໃວ່ງກາກຽມພ້ອມຕ້ອງໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ເຊ່ ກາຈັດ ຫາພື້ທີ່ປອດໄພແກ່ຊຸມຊົນ ແລະ ກາຈັດສົ່ງບັດາຊັບພະຍາກອ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ກິດຈະກຳກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ. ສົ່ງທີ່ສຳຄັຕ້ອງໄດ້ມີກາກະກຽມລະບົບກາຕິດ ຕາມພະຍາ ກອ ແລະ ກາສົ່ງຂ່າວສາເຕືອໄພ້ເປັຢ່າງດີ. ກາສົ່ງຂໍ້ມູ ຂ່າວສາເຕືອໄພ້ຄວຖືກສົ່ງໃຫ້ອົງ ກາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສຳຄັ ຜູ້ທີ່ເຮັດກາຕັດສິໃຈ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄວໄດ້ກິດ ຢູ່ໃແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

ລະບົບກາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມລ່ວງໜ້າແມ່ກີໂກທີ່ສຳຄັເພື່ອຮັບ ແລະ ສົ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສາກ່ຽວກັບ ສະພາບຂອງໄພ້ຳຖ້ວມ,

ຮູ້ໄດ້ເວລາ ແລະ ພື້ນທີ່ເກີດໄພ້ຳຖ້ວມ. ມີມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ ບັດາພະກາງາລັດ ແລະ ຊຸມຊົນໄດ້ຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນ; ສະກາປະຕິບັດກາຝຶກຍ້າຍ ແລະ ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫລືອຕອບໂຕ້ທັກັບເວລາ ແລະ ເໝາະສົມກັບລະດັບຄວາມສ່ຽງທີ່ໄດ້ໃຫ້ກາເຕືອໄພ.

ຕົວຢ່າງກາປະຕິບັດລະບົບກາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມທັກມີປະສິດທິຜົນ ໄດ້ປະຕິບັດ 4 ປັດໃຈສຳຄັນທີ່ມີ ກາພົວພັນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ກາກາຶດເຂດໄພ້ອັຕະລາຍ (ຳຖ້ວມ) ແລະ ກາພະຍາກອ.
- ສ້າງຮູບແບບກາສິ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສາເຕືອໄພ.
- ກາສິ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສາເຕືອໄພ.
- ກາຕອບໂຕ້ຂອງຊຸມຊົນ.

ກົມອຸຕິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແລະ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ບັດາປະເທດອ່າງແມ້ຳ ຂອງ ແມ້ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃກາເກັບກຳ, ກາປະຕິບັດ ແລະ ກາສິ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສາ ກາພະ ຍາກອ ຳຖ້ວມ ແລະ ໃຫ້ກາເຕືອໄພ້ ໂດຍອົງໃສ່ທິດທາງ ແລະ ລະບຽບຫລັກກາຂອງແຕ່ລະປະເທດ. ອກຈາກນີ້, ອົງກາແມ້ຳຂອງສາກົນໂດຍຜ່າ ສູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫລຸດຜ່ອໄພ້ຳຖ້ວມພາກພື້ນ ຍັງໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຈາກບັດາພະແກກາຕ່າງໆຂອງບັດາປະເທດສະມາຊິກ ແລະ ຈາກແຫຼ່ງ ອື່ໆ ເພື່ອເຮັດກາ

ພະຍາກອ ແລະ ສິ່ງຂໍ້ມູນເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມໃຫ້ລະດັບແຂວງ ຜ່າບັດາອົງກາ ຈັດຕັ້ງທີ່ເປັດຮ່ວມກາຕ່າງໆ. ບາງ website ທີ່ກ່ຽວພັນກັບຂໍ້ມູນໄດ້ສະແດງຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້:

ບາງ Websites ທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອເຂົ້າຫາຂໍ້ມູນພະຍາກອໄພ້ຳຖ້ວມ

- <http://www.mrcmekong.org> (ອົງກາແມ້ຳຂອງສາກົນ)
- <http://www.hydrologycambodia.50megs.com> (ອຸຕິຍົມ-ອຸທິກກະສາດ,ປະເທດກຳປູເຈຍ)
- <http://www.nchmf.gov.vn> (ອຸຕິຍົມ - ອຸທິກກະສາດ, ປະເທດ ຫວຽດນາມ)
- <http://www.tmd.go.th> (ອຸຕິຍົມ - ອຸທິກກະສາດ, ປະເທດໄທ)
- <http://www.hko.gov.hk> ຮອງກົງ (Hong Kong)
- <http://www.cma.gov.cn> ສປປ ຈີ (China)
- <http://www.imd.ernet.in> ປະເທດ ອິເດຍ (India)
- <http://www.fnmoc.navy.mil/PUBLIC> ສະຫະລັດອາເມລິກາ (US Navy)
- <http://www.bom.gov.au> ອິດສເຕຣເລຍ (Australia)
- <http://www.pagasa.dost.gov.ph> ປະເທດ ຟິລິບປິນ (Philippines)

5. ໃຫ້ສົມທຽບເຫດກາຈຳລອດຂອຄສອຄຊຸມຊົນ ໂວງກຄາກາກຽມພ້ອມລະບົບກາ ເຕືອໄພ້ລວ່ຄໜ້າ ໃປະຈຸບັນ ແລະ ຜ່າມາ?

ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃລະບົບກາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມລ່ວງໜ້າ: ສູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ອຸທິກກະ ສາດແຫ່ງຊາດ ຢູ່ໃອ່າງແມ້ຳຂອງ ມີບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃກາເກັບກຳ, ກາປະຕິບັດແລະ ສິ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສາພະຍາກອ ເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມ ຜ່າອົງກາຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ເພື່ອສິ່ງຕໍ່ໃຫ້ ບັດາແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ບ້າ. ບັດາເຄືອຂ່າຍພາກພື້ນ ເຊັ່: ສູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫລຸດຜ່ອໄພ້ຳຖ້ວມພາກພື້ນຂອງ ແມ້ຳຂອງສາກົນ ແລະ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງສາກົນ ເຊັ່: ສູ້ຕິດຕາມ ພະຍາກອ ຮອງກົງ (Hong Kong Observation), US Navy ແລະ ອື່ໆ ກໍ່ໄດ້ເຮັດກາວິເຄາະຂໍ້ມູນ ໂດຍຳ ຂໍ້ມູນທາງດາວທຽມ ແລະ ສິ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມຕາມເວລາທີ່ເໝາະສົມ. ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງ ຜູ້ມີບົດບາດໃລະບົບເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມແຕ່ລະຂັ້ນ, ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນ

ຕາມຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້:

ພາກສ່ວນຮັບຜິດຊອບ	ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ
ຊຸມຊົນ	<ul style="list-style-type: none"> • ຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບໄພ້ອັຕະລາຍ ແລະ ບັດາຜົນກະທົບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ. • ສາມາດເລີ້ມຕົ້ນປະຕິບັດ ກິດຈະກຳສະເພາະດ້ວຍຕົວຂອງພວກເຂົາເອງ.
ອຳາດກາປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ/ ບັດາຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ຢູ່ລະດັບຊາດ (ບັດາກະຊວງ)	<ul style="list-style-type: none"> • ຮັບຮູ້ ແລະ ມີຄວາມຊື່ເຄີຍກັບບັດາໄພ້ອັຕະລາຍທີ່ພວກເຂົາປະເຊີຢູ່. • ສາມາດເຂົ້າໃຈຂໍ້ມູນຂ່າວສາທີ່ໄດ້ຮັບ. • ໃຫ້ກາແຜ່ຳແກ່ຄະນະກຳມະກາຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ. • ປະສາງາກາຕອບໂຕ້ຢູ່ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.
ຕ່າງໆ/ ຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດແຫ່ງຊາດ ແລະ ກົມ ອຸຕິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ.	<ul style="list-style-type: none"> • ຮັບຜິດຊອບກະກຽມແລະ ສິ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສາເຕືອໄພ້ ໃຫ້ທັກັບເວລາ ແລະ ຢະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. • ຮັບປະກັນຂໍ້ມູນຂ່າວສາເຕືອໄພ້ ແລະ ກາແຜ່ຳຕ່າງໆ ໄດ້ສິ່ງເຖິງຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ເຂດຄວາມສ່ຽງໄພ້ພິບັດ. • ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອ ແກ່ອຳາດກາປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ແລະ ພັດທະນາຄວາມສາມາດໃກາປະຕິບັດກາ. • ໃຫ້ຄວາມຮູ້ດ້າວິຊາກາ, ຄຳແຜ່ຳ ຫຼື ຜົນປະ ໂຫຍດທາງປະສິດທິພາບ ໃກາຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ບັດາປະເທດທີ່ຢູ່ໃຫ້ສິ່ງແວດລ້ອມດຽວກັນ. • ໃຫ້ກາເຊື່ອມຕໍ່ຄວາມອາດສາມາດໃລະດັບສາກົນ ຕໍ່ກັບຄວາມຕ້ອງກາສະເພາະຂອງແຕ່ລະປະເທດ. • ສິ່ງເສີມກາແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສາ ແລະ ຄວາມຮູ້ລະຫວ່າງພວກເຂົາເອງ ແລະ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ແຕ່ລະໆດັບ.
ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງສາກົນ	<ul style="list-style-type: none"> • ໃຫ້ກາສະໜັບສະໜູແກ່ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງຕ່າງໆຢູ່ລະດັບຊາດ ທີ່ມີບົດບາດໃກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກາສິ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສາ ເຕືອໄພ້ລ່ວງໜ້າ.

ວຽກງານໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນກ່ຽວກັບ ກາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມ: ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດທີ່ມັກເກີດໄພ້ຳຖ້ວມ ຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈຢ່າງຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບ ຄວາມສ່ຽງທີ່ພວກເຂົາປະເຊີຍ. ພວກເຂົາຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃບບຸງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບກາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມ. ສຳລັບຊຸມຊົນແຕ່ລະເຂດ ຄວາມສຳເລັດສຳເສັດ ຍົກລະດັບຄວາມຮັບຮູ້ຂອງພວກເຂົາກ່ຽວກັບ ລະບົບກາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມຂ້າງລຸ່ມ:

- ຕິດຕັ້ງເຄື່ອງໝາຍລະດັບຳຖ້ວມ (ຢູ່ບ່ອນທີ່ສາມາດແມ່ເຫຼັກໄດ້ໃນໄລຍະໄກໂດຍປະຊາຊົນ).
- ລົງໜັງສືພິມ ເປັນໄລຍະ ກ່ຽວກັບລະບົບກາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມ ທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ.
- ໃຫ້ຄູ່ມືກາປະຕິບັດ ໃຊ້ບແບບຂອງກາແຈ້ງຂ່າວ, ປິດສະເຕີ, ແຜ່ພິບ ແລະ ປຶ້ມໃຫ້ບັດາໂຮງຮຽ ແລະ ຫ້ອງສະມຸດ ຫຼື ຈັດວາງຢູ່ສະຖານທີ່ສາທາລະນະ.
- ປະຊຸມຮ່ວມກັບຊຸມຊົນເພື່ອທົບທວນລະບົບຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ ແລະ ຊອກຫາວິທີເພື່ອປັບປຸງ.
- ທົດລອງ (ສາທິດ) ກວດກາລະບົບກາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມ.

ກາອ້າງອີງກ່ຽວກັບ ຳຖ້ວມ: ແມ່ກິດຈະກຳທີ່ສາມາດຖືກປະຕິບັດຢູ່ລະດັບຊຸມຊົນ ເພື່ອປະຕິບັດ ກາພະຍາກອນຳຖ້ວມ ໂດຍສະມາຊິກຊຸມຊົນ. ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບກາຝຶກອົບຮົມ ສາມາດຄາດເດົາໄພ້ຳຖ້ວມໄດ້. ພວກເຂົາພວກປະຕິບັດໂດຍກາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມ ຫຼື ລະບົບຕິດຕາມລະດັບ) ທີ່ຕິດຕັ້ງຢູ່ສະຖານທີ່ກັບຊຸມຊົນ ເພື່ອຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສາຈາກສູນພະຍາກອນຳຖ້ວມ. ສິ່ງທີ່ສຳຄັນ ຄືອີກຢ່າງໜຶ່ງ ກາປະເມີເບື້ອງຕົ້ນສາມາດໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ຕ້ອງກາໂດຍຊຸມຊົນ; ດັ່ງ ພວກເຂົາສາ ມາດເຮັດກາພະຍາກອນ ຜົນກະທົບຈາກຳຖ້ວມ ແລະ ສາມາດປະຕິບັດກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ຕ່າງໆ ໂດຍອີງໃສ່ກາພະຍາກອນຂອງພວກເຂົາ. ລະບົບກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ລະດັບຊຸມຊົນ ສາມາດ ທີ່ຈະພັດທະນາເພື່ອລະບົບກາພະຍາກອນຳຖ້ວມຢູ່ລະດັບແຂວງໄດ້.

iii. ກາວາງແຜຍົກຍ້າຍ

ກາວາງແຜຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພ້ຳຖ້ວມ ແມ່ວຽກງານທີ່ສຳຄັນໜຶ່ງໃນແຜນກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄວາມໄດ້ປະຕິບັດກ່ອນ ກາເຂົ້າມາຊ່ວຍເຫຼືອຂອງອົງກອນຈັດຕັ້ງລັດ ແລະ NGOs ຕ່າງໆ. ແຜນກາຕ້ອງໄດ້ກຳນົດຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບ ເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງໄພ້ຳຖ້ວມ ໂດຍລະບຸຢູ່ໃນແຜນທີ່ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ແຜນກາຍົກຍ້າຍ. ປັດໃຈຕໍ່ໄປນີ້ ຕ້ອງໄດ້ອະທິບາຍຢ່າງຈະແຈ້ງຢູ່ໃນແຜ:

- ກາຈັດຕັ້ງພື້ນທີ່ປອດໄພ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງເຂດທີ່ປອດໄພ: ແຜນກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມຕ້ອງໄດ້ກຳນົດພື້ນທີ່ປອດໄພທັງໝົດຢູ່ລະດັບຊຸມຊົນ ເພື່ອຊ່ວຍປະຊາຊົນຍົກຍ້າຍໄປບ່ອນ ລົບໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເປັນກາຊ່ວຍໃຫ້ບັດາທຶນງາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ກຸ່ມອາສາສະໝັກ ປະຕິບັດກາກຽມພ້ອມ ໃນກາຈັດແຈ້ງທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ ແລະ ຕິດຕັ້ງເຕັຊົ່ວຄາວຕ່າງໆ. ກາ ກຳນົດສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ ໄວ້ກ່ອນລ່ວງໜ້າ ສາມາດຊ່ວຍໃວງກາກາຕອບໂຕ້ ໄພ້ຳຖ້ວມໃຍາມສຸກເສີ. ຳຖ້ວມແກ່ຍາວເວລາ, ຄວາມຕ້ອງກາຂອງປະຊາຊົນທີ່ຖືກກະທົບ ໃດ້ຄວາມສະດວກພື້ນຖານ ເຊັ່ນ: ບໍ່ໃຊ້, ຫວິດຖ່າຍ, ທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວສຳລັບສັດລ້ຽງ, ແລະ ກາເກັບແຮອາຫາໄວ້ເພື່ອສຸກເສີ, ອື່ໆ. ອົງກອນຮັບຜິດຊອບວຽກງານຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຂອງ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ໂດຍຮ່ວມກັບບັດາຜູ້ຳຊຸມຊົນ ຕ້ອງໄດ້ປຶກສາຫາລືເພື່ອຕອບໂຕ້ກັບໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຕິກລົງເທັດິໂປດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ທີ່ໄດ້ລະບຸຢູ່ໃນແຜນກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ. ໃຂະນະທີ່ກຳລັງກະກຽມ ແລະ ປັບປຸງພື້ນທີ່ປອດໄພ, ຄວາມຮັບປະກັນສິ່ງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:
 1. ຄັດເລືອກເອົາເຂດທີ່ມີລະດັບພື້ນທີ່ສູງ - ມີລະດັບສູງເທົ່າກັບຫີນທາງທີ່ປອດໄພ ເພື່ອຈັດຕັ້ງສະຖານທີ່ປອດໄພ ແລະ ປະຕິບັດໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອດູແລດ້າສຸຂະພາບ ແລະ ສິ່ງບໍລິ ກາຈຳເປັນອື່ໆ.
 2. ສະໜອງຳດີມຳໃຊ້ ແລະ ສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກທາງດ້າສຸຂະອາໄມ.

3. ສະໜອງເຊື້ອເພີງຕ່າງໆ ເພື່ອໃຊ້ສຳລັບຕົ້ມຳ ແລະ ແຕ່ງກິ, ເຄື່ອງມືອຸປະກອນ ແລະ ເຕົາສຳລັບເຮັດອາຫາ.
4. ສະໜອງຢາປິວພະຍາດ ສຳລັບພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງຳ ແລະ ພະຍາດອື່ໆ ເຊັ່ນ: ຖອກຫ້ອງ ແລະ ໄຂ້ຍຸງ, ເຊັ່ນດຽວກັບຢາສຳລັບປິວສັດ ເຊັ່ນ: ຄົວ, ສັດປີກ ແລະ ສັດລ້ຽງອື່ໆ.
5. ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອດ້າອາຫາ (ທັງບຸກຄົນຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນ).
6. ອາຫາສັດ.
7. ອຸປະກອນທາປາ ແລະ ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອອື່ໆ ເພື່ອຮັບປະກັນກາທຳມາຫາກິ ຂອງ ປະຊາຊົນ.
8. ສະໜອງດ້າແວພິພິດ ແລະ ອຸປະກອນສຳລັບ ກາເຮັດສວຄົວຢູ່ເຂດປອດໄພ.
9. ໃກ້ລະຖືໃຊ້ໂຮງຮຽ ແລະ ສະຖານທີ່ຂອງຊຸມຊົນຕ່າງໆ ເພື່ອຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໃຊ້ເປັນບ່ອນທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ ຄວາມສາມາດຕະກາປະຕິບັດໃຫ້ເໝາະສົມ.

- ກາກຳນົດເສັ້ນທາງຍົກຍ້າຍ ແລະ ວິທີກາຂີ່ສິ່ງຜູ້ປະສົບໄພ້ຳຖ້ວມ: ກຳນົດທາງເລືອກເສັ້ນທາງເພື່ອຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພ້ຳຖ້ວມໄປບ່ອນທີ່ປອດໄພ ຫຼື ກຳນົດບັດາສະຖານທີ່ປອດໄພຊົ່ວຄາວລ່ວງໜ້າ ກ່ອນໄພ້ຳຖ້ວມເກີດຂຶ້ ແມ່ມີຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດ ເພື່ອຮັກສາເວລາໃນກາຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບ ໄພ້ຳຖ້ວມ. ບໍ່ພຽງແຕ່ຊ່ວຍຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພ້ຳຖ້ວມໄປບ່ອນປອດໄພເທົ່າ, ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຊ່ວຍເຫຼືອ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ເຂົ້າມາໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຂ້າງອກ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອເຂົາເຈົ້າໃນກາປະຕິ ບັດຊ່ວຍເຫຼືອກູ້ໄພ ແລະ ແຈກຢາຍເຄື່ອງຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກ. ສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຄວນໄດ້ພິຈາລະນາ ໃ ເວລາທີ່ປະຕິບັດກາວາງແຜສຳລັບກາຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອຢູ່ເຂດທີ່ ປອດໄພຊົ່ວຄາວ:

1. ມີຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໜີ້ສິນຕໍ່ບັດາທີ່ເຮັດໄພ້ຳຖ້ວມ (ເຊັ່ນ ມີຄວາມສາມາດໃນການເຮັດໄພ້ຳຖ້ວມ).
2. ມີຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໜີ້ສິນຕໍ່ບັດາທີ່ເຮັດໄພ້ຳຖ້ວມ (ເຊັ່ນ ມີຄວາມສາມາດໃນການເຮັດໄພ້ຳຖ້ວມ).
3. ມີຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໜີ້ສິນຕໍ່ບັດາທີ່ເຮັດໄພ້ຳຖ້ວມ (ເຊັ່ນ ມີຄວາມສາມາດໃນການເຮັດໄພ້ຳຖ້ວມ).
4. ມີຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໜີ້ສິນຕໍ່ບັດາທີ່ເຮັດໄພ້ຳຖ້ວມ (ເຊັ່ນ ມີຄວາມສາມາດໃນການເຮັດໄພ້ຳຖ້ວມ).
5. ມີຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໜີ້ສິນຕໍ່ບັດາທີ່ເຮັດໄພ້ຳຖ້ວມ (ເຊັ່ນ ມີຄວາມສາມາດໃນການເຮັດໄພ້ຳຖ້ວມ).

iv. ກາວາງແຜຄື້ຫາ ແລະ ກູ້ໄພ້.

ກາວາງແຜຄື້ຫາ ແລະ ກູ້ໄພ້ກ່ອນຳຖ້ວມ ແມ່ກາສ້າງຄວາມສາມາດ ທີ່ສາມາດປະຕິບັດ ກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມໃນເວລາສຸກເສີຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. ເປັນກາໃຫ້ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານ ແລະ ຄວາມ ສຳຄັນແກ່ປະຊາຊົນ, ບັດາສະຖາບັນ, ຊຸມຊົນ ແລະ ລະດັບບຸກຄົນ ເພື່ອມີກາກຽມພ້ອມ ທີ່ດີ ແລະ ສາມາດຮັບມືກັບທຸກໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ຈະເກີດຂຶ້.

ທະຫາ, ຕຳຫລວດ ປະຕິບັດກາຝຶກອົບຮົມສະເພາະ ກ່ຽວກັບ ກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ໃຫ້ແກ່ບຸກ ຄະລາກອນຂອງພວກເຂົາ ຢູ່ລະດັບຊາດ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ພວກເຂົາແມ່ກອງ ກຳລັງທີ່ສຳຄັນເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຕອບໂຕ້ໃນເວລາທີ່ມີໄພ້ຳຖ້ວມເກີດຂຶ້, ເພາະມີຫລາຍກໍລະນີກາຈົມ ຈຳເກີດຂຶ້ຢູ່ເຂດຳຖ້ວມ ຊຶ່ງໃນປະຈຸບັນ ກໍຍັງບໍ່ມີໜ່ວຍຜູ້ຮັບຜິດຊອບສະເພາະ ໃນກາຊ່ວຍເຫຼືອ ກອບກູ້ຊີວິດຜູ້ຈົມຳເລີ້. ຢູ່ປະເທດຫວຽດນາມ, ມີພະກາກູ້ໄພ້ ທີ່ຮັບຜິດຊອບໂດຍ ອາສາສະ ມັກກາແດງທ້ອງຖີ່ ແລະ ກຸ່ມຊາວໜຸ່ມອື່ໆຢູ່ໃນຊຸມຊົນ. ອກຈາກກິກອາສາສະມັກ ແລະ ກຸ່ມ ຊາວໜຸ່ມຕ່າງໆ ກໍໄດ້ຮັບກາຝຶກອົບຮົມຢ່າງເໝາະສົມ. ແຕ່ລະຊຸດຝຶກອົບຮົມ ກໍໄດ້ແສ່ສ້າງຄວາມ ສາມາດໃຫ້ພວກເຂົາ ເພື່ອໃຫ້ກາຍເປັນຄູ່ມື, ຫລົງຈາກກິ ພວກເຂົາສາມາດສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງກາຝຶກອົບຮົມຢູ່ລະດັບຊຸມຊົນ ແລະ ຂັ້ນຳ. ບັດາຄູ່ມືກາຝຶກອົບຮົມ ສຳລັບກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນກາກຽມ ພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຂ້າງລຸ່ມນີ້:

- ຕຳຫລວດ ແລະ ທະຫານຂອງ ເຊັ່ນດຽວກັນ ພະກາງາກາແດງທີ່ໄດ້ຮັບກາຝຶກອົບຮົມມາແລ້ວສາ ມາດຊ່ວຍ ບັດາຄະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພັບັດຂໍ້ເມືອງ ເພື່ອຈັດຕັ້ງກາຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ກາຄື້ຫາ ແລະ ກູ້ໄພ້ຢູ່ພໍ້ທັງມັກເກີດໄພ້ຳຖ້ວມ ເພື່ອເປັກາສ້າງກຳລັງອາສາສະມັກຜູ້ທີ່ ສາມາດປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້ໄພ້ ຳຖ້ວມໄດ້ເປັຢ່າງດີ.
- ຢູ່ໄວາລະກາຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບກາຄື້ຫາ ແລະ ກູ້ໄພ້, ບັດາປັດໃຈພໍ້ຖາສຳຄັ ຂອງ ກາກູ້ໄພ້, ບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງບັດາທົມງາຕອບໂຕ້ໄພ້ພັບັດຄວ ໄດ້ຖືກກຳົດອອກ ແລະ ກວດສອບໃ ຊ່ວງເວລາກາເຮັດສາທິດທົດລອງ.
- ບັດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສຳລັບຊຸດຝຶກອົບຮົມເລີ້ຳ ຄວໄດ້ຮັບກາແຮ່ກ່ຽວກັບ ບັດາຍຸດທະ ສາດໃກາຄື້ຫາ ແລະ ກູ້ໄພ້ທີ່ແຕກຕ່າງກັ ຜ່າທາງວິດີໂອ ແລະ ກາສະແດງໃຫ້ເຫັ ວິທິກຳໃຊ້ເຄື່ອງມືໃກາກູ້ໄພ້ຕ່າງໆ.
- ມີວິທິແຕກຕ່າງກັເພື່ອຍົກ ແລະ ເຄື່ອຍ້າຍຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ຄວໄດ້ມີກາສະແດງໃຫ້ເບັງ ໂດຍ ກາຳໃຊ້ເຊືອກ ແລະ ອຸປະກອກູ້ໄພ້ຕ່າງໆ.
- ອະທິບາຍລັກສະນະຄວາມແຕກຕ່າງຂອງເຫດກາໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ສົມມຸດຖາຂໍ້ມາ ເພື່ອປະຕິ ບັດກາ ຊ່ວຍເຫຼືອກູ້ໄພ້ ຍົກຍ້າຍຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບຜ່າ ຫຼື ຫລີກລ້ຽງສິ່ງກົດຂວາງຕ່າງໆ.
- ບັດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈແຈ້ງກ່ຽວກັບ ໜ້າທີ່ຂອງທົມງາຊ່ວຍເຫຼືອກູ້ໄພ້ ພ້ອມທັງ ຮູ້ໄດ້ເຖິງວິທິກາ ຳໃຊ້ບັດາເຄື່ອງມືກູ້ໄພ້ຕ່າງໆ.

v. ກາຄຸ້ມຄອງສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວສຸກເສີ.

ໃເມື່ອຳຖ້ວມແກ່ເວລາໄປດີ ແລະ ປະຊາຊົນສ່ວນໜຶ່ງກໍ່ຕ້ອງອອກໄປສືບຕໍ່ເພື່ອທຳມາຫາກິ, ພວກ ເຂົາກໍ່ຕ້ ອງໄດ້ປະລຸກຂອງພວກເຂົາຢູ່ສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວສຸກເສີ ເພື່ອອອກໄປທຳມາຫາກິ ເປັຕີ່ແມ່ຫາປາ ແລະ ຫາອອກແຮງງາອື່ໆ. ບົດຮຽໃຊ້ວງຳຖ້ວມປີ 2001 ແລະ 2002 ຢູ່ພໍ້ ທີ່ຳຖ້ວມ ໄດ້ມີກາລາຍງາວ່າ ມີຫລາຍກໍລະນີທີ່ເດັກອ້ຍຈົມຳຕາຍ. ເມື່ອເປັແວ້, ລັດຖະບາ ແລະ ໜ່ວຍງາອາສາສະມັກຕ່າງໆ ໄດ້ລິເລີ້ມຕັ້ງສູ ດູແລເບັງແຍງເດັກອ້ຍໃຊ້ວງຳ ຖ້ວມ, ຊຶ່ງເອີ້ວ່າ: ສະຖາທີ່ດູແລເດັກອ້ຍຊົ່ວຊາວ (Kindergarden). ກົດຈະກຳໄດ້ຊ່ວຍເຫລືອເດັກອ້ຍໃຫ້ມີຄວາມ ປອດໄພຈາກໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເປັກາເພີ້ມວຽກໃຫ້ພວກເຂົາຕື່ມ. ກາຈັດກຽມບັດາສິ່ງເອື້ອ ຳວຍຄວາມສະດວກໄວ້ຢ່າງເໝາະສົມ ເຂົ້ອາຫາ, ປຶ້ມຮຽ ແລະ ເຄື່ອງຫລີ້ຕ່າງໆ, ອື່ໆ ຄວ ໄດ້ ເກັບມັງໄວ້ຢູ່ສູສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວສຳລັບເດັກ. ກາຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບກາດູແລເບັງແຍງ ເດັກອ້ຍຢູ່ສະຖາ ທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວຂອງເດັກອ້ຍ ຄວໄດ້ປະຕິບັດກ່ອນຳຖ້ວມຈະມາເຖິງ.

vi. ກາວາງແຜ້ກິຳໃຊ້, ດ້າສຸຂະອາໄມ ແລະ ກາດູແລສຸຂະພາບ.

ໃຊ້ວງຳຖ້ວມສຸກເສີ, ກາເຂົ້າຫາກິຳໃຊ້ ແລະ ຄວາມສະດວກດ້າສຸຂະອາໄມ ແມ່ມີ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ສຸດ. ແມ່ບັ ຫາສິ່ງທ້າທາຍທີ່ຮູ້ແຮງທີ່ສຸດຕໍ່ຄຸ້ມຄອງໄພ້ພັບັດຳຖ້ວມສຸກເສີ. ກາປະເມີຄວາມຕ້ອງກາຮັບດ່ວ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດໃ ຊ່ວງເວລາກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ ຳຖ້ວມ ເພື່ອກາຶດຊອກຫາແຫລ່ງກິຳໃຊ້ທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ສາມາດຕອບສະໜອງໃຊ້ວງໄພ້ ຳຖ້ວມສຸກເສີ.

ໜ່ວຍງາສະໜອງຳ ແລະ ວຽກງາສາທາລະນະ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດວຽກຢ່າງໄກ້ສິດກັບອົງ ກາທີ່ຮັບຜິດ ຊອບວຽກງາ ຄຸ້ມຄອງໄພ້ພັບັດ ເພື່ອຮັບປະກັນກາສະໜອງຳສຳລັບດີ້ມ, ີ້ຂໍ້ແຕ່ງກິ ແລະ ອື່ໆ ລວມທັງຳສຳລັບສັດລ້ຽງ. ໃຊ້ວງໄລຍະສຸກເສີ, ຕ້ອງຮັບປະກັນສະໜອງຳດີ້ມທີ່ສະອາດ ໃຫ້ແກ່ບັ ດາຜູ້ປະສົບໄພ້ຳຖ້ວມຢູ່ບັດາສະຖາ ທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃເຮືອຂອງພວກເຂົາເອງ. ຫລັງຈາກປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້ແລ້ວ, ຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາໂດຍດ່ວ ເພື່ອຈັດຕັ້ງກາສ້ອມແປງລະບົບ ຳປະປາ ເຊັ່: ກອກຳ, ຳສ້າງ ແລະ ລະບົບທໍ່ຳປະປາທີ່ຝັງຢູ່ພໍ້ດີ. ອກຳຳຖ້ວມຍັງເຮັດໃຫ້ ແຫລ່ງຳໃຊ້ຂອງຊຸມຊົນຖືກສາຊົມເປັ ຕ່າງໆ. ຳຈາກຳຖ້ວມ ອາດປີເປັອດ້ວຍອາໂຈມຈາກ

ລະບົບວົດຖ່າຍ, ສະຖາທີ່ອັດສະຫະກຳ ແລະ ໂຮງຂ້າສັດຕ່າງໆ. ຳທີ່ເປັເປັອ ບໍ່ ພຽງແຕ່ເປັຄວາມສ່ຽງຕິດເຊັອ ໂລກທາງ ຜິວໜັງຢ່າງຮູ້ແຮງ, ແຕ່ຍັງເປັອັຕະລາຍ ຖ້າຄິ ເຮົາຳໃຊ້ຳທີ່ເປັເປັອ ເພື່ອດີ້ມ ແລະ ອື່ໆ. ກາດູແລທີ່ເໝາະສົມ ຕ້ອງໄດ້ ລະບາຍ ຳທີ່ເປັເປັອດັ່ງກ່າວອອກເພື່ອ ປ້ອງກັນພະຍາດ ຈາກຳທີ່ປີເປັອຂອງ ສິ່ງໂສໂຄກຕ່າງໆ.

ວຽກງາດ້າສຸຂະສິກສາ ແລະ ກາອາ ຳໄມ ແມ່ວຽກໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສຳຄັ ທີ່ສຸດໃ ກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ. ອຳາດກາປົກ ຄອງທ້ອງຖິ່ຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ກັບ ກາຊ່ວຍເຫຼືອຂອງກຸ່ມ ອາສາສະມັກ ຕ່າງໆ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຮັບປະກັນໃຫ້ຄວາມສະດວກ ດ້າສຸຂະສິກສາທີ່ດີ ຢູ່ເຂດທີ່ພັກເຊົາ ຊົ່ວຄາວສຸກເສີ ແລະ ເຂດປອດໄພອື່ໆ ໂດຍກາ ຈັດສັທ້ອງວົດຖ່າຍ, ລະບົບລະ ບາຍຳ ແລະ ຂ້າເຊັອໂລກເພື່ອຮັກສາພໍ້ ທີ່ໃຫ້ສະອາດ.

ກາລະບາດ ຂອງພະຍາດຕິດຕໍ່ຫລັງຈາກ ຳຖ້ວມ ແມ່ເຫດກາບໍ່ເປັປົກກະຕິ. ເຖິງ ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຂະໜາດຂອງພະຍາດ ຕິດຕໍ່ ທີ່ມີຢູ່ກ່ອເຫດກາຳຖ້ວມ ອາດເພີ້ມຂໍ້ ເພາະບັດາສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກທາງ ດ້າ ສຸຂະອາໄມຖືກເສຍຫາຍຈາກ ຳ ຖ້ວມ ຫຼື ເປັເພາະຄວາມໝາແໜ້ ຂອງຜູ້ຂາດທີ່ຢູ່ອາໃສ. ຢາປົວພະຍາດຕ້ອງໄດ້ເກັບແຮ ໄວ້ໃຫ້ພຽງພໍ ຢູ່ສຸກສາລາ ແລະ ເຮັດກາໂຄສະນາໃຫ້ຄຳແຮ່ເພື່ອສັກວັກຊີປ້ອງກັນພະຍາດໄປແຕ່ລະກິພໍ້ຖາ ຫຼື ກາຶດໃຫ້ຄຳແຮ ຳໂດຍ ພະແກສາທາແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

vii. ກາຈັດຕັ້ງກາສາທິດ ແລະ ກາຈຳລອງຕ່າງໆ

ກາຝຶກທັດສາທິດ ແລະ ສ້າງເຫດກາຈຳລອງ ແມ່ຮັບໃຊ້ເພື່ອຈຸດປະສົງ ໃກາໂຄສະນາປູກຈິດ ສຶກຊຸມຊິ ແລະ ກາສ້າງຄວາມສາມາດກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມຢູ່ລະດັບທ້ອງຖິ່; ໃກາຝຶກສາທິດ ແລະ ກາສ້າງເຫດກາຈຳລອງຕ່າງໆ ແມ່ກາສະແດງໃຫ້ເຫັວິທິກາຕັກິກ ຕ່າງໆ ຂອງຊຸມຊິໃກາກະກຽມທີ່ດີ ເພື່ອຮັບມັກັບໄພ້ພັບັດທີ່ຈະເກີດຂໍ້. ກາຝຶກສາທິດ ສະແດງ ໃຫ້ເຫັທັດສະຕ່າງໆລຸ່ມີ້:

- ກາຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພ້ອອກຈາກເຂດໄພ້ພັບັດ.
- ລະບົບກາເຕືອໄພ້ທີ່ມີພ້ອມ ແລະ ເໝາະສົມຢູ່ລະດັບທ້ອງຖິ່ ໃຊ້ວງເຫດກາ ໄພ້ພັບັດສຸກເສີ.
- ກາກາຶດເຂດປອດໄພ້ ແລະ ສູຍົກຍ້າຍສຸກເສີ.
- ບົດບາດຂອງກຸ່ມອາສາສະມັກໃຊ້ວງເຫດກາສຸກເສີ.

ກາຝຶກແອບສາທິດ ແລະ ເຫດກາຈຳລອງຕ່າງໆ ແມ່ກາປະຕິບັດໃຫ້ແກ່ຊຸມຊິ, ເປັກາກະຕູກ ຊຸກຍູ້, ໃຫ້ຄວາມຮູ້ ແລະ ກາເຂົ້າຮ່ວມໃກາຕອບໂຕ້ໄພ້ພັບັດ. ສິ່ງເລີ້ຳຈະມີປະສິດທິຜິ ຖ້າຊາວ ໜຸ່ມເຂົ້າມາມີສ່ວຮ່ວມໃກາ ປະຕິບັດກົດຈະກຳເລີ້ຳ.

ບົດບາດຂອງ ຄະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພັບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ກ່ຽວກັບ ກາຮັກສາຳສະອາດ, ສຸຂະສິກສາ ແລະ ອາໄມ ໃຊ້ວງໄລຍະທີ່ມີຳຖ້ວມ

- ສຸກຍູ້ໃຫ້ບັດາພະແກກາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່: ພະແກສາທາ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແລະ ສູຮັກສາສຸຂະພາບ ໃຫ້ກາ ບໍ່ ລິກາດ້າສຸຂະພາບໂດຍທົມງາເຄື່ອທີ່ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຢູ່ສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ.
- ພະແກສາທາແຂວງ, ທົມງາອາໄມ ແລະ ສຸຂະສິກສາ ຕ້ອງ ໃຫ້ກາ ຊ່ວຍເຫຼືອທົມງາດູແລສຸຂະພາບເມືອງ ໃກາ ປະຕິບັດ ກາໂຄສະ າສິກສາຊຸມຊິ ຢູ່ພໍ້ທີ່ຊິເປັດ ກ່ຽວກັບ ກາດູ ແລສຸຂະພາບພໍ້ຖາ ແລະ ວຽກງາດ້າສຸຂະອາໄມ.
- ທົມງາກາແພດ, ອາໄມ ແລະ ສຸຂະສິກສາຈາກແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງກາປະເມີຜິກະທິບ ພໍ້ຖາຕໍ່ສຸຂະ ພາບ ແລະ ກາຕິດຕໍ່ພະຍາດຢູ່ເຂດຳຖ້ວມ.
- ທ້ອງກາສາທາເມືອງ, ທົມງາອາໄມ ແລະ ສຸຂະສິກສາ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດກາລາຍງາເປັປົກກະຕິກ່ຽວກັບ ສະພາບຂອງ ວຽກງາສຸຂະສິກສາ, ກາອາໄມ ແລະ ຳດີ້ມທີ່ສະອາດ ຢູ່ພໍ້ທີ່ຳຖ້ວມ ໃຫ້ພະແກສາທາແຂວງ, ບັດາພະແກກາ ຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ກະຊວງ.
- ພະແກສາທາແຂວງ, ທົມງາອາໄມ ແລະ ສຸຂະສິກສາ ເຮັດ ກາຮ້ອງຂໍກາຊ່ວຍເຫຼືອເພີ້ມເຕີ້ມຳກະຊວງສາທາ ທີ່ເປັວ່າ ຈຳເປັ.
- ຄະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພັບັດຂໍ້ເມືອງເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ ອຳ າດກາປົກຄອງທ້ອງຖິ່ ເພື່ອສິກສາ ກ່ຽວກັບ ບັຫາ ສຸຂະພາບ ແລະ ກາຕິດຕໍ່ຂອງພະຍາດລະບາດ ທີ່ພົວພັເຖິງ ວຽກງາສຸຂະສິກສາ ແລະ ກາອາໄມຳດີ້ມທີ່ສະອາດ ຢູ່ຂົງເຂດທ້ອງຖິ່ຂອງຂະເຈົ້າ.

ພາກທີ 2: ປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມສຸກເສີ.

- i. ກາກະຈາຍຂ່າວສາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ii. ກາຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພ.
- iii. ກາຄຸ້ມຄອງເຂດປອດໄພ ແລະ ສະຖານທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ
- iv. ກາປະຖົມພະຍາບຳເບື້ອງຕີ້
- v. ກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ຄວາມຕ້ອງກາຮີບດ່ວນ
- vi. ກາຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກາປະສາງາຊ່ວຍເຫລືອ ບໍ່ເທົາທຸກບໍ່ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສົບກັບໄພພິບັດ

ກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມໝາຍເຖິງ ກາປະຕິບັດເຫດກາສຸກເສີ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບ ຕໍ່ຊຸມຊົນ. ກາປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມສຸກເສີ ແມ່ນຂຶ້ນກັບບັດາປັດໃຈສຳຄັ້ລຸ້ມ:

- a. ກາຄຸ້ມຄອງ ກາປະຕິບັດຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ຕົວຢ່າງ ສູຄວບຄຸມຳຖ້ວມ/ ສູປະຕິບັດງາ ສຸກເສີ ແມ່ນອົງປະກອບທີ່ສຳຄັ້ໃນກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດສຸກເສີ ແລະ ສູປະຕິບັດງາດັ່ງກ່າວ ກໍ່ເປັນໝາກຫົວໃຈຂອງກາປະຕິບັດກາຊ່ວຍເຫລືອຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມສຸກເສີ.
- b. ກາຄຸ້ມຄອງດ້າພະລາທິກາ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັ້ໃຫຍ່ເຫດກາໄພພິບັດ, ມີແມ່ກາປະຕິ ບັດ ເພື່ອກຳນົດບັດາຊັບພະຍາກອນທີ່ຕ້ອງກາໃຊ້ງາໄລຍະຳຖ້ວມ. ຕົວຢ່າງ- ທີມງາຕອບ ໂຕ້, ອຸປະກອນກາຕອບໂຕ້ ແລະ ສິ່ງຂອງຕ່າງໆ, ກາຂີ້ສິ່ງຊັບພະຍາກອນເລີ້ຳຕ້ອງເຖິງບ່ອນທີ່ ໄພພິບັດເກີດຂຶ້ຈົງ ແລະ ຫັກັບເວລາ. ສິ່ງເລີ້ຳ, ຕ້ອງມີ:
 - ກາປະເມີເວລາ ແລະ ບັຊີລາຍກາຂີ້ສິ່ງ: ລາຍກາບູລິມະສິດຊັບພະຍາກອນທີ່ສຳຄັ້ ຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ລ່ວງໜ້າກອເຫດກາ.
 - ກາປະສາງາເພື່ອເຄື່ອຍ້າຍຊັບພະຍາກອນ: ກາບໍລິກາດ້າຂີ້ສິ່ງ ແລະ ກາປະ ສາງາເພື່ອຂີ້ສິ່ງບັດາຊັບພະຍາກອນຢູ່ໃເຂດ ແລະ ບໍລິເວຳຖ້ວມ ໂດຍກາຳໃຊ້ບັ ຊີລາຍກາບູລິມະສິດ/ກາລາຍງາຢ່າງຕໍ່ເອງກຽວກັບຂະບວກາຂີ້ສິ່ງຊັບພະຍາກອນ ໄປຫາເຂດທີ່ຖືກກະທົບໄພພິບັດ, ຢູ່ໃເຂດໄພພິບັດ ແລະ ເວລາອອກຈາກເຂດໄພພິບັດ; ຕິດຕາມ ສະພາບຜົກະທົບຂອງໄພ້ຳຖ້ວມ ຕໍ່ລະບົບກາຂີ້ສິ່ງ ແລະ ກາແກ້ໄຂບັຫາເສັທາງ ຫຼື ຈຸດເປົ້າໝາຍສຸດທ້າຍ.
- c. ກາປັບປຸງຄວາມອາດສາມາດຊຸມຊົນ ຕົວຢ່າງ ໃຫ້ກາຝິກອົບຮົມ, ກາສ້າງຄວາມສາມາດ, ກາຈັດຕັ້ງ ແລະ ກາລະດົມຂີ້ຂວາຍຕ່າງໆ.ກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມໄດ້ຮັບກາປັບປຸງ ດ້ວຍກາກຳນົດບັດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງແຕ່ ລະພາກສ່ວຢ່າງຈະແຈ້ງທີ່ໄດ້ລະບຸຢູ່ໃ ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ສາມາດເຂົ້າໃຈ ໄດ້ຂອງບັດາຜູ້ຮັບຜິດຊອບທີ່ສຳຄັ້ ໃນກາປະຕິບັດ ກາຊ່ວຍເຫລືອຕອບ ໂຕ້ສຸກເສີ. ກາຄຸ້ມຄອງເຫດກາສຸກເສີຕ້ອງກາປະ ສາງາ ແລະ ກາຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ສູກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ຊຸມຊົນຂຶ້ບ້າ. ຂໍ້ມູຂ່າວສາ ແມ່ນມີບັດບາດສຳຄັ້ຊ່ວຍ ໃນກາຕັດສິຂະໜາດຂອງກາຕອບໂຕ້ ແລະ ກາກະກຽມຊັບ ພະຍາກອນຕ່າງໆ. ປົກກະຕິແລ້ວ, ລະບົບກາຕອບໂຕ້ ໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ລົມເຫລວແມ່ສາເຫດ ເອງ ມາຈາກຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈລະຫວ່າງບັດາຜູ້ມີສ່ວຮວມ ແລະ ຂອດກາປະສາງາລະຫວ່າງ ບັດາອົງກາທີ່ຮັບຜິດຊອບຫລັກ ເຊັ: ທະຫາ ແລະ ຕຳຫລວດ, ພະແກຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູຂ່າວສາ ແລະ ກອງເລຂາຄະ ະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

ບັດາກິດຈະກຳທີ່ສຳຄັ້ເພື່ອປະຕິບັດຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມສຸກເສີ:

- i. ກາກະຈາຍຂ່າວສາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມ.

ໃຊ້ງາໄລຍະກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ, ສະພາບຄວາມຕິຕົກໃຈ ແລະ ຫຍຸ້ງຍາກຍັງມີຢູ່. ບັຫັ້ ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ໂດຍ ກາຈັດຕັ້ງລະບົບກາກະຈາຍຂໍ້ມູຂ່າວສາຢູ່ລະດັບທ້ອງຖິ້. ດັ່ງທີ່ໄດ້

ເວົ້າມາແລ້ວຢູ່ ບັດຮຽທິ 1 ຢູ່ໃພາກທີ 1: ກຽວກັບ ມາດຕະກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ໃປະຈຸບັ, ກາກະຈາຍຂໍ້ມູຂ່າວສາເຕືອໄພ້ຳຖ້ວມຕ້ອງເຮັດໃຫ້ເໝາະສົມ ແລະ ເຂົ້າໃຈງາຍຕໍ່ຜູ້ຳໃຊ້ຢູ່ ຊຸມຊົນ ແລະ ພະກາງາລັດຜູ້ຈະປະຕິບັດບັດາກິດຈະກຳກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

ໃຊ້ງາໄລຍະກາຕອບໂຕ້, ກາຕິດຕາມຢ່າງຕໍ່ເອງ ຫລັກໝາຍຳຖ້ວມທີ່ໄດ້ຕິດຕັ້ງໄວ້ບ່ອນທີ່ສາມາດ ແມເຫັຢູ່ເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຳຖ້ວມເພື່ອຮັບປະກັໃນກາກະຈາຍຂໍ້ມູຂ່າວສາລະດັບຳຖ້ວມ ໂດຍອົງກາຈັດຕັ້ງຢູ່ທ້ອງຖິ້.

ບັດບາດຂອງບັດາຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແມ່ເພື່ອທຳໜ້າທີ່ປະສາ ງາກັບທີມງາຕອບໂຕ້ໄພພິບັດກໍ່ຄືບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ຮັບຜິດຊອບສິ່ງຂ່າວເຕືອໄພ (ກົມ ອຸຕິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ), ກາເຜີຍແຜ່ສະພາບຳຖ້ວມ (ພະແກໂຄສະາຂ່າວສາ, ໂທລະພາບ, ວິທະຍຸ ແລະ ສື່ຕ່າງໆ) ແລະ ຕ້ອງຮັບປະກັວ່າ ປະຊາຊົໄດ້ຮັບຂໍ້ມູຂ່າວສາເຕືອໄພຢ່າງເປັປົກກະຕິ ແລະ ພວກເຂົາກໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ບ່ອນທີ່ຈະເຄື່ອຍ້າຍໄປເຂດທີ່ປອດໄພ, ເສັທາງໃດທີ່ຮູ້ວ່າປອດໄພ ຫຼື ບ່ອນໃດທີ່ ພວກເຂົາສາມາດຮັບເຄື່ອງຊ່ວຍເຫລືອບໍ່ເທົາທຸກ.

- ii. ກາຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພ.

ກາຍົກຍ້າຍຊຸມຊົນທີ່ຖືກກະທົບຈາກໄພພິບັດແມ່ວຽກງາທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນໃຊ້ງາໄລຍະ ກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ໄດ້ລະບຸລະອຽດ ກຽວກັບຈຸດຍົກຍ້າຍ, ເສັທາງຍົກຍ້າຍທີ່ປອດໄພ ແລະ ສະຖານທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວແມ່ມີຄວາມສຳຄັ້ ຫລາຍເພື່ອຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພອອກຈາກເຂດທີ່ຖືກຳຖວມວິໄປບ່ອນທີ່ປອດໄພ. ລະອຽດໃຫ້ເບິ່ງ ບັດຮຽກຽວກັບກາວາງແຜກຽມພ້ອມຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພຢູ່ບັດມາດຕະກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳ ຖ້ວມ.

ມີມີຄວາມສຳຄັ້ທີ່ທີມງາຄັ້ທາແລະກູໄພຕ້ອງໄດ້ມີຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນກາຄວບຄຸມສັ່ງກາ ເພື່ອຳພາປະຕິບັດກິດຈະກຳກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

ເວລາເປັບັດໃຈທີ່ສຳຄັ້ ເພື່ອປະຕິບັດກາຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພໄປບ່ອນທີ່ປອດໄພ. ອຳດກາປົກ ຄອງທ້ອງຖິ້ ແມ່ຜູ້ຕັດສິສຳຄັ້ໃນກາກຳນົດເວລາທີ່ເໝາະສົມສຳລັບກາປະຕິບັດກາຍົກຍ້າຍ. ຖ້າມີກາຕັດສິໃຈຊັກຊ້າໃນກາເຂົ້າຊ່ວຍເຫລືອຍົກຍ້າຍ, ຈະມີຜູ້ໄດ້ຮັບເຄາະຮ້າຍຫລາຍຂຶ້.

ທີມງາຄັ້ທາ ແລະ ກູໄພ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ກຳນົດບູລິມະສິດ ກ່ວ່າກຸ່ມຄົໃດທີ່ຕ້ອງ ໃຫ້ກາຍົກຍ້າຍກ່ອ ແລະ ກຸ່ມຄົໃດທີ່ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດກາຕັດສິໃຈກາຍົກຍ້າຍຊຶ່ງຂຶ້ກັບ ເຫດຜົນທາງກາຍຍະພາບ, ເສດຖະກິດ ຫຼື ສັງຄົມ ຫລື ວັດທະາທຳ. ກາດູແລເປັພິເສດທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ແມ່ກຸ່ມຄົທີ່ມີ ຄວາມອ່ອນແອກວ່າໝູ່ ເຊັ: ຜູ້ເຖົ້າ, ຜູ້ເສຍອົງຄະ, ຜູ້ຍິງທີ່ຖືພາ, ຜູ້ທຸກຈິ ແລະ ເດັກອ່ອຍ.

ກາກຽມພ້ອມອຸປະກອນເຄື່ອງມືສຳລັບກາຄັ້ທາ ແລະ ກູໄພ ເຊັ: ເຮືອ, ເຊືອກ, ຢາງຟູຖິ້ ແລະ ເສັອຊຸຂົບແມ່ມີຄວາມສຳຄັ້ຫລາຍ. ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງຕ້ອງຮັບ ປະກັວ່າບັຊີລາຍກາຊັບພະຍາກອນຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງຢູ່ສະເໝີ ແລະ ບັດາເຄື່ອງມືເລີ້ຳຕ້ອງຢູ່ໃສະ ພາບທີ່ໃຊ້ງາໄດ້. ສຳລັບລາຍລະອຽດຂອງແຕ່ລະອຸປະກອນ, ໃຫ້ເບິ່ງບັດຮຽທິ 7 ທີ່ເວົ້າກຽວກັບກາຂຶ້ ບັຊີລາຍກາຊັບພະຍາກອນໃແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

iii. ກາຄຸ້ມຄອງເຂດປອດໄພ ແລະ ສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ.

ເມື່ອຂະບວກຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພໄດ້ເລີ້ມຂຶ້ນ, ກາຕີ່ ຕົກໃຈ ແລະ ຍ້າກົວຂອງຜູ້ປະສົບໄພ ແມ່ເຫດກາທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໂດຍປົກກະຕິ. ຜູ້ທີ່ຖືກກະທົບຈາກໄພພິບັດຕ້ອງໄດ້ດຶກລິເພື່ອ ຄວາມປອດໄພ ແລະ ດິລິຂອກທາອາຫາ, ແລະ ຕ້ອງໄດ້ ເຄື່ອຍ້າຍໄປທຸກໆປ່ອ.

ແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມຕ້ອງໄດ້ລະບຸຈະແຈ້ງ ປ່ອທີ່ສູງ ແລະ ສາມາດຈັດຕັ້ງເປັປ່ອທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວໃ ຊ່ວງໄລຍະຳຖ້ວມ, ບັດາພີ້ທັງ ປອດໄພ ແລະ ປ່ອສາທາ ລະະຕ່າງໆ ເຊັ່: ປ່ອສາຂະບູຊາ, ວັດ, ສະຖາທີ່ທາງສາດ ສະໜາຕ່າງໆ, ໂຮງຮຽ ແລະ ອື່ໆ. ຕ້ອງໄດ້ກຳ ັດເຄື່ອງໝາຍ ພີ້ທີ່ປອດໄພ ແລະ ເສັທາໄປເຂດປອດໄພດັ່ງກ່າວ.

ມີຄວາມຄາດຫວັງວ່າດ້ວຍກາຈັດຕັ້ງກາຄຸ້ມຄອງເຂດປອດ ໄພ ແລະ ສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວປະຊາຊິຈະຮູ້ໄດ້ກ່ອ ລ່ວງໜ້າ ປ່ອທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງຍົກຍ້າຍໄປໃເວລາມີເຫດກາ ທຸກໆປ່ອທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງຍົກຍ້າຍໄປໃເວລາມີເຫດກາ ທຸກໆປ່ອທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງຍົກຍ້າຍໄປໃເວລາມີເຫດກາ ທຸກໆປ່ອທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງຍົກຍ້າຍໄປໃເວລາມີເຫດກາ

- ຖ້າໄດ້ຮັບກາແະຳເພື່ອຍົກຍ້າຍ, ໃຫ້ປະຕິບັດທັທ.
- ກາປະຕິບັດກາຍົກຍ້າຍຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ ກ່ອລະດັບຳຖ້ວມເຖິງຈຸດທີ່ລົດບໍ່ສາມາດ ຂີ່ສິ່ງຍົກຍ້າຍໄດ້.
- ຕິດຕາມຟັງຂ່າວທາງວິທະຍຸເພື່ອຟັຄ ຄຳແະຳ ກາປະຕິບັດຍົກຍ້າຍ.
- ປະຕິບັດຕາມກາແະຳເສັທາງ ຍົກຍ້າຍ, ເສັທາງລັດອາດຖືກຕີ້.
- ຍົກຍ້າຍອອກຈາກເຂດຄວາມສ່ຽງໃຫ້ໄວ ເພື່ອຫລີກລ້ຽງອຸປະສັກເສັທາງທີ່ຖືກຳ ຖ້ວມ.

ເຊັດງວັກ, ບັດາອົງກາ NGOs ແລະ ກຸ່ມອາສາສະມັກຕ່າງໆ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ມີກາຈັດຕັ້ງສະຖາທີ່ ພັກເຊົາຊົ່ວຄາ ວສຳລັບຜູ້ປະສົບໄພພິບັດ. ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ມີກາປະສາງາກັບ ຫ້ອງກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ, ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ກຽວຂ້ອງ ຢູ່ລະດັບ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແລະ ອົງກາ NGOs ຕ່າງໆ ເພື່ອລະດົມກາຊ່ວຍເຫຼືອກຽວກັບຜ້າເຕີ້, ເຮືອເຄື່ອທີ່ ແລະ ຈັດສິ່ງໄປຍັງເຂດປອດໄພ ແລະ ປ່ອທີ່ເຮັດເປັທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວສຳລັບຄື ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ. ຍັງມີຄວາມສຳຄັທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖາ ສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກຈຳ ເປັພີ້ຖາຕ່າງໆ ເຊັ່: ອາຫາ, ຈັດມທີ່ສະອາດ ແລະ ສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກທາງ ດ້າສຸຂະ ອາໄມຢູ່ເຂດປອດໄພ ແລະ ສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ. ລະບົບບຳບັດຈັດມບໍລິສຸດຕ້ອງໄດ້ຕິດຕັ້ງ ຂໍ້ຢູ່ເຂດທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ.

ກາຮັກສາຄວາມສະຫລົບປອດໄພ ແມ່ບັທາທີ່ສຳຄັ ສຳລັບປະຊາຊິທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ, ໂດຍສະ ເພາະຜູ້ຍິງ ແມ່ມີຄ ວາມສ່ຽງສູງທີ່ຈະຖືກຂູດຮິດທາງເພດ. ບັດາອຳາດກາປົກຄອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ ຈັດຕັ້ງມາດຕະກາ ຮັກສາຄວາມປອດໄພ ໂດຍຳໃຊ້ທະຫາ, ຕຳຫລວດ, ກອງຫລອບ້າ ເພື່ອໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອດ້າຄວາມສະຫງົບ ແລະ ປອດໄພແກ່ຜູ້ຖືກຍົກຍ້າຍ ຢູ່ເຂດທີ່ປອດໄພ. ເດັກອຍກໍ່ເປັປະເດັທີ່ສຳຄັທີ່ຍັງຢູ່ສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ ຄື ມີຫລາຍກໍລະເດັກອຍຈົມຳ ຕາຍ ໄດ້ຖືກລາຍງາຈາກຄອບຄົວ ຢູ່ສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ. ສະຖາທີ່ເບິ່ງແຍງເດັກ ອຍສຸກ ເສີ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ມີກາຳສະເໜີກ່ອໜ້າແລ້ວ, ມີມີຄວາມສຳຄັຢ່າງຍິ່ງ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັກສາເດັກ ອຍໃຫ້ຮ່າງຈາກເຂດທີ່ຖືກຳຖ້ວມ.

iv. ກາປະຖົມພະຍາບາເບື້ອງຕີ້. ໃຊ່ວງໄລຍະກາຕອບ ໂຕ້ຳຖ້ວມ, ກາເອົາໃຈ ໃສ່ດູແລຕໍ່ຄືທີ່ບາດເຈັບ ແລະ ສັດລ້ຽງ ແມ່ບັທາ ທີ່ສຳຄັ. ມີປະຊາຊິຈຳ ວຫລວງຫລາຍໄດ້ຮັບກາຊ່ວຍເຫຼືອກູ່ໄພ ແລະ ຕ້ອງກາງປະຖົມພະຍາ ບາເບື້ອງຕີ້. ທີມງາຄັທາ ແລະ ກູ່ໄພຕ້ອງມີພະກາແພດເຂົ້າຮ່ວມຳ ຫຼື ທີມງາ ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ກາຝັກອົບຮົມເວງກາຈີ້.

ກາຈົມຳຕາຍແມ່ເຫດກາທີ່ເກີດຂຶ້ນໂດຍທົ່ວໄປໃເວລາ ຳຖ້ວມ ແລະ ຕ້ອງກາໃຫ້ຄວາມ ຊ່ວຍເຫຼືອໂດຍດ່ວ. ກາປະຖົມພະຍາບາເບື້ອງຕີ້ສຳລັບ ກໍລະຈົມຳ ໄດ້ອະທິບາຍຢູ່ໃຂອບ ວົງສີຫລ່ຽມຂອງບົດຮັ່ງ. ບັດາອຳາດກາ ປົກຄອງ ຫ້ອງຖິ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຕ້ອງມີຖົງຢາປະຖົມ ພະຍາບາເບື້ອງຕີ້, ຄູ່ມືໃຫ້ຄຳແະຳກາຳໃຊ້ຢາ ແລະ ສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບໃຊ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອສະເພາະດ້າກາແພດ ຕະຫລອດໄລຍະເຫດກາສຸກເສີ. ຕໍ່ກັບບັທາ, ພວກເຂົາສາມາດຂໍກາຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພະແກສາທາລະະສຸກແຂວງ ແລະ ກາແດງລາວສາຂາແຂວງ.

ທີມງາກາແພດທີ່ປະກອບດ້ວຍບັດາພະກາວິຊາກາຈາກພະແກສາທາ ແລະ ພະກາ ກາແດງທີ່ຜ່າກາ ຝັກອົບຮົມ ຕ້ອງແມ່ສ່ວໜຶ່ງຂອງທີມງາຄັທາ ແລະ ກູ່ໄພ, ປະເພດອື່ໆຂອງ ຜູ້ປະສົບໄພເຊັ່: ມີເລືອດອອກ, ແຕກຫັກ, ຖືກໄຟຊອດ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດໂດຍດ່ວ ໄປປ່ອສູຮັກສາ ສຸຂະພາບທີ່ໄກ້ທີ່ສຸດ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບກາ ຮັກສາຈາກຜູ້ຊ່ຽວຊາ.

v. ກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ຄວາມຕ້ອງກາຮັບດ່ວ.

ໃເລຍກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມສຸກເສີ, ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງແຕ່ລະພາກສ່ວ ແລະ ລວມທັງໝົດ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງໜ່ວຍງາ ວິຊາສະເພາະຢູ່ໃແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ. ພວກເຂົາຕ້ອງ ໄດ້ຮັບອະຍາດປະຕິບັດທຸກ ເຫດກາ ສຸກເສີໂດຍດ່ວ ເພື່ອຕອບຮັບຄວາມ ຕ້ອງກາຂອງຜູ້ຖືກກະ ທົບຈາກໄພພິບັດ. ຄືໃເຫດກາໄພ້ຳຖ້ວມ ທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົ, ກາປະເມີສະ ຖາະກາຫລ້າສຸດ ໂດຍດ່ວຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ໄດ້ເຖິງ ຄວາມໄພຍິ່ງກາຊ່ວຍເຫຼືອຮັບດ້ວຍກູ່ໄພ ຮັບກາປັບ ແບບຟອມກາ ເກັບກຳຂໍ້ມູ ແລະ ກາ ໃຫ້ຄຳແະ ຈຳທີ່ເໝາະສົມ ໄດ້ສະໜອງໃຫ້ທີມ ງາປະເມີຮັບດ່ວ ເພື່ອເຮັດກາລາຍງາ

- ກາຊ່ວຍເຫຼືອປະຖົມພະຍາບາສຳລັບຄືຈົມຳ
- ກ່ອອີ້ໝົດ ຕ້ອງພະຍາຍາມເຂົ້າຫາຄືທີ່ຈະຈົມຳ ໂດຍກາຳໃຊ້ກົງຢາງ ຫຼື ຍີມີຈັບ ຊ່ວຍເອົາຜູ້ກຽວ. ຖ້າບໍ່ສາມາດເຂົ້າຫາຜູ້ທີ່ຈະຈົມຳໄດ້, ໃຫ້ຳໃຊ້ເຊືອກ.
 - ຖ້າຜູ້ຈົມຳຢູ່ໃກເກີຄວາມສາມາດຂອງທ່າທີ່ຈຳຳ ໃຊ້ອຸປະກອ ຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ທ່າຕັດສິໃຈທີ່ຈະລົງຳ ເພື່ອໄປຊ່ວຍ, ໃຫ້ເຂົ້າຫາຜູ້ທີ່ຈະຈົມຳຢ່າງລະມັດລະວັງ ແລະ ໃຫ້ເຂົ້າທາງຫລັງຜູ້ຈົມຳ. ພະຍາຍາມສືທະກັບ ຜູ້ກຽວ ແລະ ຄ່ອຍລອຍເຂົ້າມາຫາຝັງ. ຫລັງຈາກ ສອບຖາມລາວວ່າ ລາວມີຄວາມປອດໄພດີ ແລະ ໃຫ້ຜູ້ກຽວ ປະຕິບັດຕາມຄຳ ແະຳຂອງທ່າ.
 - ຈັບສ່ວໃດສ່ວໜຶ່ງຂອງເສື້ອຜ້າທີ່ຈະຈົມຳ ຫຼື ເອົາແຂ ເບື້ອງໜຶ່ງກອດໂຕ ຄາງຂອງຜູ້ທີ່ຈະຈົມຳແລ້ວ ພາລອຍ ເຂົ້າຫາຝັງ.
 - ບອກໃຫ້ຜູ້ທີ່ຈະຈົມຳວ່າແຂອອກຈາກຕົວທ່າ ແລະ ພະຍາຍາມໂອ້ລົມກັບ ຜູ້ກຽວເພື່ອແໃຈວ່າ ລາວບໍ່ ເປັຫຍັງ.
 - ເລີ້ມປະຕິບັດກະຕຸ້ລະບົບຫາຍໃຈ ຖ້າຜູ້ຈົມຳມີອາ ກາຢຸດເຊົາຫາຍໃຈ.

ກຽວກັບຜືເສຍຫາຍ ແລະ ຄວາມຕ້ອງກາຮັບ ດ່ວໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ. ໃຊ່ວງໄລຍະກາ ຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ, ກາຂາດ ກາປະສາງາ, ກາຮ່ວມມີ ແລະ ກາແລກປ່ຽງຂໍ້ມູຂ່າວ ສາລະຫວ່າງ ບັດາອົງກາ ຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ, ທີມ ງາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ກຸ່ມອາສາສະມັກ ແມ່ເກີດຂຶ້ນ ໃ ສະພາບເຫດກາ ທີ່ບໍ່ປົກກະຕິ. ຜືທີ່ຕາມມາ, ບາງຊຸມຊົກໍ່ໄດ້ຮັບກາ ຊ່ວຍ ເຫຼືອຢ່າງຫລວງຫລາຍ, ໃຄະະທີ່ບາງຊຸມຊົ ກໍ່ບໍ່ໄດ້ຮັບກາຊ່ວຍ ເຫຼືອຫຍັງເລີຍ. ໂດຍທົ່ວໄປກາ ປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ກາວິເຄາະຄວາມ ຕ້ອງກາຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດພາຍໃຕ້ກາຳພາຂອງຄະ ະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຫຼື ບັດາອົງກາທີ່ໄດ້ຮັບກາແຕ່ງຕັ້ງທີ່ປະກອບດ້ວຍອຳ າດກາປົກຄອງທ້ອງຖິ້, ແຂວງ ແລະ ສຸກາງລວມທັງບັ ດາອົງກາອາສາສະມັກຕ່າງໆ. ກາປະເມີຮັບດ່ວ ສາຊ່ວຍເຫຼືອສະໜອງໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ທີ່ປັດບາບູລິມະສິດ.

vi. ກາຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກາປະສາງາຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສົບກັບໄພພິບັດ.

ພາຍຫລັງທີ່ຖ້ວມຜ່າພີ້ໄປ, ບັດາອຸປະກອນຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກຈຳວຫລາຍຮ້ອຍ ໂຕ ໄດ້ຖືກ ຈຳສິ່ງເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບໄພພິບັດ. ໃນລັດຖະບາ ໂດຍຜ່າລະບົບກາຕອບໂຕ້ສຸກ ເສີ ກໍ່ຄືບັດ ດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບາ (NGO's), ອົງກາກາແດງ ແລະ ບັດາກຸ່ມອາ ສາສະມັກອື່ງ ປຸກລະດົມເຄື່ອງຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຈັດສິ່ງກາຊ່ວຍເຫຼືອຜ່າຕາໜ່າງວຽກງາຂອງເຂົາ ເຈົ້າ. ກາຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ ເທົ່າທຸກແກ່ຜູ້ປະສົບໄພພິກະຕິແລ້ວແມ່ບໍ່ພຽງພໍ ທັງເວລາ ແລະ ຈຳວກາ ຊ່ວຍເຫຼືອ ເື່ອງຈາກບັດໃຈດ້າກາ ປະສາງາລະຫວ່າງ ບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ສຳຄັ. ກາປະ ສາງາຊ່ວຍເຫຼືອ ບໍ່ເທົ່າທຸກແມ່ຖືເປັວຽກງາທີ່ສຳຄັ.

ຄະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຕ້ອງເປັຜູ້ຮັບຜິດຊອບຫລັກໃນກາປະ ສາງາຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ ເທົ່າທຸກ ແລະ ລ່ວມເອົາບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທັງໝົດ ທີ່ພົວພັກກາປະເມີ ຄວາມຕ້ອງກາ ແລະ ຂະບວກາ ຄັດເລືອກຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜິດໂຫຍດ. ກາປະຊຸມປະສາງາ ກັບບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທັງໝົດ ກໍ່ຄືບັດາຜູ້ອາທິມາ ຕອບໂຕ້ໄພພິບັດ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງ ໜ້ອຍ 1 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ ເພື່ອທົບທວກາປະກອບສ່ວນໃນຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກ ແລະ ກາຄວາມ ຕ້ອງກາອາຄົດ. ຄະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ປະ ສາງາກັບບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງຕ່າງໆຢູ່ສູ່ກາງ ໃນກາປັບປຸງກາປະຕິບັດຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກ ແລະ ປະຕິບັດກາ ຕັດສິໃຈ ໃນກາສືບຕໍ່ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກ.

ກາກະກຽມລາຍກາຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກ ແລະ ແລກປຽກລາຍງາແມ່ມີຄວາມຈຳເປັ ເພື່ອ ຫລີກລ້ຽງຂໍ້ກ່າວຫາຕ່າງໆ ໃນກາໃຊ້ເຄື່ອງຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກ.

ພາກທີ 3: ບັດາມາດຕະກາພີ້ພູ ແລະ ປົວແປງຄືໄໝ່.

- i. ກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ.
- ii. ກາສ້ອມແປງໂຄງລ່າງພີ້ຖາ.

ໄລຍະກາພີ້ພູ ແລະ ປົວແປງຄືໄໝ່ຕ້ອງເລີ້ມປະຕິບັດ ທີ່ທຶຫລັງຈາກປະຕິບັດກາຕອບໂຕ້. ເປົ້າໝາຍ ແມ່ແສ່ພີ້ ພູສະພາບໃຫ້ກັບຄືສູ່ປົກກະຕິ ແລະ ຊ່ວຍປະຊາຊົໃຫ້ກັບຄືສູ່ສະພາບທາງເສດຖະກິດ ສັງຄົມຂອງເຂົາເຈົ້າ. ມີມີຄວາມສຳຄັທີ່ບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທັງໝົດ ລວມທັງບັດາອົງກາ ແລະ ກະ ຊວງຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າໃຈບັດ ດາທິດທາງ ແລະ ແຜກາປະຕິບັດ ບັດາໂຄງກາພີ້ ພູຫລັງໄພພິບັດ.

ພີ້ທີ່ກາພີ້ພູທັງໝົດ ຈະໄດ້ຮັບກາປົວແປງຄືໄໝ່, ກາກໍ່ສ້າງ ແລະ ໂຄງກາພີ້ພູປົວແປງຄື ໄໝ່ໄລຍະຍາວ. ຂະບວກາພີ້ພູ ແ່ວວາມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ໃຊ້ເວລາຍາວ, ມີສາມາດສ້າງ ບັຫາຫລາຍໆຢ່າງຂຶ້ມາ, ບາງບັຫາເລົ່າ ຈະໄດ້ມີກາປຸງແປງຢູ່ໃນແຜກາພີ້ພູຕາມຄວາມ ຈຳເປັ. ຄວາມຕ້ອງກາເພື່ອປະຕິບັດໂຄງກາ ພີ້ພູຫລັງຖ້ວມ ຕ້ອງປະຕິບັດໄປຕາມທິດທາງແຜ ກາຢູ່ລະດັບຊາດ, ແຂວງ ແລະ ແຜກາພັດທະນາເມືອງ. ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງເໝາະສົມ, ເຮັດໃຫ້ ແຜກາພີ້ພູຄືໄໝ່ຕິດພັກກັບແຜກາພັດທະນາ.

ຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ບັດາໂຄງກາພີ້ພູສ່ວໃຫຍ່, ໂດຍສະເພາະສິ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກາກໍ່ສ້າງ ແມ່ມີມູຄ່າສູງ. ໃລະຫວ່າງໄລຍະທຳອິດຂອງຂະບວກາພີ້ພູ ມີມີຄວາມສຳຄັທີ່ຈະຕ້ອງ ໄດ້ສ້າງແຜງປະມາກ່ອນເພື່ອຮອງຮັບບັດກາ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັດາໂຄງກາພີ້ພູເລົ່າ. ເຊັ່ນວ່າ ກັກັບກາປະເມີບັດາຊັບພະຍາກອ (ເຊັ: ເຄື່ອງມື ອຸປະກອ, ຜູ້ສຳາງ) ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້.

ບັດາບັດໃຈເລົ່າແມ່ມີຄວາມສຳຄັ ໂດຍສະເພາະ ໃນກາກາດຂະໜາດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງກາ ຂອງບັດາໂຄງກາພີ້ພູ.

ກາປະເມີແມ່ກຸແກທີ່ສຳຄັ ເພື່ອປະຕິບັດບັດາມາດຕະກາພີ້ພູ ແລະ ປົວແປງຄືໄໝ່ ແລະ ຄວໄດ້ຖືກປະຕິບັດຢູ່ໃ ທຸກໆຂະແໜງກາ ເຊັ: ສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແລະ ບັດາບັດ ໃຈທາງກາຍຍະພາບອື່ງ. ເມື່ອກາ ປະເມີໄດ້ຈັດຕັ້ງແລ້ວ, ກາປະຕິບັດກາສ້ອມແປງບັດາໂຄງ ກາພີ້ຖາທີ່ສຳຄັ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຄວໄດ້ປະຕິບັດ.

i. ກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ.

ກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ ຊ່ວຍໃນກາກາດບັດາໂຄງກາພີ້ພູສະເພາະ ແລະ ບັດາພີ້ທີ່ໆ ພວກເຂົາຕ້ອງກາ ຈະປະຕິບັດໂຄງກາພີ້ພູ. ກາປະເມີສາມາດປະຕິບັດໂດຍທັມງາຂອງຊ່ຽວ ຊາພາຍໃຕ້ເຕັກນິກ ແລະ ວິທິກາ ທີ່ເໝາະສົມ. ຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ບັດາພະແນກຕ່າງໆ ແລະ ທີມງາປະເມີຜື ຄວໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັ ເພື່ອປະຕິບັດກາປະເມີ ແລະ ໃຫ້ຄຳແະຳ ກ່ຽວກັບໂຄງກາພີ້ພູ ແລະ ປົວແປງຄືໄໝ່.

ບັດາຄຳຖາມທີ່ສຳຄັກ່ອຈັດຕັ້ງກາປະເມີ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້, ພ້ອມທັງວິທິກາເກັບກຳປະເມີ ຂໍ້ມູຂ່າວສາ. ບາງຄຳຖາມໄດ້ ຳສະເໜີຂ້າງລຸ່ມີ:

- ຂໍ້ມູໃດທີ່ຕ້ອງກາເພື່ອສ້າງເປັຖາຂໍ້ມູ ?
- ຂໍ້ມູຈະໄດ້ມາຈາກໃສ ?
- ຂໍ້ມູຈະສາມາດຫາໄດ້ໃເວລາໃດ ?
- ແຫລ່ງຂໍ້ມູສາມາດເຊັອຖືບໍ່ ?
- ແບບຟອມກາເກັບກຳຂໍ້ມູທີ່ຕ້ອງກາ ?
- ຂໍ້ມູຂ່າວສາທີ່ເກັບກຳຖືກກັບຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍ ບໍ່ ?
- ຂໍ້ມູທີ່ໄດ້ມາມີຄວາມຖືກຕ້ອງ, ຈະແຈ້ງ ແລະ ທັກັບເວລາບໍ່ ?

ກິໂກກາຈັດຕັ້ງເພື່ອປະຕິບັດກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍແມ່ມີຄວາມສຳຄັທີ່ສຸດ ຄືມີຕ້ອງກາ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ລວມເອົາບັ ດາອົງກາຈັດຕັ້ງລັດ ແລະ ບັດາພະແນກຕ່າງໆຢູ່ແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ກາ ກາດເອົາທັມງາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດກ່ອລ່ວງໜ້າ ແລະ ມີຄວາມຈຳເປັ ຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ກາຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບກາໃຊ້ເຕັກນິກໃນກາປະເມີ ຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ພີ້ຖາ ຂອງແບບຟອມກາປະເມີຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຮູ້ກ່ອ. ບັດາອົງປະກອບທີ່ສຳຄັກ່ຽວກັບ ກາປັບປຸງກາປະ ເມີຜືເສຍຫາຍຫລັງໄພ້ຖ້ວມ ໄດ້ສະຫລຸບດັ່ງລຸ່ມີ:

- ບັດາມາດຖາຂອງແບບຟອມ: ສຳລັບກາປະເມີ ແລະ ກາລາຍງາຄວາມເສຍຫາຍ ທີ່ສະ ແດງໃຫ້ເຫັ ຄວາມສູເສຍ.
- ກາສ້າງຕັ້ງຈຸດປະສາງາ ຢູ່ໃແຕ່ລະພະແນກາຢູ່ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ສຳລັບກາປະເມີ ຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ກາສູເສຍ.
- ສ້າງພີ້ຖາບັຊິລາຍກາ ຊັບພະຍາກອຢູ່ແຕ່ລະພະແນກາ ແລະ ປະຕິບັດກາປັບປຸງໄປ ແຕ່ລະປີ.
- ສ້າງຖາຂໍ້ມູກ່ຽວກັບໄພພິບັດ ແລະ ຜືກະທົບຂອງໄພພິບັດ ເພື່ອງ່າຍໃນກາວິເຄາະຜື ເສຍຫາຍ ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ເຮັດກາຕັດສິບັຫາ.
- ໃນກາຝຶກອົບຮົມແກ່ບຸກຄົທີ່ສຳຄັ ໃນກາໃຊ້ກ່ຽວກັບມາດຖາຂອງແບບຟອມ.

ມີມີຄວາມສຳຄັທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ກາດເອົາບັດາພະກາ, ໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ມີປະສົບກາຈາກເຫດ ກາໄພພິບັດທີ່ຜ່າມາ, ແລະ ມອບຄວາມຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ. ຈຸດປະສາງາແຕ່ລະຄື ຄວໄດ້ຮັບກາ ຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບເຕັກນິກໃນກາປະເມີ ຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ກາສູເສຍຈາກໄພ້ຖ້ວມ. ບັດາບິດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງບັດາຜູ້ປະສາງາມີດັ່ງ:

1. ຈຳໃຊ້ວິທີກາທີ່ໄດ້ຮຽນມາ ເພື່ອປະຕິບັດກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍໃອາຄົດ.
2. ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ພະກາຯຜູ້ອື່ງ ຢູ່ພະແນກາຂອງຕີ ກຽວກັບກາຯໃຊ້ວິທີກາປະເມີຄວາມ ເສຍຫາຍຈາກໄພພິບັດ.
3. ຍັງຢື ແລະ ຮັບຮອງເອົາວິທີກາປະເມີ ຖືກກັບຄວາມຕ້ອງກາ ແລະ ເໝາະສົມຢູ່ພະແນກາ ຂອງຕີ.
4. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັດາຊັບພະຍາກອຂອງພະແນກທີ່ມີຢູ່, ສິ່ງທີ່ໄດ້ຮັບກາເປັເພເສຍຫາຍ ແລະ ສູເສຍ.

ບົດບາດຂອງຄະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂໍ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ໃກາໃຫ້ຄວາມສະດວກໃ ກາປະເມີ ຄວາມເສຍຫາຍ ແມ່ມີຄວາມສຳຄັທລາຍ ແລະ ຊ່ວຍໃກາກຳົດບັດາຄວາມຕ້ອງ ກາຂອງຊຸມຊີ ສຳລັບກາຯພູຫລັງໄພ້ຖ້ວມ.ຕົວຢ່າງ: ກາປຸກສ້າງເຮືອ, ກາດູແລດ້າສຸກ ຂະພາບ, ດ້າກາສຶກສາ, ສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດອື່ງ. ບັດາອື່ງກາທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກກາຄຸ້ມ ຄອງໄພພິບັດ ເລັກີ້ ຍັງຊ່ວຍໃກາປັບປຸງແຜກາ ສຳລັບກາປະຕິບັດບັດາກິດຈະກຳພີ່ພູຄີໄໝ່ ໂດຍອື່ງໃສ່ປະສິດທິພາບຂອງກາລະດົມທີ່ຊັບພະຍາກອຈາກຂ້າງອກ.

ມາດຕະຖາຂອງກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ບັດາຂໍ້ຕອຕ່າງໆ ແມ່ກາປະຕິບັດປະເມີ ຜຶກະທົບໂດຍຄົບຊຸດ ຕໍ່ບັດາຂະແໜງກາຕ່າງໆ ແລະ ບັດາມາດຕະຖາ ແລະ ຂໍ້ຕອຕ່າງໆເລັກີ້ ສາມາດຮ່ວມຳໃຊ້ຢູ່ທຸກໆລະດັບຂອງກາ ບໍລິຫາ. ໃຄະທົບປະຕິບັດກາປະເມີ ຄວາມເສຍຫາຍ, ບັດາຈຸດສຳຄັທລຸ້ມ ຄວເອົາໃຈໃສ່:

- ຕາຕະລາງເວລາ ສຳລັບກາຈັດຕັ້ງປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ໃຊ້ສຳລັບຳສະເໜີ ສິ່ງທີ່ ຄີ້ພົບ. ມີມີຄວາມສຳຄັທທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຂະບວກາປະເມີໃຫ້ສຳເລັດ, ຫລັງຈາກີ້ ບັດາອຳາດກາ ປົກຄອງຂໍ້ແຂວງ ແລະ ສູກາງ ສາມາດເຂົ້າມາຊ່ວຍ ໃກາປະຕິບັດ ກິດຈະກຳພີ່ພູ ແລະ ສ້ອມແປງບັດາ ໂຄງລ່າງພີ່ພູຄີສຳຄັທ ໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້.
- ລະດັບຄົວເຮືອ ກາປະເມີຄວໄດ້ຖືກປະຕິບັດ.
- ສຸມໃສ່ຜຶກະທົບໄລຍະສີ້ ແລະ ໄລຍະຍາວ.
- ຜຶເສຍຫາຍທາງກົງ ແລະ ຜຶກະທົບຕາມມາ ເຂັ້ ບັດາຜຶກະທົບຕໍ່ກັບພີ່ພູທີ່ກາຜະລິດ ກະສີ ກຳ ແລະ ພີ່ພູທີ່ກະສີກຳທີ່ເປັເສດຖະກິດ ຄວໄດ້ວິເຄາະຜຶກະທົບເລັກີ້ ວ່າຈະສິ່ງຜຶກະທົບແວ ໂດຕໍ່ສັງຄົມຕໍ່ໄປ.
- ກາພົວພັຫລາຍໆຂະແໜງກາ ແລະ ຜຶກະທົບ ຄວໄດ້ຮັບຖືກພີ່ຈາລະາ ເພື່ອປະເມີກາ ທີ່ພົວພັ ເຖິງທັງພິດຂອງກາພັດທະາ.

ກາມີສ່ວຮ່ວມຂອງຊຸມຊີໃບັດໃຈທັງພິດຂອງກາວາງແຜກາພີ່ພູ ແລະ ກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແມ່ມີຄວາມສຳຄັທ. ບັດາຜຶປະໂຫຍດທີ່ຈະຮັບໄດ້ອະທິບາຍຂ້າງລຸ້ມ:

- ຍອມຮັບກາກຳົດບັທາທີ່ຖືກຕ້ອງ, ໃຫ້ໂອກາດ ແລະ ທິດທາງທີ່ມີປະສິດທິຜຶ ເພື່ອເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ສະພາບກາ.
- ແມ່ຂໍ້ກັບບັທາທີ່ພວກເຂົາເປັເຈົ້າຂອງ, ບັດາຄວາມຕ້ອງກາ ແລະ ບັດາບູລິມະສິດ ທີ່ເປັຈົງຂອງພວກເຂົາ.
- ຮັບປະກັປະສິດທິພາບໃກາປະສາງາ, ຈັດສີ້ປັສ່ວຢ່າງເໝາະສົມກັບເປົ້າໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳຂອງຊຸມຊີ ອື່ງ, ເພື່ອປ້ອງກັບທາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ຫລຸດຜ່ອມູຄ່າໃກາ ປະຕິບັດ.
- ໃຫ້ກາສຶກສາແກ່ຊຸມຊີ ແລະ ບັດາຜູ້ໄດ້ຮັບຜຶປະໂຫຍດອື່ງ ກຽວກັບໃກາໃຊ້ບັດາ ຊັບພະຍາກອ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດ ເພື່ອປົກປ້ອງພວກເຂົາຈາກໄພ້ຖ້ວມ.
- ສ້າງກາສະໜັບສະໜູ ແລະ ເປັເຈົ້າຂອງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມ, ໂດຍກາ ເພັມຄວາມອາດສາມາດໃກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜກາ.
- ສິ່ງເສີມກາຕັດສີໃຈ ໃກາປະຕິບັດ ຕອບໂຕ້ໄພ້ພິບັດໂດຍດ່ວ.

ກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ - ແມ່ກາວັດແທກ ແລະ ວິເຄາະເຖິງກາສູເສຍທີ່ອາດຈະເກີດ ຂໍ້ ຈາກຳຖ້ວມ. ພີ່ພູຂອງກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ ຄວລວມເອົາກາປະເມີຄວາມເສຍຫາຍ ທີ່ອາດມີຕໍ່ໂຄງລ່າງພີ່ພູ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ສະແດງໃຕາຕະລາງຂ້າງລຸ້ມ:

ຕາຕະລາງ: ຜຶເສຍຫາຍທີ່ເປັໄປໄດ້.

ກຳົດຂໍ້ມູທີ່ຕ້ອງກາປະເມີ	ໂຄງສ້າງ
ຈຸດທີ່ຕັ້ງ ສັບສິທາງດ້າ ໂຄງສ້າງ ມູຄ່າດ້າກາເຄີ ລັກສະະຂອງກາເສຍຫາຍ ຄວາມຮຸແຮງຂອງຳຖ້ວມ	ບັດາຕີກອາຄາ ທິທາງ ຂົວ ໂຄງລ່າງທີ່ສຳຄັທ,ບັດາໂຄງສ້າງປ້ອງກັຳຖ້ວມ

ຢູ່ໃກາວິເຄາະຂໍ້, ມູຄ່າກາເສຍຫາຍທີ່ເປັໄປໄດ້ຈາກຳຖ້ວມໄດ້ຖືກວິເຄາະ, ໂດຍສະເພາະແມ່ຂໍ້ກັບມູຄ່າທິດແທ. ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ສິ່ງແມ່ໄດ້ຖືກປະຕິບັດ ສຳລັບຂະໜາດຂອງຳຖ້ວມ ຕ່າງໆ. ກາຕີລາຄາປະເມີ ຄວາມສູເສຍທີ່ອາດເກີດຂໍ້ ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ກຳົດບູລິມະສິດ ເພື່ອ ໃຊ້ຈ່າຍໃກາຜ່ອຄາຍຄວາມສ່ຽງ. ຄວາມເສຍຫາຍເລັກີ້ ສາມາດຈັບຕ້ອງໄດ້, ແລະ ສາມາດ ວັດ ແທກໄດ້, ຫລີ ຄວາມສູເສຍທີ່ບໍ່ສາມາດ ຈະຕ້ອງໄດ້, ຈະບໍ່ສາມາດວັດແທກໄດ້. ສະ, ຄວາມສ່ຽງ ສາມາດຳສະເໜີຄຶກາສູເສຍທີ່ບໍ່ສາມາດຈັບຕ້ອງໄດ້, ສະບັດາຜູ້ຕັດສີບັທາຈະ ສາ ມາດເຂົ້າໃຈ ຕໍ່ຜຶຂອງມີ. ຕົວຢ່າງ, ຕີກອາຄາທີ່ເປັຂອງລັດ ແລະ ເຮືອຂອງປະຊາຊີ ທີ່ ສ້າງຕັ້ງຢູ່ເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ, ແຕ່ກາສູເສຍຂອງມີອາດມີຄວາມແຕກຕ່າງກີ້. ກາຕີ ລາຄາກາເສຍຫາຍ ສາມາດພີ່ຈາລະາ ຄີ ຮູບແບບກາປະເມີຄວາມສ່ຽງ, ຊຶ່ງຄວາມສ່ຽງ ທີ່ເປັໄປໄດ້ ແມ່ໄດ້ຄິດໄລ່ ໃດ້ກາສູ ເສຍທີ່ສາມາດວັດແທກໄດ້ ເຊັ:

- ກາສູເສຍທາງດ້າເງີຕາື່ອງຈາກກາສູເສຍທາງດ້າວັດຖຸ.
- ເປັເຊັກາສູເສຍ.
- ຜູ້ໄດ້ຮັບບາດເຈັບລີ້ມຕາຍ.
- ກາສູເສຍສິ່ງແວດລ້ອມ.

ສະ, ບັດາປະເພດກາສູເສຍື່ອງຈາກຳຖ້ວມ ສາມາດສະຫລຸບໄດ້ດັ່ງ:

- ກາສູເສຍທີ່ຢູ່ອາໃສ (ບັດາຕີກອາຄາ, ຊັບສີສ່ວຕົວ, ເພີເຈີ, ອາຫາທີ່ເກັບແຮ, ອື່ງ).
- ກາສູເສຍທາງດ້າກາຄ້າ (ຮ້າຄ້າ, ທະາຄາ, ຕະຫລາດ, ໂຮງແຮມ, ອາຫາ ແລະ ສີຄ້າຕະຫລາດ).
- ກາສູເສຍທາງດ້າອຸດສະຫະກຳ (ອຸປະກອ, ວັດຖຸດິບ, ຄັງແຮສີຄ້າ, ອື່ງ).
- ສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ (ໄພ້ຟ້າ, ແກສ, ຳ, ໂທລະສັບ, ລະບົບຊີລະປະທາ, ເສັທາງ, ອື່ງ.)
- ກາຂີສິ່ງ (ທິທາງ, ທາງລົດໄຟ, ເດີຍີ, ຂົວ, ສະຖາລິດໄຟ, ລົດ ແລະ ອຸປະກອຕ່າງໆ).
- ກາສູເສຍຂອງສາທາລະະ (ສູເສຍຕໍ່ບັດາອື່ງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງລັດຢູ່ສູກາງ ແລະ ທ້ອງຖີ້ ແລະ ຂໍ້ ແຂວງ)

ໄພ້ຖ້ວມອາດສິ່ງຜຶກະທົບຕໍ່ຄີ, ເຮືອ ແລະ ສັບສີຂອງພວກເຂົາ; ກາດຳລົງຊີວິດ (ໂຄງລ່າງ ແລະ ພີ່ພູກາ ຜະລິດກະສີກຳ, ທຸລະກິດ, ອື່ງ); ສິ່ງບໍລິກາທາງສັງຄົມ (ໂຮງພີ່, ສູຮັກສາສຸກ ຂະພາບ, ໂຮງຮຽ, ໄພ້ຟ້າ ແລະ ຳປະປາ) ແລະ ກາຂີສິ່ງ.

ii. ກາສ້ອມແປງໂຄງລ່າງພີ້ຖາ

ປະຕິບັດທັກທິຫລັງໄພ້ຳຖ້ວມ, ບັດາສັ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກພີ້ຖາ, ເຄື່ອງມືອຸປະກອ ແລະ ກາສີ່ສາຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ຮັບກາສ້ອມແຊມໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້. ຕົ້ວມມີລະບົບປັບປາ, ໄພ້ຟ້າ, ທິທາງ ແລະ ກາສີ່ສາ, ໂຮງໝໍ ແລະ ລະບົບຫວັດຖ່າຍ.

ກາສ້ອມແຊມຄືໄພ້ລະບົບກາສີ່ສາ ແລະ ສາທາ, ກໍສ້າງເຮືອທີ່ຖືກເສຍຫາຍຄືໄພ້, ຕິດຕັ້ງແຫລ່ງ ບຳບັດັ້ເສຍ ແລະ ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອດ້າກາແພດຈິດຕະສາດ. ເມື່ອຄວາມຕ້ອງກາຮິບດ່ວ ພີ້ຖາ ໄດ້ຮັບກາຊ່ວຍເຫຼືອແລ້ວ, ແຜ ກາຊ່ວຍເຫຼືອພີ້ຟູໄລຍະຍາວຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂີ້. ໄລຍະກາພີ້ຟູ ຄວໄດ້ຖືກທົບທວຄື ເພື່ອຊອກຫາໂອກາດໃກາປັບປຸງ ແລະ ເພີ້ມທະວີໃກາສ້ອມແປງ ແລະ ກໍ ສ້າງບັດາຊັບສົມບັດຄືໄພ້.

ມີຄວາມສຳຄັທີ່ຂະບວກາກໍສ້າງຄືໄພ້ ຈຳໃຊ້ບັດາອຸປະກອທີ່ມີຢູ່ທ້ອງຖີ່ ພ້ອມທັງຈຳ ໃຊ້ແຮງງາ ແລະ ບັດາຊັບພະຍາກອຢູ່ທ້ອງຖີ່, ຊຶ່ງສາມາດປະກອບສ່ວເຂົ້າໃກາປົວແປງທາງ ດ້າເສດຖະກິດ. ບັດາຊັບພະຍາກອທີ່ສາມາດຫາໄດ້, ບັດາເງື່ອໄຂທາງດ້າເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ມີຢູ່, ແວທາງກາເມືອງ, ແລະ ຄວາມເອົາໃຈຂອງລະດັບຊາດ ເພື່ອກຳິດບັດາປັດໃຈ ເພື່ອເຂົ້າມາ ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອພີ້ຟູ.

ກາກໍສ້າງຄືໄພ້ແມ່ໂອກາດທີ່ດີເພື່ອຫລຸດຜ່ອຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ. ໄລຍະແມ່ເປັສິ່ງທີ່ທ້າທາຍ ໃຫ້ແກ່ບັ ດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ຮັບຜິດຊອບຢູ່ທ້ອງຖີ່ ຕັ້ງແຕ່ໄລຍະຂອງກາກໍສ້າງຄືໄພ້ ຖືກແະຈຳ ໃຫ້ມີຄວາມຍິຍົງ ແລະ ປອດໄພສູງຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຂອງໄພ້ພິບັດ, ຕ້ອງກາເວລາໃກາວາງແຜ ກາທີ່ປະເຊີກັບບັທາທີ່ມີຄວາມຕ້ອງກາອີ ຮິບດ່ວຂອງຜູ້ປະສົບໄພ້ພິບັດ.

ພາກທີ 4: ບັດາມາດຕະກາຜ່ອຄາຍຳຖ້ວມ.

- i. ກາຄວບຄຸມຳຖ້ວມ
- ii. ກາປ້ອງກຳຖ້ວມ

ກາຜ່ອຄາຍໄພ້ຳຖ້ວມໝາຍເຖິງ ບັດາມາດຕະກາຕ່າງໆ ທີ່ຖືກປະຕິບັດເພື່ອຫລຸດຜ່ອຜິກະ ທົບຈາກໄພ້ພິບັດ. ມາດຕະກາເລັ່ຖີ່ ລວມມີທັງມາດຕະກາທີ່ເປັໂຄງສ້າງ ແລະ ບໍ່ເປັໂຄງສ້າງ. ມາດ ຕະກາແບບໂຄງສ້າງ ໝາຍເຖິງ ກາກໍສ້າງຄູກຳຖ້ວມ, ເຂື່ອ, ອ່າງເກັບຳ, ລະບົບຊີລະປະທາ, ກາຍົກເຮືອໃຫ້ສູງຂີ້, ກາອອກແບບເຮືອ ທີ່ຮັບປະກັຕໍ່ຳຖ້ວມ, ອີ່ງ. ບັດາມາດຕະກາທີ່ບໍ່ ເປັໂຄງສ້າງ ລວມມີກາຈັດຕັ້ງຝັກອົບຮົມ, ກາສ້າງແຜ, ກາຈັດຕັ້ງໂຄສະາສືກສາຊຸມຊົມ, ກາ ປຸງແປງຮູບແບບກາຜະລິດ, ກາປູກພືດທີ່ສາມາດທິທາຕໍ່ຳຖ້ວມໄດ້, ອີ່ງ. ກາກຳິດບັ ດາກິດຈະກຳຜ່ອຄາຍທີ່ສຳຄັ ແມ່ກາປະຕິບັດກ່ອໄພ້ພິບັດ ທີ່ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ບັດາພະແກກາ ຕ່າງໆທີ່ກຽວຂ້ອງຮູ້ໄດ້ຂໍ້ມູ ແລະ ສາມາດປະຕິບັດຢ່າງເໝາະສົມ. ບາງກິດຈະກຳໄດ້ຳສະເໜີຂ້າງລຸ່ມີ້:

i. ກາຄວບຄຸມຳຖ້ວມ.

ກາຄວບຄຸມຳຖ້ວມແມ່ກາປະຕິບັດມາດຕະກາທີ່ເປັໂຄງສ້າງໄລຍະຍາວທີ່ ສາມາດຢັບຢັ້ງຳ ໄຫລເຂົ້າມາພີ້ ທີ່ຂອງຊຸມຊົ. ກາປ້ອງກຳຖ້ວມ ບໍ່ແມ່ມາດຕະກາທີ່ປ້ອງກຳຖ້ວມໄດ້, ແຕ່ ມີເປັມາດຕະກາທີ່ສາມາດຄວບຄຸມ ແລະ ປຸງແປງກາໄຫລຂອງຳຖ້ວມບໍ່ໃຫ້ກະທົບຕໍ່ຊຸມຊົ. ຈຸດ ປະສິງຂອງກາປ້ອງກຳຖ້ວມ ແມ່ເພື່ອຮັບປະກັ ບັດາກິດຈະ ກຳເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຢູ່ເຂດ ຳຖ້ວມ ສາມາດດຳເກິດຈະກຳໄດ້ເປັປັກກະຕິ, ລະຫວ່າງ ແລະ ຫລັງໄພ້ຳຖ້ວມໄດ້. ຢູ່ປະເທດຫວຽດາມ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ສປປ ລາວ, ມາດຕະກາປ້ອງກຳຖ້ວມລວມມີ ກາສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງ ດ້າໂຄງສ້າງປ້ອງກຳຖ້ວມ, ກາກໍສ້າງ ແລະ ເສີມຄວາມແຂງແກ່ບັດາຄູກຳຖ້ວມ, ເຂື່ອ ແລະ

ກາກໍສ້າງແລວຳຖ້ວມຢູ່ຕາມອ່າວ ແລະ ລະບົບຄອງລະບາຍຳ ເພື່ອຄວບຄຸມກາໄຫລຂອງຳຖ້ວມ. ອົງປະກອບທີ່ສຳຄັຂອງມາດຕະກາປ້ອງກຳຖ້ວມ ແມ່ກາປະຕິບັດ ແລະ ບັບປຸງບັດາສັ່ງ ອຳ ວຍຄວາມສະດວກທາງດ້າສັ່ງກໍສ້າງໃຫ້ມີປະສິດທິຜິ. ວຽກງາກາປ້ອງກຳຖ້ວມຕ້ອງກາງ ບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ທົງບປະມາເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ຄວາມໝັຄົງຂອງບັດາສັ່ງອຳວຍຄວາມສະ ດວກທີ່ເປັໂຄງສ້າງ ແລະ ກາປະເມີ ຄວາມສາມາດປ້ອງກັຂອງສັ່ງກໍສ້າງຕ່າງໆ ໃ ເວລາທີ່ມີ ເຫດກາຳຖ້ວມ.

ບັດາມາດຕະກາຄວບຄຸມຳຖ້ວມ ແມ່ຖືກປະຕິບັດໂດຍພະແກຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອແຫລ່ງຳ ແລະ ຂົວທາງ. ເພື່ອຮັບປະກັກາຫລຸດຜ່ອບັດາປັດໃຈຄວາມສ່ຽງຳຖ້ວມ, ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງ ໄພ້ພິບັດຂີ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຄວປະຕິບັດບົດບາດທີ່ສຳຄັໃກາກຳິດບັດາກິດຈະກຳ ແລະ ເຂດ ທີ່ເປັບູລິມະສິດໃກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ເອກະສາແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມຕ້ອງ ກຳິດລະອຽດກຽວກັບ ເຂດຄວາມສ່ຽງໄພ້ພິບັດ ບ່ອ ທີ່ຈະປະຕິບັດກິດຈະກຳປ້ອງກຳຖ້ວມທີ່ຈຳເປັ.

ii. ກາປ້ອງກຳຖ້ວມ

ກາປ້ອງກຳຖ້ວມແມ່ມາດຕະກາຜ່ອຄາຍໜຶ່ງທີ່ສຳຄັ ແລະ ໝາຍເຖິງກາສະໜອງມາດຕະກາ ປ້ອງກັ ໄລຍະຍາວ ໃແບບທີ່ເປັໂຄງສ້າງ ແລະ ບໍ່ເປັໂຄງສ້າງຂະໜາດ້ອຍ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອຜິກະ ທົບຈາກຳຖ້ວມ. ມີສາມາດດັດແປງປັບປຸງ ບັດາໂຄງສ້າງ ແລະ ເື່ອໃຫ້ໄດ້ອອກແບບ ຫຼື ຮັບຮອງ ເອົາເບື້ອງຕີ້ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອ ຄວາມເສຍຫາຍຈາກໄພ້ຳຖ້ວມ.

ກາປ້ອງກຳຖ້ວມສາມາດຳໄປປະຕິບັດ ໃວຽກງາກໍສ້າງສາທາລະະຊິຕ່າງໆ ເຊ່: ໂຮງຮຽ, ໂຮງໝໍ ແລະ ສູຮັກສາສຸຂະພາບຕ່າງໆ, ວັດວາອາລາມ ເຊັດຽວກັກັບເຮືອຊາ ຂອງປະຊາຊົ ຊຶ່ງ ປົກກະຕິແມ່ຖືກຳໃຊ້ເປັສູ ທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວໃເວລາທີ່ມີໄພ້ພິບັດເກິດຂີ້.

ກາປ້ອງກຳຖ້ວມ ສາມາດຫລີກລ້ຽງກາເສຍຊີວິດ ແລະ ຫລຸດຜ່ອຜິກະທົບຕໍ່ກິດຈະກຳທີ່ເປັ ປົກກະຕິຂອງຊຸມຊົ ລະຫວ່າງ ແລະ ຫລັງໄພ້ຳຖ້ວມ, ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົມີຄວາມສະຫງົບ, ມີກາດຳໄ ກິດຈະກຳທີ່ຈຳເປັ ແລະ ປັບປຸງພີ້ ຖາທາງດ້າເສດຖະກິດ, ສັງຄົມແບບຍິຍົງ ແລະ ປະສົບຜິສຳ ເລັດຈະເລີຮັ້ງມີໃສະພາບແວດລ້ອມທີ່ມີໄພ ຳຖ້ວມມັກເກິດຂີ້. ບັດາມາດຕະກາປ້ອງ ກຳຖ້ວມ ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍບຸກຄົນທີ່ເປັເຈົ້າຂອງຊັບສິ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງລໍຖ້າກາສັ່ງກາ ຂອງລັດຖະບາ.

ວິທິກາປ້ອງກຳຖ້ວມ: ກາປ້ອງກຳຖ້ວມ ສາມາດແຍກປະເພດອອກເປັສາມກຸ່ມ: ຖາວອ, ບັງເອີ ແລະ ສຸກເສີ.

ມາດຕະກາແບບ ຖາວອ ແມ່ກາປະຕິບັດປ້ອງກຳຖ້ວມແບບຖາວອ ທີ່ຖືກອອກແບບ ໂດງບໍ່ ຂີ້ກັບກາພະຍາ ກອ ຳຖ້ວມ ຫຼື ກາກະທົບທີ່ພາໃຫ້ມີຜິກະທົບ. ມາດຕະກາແບບບັງເອີ ແມ່ ກາປະຕິບັດ ທີ່ບໍ່ມີປະສິດ ທິພາບເທົ່າທີ່ຄວ, ຂີ້ກັບກາຮັບຂໍ້ມູຂ່າວສາເຕືອໄພ ຫຼື ພະຍາກອ, ມີຫລາຍຢ່າງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ ປະຕິບັດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມາດຕະກາ ຕ່າງໆໃຊ້ງາໄດ້. ມາດຕະກາແບບສຸກ ເສີ ແມ່ກາປະຕິບັດກັບ ທີ່ໃເວລາຳຖ້ວມຈົງ ຫຼື ກາດຳໄໄປຕາມພາວະສຸກເສີ ຂອງແຜກາ.

ກາປ້ອງກຳຖ້ວມຂອງອາຄາ ຫຼື ປະເພດເຮືອດ່ຽວ.

ຢູ່ໄລະດັບຊຸມຊົ, ມູຄ່າກໍສ້າງຍັງເປັບັດໃຈສຳຄັ ໃກາກຳິດເອົາແບບກາປ້ອງກຳຖ້ວມທີ່ ຈະຳມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ແກ່ປະເພດເຮືອດ່ຽວ. ມີຫລາຍວິທິເພື່ອປ້ອງກຳຖ້ວມຂອງບັດາຕິກ ອາຄາ ຫຼື ປະເພດເຮືອດ່ຽວ, ຊຶ່ງໄດ້ສະຫລຸບດັ່ງລຸ່ມີ້:

1. ຍົກອາຄາໃຫ້ສູງຂຶ້ນ, ສະນັ້ນຈ້ຳຖ້ວມຈະບໍ່ເຂົ້າເຖິງຈຸດທີ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ມີຄວາມເສຍຫາຍໄດ້.

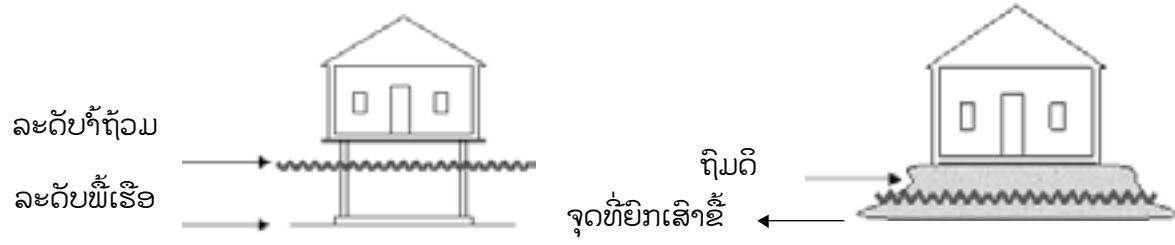

Fig 4.1.1: ຮູບສະແດງເຮືອທີ່ຍົກພ້ຳສູງຂຶ້ນ ດ້ວຍເສົາ ແລະ ຖິ້ມດີ.

ອາຄາ ແລະ ປະເພດເຮືອດ່ຽວ ສາມາດຍົກພ້ຳຂຶ້ນດ້ວຍ ວິທີຖິ້ມດີ, ຕັ້ງເທິງເສົາ ຫຼື ເຮັດກຳແພງກ້ຳ. ຄວາມສູງທີ່ຍົກ ຂຶ້ນຕ້ອງເຮັດໃຫ້ເໝາະສົມ ເພື່ອໃຫ້ພ້ຳເຮືອ ອາຄາຕ້ອງ ສູງກວ່າລະດັບ ຈ້ຳຖ້ວມ. ແມ່ກາຄວບຄຸມໃຫ້ຈ້ຳໄຫລຜ່າ ພ້ຳເຮືອ ອາດຈະມີກາ ກະທົບເສຍຫາຍເລັກໜ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ເສຍ ຫາຍເລີຍ.

Fig 4.1.2: Raised Homestead

2. ກາກໍ່ສ້າງກຳແພງກ້ຳລະຫວ່າງ ອາຄາ ແລະ ຈ້ຳຖ້ວມ (ກຳແພງກ້ຳ).

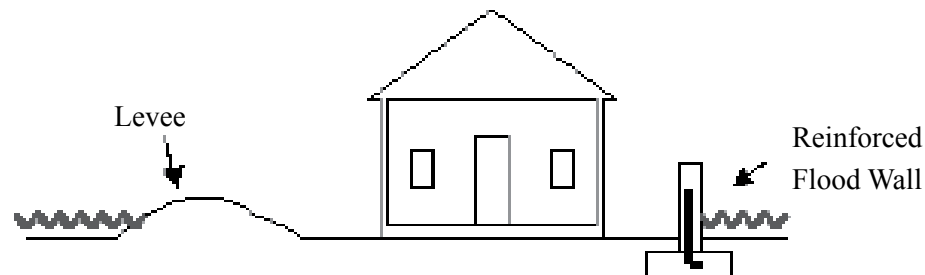

Fig 4.1.3: ຮູບແຕ້ມສະແດງ: ກາກໍ່ສ້າງກຳແພງກ້ຳລະຫວ່າງ ອາຄາ ແລະ ຈ້ຳຖ້ວມ.

ເຂົ້າມາ ເພື່ອປ້ອງກັບໃຫ້ໂຄງສ້າງເສຍຫາຍຈາກຜົນກະທົບຂອງໃ້ຖ້ວມ. ກຳແພງກ້ຳດັ່ງກ່າວສາ ມາດເຮັດດ້ວຍດິ, ເບຕົງ, ດິຈີ ຫຼື ຫລັກ. ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດກາຕິດຕາມດູແລເພື່ອພ້ຳໃຈວ່າ ມີ ສາມາດປ້ອງກັບໄດ້.

ໃວທິກຳ, ບັດາພ້ຳທີ່ທັງໝົດທີ່ຕ່ຳກວ່າລະດັບພ້ຳຖ້ວມ ສາມາດປ້ອງກັບໃຫ້ຈ້ຳໄຫລຊຳເຂົ້າມາໄດ້. ກຳແພງກ້ຳ ຕ້ອງທຸ້ມດ້ວຍວັດຖຸກ້ຳຊົມ ຫຼື ແຜ່ຢາງ ແລະ ບ່ອທີ່ເປີດໄດ້ ເຊັ່ນ: ປະຕູ, ປ່ອງຢ້ຽມ, ທໍ່ສົ່ງ ແລະ ຊ່ອງລະບາຍອາກາດ ຕ້ອງໄດ້ຖືກປິດຊິ້ວຄາວດ້ວຍກະເປົາຂີ້ຊາຍ ຫຼື ວັດຖຸທີ່ເຄືອຍຳຍໄດ້ ຫຼື ປິດເປີດໄດ້ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ອາຄາ ສາມາດປ້ອງກັບຈາກຈ້ຳຖ້ວມທີ່ຈະໄຫລເຂົ້າມາ.

3. ກາປ້ອງກັບຈ້ຳຖ້ວມແບບແຫ້ງ ຫຼື ແບບຕິດກາວ. ວິທີກຳ ຈະເຮັດໃຫ້ກຳແພງອາຄາ ແລະ ພ້ຳເຮືອບໍ່ໃຫ້ຖືກຊົມເຂົ້າມາໄດ້; ສະນັ້ນຈ້ຳຈະບໍ່ໄຫລ ເຂົ້າມາ

ແລະ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຢູ່ບ່ອນທີ່ຈ້ຳຖ້ວມຕີເທົ່າ ດ້ວຍກາຕິດກາວທັງໝົດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ອາຄາ ສາມາດຕ້ານກັບ ຈ້ຳຖ້ວມໄດ້ ເຊັ່ນ ໃເຂດທີ່ລະດັບພ້ຳຖ້ວມສູງບໍ່ເກີ 2 ຫຼື 3 feet ແລະ ຄວາມໄວຂອງຈ້ຳຖ້ວມບໍ່ມີ (ເທົ່າສູງ).

ກາກໍ່ໃຊ້ກະເປົາຊາຍຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນກາປ້ອງກັບຈ້ຳຖ້ວມແບບຊິ້ວຄາວ ຊຶ່ງສາມາດກໍ່ໃຊ້ ປິດ ຫຼື ເປີດ ເພື່ອປ້ອງກັບ ພາກສ່ວນຂອງໂຄງສ້າງທີ່ມີຄວາມສູງຕໍ່ໄພຈ້ຳຖ້ວມ.

4. ກາປ້ອງກັບສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກອື່ນໆ.
 - ກາຍົກຍ້າຍສິ່ງອຳວຍຊິ້ວຄາວ: ຢູ່ບາງເຂດ ກາຍົກຍ້າຍຊິ້ວຄາວຂອງສິ່ງອຳວຍ, ວັດຖຸອຸປະກອນ ແລະ ກາສະໜອງໃກ້ລະພາວະສຸກເສີ ສາມາດຫລຸດຜ່ອນຄວາມເສຍຫາຍໄດ້.
 - ອຸປະກອນເກັບມ້ຽງສິ່ງອຳວຍເພື່ອປ້ອງກັບຈ້ຳຖ້ວມ: ຖັງເກັບຈ້ຳຢູ່ເຂດທີ່ມັກເກີດໄພຈ້ຳຖ້ວມ ພ້ອມດ້ວຍຝາປິດ ສາມາດປ້ອງກັບ ບໍ່ໃຫ້ສິ່ງອຳວຍ ແລະ ອຸປະກອນຕ່າງໆ ຖືກກະທົບເສຍຫາຍ ຈາກຈ້ຳຖ້ວມໄດ້.
 - ກາຜູກ ຫຼື ຫຍິດສິ່ງອຳວຍທີ່ເໝາະສົມ: ໃຊ້ວາງເວລາຈ້ຳຖ້ວມ, ວັດຖຸບາງຢ່າງ ແລະ ໂຄງສ້າງ ທີ່ພ້ຳໄດ້ (ເຊັ່ນ ຂອໄມ້ ແລະ ອື່ນໆ) ສາມາດຖືກກຳພັດໜີໄປ, ຜືຂອງມັນບໍ່ພຽງແຕ່ສູ່ເສຍ ເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ພັດຖືກແຕກຫັກ ແລະ ກາຍເປັນຂີ້ເຫຍື້ອໄຫລລົງໄປໄດ້. ກາຜູກຍືດບັດາໂຄງສ້າງ ເລີ້ນ ສາມາດຫລຸດຜ່ອນຄວາມເສຍຫາຍໄດ້.
 - ກາປ້ອງກັບໄພໄໝ້: ໜຶ່ງໃສາເຫດຫລັກຂອງກາສູ່ເສຍຊັບສິ ແມ່ນເື່ອງຈາກໄພຟ້າລັດ ວົງຈອ. ກາປ້ອງກັບ ພິວທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ອາຄາສ່ວນຕົວ ສາມາດຫລຸດຜ່ອນຄວາມເສຍຫາຍ ຈາກໄພໄໝ້ໄດ້.
 - ກາບໍລິກາສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກ: ບັດາລະບົບສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ ຄື ຈ້ຳປະປາ ແລະ ລະບົບແຈກຢາຍຄຳ ຕ້ອງໄດ້ກວດສອບກາຮິວໄຫລ ແລະ ສ້ອມແປງເປັນປະຈຳເດືອນ ເພື່ອປ້ອງກັບໃຫ້ເປີດເປື້ອ.

- 6.4 ບັຫາສຳຄັທີ່ຄວພິຈາລະນາໃກາປ້ອງກັບຈ້ຳຖ້ວມ.
 - 1) ເປັນຫຍັງ ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ ບັດາມາດຕະກາກາກຽມພ້ອມ, ກາຕອບໂຕ້, ກາພ້ືູ ແລະ ປົວແປງຄື ໄໝ້ ແລະ ກາຜ່ອນຄາຍ ຈິ່ງໄດ້ເອົາເຂົ້າໃກາກະກຽມ ແຜກກຽມພ້ອມ ຕອບໂຕ້ໄພຈ້ຳຖ້ວມ ?
 - 2) ຈິ່ງໃຫ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັຂອງບັດາມາດຕະກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຈ້ຳຖ້ວມ ແລະ ສິ່ງເລີ້ນີ້ ສາມາດປ້ອງກັບຊິ້ວິດ, ສັບສິ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມເສຍຫາຍຈາກ ຈ້ຳຖ້ວມໄດ້ ຄືແວໃດ ?
 - 3) ຄຳຖາມທີ່ກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັຂອງວັດຖຸກ້ຳຊົມ ແລະ ວັດຖຸອຸປະກອນອື່ນໆ ທີ່ໃຊ້ໃນການກໍ່ສ້າງ ຈ້ຳຖ້ວມ ?
 - 4) ຄຳຖາມທີ່ກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັຂອງວັດຖຸກ້ຳຊົມ ແລະ ວັດຖຸອຸປະກອນອື່ນໆ ທີ່ໃຊ້ໃນການກໍ່ສ້າງ ຈ້ຳຖ້ວມ ?
 - 5) ຄຳຖາມທີ່ກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັຂອງວັດຖຸກ້ຳຊົມ ແລະ ວັດຖຸອຸປະກອນອື່ນໆ ທີ່ໃຊ້ໃນການກໍ່ສ້າງ ຈ້ຳຖ້ວມ ?

ບົດທີ

7

ກາກະກຽມ ແລະ
ປັບປຸງລາຍ
ກາຊັບພະຍາກອນ.

ກາກະກຽມ ແລະ ປັບປຸງລາຍກາ ຊັບພະຍາກອ.

7.1 ສະເໜີເອໂດຍຫຍໍ້.

ບີດີ ແມ່ອະທິບາຍກາວິເຄາະຊັບພະຍາກອ ແລະ ວິທີກາຳໃຊ້ພວກມີເຂົ້າໃກາວິເຄາະ ຊັບພະຍາກອທີ່ມີຢູ່. ມີຍັງສາມາດປະເມີເອົາຊັບພະຍາກອເລີ້ຳ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ວຽກງາ ກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜິ. ທັງໝົດຂໍ້ ແລະ ກາວິເຄາະເລີ້ຳ ຈະໄດ້ຈັດເຂົ້າ ໃຕາຕະລາງລາຍກາຊັບພະຍາກອ. ບັຊີລາຍກາຊັບພະຍາກອ ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ກວາງແຜ ກາ ເພື່ອໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງກ່ຽວກັບ ບັດາຊັບພະຍາກອທີ່ມີຢູ່ ເຊັ່: ອຸປະກອ, ຊັບພະຍາກອ ມະດ ແລະ ງົບປະມາ ສິ່ງເລີ້ຳ ສາມາດຮັບໃຊ້ເຂົ້າໃກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້. ຖ້າ ບັດາຊັບພະຍາກອບໍ່ພຽງພໍ, ກາຈັດແຈ້ງແຜກສຸກເສີກໍ່ຕ້ອງໄດ້ກຳນົດຂຶ້ມາ. ທັງໝົດກາວິ ເຄາະຊັບພະຍາກອ ແລະ ກາປະເມີ ແມ່ໄດ້ສ້າງເປັເອກະສາໃຮູບແບບກາຊັບພະຍາກອ ຄືຢູ່ໃກາກຂອງແຜກກ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

7.2 ຈຸດປະສົງ.

- ເພື່ອກຳນົດປະເພດລາຍກາຊັບພະຍາກອທີ່ມີຢູ່ທ້ອງຖິ່ນລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ.
- ກຳນົດບັດາຊັບພະຍາກອທີ່ຕ້ອງກາຈາກຂ້າງອກເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ກາຕອບໂຕ້ຢ່າງມີປະ ສິດທິຜິ.
- ເພື່ອຊ່ວຍໃກາກະກຽມບັຊີລາຍກາຊັບພະຍາກອ.

7.3 ບັດາແວຄວາມຄິດທີ່ສຳຄັ.

- ບັຊີລາຍກາຊັບພະຍາກອແມ່ກາກຳນົດ ແລະ ໃຫ້ບູລິມະສິດບັດາຊັບພະຍາກອທີ່ມີຢູ່ ຊຶ່ງມີແມ່ ໜຶ່ງໃຈຸດປະສົງຂອງກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ. ມີຊ່ວຍກຳນົດ ໃຫ້ວຽກງາກາ ກະກຽມກໍ່ຄືຄວາມຕ້ອງກາງຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຂ້າງອກໃຊ່ວງໄລຍະທີ່ມີໄພ້ຳ ຖ້ວມ.
- ບັຊີລາຍກາຊັບພະຍາກອຄວເລັ່ງໃສ່ບັດາຊັບພະຍາກອທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ເທົ່ຳ, ຕົວຢ່າງ ບັ ດາຊັບພະຍາກອ ທີ່ສາມາດຳໃຊ້ໄດ້ ຫຼື ຕ້ອງກາລະດົມໂດຍອີງໃສ່ສະພາບເຫດກາໄພ້ຳຖ້ວມ ທີ່ເກີດຂຶ້. ບັດາກວາງແຜ ຕ້ອງກາກຳນົດເຄື່ອງໝາຍຈະແຈ້ງຕໍ່ກັບສະພາບຂອງຊັບພະຍາ ກອທີ່ມີ ແລະ ຈັດລຽງເຂົ້າໃລາຍກາ ຊັບພະຍາກອ, ແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ອາດຈະມີຊັບພະຍາກອທີ່ກຳນົດໄວ້, ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮູ້ວ່າ ໂຕໃດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ ຫຼື ໃຊ້ງາບໍ່ໄດ້.
- ກາປັບປຸງບັດາຊັບພະຍາກອແມ່ບາດກ້າວທີ່ຈຳເປັ ແລະ ຄວໄດ້ປະຕິບັດເປັປັກກະຕິເພື່ອ ກຽມພ້ອມຮັບມືກັບເຫດກາຳຖ້ວມ. ແຕ່ລະຊັບພະຍາກອ, ຕົວຢ່າງ ເປັຕາໜ່າງຂອງ ລະບົບ ກາສື່ສາ, ກາເກັບແຮສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ, ສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກດ້າກາ ແພດ, ສະຖາດັບເພີງ, ທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວທີ່ປອດໄພ, ອື່ງ.
- ປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດຂອງບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ ແມ່ຊັບພະ ຍາກອທີ່ມີຄ່າສຳຄັ ແລະ ເປັຈຸດລິເລີ່ມລະບົບກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

7.4 ບັຊີລາຍກາຊັບພະຍາກອສຳລັບແຜກກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

ລາຍກາຊັບພະຍາກອໝາຍເຖິງສິ່ງທີ່ມີຢູ່ຂອງບັດາຊັບພະຍາກອຢູ່ແຕ່ລະໆດັດເຊັ:

- ຊັບພະຍາກອມະດ, ຕົວຢ່າງ: ອາສາສະມັກ, ພະກາງດັບເພີງ, ອື່ງ.
- ວັດຖຸອຸປະກອ, ຕົວຢ່າງ: ເຮືອ, ລົດ, ເຄື່ອງວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ, ອື່ງ.

- ຄົບປະມາ, ຕົວຢ່າງ: ທິຕອບໂຕ້ສຸກເສີທີ່ມີຢູ່ໃອຳດກາປັກຄອງຂຶ້ແຂວງ ເພື່ອຮັບໃຊ້ ຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມໃ ເວລາສຸກເສີ.

ລາຍກາຊັບພະຍາກອແມ່ພີ່ຖາໃກາກະກຽມເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ກາຕອບໂຕ້ ແລະ ປະຕິ ບັດຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່ເທົ່າທຸກ. ກາກະກຽມລາຍກາຊັບພະຍາກອຂອງບັດາຊັບພະຍາກອທີ່ມີຢູ່ ແມ່ ມີຄວາມສຳຄັ ເພື່ອຈະຊ່ວຍໃກາກຳນົດວ່າ ບັດາຊັບພະຍາກອທີ່ມີຢູ່ແມ່ພຽງພໍ ເພື່ອຮັບມືກັບ ໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້.

ລາຍກາຊັບພະຍາກອຄວໄດ້ຮັກສາ ແລະ ປັບປຸງຢ່າງເໝາະສົມແຕ່ລະໄລຍະ, ຮູ້ໄດ້ຕຳແໜ່ງ ແລະ ຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງບັ ດາຊັບພະຍາກອ. ຕົວຢ່າງ: ຢູ່ແຂວງ Kratie, ປະເທດ ກຳປູເຈຍ, ຳໃຊ້ຕາຕະລາງແບບ ຄ່າງດາຍ ເພື່ອກຳນົດລາຍກາ ບັດາຊັບພະຍາກອທີ່ມີຢູ່ ແລະ ຕ້ອງກາເພີ່ມເຕີມເພື່ອຮັບໃຊ້ ໃຫ້ແກ່ກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ. ລາຍກາຊັບພະຍາກອ ຂຶ້ແຂວງ ແມ່ກາລວບລວມເອົາບັດາ ຊັບພະຍາກອທີ່ມີຢູ່ບັດາເມືອງທັງໝົດຂອງແຂວງ.

ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງບັດາຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຂຶ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແມ່ ມີບົດບາດສຳຄັໃກາປະສາງາກັບບັດາຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມ ເພື່ອກະກຽມບັຊີລາຍກາຊັບພະ ຍາກອ ກໍ່ຄື ຊ່ວຍບັ ດາອົງກາຈັດຕັ້ງຕ່າງໆເພື່ອບຳລຸງຮັບສາ ແລະ ປັບປຸງບັດາຊັບພະຍາກອ. ຕົວຢ່າງ: ຢູ່ແຂວງ Prey Veng, ປະເທດ ກຳປູເຈຍ, ຄະະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຂຶ້ແຂວງ ໄດ້ສ້າງ ແບບພອມເພື່ອກຳນົດບັດາຊັບພະຍາກອ ທີ່ມີຢູ່ລະດັບແຂວງ, ຊຶ່ງໄດ້ລະບຸໂດຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງ ແລະ ທີ່ມາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ ໃກາຮັກສາ ແລະ ປັບປຸງບັດາຊັບພະຍາກອເລີ້ຳ.

7.5 ກາວິເຄາະຊັບພະຍາກອ.

ບັດາຊັບພະຍາກອທີ່ມີຢູ່ແຕ່ລະໆດັບ: ລະດັບຄົວເຮືອ, ບ້າ ແລະ ຊຸມຊົ; ເມືອງ, ແຂວງ, ລະດັບຊາດ ແລະ ສາກົ.

ບັດາຊັບພະຍາກອທີ່ມີຢູ່ລະດັບຄົວເຮືອ, ບ້າ ແລະ ຊຸມຊົ ລວມມີ:

- ເປັເຈົ້າຂອງບຸກຄົ (ຕົວຢ່າງ: ເຮືອ, ລົດຈັກ, ດີ, ເຮືອ, ອື່ງ, ຊຶ່ງສາມາດຊ່ວຍຄອບຄົວທີ່ຖືກ ກະທົບໃວິກິດກາ ໄພ້ຳຖ້ວມ).
- ບັດາກຸ່ມບ້າ ແລະ ຄະະກຳມະກາຕ່າງໆ (ຕົວຢ່າງ: ອາສາສະມັກກາແດງ, ກຸ່ມ ຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມສຸກເສີ ຂອງບ້າ, ສະມາຊົກສະຫະພັແມ່ຍິງ, ຄະະກຳມະກາຊຸມຊົ, ອື່ງ).
- ຄຣິກກາຢາຢູ່ລະດັບບ້າ, ໂຮງຮຽງ, ວັດ ແລະ ສະຖາທີ່ສາດສະໜາອື່ງ.
- ສູແຈ້ງເຕືອໄພລ່ວງໜ້າຂຶ້ບ້າ, ໜ່ວຍງາຄື້ທາ ແລະ ກູໄພ.
- ສະຖາທີ່ປອດໄພ ແລະ ທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວ ແລະ ວິທີກາໄປຫາສະຖາທີ່ເລີ້ຳ; ກາບຳລຸງຮັກ ສາ ແລະ ຄວາມຮູ້ຂອງຊຸມຊົໃກາຍົກຍ້າຍໃເວລາທີ່ຈຳເປັ; ຕົວຢ່າງ: ສະຖາທີ່ຢູ່ຮ່ວມ ກັ ໃປະເທດ ຫວຽດາມ; ສູຮັກສາສຸກຂະພາບຢູ່ສາມລ່ຽມແມ່ຳຂອງໆປະເທດຫວຽດາມ.
- ຄວາມສະດວກໃກາຂີ່ສິ່ງ (ຕົວຢ່າງ: ເສັ້ທາງເສື່ອມຕໍ່ເມືອງ ຫາ ບ້າ, ທີ່ທາງທີ່ປັບປຸງສູງ ຂຶ້, ເຮືອ, ກາເຂົ້າຫາສະຖາທີ່ປອດໄພ).
- ກາສື່ສາ (ຕົວຢ່າງ: ວິທະຍຸ ແລະ ໂທລະພາບຢູ່ລະດັບບ້າ, ໂທລະສັບ, ຕາໜ່າງອາສາສະມັກ ທ້ອງຖິ່ ທີ່ຮັບຜິດຊອບໃກາກະຈາຍຂໍ້ມູຂ່າວສາເຕືອໄພ).

ຢູ່ລະດັບເມືອງ

- ບັດາຄະະກຳມະກາ, ອົງກາທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຢູ່ຂຶ້ເມືອງ. (ຕົວຢ່າງ: ຄະະກຳມະກາ ຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຂຶ້ເມືອງ, ຄະະກຳມະກາກາແດງເມືອງ, ພະແກຄຸ້ມຄອງ

- ແຫລ່ງຖ້ຳ ແລະ ຂະແໜງອຸຕຸຍົມ), ແລະ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງມະຫາຊີ (ຕົວຢ່າງ: ຫ້ອງກາກາ ແດງເມືອງ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ອາສາສະມັກ ອື່ງ).
- ສົ່ງບໍລິກາໂຮງໝໍ ແລະ ສູບໍລິກາຮັກສາສຸຂະພາບຢູ່ຂັ້ນເມືອງ.
- ກາບໍລິກາຂໍ້ມູນຂ່າວສານຊຸມຊົນທີ່ມີໃປະຈຸບັ (ຕົວຢ່າງ: ຕາໜ່າງອາສາສະມັກກາແດງ, ສະຖາວົນວິທະຍຸຢູ່ເມືອງ, ຕາໜ່າງສະຫະພັນແມ່ຍິງເມືອງ).
- ກາຂີ່ສົ່ງ ແລະ ສົ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກທີ່ພົວພັນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຕົວຢ່າງ: ຫົກທາງທີ່ຍົກ ສູງຂີ້, ລົດເມສາທາລະນະ, ລົດໄຟ, ເສັ້ທາງເສື້ອມຕໍ່ທີ່ດີທີ່ສາມາດໃຫ້ຄວາມສະດວກໃກາ ຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພໃ ເວລາທີ່ຈຳເປັນ, ເສັ້ທາງໄປຫາບ່ອນທີ່ປອດໄພ, ເຮືອ ແລະ ເສັ້ທາງໆ).
- ສົ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກດ້າສຶກສາ (ຕົວຢ່າງ: ໂຮງຮຽງ).
- ກາໂຄສະນາສຶກສາຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບ ໄພອັຕະລາຍຳຖ້ວມ ແລະ ສິ່ງທີ່ພໍ້ເຖິງຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆ, ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃກາປະຕິບັດກິດຈະກຳໂຄສະນາປູກຈິດສຶກເປັນປະໂຫຍດ.
- ບັດາສົ່ງບໍລິກາໃປະຈຸບັ: ຖ້ຳ, ໄຟຟ້າ (ຕົວຢ່າງ: ອ່າງເກັບຳ້ ແລະ ລະບົບກາສະໜອງຳ້ທີ່ ພຽງພໍ, ອື່ງ).
- ກາສື່ສາ (ຕົວຢ່າງ: ວິທະຍຸ, ໂທລະພາບ, ໂທລະສັບ, ຕາໜ່າງອາສາສະມັກທ້ອງຖ້ຳທີ່ຮັບຜິດ ຊອບໃກາ ກະຈາຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານເຕືອໄພໃຍາມສຸກເສີ).
- ໂຄງລ່າງພໍ້ຖ້ຳທີ່ມີຢູ່ປະຈຸບັ ທີ່ສາມາດພິຈາລະນາໃຫ້ເປັນສູບໍ້ພໍ້ກເຊົາຊົ່ວຄາວ ສຳລັບປະຊາ ຊີທີ່ໄດ້ຮັບຜິ ກະທົບຈາກຳ້ຖ້ວມ, ເຊັ່:
 - ຝາຍເກັບຳ້, ຄູກຳ້, ລະບົບລະບາຍຳ້.
 - ວັດ, ໂບດຕ່າງໆ.
 - ໂຮງຮຽງ, ຫ້ອງກາສຳກເມືອງ, ແຂວງ, ຕິກອາຄາເອກະຊິຕ່າງໆ.
 - ຫົກທາງທີ່ສູງ ແລະ ເຮືອພໍ້ກຕ່າງໆ.

ທຸກຊຸມຊົນມີລະດັບຄວາມສາມາດ ຊຶ່ງສາມາດຳໃຊ້ໃກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ ແລະ ປະຕິບັດກາ ພໍ້ພູຫລັງເຫດກາ ໄພພິບັດ.

ຢູ່ລະດັບແຂວງ

- ບັດາຄະນະກຳມະການຮັບຜິດຊອບວຽກງາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ (ຕົວຢ່າງ: ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມ ຄອງໄພພິບັດຂັ້ນແຂວງ) ແລະ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງລັດ ແລະ NGOs ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ລະດັບແຂວງ ກໍຄື ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງມະຫາຊີຕ່າງໆ (ຕົວຢ່າງ: ອົງກາສະຫະພັນແມ່ຍິງແຂວງ, ອົງກາກາ ແດງແຂວງ, ອົງກາ ຊາວໜຸ່ມ, ຊາວາ, ອາສາສະມັກ ແລະ ອື່ງ).
- ກາບໍລິກາດ້າສາທາ ແລະ ສຸກຂະພາບຢູ່ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດເພື່ອສືບຕໍ່ສະ ໜອງຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ສາທາລະນະໃຊ້ວຽກຳ້ຖ້ວມ.
- ກາບໍລິກາດ້າຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃຫ້ແກ່ສາທາລະນະຊີທີ່ມີຢູ່ (ຕົວຢ່າງ: ສະພາກາແດງ, ເຄືອຂ່າຍ ອາສາສະມັກອື່ງ, ສະຖາວົນວິທະຍຸຂັ້ນແຂວງ, ປ້າຍເຄືອງໝາຍ).
- ກາຂີ່ສົ່ງ ແລະ ພາທາະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຕົວຢ່າງ: ເສັ້ທາງທີ່ໄດ້ຮັບກາປັບປຸງ ແລະ ຕາໜ່າງ ເສັ້ທາງຫລວງທີ່ດີ ສົ່ງທັງພົດເລີ້ ສາມາດໃກາຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍໃເວລາຈຳເປັນ, ກາບໍລິກາລົດເມ, ລົດໄຟ, ເຮືອ ແລະ ຕາໜ່າງກາຂີ່ສົ່ງທາງຳ້).
- ສົ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ກາສຶກສາ (ຕົວຢ່າງ: ໂຮງຮຽງສາທາລະນະ ແລະ ສະຖາບັນ ກາສຶກສາອື່ງ).
- ຄວາມອາດສາມາດທາງດ້າບຸກຄະລາກອ (ຕົວຢ່າງ: ກາຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບ ກາຄຸ້ມຄອງໄພ ຳ້ຖ້ວມໃຫ້ແກ່ພະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂັ້ນແຂວງ, ລະດັບຜູ້ເປັນກາ, ບັດາອົງກາຈັດ ຕັ້ງຄຸ້ມຄອງເຫດກາ ສຸກເສີໄພພິບັດທີ່ມີຢູ່ແຂວງ).
- ສົ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກດ້າກາບໍລິກາທີ່ມີຢູ່: ຖ້ຳ, ໄຟຟ້າ (ຕົວຢ່າງ: ອ່າງເກັບຳ້ ແລະ ລະບົບແຈກຢາຍ ຳ້ໃຫ້ ແກ່ສາທາລະນະທີ່ເໝາະສົມ, ເສົາໄຟຟ້າໄດ້ຮັບກາປ້ອງກັນຢ່າງດີ ແລະ ສະຖາວົນແຈກຢາຍໄຟຟ້າທີ່ ເຮັດວຽກທີ່ດີ ແລະ ອື່ງ).

- ກາສື່ສາເຊັ່: ວິທະຍຸ, ໂທລະພາບ, ໂທລະສັບ, ກາບໍລິກາໄປສະນີ, ເຄືອຂ່າຍອາສາສະມັກ ທ້ອງຖ້ຳ ທີ່ຮັບຜິດຊອບໃກາກະຈາຍຂ່າວສານເຕືອໄພລ່ວງໜ້າ).
- ບັດາສະຖາທີ່ປອດໄພທີ່ມີຢູ່, ກາບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ຄວາມຮູ້ຂອງຊຸມຊົນເພື່ອຍົກຍ້າຍໃເວ ລາທີ່ຈຳເປັນ (ຕົວຢ່າງ: ເຂດປອດໄພໃປະເທດຫວຽດາມ, ສູດູແລຮັກສາໃສະພາບເຫດກາ ສຸກເສີຢູ່ສາມລ່ຽມປາກແມ່ ຳ້ຂອງ ຢູ່ຫວຽດາມ).

ຢູ່ລະດັບຊາດ

ບັດາຊັບພະຍາກອນຢູ່ລະດັບຊາດ ຄວໄດ້ໃຫ້ຊຸມຊົນເຂົ້າເຖິງເພື່ອຳໃຊ້ໂດຍງ່າຍດາຍ ໃເວລາທີ່ມີ ໄພພິບັດເກີດຂຶ້ ແລະ ຜິເສຍຫາຍຕ່າງໆຊຸມຊົນສາມາດທີ່ຈະຮັບມືກັບມໄດ້. ບັດາຊັບພະຍາ ກອນຢູ່ລະດັບຊາດ ສາມາດແບ່ງອອກເປັນສ່ວ ຂອງລັດຖະບາ ແລະ ອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະ ບາ. ຊັບພະຍາກອນທີ່ເປັນຂອງລັດລວມມີ:

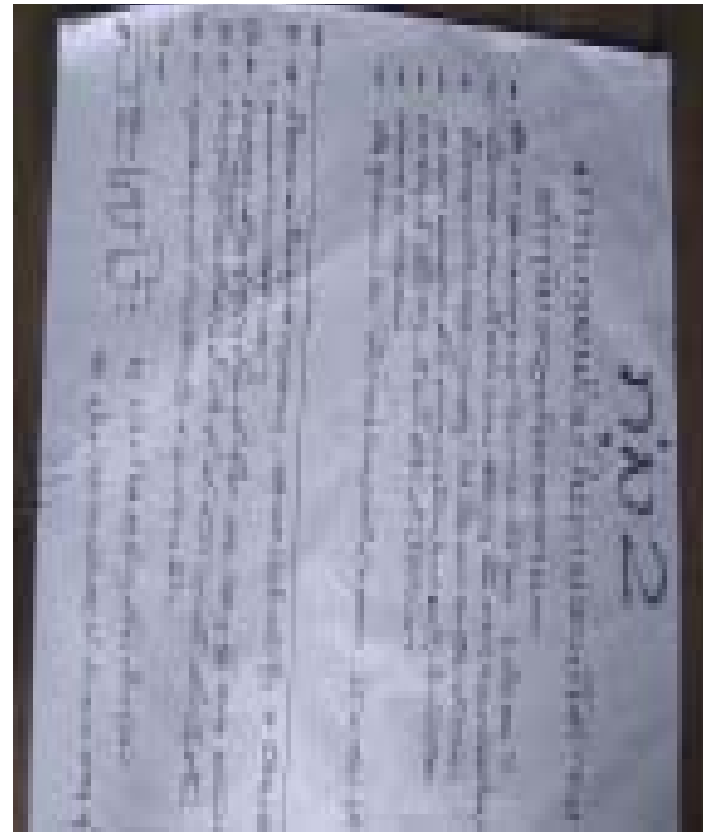
- ສະພາ ຫຼື ຄະນະມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ.
- ບັດາກະຊວງຮັບຜິດຊອບກາປ້ອງກັນຊາດ, ກາບໍລິກາຂໍ້ມູນອຸຕຸຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ, ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມ, ກາບໍລິກາທາງກົດໝາຍ, ກາກະສິກຳ, ກາຄຸ້ມຄອງແຫລ່ງຖ້ຳ, ກາສຶກສາ, ກາຂີ່ສົ່ງ, ໂປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະາຄົມ, ຫ້ອງກາ ຫຼື ສູກາງສົມວຊີ, ສະຫວັດດິກາສັງຄົມ, ກາບິພິລະເຮືອ ແລະ ກົມກາບິ.
- ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນຂອງ NGOs ແມ່ຊັບພະຍາກອນທີ່ພິລະເຮືອທີ່ເປັນຜູ້ບໍລິຫາ ແລະ ເປັນເຈົ້າຂອງລວມມີດັ່ງ:
 - ຜູ້ຄວບຄຸມລາຍກາວິທະຍຸ.
 - ກຸ່ມກທຸລະກິດ.
 - ກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສັດທາຕໍ່ສາດສະໜາ.
 - ຜູ້ຂາຍຍົກ ແລະ ຜູ້ສະໜອງເພື່ອກາບັນເທົາທຸກ.
 - ກຸ່ມສາທາລະນະ ເຊັ່: ສະຫະພັນກາແດງ.
 - ອົງກາຈັດຕັ້ງດ້າສະຫວັດດິກາ.
 - ອາສາສະມັກ, ໂດຍສະເພາະກິດຈະກຳຂອງຊາວໜຸ່ມ.

ອກຈາກີ້ ມັຍັງມີແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນຈາກອົງກາຈັດຕັ້ງສາກົນ, ຈາກຕ່າງປະເທດ ທີ່ສາມາດຳໃຊ້ ເຂົ້າໃກາ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພພິບັດ, ລວມທັງກາກຽມພ້ອມ ແລະ ກາຕອບໂຕ້ສຸກເສີ. ກາຳໃຊ້ ບັດາຊັບພະຍາກອນສາກົນ ໂດຍປະເທດໃດໜຶ່ງ ອາດຈະຂັ້ກັບບາງບັດໃຈລຸ່ມີ້:

- ສັຍາກາຊ່ວຍເຫຼືອລະຫວ່າງສອງຝ່າຍຂອງສອງປະເທດ.
- ມາດຕາສ່ວ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງປະເທດທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນ.
- ແວທາງກາເມືອງ, ທັດສະນະໃກາຕອບຮັບກາຊ່ວຍເຫຼືອຂອງປະເທດຜູ້ໃຫ້ທິ.
- ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນຂອງສາກົນທີ່ມີຄວາມໝັ້ຄົງໂດຍສະເພາະ ແມ່ ໃສະພາບທີ່ມີໄພພິບັດ ເກີດຂຶ້.

7.6 ບັຫາສຳຄັທີ່ເພື່ອພິຈາລະນາ.

- 1) ບັດາຊັບພະຍາກອນທີ່ສຳຄັທີ່ມີຢູ່ລະດັບຊາດ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ທີ່ສາມາດຳໃຊ້ເຂົ້າໃກາ ກຽມພ້ອມ ແລະ ຕອບໂຕ້ໄພພິບັດມີຫຍັງແດ່ ?
- 2) ເປັນຫຍັງຈຶ່ງໃຫ້ຄວາມສຳຄັຕໍ່ບັດາຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ໃະລະດັບຄົວເຮືອ,ບ້າ ແລະ ຊຸມຊົນ?
- 3) ມີຊັບພະຍາກອນທີ່ສຳຄັປະເພດໃດແດ່ ແລະ ຈະປະເມີບັດາຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ແຕ່ລະປະ ເພດດັຄີແວໃດ ?

ບົດທີ

8

ກາປະເມີ ແລະ
ປັບປຸງ ແຜກາ
ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້
ໄພ ຈ້ຳ ວ ມ .

ກາປະເມີ ແລະ ປັບປຸງແຜກາ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

ໃຫ້ເບິ່ງບົດທີ 1, ຂໍ້ທີ 8 ກຸ່ມກັບ ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ FPP

8.1 ສະເໜີເອີໂດຍຫຍໍ້.

ຄວາມສຳຄັຂອງກາປະເມີ ແລະ ປັບປຸງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມໄດ້ໃຫ້ລາຍລະ ອງດໂດຍຫຍໍ້ຢູ່ໃນ
ບົດ. ກາປະເມີສາມາດດຳເກົາປະຕິບັດເພື່ອຕິດຕາມກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ຄື:
ບັດາຜິດໄດ້ຮັບ, ກິດຈະກຳ ແລະ ຂັດອຸຕຳງ, ສິ່ງຳເຂົ້າ ແລະ ຜິດໄດ້ຮັບຕ່າງໆ; ກາດຳເກົາປັບປຸງແຜກາດັ່ງກ່າວ
ສາມາດເບິ່ງໄລຍະຂອງກາ ປຸງແປງຕ່ເຫດກາທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ມີກາສົມທຽບ
ກັບແຜທີ່ໄດ້ກະກຽມ. ຄວາມສຳຄັຂອງກາປະເມີແບບມີສວຣ່ວມແມ່ເໜັກທາງດຳຄຸະ ພາບຂອງແຜກາ ແລະ
ກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ເປັຈິງ.

8.2 ຈຸດປະສົງ.

- ເຂົ້າໃຈຄວາມສຳຄັຂອງກາປະເມີຕິລາຄາແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມເປັປັກກະຕິ.
- ພັດທະນາລາຍກາກວດສອບເພື່ອຮັບປະກຳຄຸະພາບຂອງແຜກາ.
- ຈັດຕັ້ງກາຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີຜິ ແຜກາຢ່າງເປັປັກກະຕິ.
- ກຳນົດທາຈຸດສຳຄັລະຫວ່າງ ແຜກາ ແລະ ກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ແລະ ກຳນົດເອົາກາ ປະຕິບັດທີ່ຖືກຕ້ອງ.
- ທົບທວແຜກາຢ່າງເປັປັກກະຕິ, ບົພິຖາບົດຮຽນທີ່ໄດ້ຮັກຈາກກາປະຕິບັດຕົວຈິງ.

8.3 ບັດາແວຄວາມຄິດທີ່ສຳຄັ.

- 1) ກາປະເມີ ແລະ ກາປັບປຸງ ແມ່ອົງປະກອບທີ່ສຳຄັ ໃຂະບວກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜກາ ເພື່ອບັລຸຈຸດປະສົງ
ແລະ ເປົ້າໝາຍຂອງແຜກາ.
- 2) ຂະບວກາປະເມີສາມາດເພີ່ມຄວາມເຂົ້າໃຈເຖິງວິທີກາປະຕິບັດວຽກງາແຜກາ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ກຳນົດບັຫາ,
ຂັບກຳຜ່ອງ, ຈຸດຕີ, ຈຸດອ່ອ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ໄດ້ຮັບ ໃໄລຍະກາປະຕິ ບັດກາຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າຂອງແຜ
ກາ.
- 3) ຂະບວກາປະເມີ ແລະ ກາປັບປຸງແຜກາ ຈະເພີ່ມກາປະຕິບັດກາຮ່ວມມືລະຫວ່າງ
ບັດາຜູ້ຮັບຜິດຊອບຫລັກຂອງແຜກາ, ຕົວຢ່າງ: ບັດາຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ ເມືອງ, ຂັແຂວງ
ແລະ ຫ້ອງກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມແຫ່ງຊາດ, ບັດາຜູ້ມີຜິປະໂຫຍດ, ຊຸມຊົ ໂດຍກາກຳນົດບັດາຜິດໄດ້ຮັບ ແລະ
ສ່ອງແສງຕ່າງໆ.
- 4) ກາປະເມີແມ່ຂະບວກາທີ່ຕ້ອງ ແລະ ສາມາດເຮັດໃຫ້ຜູ້ຮັບຜິດຊອບແຜກາ ຮູ້ໄດ້ເຖິງ ບົດບາດ ແລະ
ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບອັແທ້ຈິງ ໃກາປະຕິບັດ ບັດາກິດຈະກຳກາຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ບັດສຸກເສີ.
- 5) ກາປັບປຸງແຜກາສາມາດປະຕິບັດປະຈຳປີ.

8.4 ກາປະເມີແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມແມ່ຫຍັງ ?

ກາປະເມີແມ່ມີຈຸດປະສົງເພື່ອປັບປຸງບົດຮຽນຂອງກາວາງແຜ. ມີແມ່ຂະບວກາທີ່ສະ ໜອງໃຫ້ແກ່ກາຕິລາຄາໃກາ
ປະຕິບັດແຜກາ, ເປັກາລວມລວມເອົາຫລັກຖາ ແລະ ຂໍ້ມູ ຕ່າງໆເພື່ອມາຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ກາປັບປຸງແຜ.

ວັດຖຸປະສົງຂອງກາວາງແຜ ແມ່ເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ ໄພ້ຳຖ້ວ
ເພື່ອປັບປຸງແຜກາ, ກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກາແຈ້ງໃຫ້ບັດກວາງແຜ ແລະ ຜູ້ຕັດ ສິບັຫາ, ລະດົມທິຮອ,
ຜິສຳເລັດກິດຈະກຳແຜກາ, ສ້າງວັດທະນາທຳກາປັບປຸງແຜ ກາຢ່າງຕ້ອງ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ກາຮຽຮູ້ ແລະ
ເພີ່ມທະວີຄວາມອາດສາມາດຕ່າງໆ.

8.5 ກາປັບປຸງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມແມ່ຫຍັງ ?

ແມ່ກາປະຕິບັດແບບມີສວຣ່ວມ ແລະ ປັບປຸງ (ປະຈຳປີ) ທີ່ແລ່ໃສ່ບັດາຈຸດປະສົງ ເພື່ອຕ້າຍັ ກັບຜິກະທົບຂອງແຜກາ
FPP. ຖ້າມີອັໂດອັໜິ່ງຜິດແຜງໄປຈາກກິດຈະກຳທີ່ໄດ້ວາງໄວ້, ກາ ປັບປຸງແກ່ໂຂກຳຈະໄດ້ປະຕິບັດທັບີ.

ກາປັບປຸງແຕ່ລະອັຢູ່ໃ ແຜ FPP ທັງໝົດແມ່ຕ້ອງກາໃຫ້ເຮັດເໝາະສົມກັບຂໍ້ມູພິຖາຂອງ ແຜ ເຊັ່: ຂໍ້ມູ
ພາບລວມຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ລາຍກາຂັບພະຍາກອ, ຂໍ້ມູຈາກກາປະເມີ ໄພ້ຳຖ້ວມລາຍ, ຄວາມຕ້າທາຕ້າ
ແລະ ຄວາມສາມາດ (HVCA), ອີງ. ກາປຸງແປງຕ້ອງ ກາສະທ້ອໃຫ້ເຫັນຄວາມລະອຽດເພື່ອກຳນົດບັດາກິໄກກາ
ປະຕິບັດທີ່ດີໃຊ້ວຽກຳຖ້ວມ. ິ ລວມມີ:

- ກວມເອົາຫລາຍໂຂງເຂດ.
- ສະພາບທາງດ້າພູມສັຖາ.
- ກາຄຸ້ມຄອງບໍລິຫາ.
- ພິລະເມືອງ ແລະ ກາສຶກສາດ້າປະຊາກອ ລວມທັງ ຂໍ້ມູກຸ່ມກັບກາວິເຄາະໄພ ອັຕະລາຍ.
- ເຫດກາໄພ້ຳຖ້ວມ (ເກີດຂຶ້ເລື້ອຍໆ, ຂະໜາດຄວາມຮຸແຮງ, ໄລຍະເວລາ, ກາໃຫ້ກາ ເຕືອໄພ), ແລະ
- ບັດາໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ກະທົບຕາມມາ.

ບັດາຈຸດສຳຄັສຳລັບກາປະເມີ:

1. ບັດໃຈຳເຂົ້າ: ດ້າບຸກຄະລາກອ, ກາເງີ, ເຕັກນິກວິຊາກາ ທີ່ໄດ້ລະບຸ ແລະ ກະກຽມໄວ້ ຢູ່ໃແຜກາ

- ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.
2. ບັດາກິດຈະກຳ ແລະ ຂະບວກາ: ບັດາວຽກງາຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ລະບຸຢູ່ໃແຜກາ ແລະ ວິທີ
ກາປະຕິບັດໜ້າທີ່ເລີ້ຳ, (ອາດຈະ ຫລື ບໍ່ໄດ້ລະບຸຢູ່ໃແຜກາ).
3. ບັດາຜິດໄດ້ຮັບ: ແມ່ບັດາຜິດໄດ້ຮັບຕົວຈິງຂອງກາສຳເລັດວຽກງາດ້ວຍ ກາຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແຜກາ.
4. ຜິກະທົບ (ຫລື ຕົວຕອບແທ): ຜິກະທົບແມ່ອະທິບາຍໄດ້ ຄືກາປຸງແປງທີ່ສຳຄັ ຫລື ລ້າສຸດ
ໃຊ້ວິດຂອງປະຊາຊົ ດ້ວຍກາກະທຳ ຫລື ກາປະຕິບັດເປັຊຸດທີ່ໄດ້ສະເໜີ ລວມຢູ່ໃ ແຜກາ.

8.6 ກາປະເມີ ແລະ ກາປັບປຸງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

ແມ່ລະບົບທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງຂຶ້ ແລະ ອະທິບາຍຢ່າງຈະແຈ້ງຢູ່ໃແຜກາ. ບັດາລະບົບລວມມີ:

- ຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຕັດສິບັຫາດ້ວຍຂໍ້ມູທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງກາ ເພື່ອປະຕິບັດກາຕັດສິໃຖ້ອໂຂ ກາປະຕິບັດບັ
ດາກິດຈະກຳກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບຜິປະໂຫຍດຫລັກມີຂໍ້ມູທີ່ຕ້ອງກາ ເພື່ອແອຳ ກາປະສົບຜິສຳເລັດ ຂອງຈຸດປະສົງ

ແລະ ເປົ້າໝາຍ ຂອງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

- ຊ່ວຍໃຫ້ກາພະຍາກອເຕືອໄພ້ລ່ວງໜ້າ ສຳລັບກິດຈະກຳທີ່ມີກມີບັຫາ ແລະ ຂະບວກາທີ່ ຕ້ອງກາ
ປະຕິບັດກາກວດແກ້.
- ໝັໃຈກາປະຕິບັດໂຄງກາໄດ້ຮັບຜິດ.

ລະບົບກາປະເມີ ແລະ ກາປັບປຸງແຜກາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບແຜກາກຽມພ້ອມ ຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ມີດັ່ງ:

- ບັດາຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຫລັກ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງພວກເຂົາໃຫ້ຖືກກຳນົດຢູ່ໃແຜ.
- ກາພັດທະນາກ່ຽວກັບຕົວຊີ້ບອກໃກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜກາ.
- ກາຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກາເກັບກຳຂໍ້ມູທີ່ຖືກຕາມເວລາ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.
- ກາພັດທະນາກ່ຽວກັບ ກາປະຕິບັດກາກວດແກ້.
- ກາທົບທວນຄື ແລະ ກາປັບປຸງແຜກາ.

8.7 ບັດາຄຳຖາມທີ່ຄວນພິຈາລະນາໃເວລາເຮັດກາປະເມີ.

- 1) ເປົ້າໝາຍຈະບັດຜູ້ສຳເລັດແມ່ຂີ້ກັບຕາຕະລາງເວລາສະເພາະຂອງແຜກາແມ່ບໍ່ ? ຖ້າບໍ່, ເປັນຫຍັງ?
- 2) ກາກຳນົດເວລາສຳເລັດໂຄງກາສາມາດປຸງໄດ້ຫລືບໍ່ ?
- 3) ອົງກາຈັດຕັ້ງມີຊັບພະຍາກອນພຽງພໍບໍ່ (ເງິນ, ອຸປະກອນ, ສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກ, ກາຝຶກອົບ ຮົມ, ອື່ງ) ເພື່ອບັດເປົ້າໝາຍ ?
- 4) ບັດາເປົ້າໝາຍ ແລະ ຈຸດປະສົງຖືກກັບຄວາມເປັຈິງບໍ່ ?
- 5) ບັດາບູລິມະສິດຄວນໄດ້ປັບປຸງ ເພື່ອໃຫ້ເປົ້າໝາຍໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດບໍ່?
- 6) ເປົ້າໝາຍຄວນປຸງບໍ່ ?
- 7) ຈະໄດ້ຮັບບັດຮຽນຍັງຈາກກາປະເມີ ແລະ ກາປັບປຸງແຜກາ ເພື່ອປັບປຸງແຜກາຈະ ກຳໃອາຄິດ ແລະ ສືບຕໍ່ປັບປຸງ ?
- 8) ຕາຕະລາງປະເມີຄວນຈະໄດ້ສ້າງຂຶ້ບໍ່ ?
- 9) ໄດ້ມີບັດາພະແນກກາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຮ່ວມເຮັດວຽກກັບ ຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຂໍ້ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ຮັບຜິດຊອບສະເພາະໃກາປະເມີບໍ່ ?
- 10) ມີສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ທີ່ເປັກາຕໍ່ຕ້າຕໍ່ຜູ້ໄດ້ຮັບບໍ່ ?

8.8 ບັດາບາດກ້າວກາປະເມີ ແລະ ກາປັບປຸງແຜກາ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຂ້າງລຸ່ມນີ້:

- ສ້າງລະບົບກາປະເມີ ແລະ ປັບປຸງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ເພື່ອປະເມີຕິດຕາມ ຄວາມຄືບໜ້າ ບັດາກອນປະຊຸມຕ່າງໆຢູ່ໃແຕ່ລະແຜ: ແຜເງິນ, ຕາຕະລາງເວລາ, ເອິໃ ກາປຶກສາຫາລື, ກາກຳນົດຫົວຂໍ້ທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຜົນທົບ.
- ຮັບປະກັນວ່າ ບັດາພະແນກຕ່າງໆໄດ້ໃຫ້ເວລາເຂົ້າຮ່ວມພຽງພໍ ແລະ ບັດາຊັບພະຍາກອນ ສຳລັບກາປະເມີ ແລະ ປັບປຸງແຜກາ.
- ຈັດຕັ້ງກາທວນຄືເປັປຶກກະຕິ ໂດຍອີງໃສ່ບົດລາຍງາກາປະເມີຜູ້ ໂດຍມີກາ ເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕ່າງໆ. ຮູ້ໄດ້ຄວາມຕ້ອງກາເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແຜກາ.
- ສ້າງວິທີລາຍງາກາປະເມີ ແລະ ຄວາມຕ້ອງກາໃກາລາຍງາ.
- ຮ່ວມບັດາອົງກາ NGOs ແລະ ຊຸມຊືເຂົ້າໃກາປະເມີ ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ທົບທວນບັດຮຽນຜ່າມາ ສຳລັບກາປະຕິບັດະໂຍບາຍກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ກາ ວາງແຜໃອາຄິດ.

8.9 ບັດາຜູ້ມີສ່ວນຫລັກທີ່ສຳຄັນ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງພວກເຂົາ ໃກາປະເມີ ແລະ ປັບປຸງແຜກາ. ກາປະເມີກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ຄວນຖືກປະຕິບັດແບບມີສ່ວນຮ່ວມ. ມີແຕ່ວິ ທິກາແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ທີ່ຈະສາມາດໃຫ້ບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໄດ້ຮັບບັດຮຽນຈາກບັດາທີ່ໄດ້ພົບພໍ້ ແລະ ບັດາຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນ ເພື່ອປະຕິບັດແຜກາຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ທົມສະເພາະກິດ ຫລື ຄະນະກຳມະກາ ສາມາດສ້າງຕັ້ງຂຶ້ ເພື່ອດຳເິກາປະເມີ ແລະ ປັບປຸງແຜ ກາ, ຂຶ້ງລວມມີ ບັດາຕົວແທຈາກ ຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຂໍ້ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ບັດາພະ ແນກກາທີ່ເປັສະມາຊິກ ແລະ ບັດາຜູ້ຳຊຸມຊື.

ລ/ດ	ບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ	ພາລະບົດບາດຂອງກາປະເມີ ແລະ ປັບປຸງແຜກາ
1.	ກອງເລຂາຄະນະກຳມະກາ ຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຂໍ້ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງລະບົບກາ	ປະເມີ. ກາສ້າງຕົວຊີ້ບອກ ກາປະເມີ ແລະ ຕິດຕາມ ແລະ ເວລາຜື ສຳເລັດໂຄງກາ. ທົບທວ ແລະ ຮັບຮອງເອົາບັດາກິດຈະກຳ. ກວດສອບງົບປະມາເພື່ອຮັບປະກັນກາຄຸ້ມຄອງກາ ເງິ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. ກາຮັບຂໍ້ມູຂ່າວສາຈາກບັດາຜູ້ຮ່ວມປະຕິບັດງາ (ອົງກາຈັດຕັ້ງ ຂຶ້ພໍ້ຖາ). ກາຮັບປະກັນກາລາຍງາທີ່ມີຄະພາບຕໍ່ອົງກາ ຈັດຕັ້ງພາຍອກ (ຜູ້ໃຫ້ທຶ ແລະ ອື່ງ) ແລະບັດາຜູ້ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຕ່າງໆ. ຈັດຕັ້ງກາປະເມີແຜກາໄປຕາມໄຕມາດ. ເຮັດກາຕິກລິງຄັ້ງສຸດທ້າຍ ໃກາປຶກສາຫາລື ກັບບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕ່າງໆ ເພື່ອປະຕິບັດກາກວດແກ້ ເມື່ອຕ້ອງກາ ຜ່າ ກອງປະຊຸມ ທົບທວນຄື ແລະ ອຸປະກອນອື່ງ.
	ເມືອງ. ດຳເິກາ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ກາສະໜອງສິ່ງຳເຂົ້າຕ່າງໆ ຫລື ກາສະທ້ອນຄື	2. ບັດາພະແນກຕ່າງໆ ຢູ່ ໃ ຄະນະກຳມະກາ ຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຂໍ້ ແຂວງ ແລະ ຈາກຜົນທົບຂອງກິດຈະກຳ. ເຂົ້າຮ່ວມໃກາທົບທວນຄື ແລະ ຕິລາຄາປະຈຳໄຕມາດ. 3. ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງຢູ່ຂຶ້ ພໍ້ຖາ ກາມີສ່ວນຮ່ວມຈາກໄລຍະກາອອກແບບຂອງແຜ ກາ ແລະ ຂະບວນ
	ຜູ້ຮ່ວມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜກາ. ອຳວຍຄວາມສະດວກໃກາມີສ່ວນຮ່ວມໃ	ກາປະເມີ ແລະ ປັບປຸງແຜກາ. ເກັບກຳຂໍ້ມູຂ່າວສາແຕ່ລະວິ ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງກາ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜກາ. 4. ຂຶ້ງວຊາ/ ທີ່ປຶກສາ ຊ່ວຍຄະນະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມຂໍ້ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ໃກາ ອອກແບບລະບົບກາປະເມີ ແລະ ປັບ ປຸງແຜກາ ແລະ ຮ່ວມກັບບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕ່າງໆ ເຮັດກາປະເມີຕິລາຄາ ປະຈຳ ໄຕມາດຂອງກິດຈະກຳ. 5. ປະຊາຊືທ້ອງຖີ່ ໃຫ້ຄວາມຄິດເຫັນສະທ້ອນໃຂະບວນກາຈັດຕັ້ງປະ ຕິບັດ ແລະ ຜົນທົບຂອງມີ ໂດຍຜ່າໂຄງປະກອບ ກາປຶກສາຫາລືຂອງບັ ດາກຸ່ມເປົ້າໝາຍ, ກອງປະຊຸມ ທົບທວນຄື ແລະ ກາປະເມີ
	ກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜກາ. ຕິລາຄາ.	

ລ/ດ	ບັດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ	ພາລະບົດບາດຂອງກາປະເມີ ແລະ ປັບປຸງແຜກາ
6.	ຫ້ອງກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ	<ul style="list-style-type: none"> ອອກແບບ ແລະ ສ້າງຕັ້ງລະບົບ ກາປະເມີ ແລະ ປັບປຸງແຜກາ ຢູ່ລະດັບຊາດໂດຍອີງໃສ່ແຜກາພັດ ທະາແຫ່ງຊາດເພື່ອຮັບປະກັ ວ່າກາກຽມພ້ອມຕອບ ໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ໄດ້ເຂົ້າຢູ່ໃແຜກາພັດທະາ. ຈັດແຈງບັດາແຫລ່ງຊັບພະຍາກອ ສຳລັບ ກາປະຕິບັດ ແຜກາ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ. ໄດ້ຮັບກາແຈ້ງ ກ່ຽວກັບຄວາມຄົບໜ້າກາປະຕິບັດແຜ ກາຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມທົບທວ ແລະ ປະເມີຜິຕິລາຄາປະ ຈຳໂຕມາດ. ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອຄະກຳມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂັ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ເຮັດກາປະຕິບັດກາກວດແກ້ດ້ວຍ ກາລະດົມຊັບພະຍາກອ ທີ່ຈຳເປີ.

8.10 ກາເກັບກຳ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູຂ່າວສາທີ່ ມີປະສິດທິຜີ ແລະ ທີທາບັດາບັດໃຈລຸ່ມ ຄວໄດ້ພິຈາລະາ ເພື່ອຮັບປະກັ ກາເກັບກຳ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູຂ່າວສາ ທີ່ຖືກກັບເວລາ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ:

- 1) ຂໍ້ມູຂ່າວສາທີ່ຕ້ອງໄດ້ເກັບກຳມີຫຍັງແດ່ ? (ຜິກະທົບ, ເປົ້າໝາຍສຳເລັດ, ກິດຈະກຳໄດ້ປະຕິ ບັດເປີ ແຕ່ລະວັ, ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອໄດ້ຈາກປີຜ່າມາ ແລະ ອື່ງ).
- 2) ກວດສອບເບິ່ງຖ້າກຸ່ມອີ່ງອີ່ງກາຈັດຕັ້ງອີ່ງອີ່ງມີຂໍ້ມູທີ່ຕ້ອງກາແລ້ວ.
- 3) ຕ້ອງມີຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງວ່າຂໍ້ມູທີ່ຕ້ອງກຳມີຄວາມຊັດເຈນປາໃດ ?
- 4) ວິທີກາແວໃດ ? ທີ່ຈະອາໄປໃຊ້ ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູ (ວິທີກາສ່ວຕົວ ຫຼື ຂອງກຸ່ມ, ກາວິ ເຄາະຜູ້ໄດ້ຮັບຜີ ປະໂຫຍດ, ຄຳຖາມສອບຖາມ, ຕິລາຄາກາມີສ່ວຮ່ວມ ແລະ ອື່ງ) ? ໃຫ້ເຫີ ວ່າພາກສ່ວທີ່ເກັບກຳຂໍ້ມູ ຕ້ອງມີເງີ ແລະ ມີເຕັກກິກ.
- 5) ກຳົດບຸກຄີ ແລະ ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ.
- 6) ກຳົດຮອບວງຂອງກາຳໃຊ້.
- 7) ພິຈາລະາກາມອບວງກ ກ່ຽວກັບ ກາເກັບກຳຂໍ້ມູ ແລະ ກາວິເຄາະຂໍ້ມູ ໃໝ່ອີ່ງກາຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ/ຜູ້ຮ່ວ ມປະຕິບັດແຕກຕ່າງກີ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອຂໍ້ຜິດພາດ.
- 8) ຮັບປະກັຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງ ແລະ ໂປງໃສຂອງພາສາ.
- 9) ກະກຽມບົດລາຍງາເພື່ອແລກປ່ງ ກັບບັດາຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມອື່ງ.
- 10) ຂໍ້ມູຂ່າວສາທີ່ຈະອາໄປເຜີຍແຜ່ແຈກຢາຍຄີແວໃດ ? (ກອງປະຊຸມທົບທວ ແລະ ກາຝຶກອົບຮົມ, ແຈ້ງກາ ມວຊີ ແລະ ອື່ງ).
- 11) ຊອກຫາບັດໃຈເຂົ້າ, ກາສະທ້ອຄີຈາກຜູ້ໄດ້ຮັບຜີປະໂຫຍດ ແຕ່ລະຄັ້ງທີ່ຂໍ້ມູຂ່າວສາ ໄດ້ແຈກຢາຍໄປ.

8.11 ກາທົບທວ ແລະ ປັບປຸງແຜກາ. ເພື່ອປະຕິບັດກາທົບທວແຜກາ, ກາປິກສາຫາລີຕ້ອງໄດ້ ຖືກປະຕິບັດໂດຍ ບັດາຄະະກະ ມະກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂັແຂວງ ແລະ ເມືອງ ໃລະຫວ່າງກາທົບທວແຜກາປະຈຳປີ, ດ້ວຍ ກາຮຽກເອົາບັດາພະແ ກກາຕ່າງໆ, ອີ່ງກາ NGOs ແລະ ຜູ້ປະເມີຜິຕິລາຄາທາງອກ. ກາ ທົບທວຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ເປົ້າໝາຍເພື່ອປະເມີວ່າ ມີມີກາປ່ຽນແປງແວໃດທີ່ກະທົບໃສ່ແຜກາ

ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ, ຊຸມຊີ, ຫລື ບັດາອີ່ງກາຈັດຕັ້ງຕ່າງໆກັບພາລະບົດບາດຂອງພວກ ເຂົາທີ່ໄດ້ກຳ ົດຢູ່ໃແຜກາ. ກາປ່ຽນແປງອາດລວມມີ:

- ກາປ່ຽນແປງ ກາທ້າງທາກະກຽມ ດັ່ງຜີຂອງປະສິບກາ ຫລື ບົດຝຶກທັດຳຖ້ວມຜ່າມາ, ທີ່ສາມາດ ເຫີໄດ້ບັ ດາຈຸດອ່ອຕ່າງໆກິດຈະກຳວາງແຜທີ່ຜ່າມາ.
- ກາປ່ຽນແປງກິດຈະກຳກາຄວບຄຸມຳຖ້ວມ ຫຼື ວຸງກາກາຜ່ອຄາຍຕ່າງໆ.
- ກາປັບປຸງຄວາມອາດສາມາດ ໃກາພະຍາກອຳຖ້ວມ.
- ກາປ່ຽນແປງທີ່ຈະກະທົບ ຕໍ່ຄວາມອາດສາມາດຂອງອີ່ງກາຕອບໂຕ້ ເພື່ອຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມ ຕ້ອງກາ ຂອງແຜກາ (ລວມທັງກາປ່ຽນແປງບຸກຄີສຳຄັ ຫລື ປ່ຽນແປງໂຄງສ້າງຂອງອີ່ງກາ ຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ).
- ກາປ່ຽນແປງຂະໜາດ ຫລື ໂຄງຮ່າງຂອງຊຸມຊີ ທີ່ມີຜິກະທົບຈາກຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຄວາມຕ້າ ທາຕ່ຳ.

ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ຄວໄດ້ທົບທວ ແລະ ປັບປຸງເປີປິກກະຕິ. ກາທົບທວ ຄວປະຕິບັດຢ່າງໜ້ອຍ ໜຶ່ງຄັ້ງຕໍ່ປີ.

ກາທົບທວຄວໄດ້ພິຈາລະາດັ່ງລຸ່ມີ:

- ກິດຈະກຳກາກະກຽມທີ່ໄດ້ເຮັດບັດັ່ງແຕ່ກາເຮັດບົດຝຶກທັດກາວາງແຜເທື່ອສຸດທ້າຍ (ຫລັງຳຖ້ວມ) ມີເທົ່າໃດ ?
- ມີກິດຈະກຳໃດແດ່ ທີ່ຈະຕ້ອງເຮັດສຳເລັດ ໂດຍອີ່ງໃສ່ແຜກາກ່ອກາກຳົດ ?
- ກິດຈະກຳກາກະກຽມທີ່ຈຳເປີ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດຈີເຖີງ ລະດູຳຖ້ວມຕໍ່ໄປມີແວໃດແດ່ ?
- ຂໍ້ສະຫລຸບກ່ຽວກັບ ຂະບວກາປະເມີຜີມີແວໃດແດ່ ?
- ລະດັບຂອງກາຜິດພາດລະຫວ່າງ ຜິກະທົບຕົວຈິງ ແລະ ຜີໄດ້ຮັບຈະອອກມາມີຫຍັງແດ່ ?
- ກາປະຕິບັດກາກວດແກ້ ທີ່ໄດ້ກຳົດແລ້ວມີຫຍັງແດ່ ?
- ມີສາມາດປະສິມປະສາ ເຂົ້າໃແຜກາ ເພື່ອຮັບປະກັຜີສຳເລັດຈຸດປະສົງທີ່ວາງອອກ ແວໃດ?
- ຕ້ອງກາເພີ່ມຕື່ມແຫລ່ງຊັບພະຍາກອ (ເພື່ອເຮັດກາກວດແກ້) ບໍ່ ?
- ຖ້າມີ, ຈະຫາໄດ້ມາຈາກໃສ ? ໃຜເປີຜູ້ຮັບຜິດຊອບເພື່ອຄວບຄຸມຢ່າງໂກ້ສິດ ກັບກາປະຕິບັດ ກ່ຽວກັບກາ ກວດແກ້?
- ກາປ່ຽນແປງຄີແວໃດ ທີ່ຕ້ອງກາເພື່ອປັບປຸງແຜກາ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜກາໃຫ້ມີປະ ສິດທິຜີສູງກວ່າເກົ່າ ສຳລັບລະດູຳຖ້ວມທີ່ຈະມາເຖີງ ?

ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ຄວໄດ້ມີກາປັບປຸງຢູ່ສະເໜີ. ມີຫລາຍທິດທາງທີ່ມີປະສິດ ທີພາບໃກາປະເມີຜີ ແລະ ກາປັບປຸງແຜກາ ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບກາທິດລອງແຜກາດ້ວຍ ຕົວມີເອງ.

8.12 ກາພັດທະາກ່ຽວກັບກາປະຕິບັດກາກວດແກ້. ກາປະຕິບັດກາກວດແກ້ ແມ່ກາສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂດຍອີ່ງໃສ່ຜີສະທ້ອຄີ, ສິ່ງຳ ເຂົ້າ ແລະ ຜີໄດ້ຮັບຂອງກາເກັບກຳຂໍ້ມູ ແລະ ຂະບວກາປິກສາຫາລີ ກັບບັດາຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມ ຕ່າງໆ. ກາປະຕິບັດດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງສະທ້ອເຖີງກິດຈະກຳ ທີ່ໄດ້ວາງແຜໄວ້ແຕ່ເບື້ອງຕີ້ ແລະ ຈະຕ້ອງ ອອກແບບເພື່ອຈຸດປະສົງຊຶ່ງຳພາ ກາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເບື້ອງໜ້າ ໃຫ້ໂກ້ຄຽງກັບແຜກາສະ ບັບຕີ້ເທົ່າທີ່ຈະໂກ້ໄດ້, ໃເວລາດຽວກີ ກໍອະຍາດໃຫ້ມີກາ ຢືດຢູ່ໄດ້ໃລະດັບໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຈັດ ກາກັບສະພາບເໜັງຕີງ ອ້ອມຮອບຂອງໄພພິບັດຳຖ້ວມ.

8.13 ບັດາຄຳຖາມທີ່ຄວພິຈາລະາ. 1) ເປີຫຍັງ ກາປະຕິບັດກາປະເມີ ແລະ ປັບປຸງແຜກາຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັ ?

- 2) ໃຜເປັຜູ້ຮັບຜິດຊອບຫລັກເຂົ້າຮ່ວມ ?
- 3) ໃຫ້ກຳນົດບັດາຄຳຖາມທີ່ສຳຄັທີ່ເໝັໝັກເຖິງກາທົບທວປະເມີຕີລາຄາ ?

8.14 ເອກະສາອ້າງອີງສຳຄັຕ່າງໆ

- Emergency Management Australia (1999) : Guide 4: Flood Preparedness – Emergency Manual Series Part III
- VNRC , Manual on Disaster Preparedness

ບົດທີ

9

ກາປະສົມປະສາ
 ບັດາກຸ່ມ
 ເປົ້າໝາຍທີ່ມີຄວາມ
 ສ່ຽງພິເສດຢູ່ໃ
 ແຜກາ ກຽມພ້ອມ
 ຕອບໂຕ້ໄພຈ້ຳຖ້ວມ

ກາປະສົມປະສາບັດາກຸ່ມ ເປົ້າໝາຍທີ່ມີຄວາມສ່ຽງພິເສດຢູ່ໃນ ແຜກາ ກຽມພ້ອມ ຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

9.1 ສະເໜີເອີໂດຍຫຍໍ້.

ໃບີດີ ແມ່ໃຫ້ພວກເຮົາເອົາໃຈໃສ່ ເພື່ອພິຈາລະນາບັດາກຸ່ມຄວາມຕ້າທາຕ່ຳທີ່ພິເສດ ຢູ່ໃນ ຊຸມຊົນເຊັ່ນ: ຜູ້ຍິງ, ເດັກອ່ຍ, ຜູ້ເຖົ້າ, ຄົວພິກາ ແລະ ຜູ້ທຸກຈິຕ່າງໆ. ຄວາມຈິງແລ້ວ, ບັດາກຸ່ມໃສ່ງ ຄົມຄວໄດ້ມີກາພິຈາາໃເວລາກາປະຕິບັດວາງແຜ ເພື່ອຕອບໂຕ້ກັບເຫດກາໄພ້ຳຖ້ວມ, ໃກາຄາຶງເຖົ້າຈຸດຄວາມສ່ຽງຂອງພວກເຂົາທີ່ຈະຖືກກະທົບຈາກໄພ້ຳຖ້ວມຕ້ອງບັດາບັດໃຈຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖົ້າຊັບພະຍາກອ, ເຄືອຂ່າຍທາງສັງຄົມ ແລະ ກາຊັກຈູງ, ກາຄົມມະາຄົມ, ຂໍ້ມູຂ່າວສາ, ບຸກຄົເຄືອຂ່າຍ, ບໍ່ໄດ້ຮັບະໂຍບາຍ, ກາແຍກອອກຈາກສັງຄົມ ແລະ ຂໍ້ກັບ ກາຄອບຄອງຜູ້ອື່ງ.

ບັດາກຸ່ມແຜຕ້ອງໄດ້ຊອກຫາວິທີເພື່ອເອົາບັດາກຸ່ມເຂົ້າຢູ່ໃນແຜກາ.

9.2 ຈຸດປະສົງ.

- ເພື່ອເຂົ້າໃຈ ເປັຫຍັງຈຶ່ງຕ້ອງພິຈາລະນາເອົາບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳພິເສດເຂົ້າຢູ່ໃນ ແຜກາ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ກາຶດຄວາມເປັຈິງຂອງຊຸມຊົນໃສ່ງຄົມ ກັບສະພາບປະຈຸບັຂອງແຜກາກຽມພ້ອມ ກ່ຽວກັບ ບັບັດໃຈທາງກາຍຍະພາບ.
- ອະທິບາຍຄວາມຕ້ອງກາບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳພິເສດ ແລະ ກາວາງແຜທາງດ້າ ສັງຄົມ.
- ກາຶດວິທິກາເພື່ອເຊື່ອມໂຍງບັຫາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳພິເສດ ເຂົ້າໃນແຜກາກຽມ ພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ໄພ້ກວ່າ ເພື່ອບັລຸຜູ້ສຳເລັດໃກາເອົາບັດບາດຍິງຊາຍເຂົ້າໃນວາງກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ, ບັດບາດຍິງຊາຍຄວ ໄດ້ເອົາເຂົ້າຢູ່ໃບີດາບັດໃຈຕ່າງໆເຊັ່ນ: ະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດກາ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ກາເຊື່ອມໂຍງເອົາບັດາງວາມຕ້ອງທີ່ເປັພິເສດເຂົ້າໃນແຜກາກຽມພ້ອມ ຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມແມ່ກາພັດທະາທີ່ມີຄຸຄ່າສູງ.

9.3 ບັດາຄວາມຄິດທີ່ສຳຄັ.

- ຊຸມຊົນ ແມ່ມີຄວາມອ່ອນແອຢູ່ສະເໝີ. ເມື່ອມີເຫດກາຳຖ້ວມເກີດຂຶ້ ຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ບາງຊຸມ ຊົນຈະມີຄວາມສ່ຽງຫລາຍກວ່າຊຸມຊົນອື່ ເື່ອງຈາກສະພາບແວດລ້ອມ ທາງດ້າສັງຄົມ, ເສດ ຖະກິດ ແລະ ກາຍຍະພາບ, ອາຍຸ ຫລື ລັກສະະທາງດ້າຈິດຕະສາດ. ສິ່ງເລັ້ລວມມີ: ຜູ້ຍິງ, ເດັກອ່ຍ, ຜູ້ເຖົ້າ, ຄົວພິກາ ແລະ ກຸ່ມຄົທີ່ທຸກຈິຕ່າງໆ.
- ບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳແມ່ກຸ່ມທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອຫລາຍຢ່າງກັ. ພວກເຂົາອາດ ຈະແຍກ ແລະ ລວມ ກັຢູ່ຫລາຍໃກຸ່ມຄວາມສ່ຽງຂອງພວກເຂົາ. ຕົວຢ່າງ: ກຸ່ມຄົຜູ້ເຖົ້າຜູ້ທຸກຈິ, ຫລື ຜູ້ຍິງ ອື່ງ.
- ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງຄວາມຕ້ອງກາພິເສດຂອງພວກເຂົາ ຕ້ອງກາເພື່ອພິຈາລະນາບັດາຄວາມຕ້າ ທາຕ່ຳ ແລະ ເຂົ້າພວກເຂົາຮ່ວມໃກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

- ບັດາກຸ່ມແຜຕ້ອງໄດ້ກາຶດ ແລະ ຈັດບຸລິມະສິດຜູ້ຢູ່ໃບີດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ທີ່ຕ້ອງກາ ເພື່ອຈະໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັພິເສດ.
- ບັດາສາເຫດຂອງຄວາມຕ້າທາຕ່ຳອາດມາຈາກ ທາງເວດສະກາ, ວັດທະາທາ, ກາແບ່ງ ແຍກຜິວພັ, ເຊື່ອຊາດ, ດ້າກາຍຍະພາບ ຫລື ກາລວມກັຂອງບັດາສາເຫດເລັ້.
- ເື່ອງຈາກລັກສະະຈຸດພິເສດທາງດ້າຊີວະວິທະຍາ ແລະ ສະພາບທາງດ້າເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ຜູ້ຊາຍ ແລະ ຜູ້ຍິງແມ່ໄດ້ຮັບຜືກະທົບຈາກໄພ້ຳຖ້ວມແຕກຕ່າງກັ ທັງໃລະຫວ່າງ ແລະ ຫລັງ ໄພ້ຳຖ້ວມ. ຜູ້ຍິງແມ່ມີຄວາມສ່ຽງຫລາຍກວ່າຜູ້ຊາຍ ເື່ອງຈາກບັດໃຈທາງຮ່າງກາຍທີ່ອ່ອນແອ. ພວກເຂົາຕ້ອງໄດ້ຮັບຜິດຊອບເບັງແຍງຄອບຄົວເຮືອຊາ ແລະ ຍືດຖືແຕ່ວັດທະາທາ ປະເພີ ແບບດັ້ງເດີມ. ອກຈາກັ, ພວກເຂົາຕ້ອງມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃກາດູແລລູກ ແລະ ຜູ້ເຖົ້າ ຢູ່ ເຮືອ . ອກຈາກວາງເຮືອ, ສ່ວຫລາຍພວກເຂົາແມ່ເຮັດວາງກາສິກາ, ຮັບຈ້າງວາງກດ້ວຍຕົເອງ ແລະ ເສດຖະກິດກັບປົກກະຕິ ກັບລາຍໄດ້ໜ້ອຍ ແລະ ບໍ່ສາມາດຄັປະກັໄດ້. ວາງກາກະສິກາ ຖືວ່າເປັວາງກາ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຖືກຜືກະທົບຈາກໄພ້ຳຖ້ວມ, ຜູ້ຍິງຈະບໍ່ສາມາດ ປະຕິບັດກາກະສິກາໃເວລາ ຳຖ້ວມ. ສາເຫດຫລັກຂອງຜູ້ຍິງທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແມ່ເຖືອ ໄຂສະພາບທາງສັງຄົມ ແລະ ກາເທົ່າທຽມ. ພວກເຂົາໃຊ້ເວລາເປັສ່ວຫລາຍຢູ່ເຮືອ, ຄວາມຮູ້ ຂອງພວກເຂົາມີຈຳກັດ, ກາປະກອບສ່ວເຂົ້າໃ ເສດຖະກິດກັມີໜ້ອຍ, ສະພາບຖາະຢູ່ໃຄອບ ຄົວ ແລະ ຢູ່ໃສ່ງຄົມ ແມ່ມີໜ້ອຍກວ່າຜູ້ຊາຍ. ບັດາຄວາມຕ້າ ທາຕ່ຳເລັ້ຕ້ອງໄດ້ຖືກປະ ເມີ; ສະ ມາດຕະກາທີ່ເໝາະສົມກໍສາມາດກາຶດໄດ້.
- ກາວິເຄາະບັດບາດຍິງຊາຍ ແມ່ສຳຄັ ເພື່ອເຂົ້າໃຈສາຍພົວພັລະຫວ່າງຜູ້ຍິງ-ຜູ້ຊາຍ, ພາລະ ບັດບາດ ແລະ ກາພົວພັຂອງພວກເຂົາໃວາງກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຂະບວກາພັດທະ າຕ່າງໆ, ສະ, ບັດາຍຸດທະສາດທີ່ມີປະສິດຜືສາມາດກາຶດອອກ ເພື່ອຜືປະໂຫຍດຂອງ ຜູ້ຍິງ, ຜູ້ຊາຍ.
- ເດັກອ່ຍແມ່ແຫ່ງມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳສູງ ຕໍ່ໄພ້ອັຕະລາຍທາງສຸຂະພາບ ແລະ ກາເຂົ້າຫາ ໄພ ອັຕະລາຍຈາກສິ ັງແວດລ້ອມຫລາຍກວ່າຜູ້ໃຫຍ່. ອາຫາພວກເຂົາແມ່ມີຄວາມຕ້ອງກາພິເສດ ແລະ ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວແມ່ ຂໍ້ກັບຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາ ໃກາໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອ ຕ່າງໆ. ບັຫາທີ່ຮຸ່ແຮງແມ່ຄວາມທຸກຈິຂອງຄອບຄົວທີ່ ບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງກາ ໃຊ່ວງຳຖ້ວມ.
- ຜູ້ເຖົ້າອາດມີຄວາມຈຳກັດທາງດ້າຄວາມອາດສາມາດ, ມີສຸຂະພາບທີ່ອ່ອນແອ, ຕັດແຍກອອກ ຈາກສັງຄົມ ຫຼື ຖືກກະທົບງ່າຍຈາກໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ຄົວພິກາແມ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳສູງ ເພາະຄວາມອາດສາມາດໃກາເຄື່ອໄຫວ ຫລື ຕ້ອງ ໄດ້ມີຜູ້ຊ່ວຍປະຄອງ ດູແລພິເສດ, ໂດຍສະເພາະຄວາມຕ້ອງກາດ້າອາໄມ ແລະ ສຸຂະພາບອື່ງ.
- ບຸກຄົທີ່ທຸກຈິຖືວ່າເປັບັຫາໃຫຍ່ຕໍ່ຜູ້ໄດ້ຮັບເຄາະຮ້າຍຈາກໄພ້ຳຖ້ວມ ທີ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຫາຊັບ ພະຍາກອໃ ເວລາສະພາບໄພ້ຳຖ້ວມສຸກເສີ.

9.4 ກາກາຶດບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳຕໍ່ໄພ້ຳຖ້ວມ.

- ບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແມ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພ້ຳຖ້ວມ, ຊຶ່ງຂຶກັບບັດາເຄື່ອໄຂຕ່າງໆ ເຊັ່ນ:
- ຖືກກະທົບຫລາຍຈາກຳຖ້ວມ (ຕົວຢ່າງ: ຜູ້ຍິງທີ່ຢູ່ເຮືອ ແລະ ໃຫ້ຮັບຜິດຊອບກິດຈະກຳຢູ່ໃເຮືອ. ເດັກອ່ຍຍິ່ງມີຄວາມສ່ຽງສູງທີ່ຈະເສຍຊີວິດຈາກກາຕິດພະຍາດຖອກຫ້ອງ ແລະ ຖືກບາດເຈັບ ຢ່າງຮຸ ແຮງຫລາຍກວ່າກຸ່ມຜູ້ເຖົ້າ).
 - ມີຄວາມອາດສາມາດໜ້ອຍເພື່ອຮັບມີກັບກາເຈັບໄຂ້, ບາດເຈັບ ຫຼື ຖືກຕາຍກ່ອກາຶດ (ຕົວຢ່າງ: ບຸກຄົທີ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮັກສາຳໝໍ ຫຼື ກາຮັບຢາອື່ງ).
 - ມີຮ່າງກາຍທີ່ອ່ອນແອ (ຕົວຢ່າງ: ຜູ້ເຖົ້າ ແລະ ຄົວພິກາ ຜູ້ທີ່ຕ້ອງກາງດູແລ ແລະ ບໍ່ສາມາດເຄື່ອ ທີ່ດ້ວຍຕົເອງ).
 - ມີຄວາມສາມາດໜ້ອຍທີ່ຈະຫລີກລ້ຽງຈາກໄພ້ຳຖ້ວມ (ຕົວຢ່າງ: ຢູ່ພີທີ່ງຸ່ບໍ່ມີສິ່ງປ້ອງກັຳຖ້ວມ, ສຸຂະອາໄມ ແລະ ລະບົບຄອງລະບາຍຳ).

ບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ສາມາດກຳໄດ້ໃນຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ບັດາປັດໃຈສ່ຽງແວຄວາມຄິດ ກຽວກັບຄວາມສ່ຽງ	ກາເພີ່ມຄວາມຕ້າທາຕ່ຳທາງສັງຄົມ(+)	ກາຫລຸດຜ່ອນຄວາມຕ້າທາຕ່ຳທາງສັງຄົມ (-)
ສະພາບທາງດ້າເສດຖະກິດສັງຄົມ (ລາຍໄດ້, ອຳາດທາງກາເມືອງ, ຊື່ສ່ຽງກຽດຕິຍົດ).	ມີລາຍຮັບຕ່ຳ ແລະ ບໍ່ມີຖາະ	ອຸດົມຮັ່ງມີ ແລະ ມີຖາະສູງ
ບົດບາດຍິງຊາຍ	ຜູ້ຍິງ	ຜູ້ຊາຍ
ອາຍຸ	ຜູ້ເຖົ້າ/ເດັກອ່ອຍ	
ທີ່ຕັ້ງພູມສັຖາ	ຜູ້ຢູ່ອາໄສໃຊ້ະບົດ	ຊຸມຊົນຮັ່ງມີ
ກາເພີ່ມຂໍ້ຂອງປະຊາກອນ	ກາເພີ່ມຂໍ້ຂອງປະຊາກອນໄວ	

ສິ່ງທີ່ຄວນສັງເກດ, ບົດບາດຍິງຊາຍແມ່ນບໍ່ທາທີ່ເຊື່ອມເຂົ້າໃກ້ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ. ສະ, ຜູ້ຍິງແມ່ຜູ້ທີ່ມີກາສຳພັດກັບເຫດກາຈິງ. ກາສືກສາສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ປະສົບກາຂອງຜູ້ຍິງ, ໂດຍສະເພາະ ຜູ້ທີ່ເປັນແມ່ຊຶ່ງບົດບາດຕາມປະເພີແລ້ວແມ່ເຮັດວຽກຢູ່ເຮືອ, ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາມີ ຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈຫລາຍກວ່າຜູ້ຊາຍ ຕໍ່ກັບບັຫາຄວາມຕ້ອງກາຕ່າງໆ ທີ່ຈະໄດ້ພິຈາລະນາ ເຂົ້າໂວງກາງ, ຄວາມຕ້ອງກາ ແລະ ສິດທິຂອງແມ່ຍິງ, ເດັກອ່ອຍ, ຜູ້ເຖົ້າແກ່ສະລາ, ຄົພິກາ, ຊືຊາດຊືເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດຕ່າງໆ.

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ຜູ້ຍິງແມ່ນມີປະສົບກາໃກາເຮັດວຽກງາຕົວຈິງ, ສາມາດທີ່ຈະເລີ້ມຕີ້ ແລະ ຮັບ ເອົາກາປ່ຽແປງໃວິທິກາ ແລະ ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ, ແລະ ຈະເຮັດວຽກໄດ້ມີປະສິດທິຜົດກວ່າ. ຕໍ່ກັບ ບັຫາດັ່ງກ່າວ ມັຍັງໄດ້ສະແດງອອກຢູ່ໃກາປະເມີໄພພິບັດ, ຜູ້ຊາຍຈະເພີ່ມກໄປເລື້ອງເສດ ຖະກິດ, ຊຶ່ງຜູ້ຍິງຈະກ່ຽວຂ້ອງທາງດ້າກາປະຕິບັດ ແລະ ຄວາມຢາກໄດ້ມາສູ່ຄອບຄົວ, ເຊັ່: ອາຫາ, ຳ, ກາດູແລເດັກອ່ອຍຢ່າງປອດໄພ, ຜູ້ເຖົ້າ ແລະ ລູກສາວທີ່ຍັງໜຸ່ມອ່ອຍ, ບັຫາສຸຂະພາບ ທີ່ ສາເຫດມາຈາກສະພາບຂາດກາອາໄມ, ຄວາມຕ້ອງກາຂອງຜູ້ຍິງທີ່ຖືພາ, ກາດູແລລູກ/ແມ່ມາທີ່ບໍ່ມີຳມ, ກາກໍ່ສ້າງເຮືອ ແລະ ແຜກາໂອາຄົດ.

ໃຄວາມຮູ້ສືກ, ກາວິເຄາະບົດບາດຍິງຊາຍ ສາມາດປະຕິບັດເພື່ອປະເມີຄວາມເປັຈິງທາງສັງຄົມ ແລະ ກາພົວພັເຖືອຳາດ ໂດຍສະເພາະ ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມຄິດໃຕ້ວ ກ້າວໄປສູ່ກາສິ່ງເສີມຄວາມ ຕ້ອງກາຂອງບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ.

9.5 ບັດາມາດຕະກາກຽມພ້ອມເພື່ອເອົາໃຈໃສ່ບັດາກຸ່ມຄວາມສ່ຽງທີ່ມີຄວາມຕ້ອງກາພິເສດ.

ກາກຽມພ້ອມຕ້ອງໃຫ້ຄວາມສະດວກ:¹

- a. ໃກາກຳໄດ້ບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ແລະ ປະຊາຊົນຢູ່ໃຊຸມຊົນ. ຂໍ້ມູສະມາຊົກ ກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳຕ້ອງໄດ້ເກັບກຳ ແລະ ບັບປຸງກໍອຳຖ້ວມ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ຂໍ້ ມູແຕ່ລະອັອາດຈະບໍ່ສາມາດຫາໄດ້, ແຕ່ສາມາດເກັບກຳຢູ່ໃລະດັບຊຸມຊົນ.
- b. ກາປຶກສາຫາລືກັບບັດາສະມາຊົກຂອງບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳໃກາວາງ ແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ. ໂດຍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສະມາຊົກບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມ

ຕ້າທາຕ່ຳ, ຄວາມຕ້ອງກາສະເພາະສາມາດຖືກກຳອອກມາ ແລະ ເອົາເຂົ້າໃແຜກາ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

- c. ກາລວມເອົາບັດາລະບົບຂໍ້ມູຂ່າວສາ ແລະ ກາເຕືອໄພລ່ວງໜ້າທີ່ເຊື່ອຖື ຢູ່ລະດັບຊຸມຊົນ: ທິດທາງພີ່ຖາແມ່ເພື່ອວິທິກາທີ່ເຂົ້າໃຈງ່າຍສຳລັບປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ພີ່ທີ່.
- d. ປະຕິບັດບັດາມາດຕະກາຝຶກອົບຮົມ, ເພີ່ມທະວີກາປູກຈິດສຳກ ແລະ ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອ ກາຮັກສາຊີວິດ. ປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ເຂດຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບກາຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບກາ ຮັບມີກັບໄພ້ຳຖ້ວມ, ລັກສະະຂອງໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ຈະເກີດຂຶ້, ວິທິກາຮັບຂໍ້ມູຂ່າວສາ ກ່ອ ໄພ້ຳຖ້ວມເກີດຂຶ້, ຮູ້ວິທິກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ກັບມີ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງບັດາ ອົງ ກາຈັດຕັ້ງທີ່ຮັບຜິດຊອບຕ່າງໆ ລວມທັງຊຸມຊົນທີ່ມີໜ້າທີ່ປະຕິບັດກາຊ່ວຍເຫຼືອ ຕອບໂຕ້ ໄພ້ຳຖ້ວມ.
- e. ຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ ເສັທາງໜີໄພ ແລະ ເຂດທີ່ປອດໄພ. ຕ້ອງມີກາສິ່ງເສີມປະຕິບັດກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງກ່ອນໄພ້ຳຖ້ວມຈະເກີດຂຶ້. ກາອອກແບບກິດຈະກຳສາມາດ ຳໃຊ້ອຸປະກອຕ່າງໆເຊັບັຊີ ແລະ ຂໍ້ມູທາງພາບຖ່າຍຕ່າງໆ ທີ່ບໍ່ຈຸລາຍລະອຽດຂອງ ຂໍ້ມູ ເຊັ ແຜທີ່.
- f. ສາມາດເຂົ້າຫາກາເຕືອໄພ ແລະ ກາປະກາດແຈ້ງກາຕ່າງໆ ເພື່ອຍົກຍ້າຍ ຫລື ມີສະຖາທີ່ພັກເຊົາຊົ່ວຄາວສຸກເສີ.
- g. ແຜກາຄຸ້ມຄອງອາສາສະມັກ. ອາສາສະມັກຊາວໜຸ່ມ ສາມາດປະຕິບັດກາໄດ້ງ່າຍ ແລະ ສາມາດຊ່ວຍບັດາສະມາຊົກຢູ່ໃກ້ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ດ້ວຍກາດູແລຮັກສາ, ໃຫ້ກາ ຊ່ວຍເຫຼືອໃກາຍົກຍ້າຍຜູ້ປະສົບໄພ, ສະໜອງ ແລະ ໃຫ້ກາບໍລິກາອື່ໆ.

ບັດາຄຳຖາມລຸ່ມນີ້ ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ບັດາກວາງແຜກາ ປະຕິບັດກາກວດສອບໂດຍໄວ ບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳພິເສດ:

- o ບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແຕກຕ່າງກັແວໃດ ?
- o ຖືເອົາຫລັກກເອັ ໂດ ເພື່ອຄັດເລືອກເອົາບຸກຄົນທີ່ຢູ່ ໃກ້ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳ ຜູ້ ທີ່ ສາມາດແຈ້ຄກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງກາພິເສດ ?
- o ບັດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕ່ຳແຕກຕ່າງກັ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຈະປະຕິບັດ ແວໃດ ເມື່ອເວລາໄດ້ຮັບຂ່າເຕືອໄພ ?
- o ຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຳໃຊ້ຄວາມຮູ້ແບບພີ່ບ້າແວໃດ ເພື່ອຮັບມີກັບໄພ້ຳຖ້ວມ ?
- o ຈະ ຳໃຊ້ວິທິກາແວໃດ ເພື່ອສິ່ງຂ່າວສາເຕືອໄພເຖິງບັດາສະມາຊົກຂອງກຸ່ມທີ່ ມີຄວາມ ຕ້າທາຕ່ຳ ?
- o ຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍປະກອບສ່ວໂວງກາຈີ່ແວໃດ ? ອື່ໆ

ບັດາຄຳຖາມກະກຽມໃຫ້ແກ່ ກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ ເພື່ອຮັບປະກວ່າ ບັດາກວາງແຜບໍ່ໄດ້ມອງຂ້າມບັຫາທີ່ຈຳເປັສຳຄັ.

ກາປະຕິບັດກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດທີ່ຕ້ອງກາປະສົມປະສາກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ:

- ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງກະຈ່າງແຈ້ງກ່ຽວກັບ ກາກຳໄດ້ແວຄວາມຄິດ.
- ື້ອຫາສະເພາະທາງດ້າສັງຄົມ ແລະ ກາວິເຄາະບົດບາດຍິງຊາຍ.
- ບັບແວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍເຂົ້າໃທິດທາງະໂຍບາຍ.
- ສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັດາະໂຍບາຍຕ່າງໆ.
- ບັດາລະບົບ ແລະ ຂັຕອທັຈາກະໂຍບາຍມາເປັກາປະຕິບັດ.
- ມີເປົ້າໝາຍຈະແຈ້ງ ແລະ ຕົກລົງເຫັດເປັພີ່ຖາໃກາປະຕິບັດ.

From Gender Dimensions in Disaster Management (p92)

¹ For detailed discussion and in depth analysis, refer to see: Sullivan, Helen T. & Markku H. Markkinen T. Disaster Preparedness for Vulnerable Populations: Determining Effective Strategies for Communicating Risk,

9.6 ວິທີກາເພື່ອເອົາໃຈໃສ່ບັນດາກຸ່ມຄວາມສ່ຽງທີ່ມີຄວາມຕ້ອງກາຕຳພິເສດ.

ກາປະຕິບັດຂ້າງລຸ່ມ ຮຽກຮອງໃຫ້:

- o ພະກາຢູ່ລະດັບສູງກາ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ (ທັງອົງກາຂອງລັດ ແລະ NGOs) ຕ້ອງ ໄດ້ຮັບ ຮູ້ຄວາມຕ້ອງກາເພື່ອລວມເອົາບັນຫາຄວາມຕ້ອງກາພິເສດ ໃລະທວ່າກາວາງແຜກຽມ ພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຳຖ້ວມ.
- o ຄວາມຕ້ອງກາທາງດ້າຍດທະສາດ ແລະ ກາປະຕິບັດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາ ທັງ ພິດຂອງບັນດາກິດຈະກຳກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພພິບັດ ໃທຸກໆໄລຍະ (ກາວາງແຜ, ກາຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ກາຕິດຕາມ).
- o ຈັດຕັ້ງກາປະເມີຄວາມສ່ຽງໄພຳຖ້ວມ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກຽວກັນ ສິ່ງບຸກຄູ່ ຕ່າງໆ, ລະດັບຂອງຄວາມສ່ຽງ, ລະດັບຄວາມຈຳເປັນຂອງກາກຽມພ້ອມ, ຮຽກຮອງ ບັນດາມາດຕະກາ ຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດສຸກເສີ ແລະ ກາພັບູທາລັງໄພພິບັດ, ຮັບປະກວ່າກາເກັບກຳ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູ ແມ່ມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ລວມມີບົດບາດ ຍິງຊາຍ; ມີອຳາດໃກາເຄື່ອນທີ່ ແລະ ກາຈັດ ແບ່ງແຮງກາ.
- o ບັນດາກິໄກກາຮັບມີຂອງຜູ້ຊາຍ ແລະ ຜູ້ຍິງ ຄືກາຮ່ວມກິໄກາປະຕິບັດກິດຈະກຳໄດ້ ຖືກກາດອອກ.
- o ກາດັບບັນດາຄວາມຕ້າທາຕຳທີ່ເປັນສະເພາະ, ບັນດາຄວາມຕ້າທາຕຳທີ່ເກີດຂຶ້ນມາຈາກ ບັນດາໃຈອື່ໆ ເຊັ່ນ: ຄວາມທຸກຈິ, ກາເຂົ້າທາບັນດາຊັບພະຍາກອ, ຊິຊາດຊິເຜົ່າ ໄດ້ຖືກຮັບ ກາພິຈາລະນາ.
- o ກາມີ ແລະ ເຂົ້າທາຊັບພະຍາກອ ແລະ ສິ່ງອຳວຍຄວາມສະດວກອື່ໆເຊັ່ນ: ສາທາ ແລະ ກາສຶກສາໄດ້ຖືກປະເມີຈາກບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ບັນຫາຄວາມທຸກຈິ.
- o ລວມເອົາພະກາ ແລະ ກຊ່ຽວຊາເຂົ້າໃຂະແໜງກາພັດທະນາ, ກາບໍລິຫາ, ແລະ ບັນດາ ອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ພົວພັເຖິງກາບໍລິກາຢູ່ພີທີ່ ເມື່ອຈັດຕັ້ງກາປະເມີ.
- o ກາດ ແລະ ພັດທະນາຍຸດທະສາດ ຜ່າປະຊຸມປຶກສາທາລີຍ່າງໄກ້ສິດ ແລະ ເປັນກາຕິ ກັບບັນດາທາກສ່ວຕ່າງໆທີ່ເຮັດວຽກໃໂຂງເຂດ (ເຊັ່ນ: ະໂຍບາຍ, ກາບໍລິ ກາດ້າສຸຂະພາບ, ກາທະທາ ແລະ ບັນດາອົງກາຄຸ້ມຄອງບໍລິຫາລັດ).
- o ຂໍ້ມູທາງພິດັດໄດ້ເອົາເຂົ້າໃແຕ່ລະອົງປະກອບຂອງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຳຖ້ວມ.
- o ຄວາມຕ້ອງກາສຳລັບບົດບາດຍິງຊາຍ ຄວຖືກບັຈຸເຂົ້າໃ ບັນດາຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂອງບັນດາອົງກາຈັດຕັ້ງລັດ ແລະ ຂອງທາກສ່ວອື່ໆ.

9.7 ບັນຫາເພື່ອພິຈາລະນາ

1. ໃຫ້ກາດຄວາມສຳຄັຂອງບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕຳຂຶ້ນມາ 3 ຢ່າງ ?
2. ໃຫ້ກາດ 3 ເຫດຜົນສຳຄັ ເປັນທັຍກາກາດັບບັນດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕຳຈຶ່ງມີຄວາມ ສຳຄັ ໃຂະກາພັດທະນາແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຳຖ້ວມ ?
3. ທ່າຄິດແວໃດກຽວກັນບັນຫາ ບົດບາດຍິງຊາຍຢູ່ໃວງກາຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ທີ່ຕ້ອງກາເອົາ ໃຈໃສ່ເປັນເສດ ?
4. ທ່າຄິດວ່າ ກາພິຈາລະນາຄວາມຕ້ອງກາຂອງບັນດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າທາຕຳພິເສດ ແມ່ຂະ ບວກາທາງກາເມືອງ ແລະ ຂຶ້ນກັບຂອບເຂດຂອງກາວາງແຜກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຳຖ້ວມ?
5. ເປັນທັຍ ຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັທີ່ເຊື່ອມເອົາບັນດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້ອງກາພິເສດເຂົ້າໃແຜກາ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພຳຖ້ວມ ?

9.8 ເອກະສາອ້າງອີງຕ່າງໆ

- Ahmed, Y. (1994), A disaster-preparedness workshop in Pakistan. **Focus on Gender 2** (1), pp. 39-40. Oxford: Oxfam

- Begum, R. (1993), Women in environmental disasters: The 1991 cyclone in Bangladesh. In **Focus on Gender 1 (1)**: 34-39. Oxford: Oxfam
- Bushra, J.E. (1999), Social differentiation between men and women in humanitarian interventions. In **Responding to emergencies and fostering development: The dilemmas of humanitarian aid**, pp. 97-101. s.l.: Zed book Ltd.
- Imelda Abararque and Zubair Mushed, ADPC (2004), **Community Based Disaster Risk Management**, Part 3, Major Considerations in Undertaking CBDRM, *two* Gender Conscious Approach in Community-Based Disaster Risk Management, ADPC
- Karl, M. (1995), **Women and empowerment: Participation and decision making**. London and New Jersey: Zed Books Ltd.
- Kottogoda, S. (1997), Gender and disasters: Key issues. In **South Asian Women Facing Disasters, Securing Life**.pp 7-16. Colombo: Intermediate Technology Publications for Duryog Nivaran
- Madhavi Malalgoda Ariyabandu and Maithree Wickramasinghe, (2005), **Gender Dimensions in Disaster Management – A Guide for South Asia**, ITDG South Asia, India Edition
- Myers, M. (1994), Women and children first: Introducing a gender strategy into disaster preparedness. **Focus on Gender 2(1)**, pp. 14-16. Oxford: Oxfam
- Vu Minh Hai, (2005), **Gender and disaster risk management in Vietnam: An analysis of practice and policy** Submitted in partial fulfilment of the MSc. degree in Development Practice, Oxford Brookes University, Oxford.

ບົດທີ

10

ກາ ກະ ກຽ ມ

ຂໍ້ ມູ ຂອງ ແຂວງ

ແລ ະ ເມືອງ

ກາປະສົມປະສາແຜກາກຽມ ພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມກັບ ແຜກາ ພັດທະາແຫ່ງຊາດ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

10.1 ສະເໜີເອີໂດຍຫຍໍ້.

ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແມ່ຕິດພັກບັບຫາກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ແລະ ກາພັດ ທະາ ໂດຍກາ ເຂົ້າຮ່ວມຂອງຫລາຍໆຂະແໜງກາ ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງກາທາງດ້າກາເງີ ຈາກ ງົບປະມາກາພັດທະ າທີ່ມີຈຳກັດຢູ່ແລ້ວ. ເມື່ອມີໄພ້ພິບັດຖ້ວມເກີດຂຶ້ ມັເຮັດໃຫ້ມີຜິເສຍ ຫາຍທາງລົບຕໍ່ຂະແໜງກາພັດທະາ, ຕົວຢ່າງ: ໂຂງເຂດກະສິກຳ, ກາປູກສ້າງເຮືອ, ຂະແໜງ ສາທາ, ສິກສາ, ກາພັດທະາກຸ້ມແມ່ຍິງ ແລະ ໂຄງລ່າງພັຖາ. ດັງ, ມັຈົງມີຄວາມຈຳເປີ ເພື່ອເຮັດ ໃຫ້ກາປະຕິບັດ ແລະ ກາປະສາງາທີ່ດີ ໃແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມຂອງ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຢູ່ໃຫລາຍໆລະດັບ, ມັຕ້ອງຕິດພັກບັບດາແຜກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ແລະ ແຜກາພັດ ທະາສາກິ ຢູ່ໃຫ້ທົ່ວໆກັຂ້າງເທິງ.

ບີດີ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ບັດກວາງແຜເຂົ້າໃຈກາກ່ວງພັລະຫວ່າງ ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ ຳຖ້ວມ, ບັດາແຜກາ ຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ແລະ ຈະສາມາດເຊື່ອມບັດາແຜກາໄດ້ແວໃດ. ຕັກັບ ບັຫັ, ສິ່ງທີ່ທ້າທາຍສຳຄັຂອງຂະບວ ກາປະສົມປະສາກໍໄດ້ຍົກຈຸດເດັຂ້ມາໃຫ້ເຫັ. ສະ, ບັດກວາງແຜໄດ້ມີຄວາມຮັບຮູ້ດີ ແລະ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້.

10.2 ຈຸດປະສົງ.

- ເຫັໄດ້ຈຸດເດັທີ່ສຳຄັຂອງກາປະສົມປະສາເອົາແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມກັບ ກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ແລະ ແຜກາ.
- ເຂົ້າໃຈກາພົວພັລະຫວ່າງ ກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ກາພັດທະາ.
- ເຂົ້າໃຈບັບຫາສິ່ງທ້າທາຍສຳຄັຂອງກາເຊື່ອມໂຍງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.
- ຮູ້ໄດ້ວິທິກາປະສາງາທີ່ດີລະຫວ່າງ ບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງທີ່ແຕກຕ່າງກັຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ປະກອບສ່ວ ຕໍກາພົວພັແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ກັບບັດາແຜກາອື່ງ.

10.3 ບັດາແວຄວາມຄິດທີ່ສຳຄັ.

- ບັດາແຜກາຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ທຸກໆລະດັບຂອງປະເທດຈາກສູກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ຊຸມຊົ. ໂດຍອົງໃສ່ຂອບເຂດ, ຂະໜາດ ແລະ ຕາຕະລາງເວລາຂອງແຕ່ລະແຜກາ, ວັດຖຸປະສົງພວກເຂົາ ແລະ ຮອບວຽງຂອງກາວາງແຜແມ່ແຕກຕ່າງກັ. ມັມີຄວາມສຳຄັຍິ່ງ ທີ່ຈະຕ້ອງໃຫ້ບັ ດກວາງແຜ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈດີກ່ວງກັບກາພັດທະາ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ທີ່ພົວພັກັບ ແຜກາຢູ່ບັ ດາລະດັບທີ່ແຕກຕ່າງກັ, ວັດຖຸປະສົງຂອງພວກເຂົາ ແລະ ຮອບວຽງຂອງກາ ວາງແຜ, ແລະ ກາກົດສິ່ງກ່ວງພັ ອັໃດ ທີ່ສາມາດສ້າງຂຶ້ ລະຫວ່າງແຜກາກຽມ ພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຜກາ ພັດທະາຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ.
- ຄວາມສຳຄັຂອງກາເຊື່ອມໂຍງແຜກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດເຂົ້າໃຮອບວຽງກາວາງ ແຜເປີປົກກະຕິ, ບໍ່ພຽງແຕ່ຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແຕ່ຕ້ອງຢູ່ໃລະດັບຊາດ ຄວ

ໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ ໂດຍບັດາຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມຕ່າງໆ. ຄວາມເປີໄປໄດ້ໃກາເຂົ້າຫາບັດາຊັບ ພະຍາກອທາງດ້າ ງົບປະມາ ໂດຍຜ່າກາພົວພັທີ່ມີຢູ່ ແລະ ຈະຊ່ວຍເພື່ອຮັບປະ ກັຄວາມຍິຍົງຂອງກາປະຕິບັດແຜກາ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ.

- ກາປະສົມປະສາແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມກັບກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ແລະ ແຜກາພັດທະ າຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັດກວາງແຜ ກາກຽມ ພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ບັ ດາຂັຕອກາພັດທະາແຜກາ, ກາ ຈັດວາງເວລາ ແລະ ກິໄກກາຂັງປະມາ ຢູ່ພີ່ທີ່ຂອງພວກເຂົາ.
- ກາເຊື່ອມໂຍງຍິງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີລະບົບກາປະສາງາທີ່ດີ, ສະ, ແຜກາກຽມພ້ອມຕອບ ໂຕ້ໄພ້ ຳຖ້ວມໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ໂດຍບັດາອົງກາຈັດຕັ້ງຮັບຜິດຊອບວຽກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ແລະ ກາພັດທະາ ແລະ ໃຫ້ກາຊ່ວຍເຫຼືອດ້າທິຮອຢ່າງພຽງພໍ.
- ຖ້າພວກເຂົາບໍ່ມີແຜກາສຸກເສີສຳລັບຳຖ້ວມ ແລະ ໄພ້ພິບັດອື່ງຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ບັດາແຜ ກາພັດທະາຈະເປີທ່າແຮງໄດ້າຄວາມອາດສາມາດ ເພື່ອເຫັໄດ້ບັດາຊັບ ພະຍາກອທາງດ້າກາເງີ ແລະ ຄີ ທີ່ຕ້ອງກາໃລະຫວ່າງເຫດ ກາ ສຸກເສີ. ມັມີຄວາມ ໝາຍທີ່ວ່າ ກາຂາດຄວາມຮັບຮູ້ ຈະເຮັດໃຫ້ມີກາສຸເສຍ ແລະ ແຜກາພັດທະາຈະລົ້ມເຫລວ.

10.4 ບັດາສິ່ງທ້າທາຍທີ່ສຳຄັຂອງກາປະສົມປະສາ.

ຕົວຢ່າງກາພັດທະາ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດທີ່ພົວພັບັດາແຜກາຢູ່ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ.		
ລ/ດ	ແຜກາ	ວັດຖຸປະສົງຂອງແຜກາ
1.	ແຜກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດຂັແຂວງ ແລະ ເມືອງ	ເພື່ອລະດົມບັດາຊັບພະຍາກອ ແລະ ກາົດ ກາປຕິບັດສະເພາະ ເພື່ອກະກຽມ, ຕອບໂຕ້ ແລະ ພີ່ຟູຈາກໄພ້ພິບັດທີ່ອາດຈະເກີດ ຂຶ້ຢູ່ບັດາ ແຂວງແລະ ເມືອງ
2.	ແຜກາພັດທະາຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ.	ເພື່ອກາົດບັ ດາເຂດກາພັ ດທະາ ແລະ ບັດາຊັບພະຍາກອທີ່ສາມາດມີ ເພື່ອປະຕິບັດ ບັ ດາ ໜ້າວຽກາ ຢູ່ລະດັບແຂວງແລະເມືອງ.
3.	ບັດາແຜກາຂອງພະແກ ກາຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ.	ເພື່ອສັດສິ່ງຂັບພະຍາກອສຳລັບ ກາຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດວ່າມີ ຍາມໃວງກາງາໃໝ່.
4.	ບັດາແຜກາພິເສດອື່ງຢູ່ ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ.	ເພື່ອຮັບປະກັໃຫ້ບັດາກິດຈະກຳຕ່າງໆ ໄດ້ຖືກ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພ້ອມມີຊັບພະຍາກອທີ່ພຽງພໍ (ຄີ, ວັດຖຸປະສົງ ແລະ ຄີ).
5.	ແຜກາພັດທະາແຫ່ງຊາດ	ເພື່ອກາົດບັ ດາຂັບພະຍາກອທີ່ ສາມາດມີ ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແຜກາ, ພ້ອມທັງມີແຜ ຕາຕະລາງເວລາ ແລະ ມີລະບົບກາຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີຜິ.

ກາເຊື່ອມໂຍງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ກັບວຽກາກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ແລະ ບັດາແຜກາພັດທະາ ບໍ່ແມ່ຂະບວກາແບບໂອໂຕມັດຕິກ ທັງໝົດຢູ່ໃບັດາປະເທດທີ່ກຳ ລັງພັດທະາ. ບັດາສະຖາບັທີ່ບໍ່ແອທີ່ມີຢູ່ ລະຫວ່າງກາດຳໂຢ່ຢູ່ບັດາພະແກກາ ຕ່າງໆ ທີ່ແຕກຕ່າງກັ ແລະ ຢູ່ໃຫລາຍໆຂະແໜງກາທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ ເພື່ອປະຕິບັດ ກາປະສາງາທີ່ຂາດຫາຍໄປ. ຂ້າງລຸ້ມ ແມ່ສິ່ງທີ່ທ້າທາຍທີ່ບັດກວາງແຜ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດ

ວຽກງາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ສາມາດຳໃຊ້ເປັບົດຮຽນໃກາເຊັ່ນມັດາແຜກາທີ່ແຕກຕ່າງກັ ແລະ ເບັ່ງແຜກາ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມທີ່ໄດ້ຮັບກາປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິຜີ.

- i. ຄວາມຮູ້ບັດາຂັ້ຕອວາງແຜກາພັດທະາ ແລະ ບັດາບາດກ້າວຕ່າງ: ມັຮຽກຮ້ອງໃຫ້ ບັດັກວາງແຜ ກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ແລະ ບັດາຜູ້ປະຕິບັດວຽກງາຄຸ້ມຄອງ ໄພ້ພິບັດຕ້ອງໄດ້ຮູ້ກຽວກັບ ບັດາຂັ້ຕອ ກາວາງແຜກາພັດທະາ ຢູ່ບັດາແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຂອງພວກເຂົາ, ແລະ ສາມາດປະຕິບັດບາດກ້າວຂອງມັ. ສິ່ງທີ່ຄວໄດ້ພິຈາລະາ:
 - ລະບົບກາວາງແຜກາພັດທະາເຮັດວຽກແວໃດ ຢູ່ບັດາແຂວງ ແລະ ເມືອງ?
 - ຈະກຳິດຕາຕະລາງເວລາແວໃດສຳລັບກາວາງແຜກາພັດທະາ ແລະ ຮ້ອງຂໍເພື່ອສະເໜີ?
 - ໃຜເປັຜູ້ກວດສອບ ແລະ ລະດັບຂອງຜູ້ປະຕິບັດວຽກໃກາວາງແຜກາ ພັດທະາຄວ ແມ່ລະດັບໃດ ?
 - ພວກເຂົາຕ້ອງແຍກແຜກາພັດທະາສຳລັບ ບັດາພະແກກາທີ່ແຕກຕ່າງ ກັເພື່ອສອດ ເຂົ້າຢູ່ໃແຜດຽວກັ, ຫລື ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ມີພະແກແຜກາຂອງໃຜລາວ ແລະ ຂໍ ຮ້ອງຳບັດາພະແກກາເລົ້າ ?

ຄວາມຮູ້ກຽວກັບບັດາຂັ້ຕອເລົ້າ ຈະສາມາດໃຫ້ບັດັກວາງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ ໄພ້ຳຖ້ວມ ມີແ ວຄວາມຄິດທີ່ດີ ວ່າ ເມື່ອໃດທີ່ຕ້ອງກາດຳໃເຊັ່ນມັຍງບັທາ ແລະ ອອກ ແບບກາວາງແຜ ກຽມພ້ອມທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ຂັ້ກັບເວລາທີ່ໄດ້ຈັດໄວ້ ສຳລັບກາກະກຽມວຽກ ງາຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ແລະ ແຜກາພັດທະາ.

- ii. ຄວາມຮັບຮູ້ກຽວກັບ ບັດາກິໄກໃກາໃຫ້ທິ: ມີຄວາມສຳຄັທີ່ບັດັກວາງແຜກາ ແລະ ບັດາຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງາ ຄຸ້ມຄອງໄພ້ພິບັດ ຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າໃຈກຽວກັບ ກິໄກທີ່ ຮັບຮອງເອົາ ດ້າງປະມາສຳລັບແຜກາ. ບັດາຄຳຖາມທີ່ຄວ ພິຈາລະາ ສຳລັບ ບັດາຂັ້ຕອກາ ວາງແຜກາພັດທະາ ແລະ ບາດກ້າວຂອງມັ ກໍຕ້ອງໄດ້ຮູ້ເຊັ່ນດຽວກັ. ຈະເປັ ໄມ້ຄັດໃຫ້ ແກ່ບັດັກວາງແຜກາ ເພື່ອສິ່ງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ໃຫ້ທິເວລາ ເພື່ອເຊັ່ນມັຍງແຜ ກາ ແລະ ສາມາດຈັດສັຂັບພະຍາກອ.

- iii. ກາຮ່ວມມັກັບບັດາຂະແໜງກາຕ່າງໆ.
 - ສະໜອງ ແລະ ສ້າງເອກະສາກາຂອບເຂດກາປະສາງາ. ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຮັບປະກັໃຫ້ແກ່ ເຫດກາສຸກເສີ, ໃກາປະສາງາ, ກາສັສາ ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້ຢູ່ພາຍໃບັດາ ຂະແໜງ ກາຕ່າງໆ.
 - ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປະສາງາສຳລັບກາເຊັ່ນມັຍງວຽກງາ.
 - ຳສະເໜີບັດາໂຄງກາ, ແວຄວາມຄິດ ແລະ ຕາຕະລາງແຜດຽວກັໃຫ້ຄວາມສະດວກ ໃກາປະຕິບັດ ແລະ ກາມີສ່ວຮ່ວມຂອງບັດາຂະແໜງກາຕ່າງໆ ທີ່ກຽວຂ້ອງ: ມີມັງ ວາມຄາດຫວັງວ່າ ຈະສາມາດຮ່ວມກັ ກັບບັດາຂະແໜງກາຕ່າງໆ, ບັດາພະແກກາ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວຮ່ວມຕ່າງໆ ເພື່ອຮ່ວມປະສາງາ ແລະ ຊ່ວຍໃ ກາອອກແບບກາເຮັດວຽກງາ ຮ່ວມກັ.
 - ຮັບປະກັໃຫ້ມີຊຸມຊົເຂົ້າຮ່ວມໃກາວາງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ, ລວມທັງບັ ດາກຸ່ມທີ່ມີຄວາມຕ້າ ທາຕຳພິເສດ. ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຊ່ວຍບັລຸເຖິງ ຄວາມຕ້ອງກາຂອງ ຊຸມຊົແທ້ຈິງ, ສ້າງໃຫ້ມີຄວາມຮັບຮູ້ຜິດຊອບເປັ ເຈົ້າຂອງກິດຈະກຳ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ກຳິດໄດ້ເຖິງ ຄວາມຕ້ອງກາຂອງຜູ້ຮັບຮູ້ຜິດຊອບຢູ່ທ້ອງຖິ່ ໃກາເຮັດວຽກງາ ຮ່ວມກັ.

- ສ້າງຄວາມສາມາດໃກາປະສາງາກັບຫລາຍຂະແໜງກາ, ໃຫ້ກາຊ່ວຍ ເຫຼືອກະຈາຍ ຄວາມຮັບຮູ້ຜິດຊອບພາຍໃໂຄງຮ່າງກາຈັດຕັ້ງ ເພື່ອຮັບປະກັວ່າ ະໂຍບາຍໄດ້ມີກາຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ແລະ ມີຄວາມສະດວກເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃອາາຄິດ.

10.5 ບັທາເພື່ອພິຈາລະາ

- i. ເປັທຍັງ ກາປະສົມປະສາແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ກັບວຽກງາ ຄຸ້ມຄອງ ໄພ້ພິບັດ ແລະ ແຜກາ ພັດທະາ ຈິ່ງມີຄວາມສຳຄັ ?
- ii. ກຳິດລາຍກາສິ່ງທ້າທາຍທີ່ສຳຄັ 3 ຢ່າງ ພ້ອມທັງອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້ ສິ່ງທີ່ເປັບັທາ ອຸປະສັກ ທີ່ສຸດຂອງກາ ເຊັ່ນມັຍງແຜກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມກັບ ແຜກາ ພັດທະາຢູ່ແຂວງ ແລະ ເມືອງຂອງທ່າ ?
- iii. ບັດາຜິປະໂຫຍດທາງດ້າເສດຖະກິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຈາກກາເຊັ່ນມັຍງແຜກາ ກຽມພ້ອມ ຕອບໂຕ້ໄພ້ຳຖ້ວມ ມີຫຍັງແດ່ ?
- iv. ທິດທາງຂອງກາວາງແຜກາ ແລະ ຂະບວກາ

10.6 ເອກະສາອ້າງອີງຕ່າງໆ

- ADPC, Mainstreaming Disaster Risk Reduction into Development Policy, Planning and Implementation in Asia.
- Manuta, Jesse. Khrutmuang, Supaporn. Huaisai, Darika & Lebel, Louis. Institutionalized incapacities and practice in flood disaster management in Thailand, Unit for Social and Environmental Research, Chiang Mai University, Chiang Mai 50200, Thailand
- Osbahr, Henny. Viner, David & Wakhungu, Judi. Linking climate change adaptation and disaster risk management: Kenya country study. URL:www.climatevarg.org...42ec25f6537f5eff85256dab0048d8e9931fdb5a60b6399285256dab00581061/\$FILE/Kenya.ppt

ບົດທີ

11

ກາຮ່ວມມື ແລະ
ກາກຽມພ້ອມ
ຕອບໂຕ້ໄພຈ້ຳຖ້ວມ
ຂ້າມຜ່າຊາຍແດ

ກາຮ່ວມມື ແລະ ກາກຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ ໄພ້ຖ້ວມຂ້າມຜ່າຊາຍແດ

11.1 ສະເໜີລວມ

ຈ້ຖ້ວມຢູ່ ເອ່າງແມ່ຈ້ຖ້ວມ (MRB) ເກືອບວ່າມີທຸກໆປີແລະໄດ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ທັງຫມົດທຶກປະເທດພາຄື ເອ່າງຈາກສະພາບຕົວຈິງຂອງບັດາປະເທດດັ່ງກ່າວແມ່ຍັງອາໄສກາໂຫຼຂອງຈ້ຖ້ວມພ້ອມພັດທະນາເສດຖະກິດແລະສັງຄົມ. ກາມີຈ້ຖ້ວມໃບໍລິເວກ່ວາງເອ່າງກາສຶກາ, ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບເຄາະ ຮ້າຍແລະໂຄງສ້າງພ້ຖາໄດ້ຮັບຄວາມສ່ຽງຫາຍເປັປະຈຳ ແລະ ມັຍັງມີກາກ່ວາງພ້ຖຽກິດເກ ທີ່ບໍລິມາດກາໂຫຼຂອງຈ້ຖ້ວມເກີລະດັບປົກກະຕິ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມັຍັງມີຫາຍ ບໍ່ຫາອີ່ກກ່ວາ ບໍລິມາດກາໂຫຼຂອງຈ້ຖ້ວມເທົ່າ. ກາປ່ຽແປງລະຫ່ວາງປະເທດພາຄື ໃຄວາມອາດສາມາດໃຊ້ຈ້ຖ້ວມ (ບໍລິມາດແລະເວລາ) ແລະ ຄຸະພາບຈ້ຖ້ວມ ປະຈຸບັນແມ່ໄດ້ມີຄວາມເອ່າໃຈໃສ່ເອ່າງຈາກກາແຂ່ງຂັນ ໃກ່າໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຢູ່ໃລະດັບຂົງເຂດແລະລະດັບຊາດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຂ່ວງລະດູຝົນ ຄືລະດູແລ້ງ.

ກາຄຸ້ມຄອງຈ້ຖ້ວມຂ້າມຜ່າຊາຍແດແມ່ໄດ້ອີງໃສ່ກາປະສາງາທາງດ້າກາຈັດຕັ້ງ ແລະ ກາຫຼຸດຜ່ອນກາໂຫຼຂອງຈ້ຖ້ວມ (ຈ້ຖ້ວມ, ພືດສັດ, ອີງປະກອບຂອງລະບົບເວດວິທະຍາ ແລະ ອື່ນໆ) ທີ່ໄດ້ໂຫຼຂ້າມຊາຍແດຢູ່ເອ່າງແມ່ຈ້ຖ້ວມໄດ້ກາດແລະມີຄວາມແຮງທີ່ສາມາດເກີດມີຈ້ຖ້ວມໃຫ່ຍ ໄດ້ຕາມແມ່ຈ້ຖ້ວມແລະຢູ່ບາງຊ່ວງຂອງແມ່ຈ້ຖ້ວມພ້ຖຽກິດປະເທດພາຄື.

11.2 ຈຸດປະສົງ

- ເພື່ອເຂ່າໃຈວ່າຈ້ຖ້ວມຢູ່ເອ່າງແມ່ຈ້ຖ້ວມຄືບໍ່ຫາຂ້າມຜ່າຊາຍແດ.
- ເພື່ອເອ່າໃຈໃສ່ເປັພິເສດເຖິງພາລະບົດບາດຂອງຄະກຳມາທິກາແມ່ຈ້ຖ້ວມສາກິ ແລະຄະກຳກາແມ່ຈ້ຖ້ວມແຫ່ງຊາດໃກາຊ່ວຍເຫຼືອກາຄຸ້ມຄອງຈ້ຖ້ວມຂ້າມຜ່າຊາຍແດ.
- ເພື່ອເຂ່າໃຈເຖິງຄວາມຮ່ວມມືທີ່ມີຢູ່ລະຫ່ວາງ ສປປ ລາວແລະ ໄທ ໃກ່າຮ່ວມມືກາຕຽມພ້ອມ ບ້ອງກັຈ້ຖ້ວມໃເຂດທີ່ມີຊາຍແດຕິດກັ.

11.3 ຈິຕະກາສຳຄັ

- ຈ້ຖ້ວມແມ່ບໍ່ຫາສຳຄັທີ່ສຸດຢູ່ເອ່າງແມ່ຈ້ຖ້ວມ ແລະ ິມັຍັງມີລັກຊະະຂ້າມຜ່າ ຊາຍແດ.
- ຜົນກະທົບຂ້າມຜ່າຊາຍແດຕໍ່ກິດຈະກຳ/ກາພັດທະນາ,ພິເສດແມ່ກາປ່ຽແປງໂຄງສ້າງພ້ຖາ, ຈ້ຖ້ວມໄດ້ຮັບກາເອ່າໃຈໃສ່ຢ່າງສ່ຽງຈາກປະເທດສາມາສຶກ.
- ຂາດກິງຈັກບໍລິຫາລະດັບພາກພ້ຖຽກິດມີປະສິດທິພາບເພື່ອຄຸ້ມຄອງໃຫ່ມີປະສິດທິຜົນສ່ຽງ ແລະ ກາ ແກ້ໄຂບໍ່ຫາຈ້ຖ້ວມຂ້າມຜ່າຊາຍແດ.

11.4 ກາຕຽມພ້ອມຕອບໂຕ້ໄພ້ຖ້ວມຂ້າມຜ່າຊາຍແດຢູ່ເອ່າງແມ່ຈ້ຖ້ວມ

ຈ້ຖ້ວມແມ່ບໍ່ຫາສຳຄັທີ່ສຸດຢູ່ເອ່າງແມ່ຈ້ຖ້ວມແລະ ິມັຍັງມີລັກຊະະຂ້າມຜ່າຊາຍແດ. ບໍ່ຫາຈ້ຖ້ວມຂ້າມຜ່າຊາຍແດສົມທົບກັບຈ້ຖ້ວມໄດ້ມີຜົນກະທົບສຳຄັດັ່ງລຸ່ມີ:

- ສ່ຽງວາມຫາກຫາຍທາງຂົວະາງພ້
- ເປັອັຕະລາແລະຂົມຂຶ້ນເຖິງປະເພດສັດທີ່ບໍ່ຢູ່ຄົງທີ່
- ຜົນກະທົບກ່ວາງກັບປາຫລິດລົງ

- ກາທ່ອງທ່ຽວ
- ກາເດີເຮືອ
- ຄຸະພາບຈ້ຖ້ວມ
- ກາຫລິດຜ່ອໄພ້ຖ້ວມ

ຫັ່ງໃສ່ງທ້າທາຍຂອງຈ້ຖ້ວມແລະກາຄຸ້ມຄອງຈ້ຖ້ວມຢູ່ເອ່າງແມ່ຈ້ຖ້ວມກາຕີລາຄາ ຄວາມແຮງແລະຂະາດຂອງຜົນກະທົບທາງບວກແລະທາງລົບຂອງຈ້ຖ້ວມຢູ່ຕາມແມ່ຈ້ຖ້ວມສາຂາຫັ່ງກ ແລະ ແມ່ຈ້ຖ້ວມບາງຊ່ວງ. ຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ຍົກຂຶ້ນມາຢູ່ໃຂະບວກາຄຸ້ມຄອງໄພ້ຖ້ວມລະ ດັບພາກພ້ຖຽກິດລະດັບຊາດ ແລະ ກາຮ່ວມມືກັບປະເທດໃກ້ຄຽງແມ່ມີຄວາມຈຳເປັ ຖ້າຜົນກະທົບ ຈາກຈ້ຖ້ວມເປັບໍ່ຫາຂ້າມຜ່າຊາຍແດ, ບໍ່ຫາສາມາດແກ້ໄຂຜ່າກາຮ່ວມມືສອງຝ່າຍ ຫຼື ສາມາດ ປະຕິບັດໄດ້ໂດຍກາຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກອົງກາຈັດຕັ້ງລະດັບພາກພ້ຖຽກິດ ເຊັ ຄະະກຳມາ ທິກາແມ່ຈ້ຖ້ວມສາກິ MRC ຫຼື ສະຖາບັນສາກິ/ພາກພ້ຖຽກິດ.

ແຜງາຫລິດຜ່ອ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໄພ້ຖ້ວມ (FMMP) ຂອງຄະະກຳມາທິກາແມ່ຈ້ຖ້ວມສາກິ (MRC) ບແຕ່ໄດ້ມີກາສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໄດ້ມີປະສິດທິພາບໃກາຍົກໃຫ່ເຫັບໍ່ຫາຈ້ຖ້ວມ ເອ່າງແມ່ຈ້ຖ້ວມ ຂອງ ກັບ ຍຸດທະສາດລວມຂອງປະຊາຊົນຜູ້ຖຽກິດເຄາະຮ້າຍແລະກາສູເສຍເສດຖະກິດ ເອ່າງຈາກ ຈ້ຖ້ວມໄດ້ຮັບກາປ້ອງກັ, ຫົດຜ່ອຫຼືບໍ່ເທົາ, ພ້ອມທັງຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມ ແລະຜົນປະ ໂຫຼດຈາກຈ້ຖ້ວມ. ຫັ່ງໃຫ່າວຽກຫຼັກຂອງແຜງາຫລິດຜ່ອ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໄພ້ຖ້ວມ ແມ່ຫ່າວຽກທີ່ 3 ຂຶ້ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອຍົກສ່ຽງກາໄກ່ເຂ່ຍບໍ່ຫາ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດກາປະສາງາໃຫ່ແກຄະະກຳມາທິກາແມ່ຈ້ຖ້ວມສາກິກ່ວາງກັບບໍ່ຫາທີ່ຍັງບໍ່ທັໄດ້ສະເຫັຂີ່ໃກາຄຸ້ມຄອງຈ້ຖ້ວມຂ້າມຜ່າຊາຍແດໃສ່ປະເທດຄື: ໄທ, ກຳພູເຈຍ, ຫວຽດາມ ແລະ ສປປ ລາວ.

ບໍ່ຫາຂ້າມຜ່າຊາຍແດຈະມີຜົນກະທົບເຖິງກິດຈະກຳ/ກາພັດທະນາ, ພິເສດກ່ແມ່ກາປ່ຽແປງ ທິດີ່ໃຊ້ແລະໂຄງສ້າງພ້ຖາ, ປະຈຸບັນປະເທດສາມາສຶກໄດ້ເອ່າໃຈໃສ່ກ່ວາງກັບຈ້ຖ້ວມແລະມີ ແວຄິດລິເລີ່ມ ເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ່ມີກິງຈັກລະດັບພາກພ້ຖຽກິດທີ່ມີປະສິດທິພາບເພື່ອກາຄຸ້ມຄອງທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ກາແກ້ໄຂບໍ່ຫາຈ້ຖ້ວມຂ້າມຜ່າຊາຍແດ. ສັຍາແມ່ຈ້ຖ້ວມຈະສະຫອງໃຫ່ມີກອບ ກິດຫມາຍໃຫ່ແກ່ຄະະກຳມາທິກາແມ່ຈ້ຖ້ວມສາກິເພື່ອມີສ່ວກ່ວາງຂ້ອງ ໃກ່າແກ້ໄຂຂໍ້ແຕກຕ່າງ/ຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃກາຄຸ້ມຄອງຈ້ຖ້ວມຂ້າມຜ່າຊາຍແດ.

11.5 ກິງຈັກກາຈັດຕັ້ງທີ່ມີຢູ່ຂອງກາຄຸ້ມຄອງຈ້ຖ້ວມຂ້າມຜ່າຊາຍແດລະຫ່ວາງໄທ ແລະ ສປປ ລາວ

ສປປ ລາວ ແລະໄທມີຊາຍແດແຂວງຕໍ່ແຂວງທີ່ເລາະລຽບຕາມແຄມແມ່ຈ້ຖ້ວມຂອງຂຶ້ງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກຈ້ຖ້ວມເກືອບທຸກໆປີ. ຜ່າມາໄດ້ ມີສັຍາຮ່ວມມືລະຫ່ວາງແຂວງທີ່ ເຄິງຖຶກຈ້ຖ້ວມເຊັ: ແຂວງ ຄຳມ່ວ ໃ ສປປ ລາວແລະແຂວງະຄອພະມໃປະເທດໄທ ແຂວງສະຫ່ວະເຂດໃ ສປປ ລາວ ແລະ ແຂວງມຸກດາຫາ, ອຳາດຈະເລີ ແລະ ອຸບົລາດຊະທຈິໃປະເທດໄທ ຂຶ້ງຕັ້ງຢູ່ລຽບຕາມແຄມຝັ່ງແມ່ຈ້ຖ້ວມ.

ະຄອພະມ ມີ 6 ຈຸດທີ່ຕິດກັບແມ່ຈ້ຖ້ວມເພື່ອໃຊ້ລະບາຍຈ້ຖ້ວມອອກໃກໍລະເກີດຈ້ຖ້ວມ. ຢູ່ຈຸດດັ່ງກ່າວມີລະບົບສູບຈ້ຖ້ວມ (ຫາວັດແທກລະດັບຈ້ຖ້ວມແບບໂປມລອຍ) ຂຶ້ງຈະສູບຈ້ຖ້ວມອອກແບບ ອັດຕາໂມັດຖ້າລະດັບຈ້ຖ້ວມສູງເຖິງຈຸດທີ່ໄດ້ກຳິດ. ທາງແຂວງຍັງມີເຄື່ອຂຶ້ວ່າ"ຫ່ວຍຫວຍ". ໃ ລະດູຝົນເມື່ອລະດັບຈ້ຖ້ວມແມ່ຈ້ຖ້ວມສູງຂຶ້, ປະຕູຈ້ຖ້ວມຈະເປັດອອກ ແລະ ຈັກສູບຈ້ຖ້ວມສູບຈ້ຖ້ວມ ຈາກບໍລິເວັ. ຄ້າງຄືກັ, ແຂວງຄຳມ່ວກໍໄດ້ລິເລີ່ມຫາຍມາດຕາກາໃກາຄຸ້ມຄອງ ຈ້ຖ້ວມ ແລະ ປະຈຸບັນກໍໄດ້ມີກາລິເລີ່ມກາກໍສ້າງເຄື່ອ "ຈ້ເທີ 2" ແລ້ວ.

ເຖິງແມ່ວ່າໄດ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈລະຫ່ວາງສອງແຂວງໃກາແລກປ່ຽນຂໍ້ມູຂ່າວສາກ່ຽວກັບລະດັບ ຳກໍ່ຕາມ. ແຕ່ຍັງບໍ່ທັມີກົງຈັກບໍລິຫາທີ່ມີປະສິດທິພາບເທື່ອ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມຮ່ວມມືທີ່ດີກ່ວາ ໃ ກາຕຽມພ້ອມເພື່ອປ້ອງແລະຫລີດຜ່ອຈ້ຳຖ້ວມທີ່ຈະຊ່ວຍເຫຼືອສອງແຂວງ.

ເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ້ແກ່ກາຮ່ວມມືລະຫ່ວາງສອງແຂວງທີ່ເຄິ່ງຖືກ້ຳຖ້ວມລະຫ່ວາງໄທ ແລະ ສປປ ລາວ ໃຫ້ໃກ້ສິດກ່ວາເກົ່າມີຈາເປັຕ້ອງມີກອງປະຊຸມປົກສາຫາລືກັບອາຳດກາປົກຄອງຂອງແຂວງ. ຫົວຂໍ້ສຳຄັ ຂອງກາຮ່ວມມືຈະແມ່ກາຮ່ວມມືທາງດ້າກາກະເສດ, ກາຄ້າລະຫ່ວາງຊາຍແດ, ກາອົບພະຍົກ, ກາຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງດ້າຊາຍແດແລະ ອື່ງ. ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວຈະແມ່ແຂວງເປັ ເຈົ້າພາບ ໂດຍມີກາສົມທົບກັບ ຄະະກຳມະກາແມ່້ຂອງແຫ່ງຊາດ (NMC) ກໍ່ຄັ ຫ້ອງກາຄຸ້ມ ຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດຂອງສອງປະເທດທີ່ຈະຊ່ວຍໃກາຫລີດຜ່ອຜົກະທົບຈາກ ຳຖ້ວມແລະ ຈະ ຊ່ວຍໃຫ້ແກ່ກາຮ່ວມມືກ່ຽວກັບບໍ່ຫາຂ້າມຜ່າຊາຍແດໃຫ້ດີກ່ວາເກົ່າ.

11.6 ສະເໜີແະກົດຈະກຳສຳລັບກາຮ່ວມມືກ່ຽວກັບ ຳຖ້ວມຂ້າມຜ່າຊາຍແດລະຫ່ວາງໄທ ແລະ ສປປ ລາວ

- 1) ເພື່ອລວມເອົາບໍ່ຫາຂ້າມຜ່າຊາຍແດໃກາລຸດຜ່ອຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ/ ຳຖ້ວມທີ່ບໍ່ຈຸຢູ່ໃກາຄຸ້ມຄອງແຫ່ງຈ້, ກາຄຸ້ມຄອງທິດິຳໃຊ້, ກາຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ກາຄຸ້ມຄອງແລະປ້ອງກັສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກາພັດ ທະາແບບຍິຍົງທີ່ມີຢູ່ໃວາລະກອງປະຊຸມຂອງຄະະກຳມະກາຊາຍແດຂອງແຂວງ ເຊັ ກອງປະຊຸມຊຶ່ງເຈົ້າແຂວງຈະຄອພະມເປັເຈົ້າພາບ ໂດຍມີເຈົ້າແຂວງຄຳມ່ວ ເຂົ້າຮ່ວມ.
- 2) ເພື່ອສ້າງຕັ້ງຄະະກຳມະກາຮ່ວມເພື່ອປ້ອງກັ ຳຖ້ວມໂດຍມີທ້າຂອງສອງແຂວງທີ່ ເປັສາມາຊິກຢູ່ເຂດ ຳຖ້ວມ.
- 3) ເພື່ອຈັດໃຫ້ມີກອງປະຊຸມເພື່ອປົກສາຫາລືກ່ຽວກັບກາຄຸ້ມຄອງ ຳຖ້ວມຂ້າມຜ່າຊາຍ ແດແລະກາວາງແຜບາງບໍ່ຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງລະຫ່ວາງລາວແລະໄທໃເຂດຊາຍແດທີ່ ເຄິ່ງຖ້ວມ 2 ຄັ້ງຕໍ່ປີ, ໃເດືອເມສາ ກ່ອ ຳຖ້ວມ ແລະ ໃເດືອພະຈິກ ຫຼັງ ຳຖ້ວມ.
- 4) ກາເຊັອມຍົງແຜກາປ້ອງກັຂອງແຂວງກັບແຜງາຕຽມພ້ອມປ້ອງກັ ຳຖ້ວມ ຂອງແຂວງລະຫ່ວາງສອງຝັງ.
- 5) ກາເຕົ້າໂຮມຂໍ້ມູແລະກາແລກປ່ຽນຂໍ້ມູເຊັຖາຂໍ້ມູບາງບົດຮຽທີ່ຖອດຖອ ໄດ້/ ຖາຄວາມຮູ້, ຂໍ້ມູວັດແທກລະດັບ ຳຖ້ວມແລະ ຳຝຶກຂອງສອງຝັງ.
- 6) ກາສ້າງຄວາມອາດສາມາດ
 - ຄວາມຮູ້ແລະກາແລກປ່ຽນປະສົບປະກາເຊັ ກາໄປທັດສະະສຶກສາ;
 - ກາຝຶກອົບຮົມເຊັ ທົມງາຄັຫາແລະກູໄພ, ທົມງາປໍ່ປົວສຸກເສີ ແລະ ເຕືອໄພ.
- 7) ກາຕອບໂຕ້ໄພພິບັດຮ່ວມກັລະຫ່ວາງສອງແຂວງຊາຍແດ.
- 8) ປັບປຸງໃກາຈັດກາແລະກາຮ່ວມມືໃຂະແຫ່ງກາກ່ຽວຂ້ອງໃກາປ້ອງກັ ແລະ ລຸດຜ່ອຈ້ຳຖ້ວມລະຫ່ວາງສອງຝັງ.
- 9) ກາພັດທະາແຜທີ່ຄວາມສ່ຽງ ຳຖ້ວມສຳລັບທີ່ວ່າງແມ່້ຂອງຊຶ່ງເປັເຄື່ອງມືທີ່ດີເພື່ອລະບຸເຖິງເຂດທີ່ມີ ຳຖ້ວມເກັດຂໍ້ໄດ້ງ່າຍໃພາບພູມສັຖາລວມຂອງອ່າງ.

11.7 ເອກະສາອ້າງອີງ

- ຄະະກຳມາທິກາແມ່້ຂອງສາກົ, ແຜງາຫລີດຜ່ອ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໄພ້ຳຖ້ວມ (FMMP), ເອກະສາໂຄງກາ, ຫ້າວງກທິ 3 ກ່ຽວກັບກາໄກ່ເຂ່ຍບໍ່ຫາຂ້າມຜ່າຊາຍແດ.
- ໊້ອໃເວບຊາຍຂອງຄະະກຳມາກາແມ່້ຂອງແຫ່ຄຊາດລາວ ແລະ ຄະະກຳມາກາແມ່້ຂອງແຫ່ງຊາດໄທ.